

Kallelse till Kommunstyrelsens sammanträde

Datum och tid: 2024-05-28 kl. 17:00

Plats: Rådhuset, lokal Ture Petersson

Förhinder anmäls till Helena Nilsson, helena.nilsson2@eslov.se, 0413-621 71

Ärenden

- 1 Val av justerare
- 2 Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens redovisning till kommunstyrelsen avseende aktuella frågor, mål och resultat samt väsentliga framtidsfrågor i enlighet med de ekonomiska styrprinciperna 2024 2024/69
- 3 Antagande av laddinfrastrukturplanen för Eslövs kommun 2024/371
- 4 Återkoppling om vattenrådets planerade åtgärder och åtgärder som har genomförts de senaste åren 2024/133
- 5 Nyttjanderättsavtal rörande svämplan på fastigheten Åkarp 3:1 2024/407
- 6 Utvärdering av arbetet med landsbygdsutvecklingsmedel 2024/408
- 7 Revidering av riktlinjer för landsbygdsutvecklingsmedel 2024/409
- 8 Förfrågan om kommunsamarbete från Khotyn (Ukraina) 2024/406
- 9 Yttrande över revisionsrapport "Uppföljning av 2021 års granskning av avtalshantering" 2024/313
- 10 Samverkan avseende upphandlingar inom individ- och familjeomsorg (IFO), vård och omsorg (VO) samt handledning 2024/421
- 11 Vårprognos 2024 Kommunledningskontoret 2024/422
- 12 Vårprognos 2024 för Eslövs kommun 2024/374
- 13 Ineras årsstämma 2024 2024/412
- 14 Årsarvode för ordförande i jävsnämnd 2024/431
- 15 Ändring av registeruppgifter för stiftelser förvaltade av Eslövs kommun 2024/461
- 16 Kommundirektören informerar
- 17 Redovisning av delegeringsbeslut
- 18 Anmälningar för kännedom

Ordförande

Johan Andersson (S)

2024-05-02
Sanna Perlborn
+4641362036
sanna.perlborn@eslov.se

Kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse. Antagande av laddinfrastrukturplan för Eslövs kommun

Förslag till beslut

- Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen att anta laddinfrastrukturplanen och dess inkluderande bilagor.
- Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen att delegera godkännande av mindre revideringar i planen till miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.
- Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen att Miljö och Samhällsbyggnad får delegation på att genomföra utvärderingen samt ansvar för hantering av intresseanmälningar.
- Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen att mark- och exploateringsingenjörerna får delegation på att teckna nyttjanderättsavtalen avseende laddstolpar.

Ärendebeskrivning

År 2023 gav miljö- och samhällsbyggnadsnämnden (§ 68 MOS.2023.0211) Miljö och Samhällsbyggnad i uppdrag att utse platser för etablering av laddstolpar på allmän plats och kommunstyrelsen (§ 172 KS.2023.0435) gav Kommunledningskontoret i uppdrag att utse platser för etablering av laddstolpar på kvartersmark.

I kommunens Miljöstrategi med tillhörande Energi- och klimatplan lyfts mål och åtgärder kopplat till begränsad miljöpåverkan. En åtgärd i Energi- och klimatplanen avser att kommunorganisationen ska ta fram en plan för laddinfrastruktur som omfattar inventering och kartläggning av lämpliga platser för laddstolpar.

Framtagandet av laddinfrastrukturplanen har letts av Miljö och Samhällsbyggnad, där representanter från Kommunledningskontoret och Serviceförvaltningen varit delaktiga i arbetsgruppen och involverats genom processen. Under april 2024 skickades laddinfrastrukturplanen ut på tjänstepersonremiss till Kommunledningskontoret och Serviceförvaltningen. Yttrandena som inkom bemöttes av Miljö och Samhällsbyggnad och har i sin helhet arbetats in i planen.

Laddinfrastrukturplanen har godkänts av miljö- och samhällsbyggnadsnämnden (§ 65 MOS 2024/24), som nu lämnat över ärendet till kommunstyrelsen för antagande.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut § 172, 2023 (KS.2023/0435) Laddstolpar på kvartersmark i Eslövs kommun
- Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslut § 68, 2023 (MOS 2023/0211), Inriktningsbeslut angående laddstolpar på allmän platsmark
- Serviceförvaltningens remissvar gällande laddinfrastrukturplan för publik laddning
- Kommunledningskontorets remissvar gällande laddinfrastrukturplan för publik laddning
- Laddinfrastrukturplan för publik laddning Eslövs kommun
- Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslut § 65, 2024 (MOS 2024/24), Antagande av förslag till laddinfrastrukturplanen för Eslövs kommun

Beredning

Laddinfrastrukturplanen för Eslövs kommun kopplar bland annat an till kommunens Miljöstrategi med målet *Begränsad miljöpåverkan* och för att Eslöv kommuns miljö- och klimatmål ska kunna nås krävs en omställning av transportsektorn. Detta sker dels genom en omflyttning av resandet till mer kollektivtrafik, cykel och gång, och dels genom övergång från fossila bränslen till förnybara bränslen exempelvis eldrift. Syftet med laddinfrastrukturplanen är därmed att huvudsakligen underlätta elektrifieringen av transportsektorn för den publika laddningen i Eslövs kommun. Den publika laddningen är öppen för allmänheten vilket innebär att elbilsförare kan ladda sina fordon på platser utanför deras hem eller arbetsplats, vilket möjliggör längre resor och bidrar till att öka räckvidden för elbilar. Planen tydliggör Eslövs kommuns arbete med laddinfrastruktur för personbilar, tunga transporter och identifierar lämpliga geografiska platser för laddstolpar och hur dessa ska regleras vid etablering. Planen ska därmed verka för att användas som ett verktyg för Eslövs kommun interna planering, men också som underlag i dialog med externa aktörer.

Förutsättningarna och möjligheterna för laddinfrastruktur utvecklas snabbt och därmed är det viktigt att planen med dess bilagor hålls aktuell och utvärderas efter behov. Exempelvis avser laddinfrastrukturplanen idag huvudsakligen infrastruktur för laddning av personbilar och tunga transporter. När planen utvärderas och revideras kommer andra fordonsslag också beaktas och utifrån behovet, eventuellt arbetas in.

I Eslövs kommun finns idag 48 laddplatser, vilket motsvarar 24 laddstolpar. Enligt en riktlinje som Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 tagit fram ska det finnas en laddplats för vart tionde fordon. I Eslövs kommun finns cirka 955 elbilar och laddhybrider, vilket innebär att det enligt riktlinjen då borde finnas cirka 95 laddplatser. I och med bland annat EU:s kommande förbud mot försäljning av bensin- och dieslbilar från 2035, är det sannolikt att efterfrågan på elbilar och laddplatser

kommer att öka. Därmed är det av vikt att Eslövs kommun tidigt är med i omställningen.

Sedan mars 2021 finns egenskapskrav i Plan- och bygglagen på att laddinfrastruktur för laddning av elfordon ska finnas vid vissa byggnader. I många fall ställs enbart krav på ledningsinfrastruktur, det vill säga förberedelser i form av tomrör och liknande fram till parkeringsplatser, men i andra fall ställs krav på laddningspunkter. För ouppvärmda byggnader ställs inga krav. De nya kraven innebär att:

- Nya bostadshus med fler än 10 parkeringsplatser i byggnaden eller på tomten ska ha ledningsinfrastruktur till alla parkeringsplatser.
- Övriga nya uppvärmda byggnader (ej bostadshus) med fler än 10 parkeringsplatser i byggnaden eller på tomten ska ha ledningsinfrastruktur till 20 procent av parkeringsplatserna och minst en laddningspunkt för elfordon.
- Reglerna ska även tillämpas vid så kallad ombyggnad (påtaglig förnyelse) av en byggnad.

Boverket har även retroaktiva krav på vissa byggnader:

- Uppvärmda byggnader, som inte är bostadshus, med fler än 20 parkeringsplatser i byggnaden eller på tomten ska ha minst en laddningspunkt för elfordon senast den 1 januari 2025.

En del av platserna som har identifierats omfattas därmed av Boverkets retroaktiva krav på uppvärmda byggnader med fler än 20 parkeringsplatser, medan en del platser har identifierats utifrån dess geografiska strategiska läge. Tillvägagångssättet för platser för etablering av laddstolpar kommer att ske i olika steg. Första steget är att ett antal platser fördelade över kommunen, både på allmän platsmark och kvartersmark, sätts samman och läggs ut i ett så kallat kluster. Som ett andra steg kommer tillvägagångssättet att utvärderas och revideringar i form av att skapa mindre kluster kommer ske i de fall ett kluster inte har fått någon intressent. Som ett tredje steg kan platser var för sig komma att läggas ut.

Vid etablering av laddstolpar på kommunens mark, både på kvartersmark och allmän platsmark, kommer nyttjanderättavtal att tecknas. Kommunen kommer upplåta marken avseende laddstolpar avgiftsfritt. Flertalet andra kommuner upplåter marken utan avgift på liknande sätt då etablering av laddstolpar ofta är något kommuner vill främja. Genom att teckna avtal med aktörer som anlägger laddplatser så undgår kommunen kostnaden att anlägga en laddplats i egen regi. Aktören står därmed för både investerings- och driftkostnad, men får också alla intäkter kopplade till den.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Kommunledningskontoret
Miljö och Samhällsbyggnad
Serviceförvaltningen

Eva Hallberg
Kommundirektör

Katarina Borgstrand
Tillväxtchef

LADDINFRASTRUKTUR- PLAN FÖR PUBLIK LADDNING

Laddinfrastrukturplanen för Eslövs kommun bidrar till det lokala miljömålet *Begränsad klimatpåverkan* i *Miljöstrategi för Eslöv* samt uppfyller målet om ett hållbart transportsystem enligt *Eslöv trafikstrategi 2035*.

Innehåll

Definitioner av olika begrepp	4
1. Inledning	6
1.1. Syfte	6
1.2. Tidsplan	7
1.3. Ansvar	7
1.3.1. Arbetsgrupp internt i Eslövs kommun	7
1.3.2. Drift	7
1.4. Avgränsningar	7
2. Bakgrund	8
2.1. Framtagande och beslut	8
2.2. Trafikstrategi och trafikplan	9
2.3. Miljöstrategi med tillhörande Energi- och klimatplan	10
2.4. Lagkrav och nationella riktlinjer	10
2.5. Regelverket AFIR (alternative fuels infrastructure regulation)	11
2.6. Rapport från riksdagen – planering av vägtrafikens laddinfrastruktur	11
2.7. Nuläget i Eslövs kommun	12
2.8. Laddbara bilar i Eslövs kommun	14
2.9. Prognosen framåt – Så väntas antalet laddbara bilar öka i Eslövs kommun	16
2.10. Vad krävs för tunga transporter?	16
2.10.1. Teknikutvecklingen för tunga transporter	17
2.10.2. En nyckel i omställningen är att logistikperspektivet samspelar med energiperspektivet	17
2.10.3. Batteri och laddstrategier	17
3. Allmänt om personbilsladdning	17
3.1. Olika laddplatser	18
3.1.1. Normalladdaren	18
3.1.2. Snabbladdaren	18
3.1.3. Supersnabbladdaren	19
3.2. Olika säkerhetsnivåer	19
4. Reglering för etablering av publika laddstolpar	19
4.1. Övergriplig kravställning	19
4.2. Detaljerad kravställning	20

4.3. Avtal.....	21
4.4. Betalningar och appar	21
4.5. Bygglov.....	22
4.6. Laddkablar på kommunal mark	22
5. Trafikreglering och juridiska aspekter för laddstolpar	22
5.1. Olika regler på allmän platsmark och kvartersmark.....	22
5.2. Skyltning samt tids- och avgiftsreglering	23
5.3. Regelverk om publika laddstolpar	24
6. Tillvägagångssätt för laddinfrastrukturen i Eslövs kommun.....	25
6.1. Utvärdering, revideringar och rutiner vid anläggning	25
6.2. Lokalisering av laddinfrastruktur.....	26
6.2.1. Platser för framtida laddstolpar.....	26
6.2.2. Tillvägagångssättet för alla platser	26
6.2.3. Tillvägagångssättet för etablering av laddstolpar	27
6.3. Elnätet	28
6.4. Kommunikation	28
Bilaga 1. Exempel på avtal om nyttjanderätt till aktörer för laddplatser på kommunal mark.....	29
Bilaga 2. Rutinbeskrivning vid etablering av en laddstolpe i Eslövs kommun..	34
Bilaga 3. Blankett för intresseanmälan för etablering av laddstolpar i Eslöv.	37
Bilaga 4. Villkor för laddinfrastruktur på gatumark/ kommunal mark.....	39
Bilaga 5. Lagar och regler för parkering på allmän platsmark respektive kvartersmark.....	42
Bilaga 6. Hur gör andra svenska kommuner?	44
Bilaga 7. Lämpliga platser att etablera laddstolpar på	47

Definitioner av olika begrepp

Laddplats	En plats där ett eller flera laddbara fordon kan ladda samtidigt.
Laddare/Laddstolpe	En laddare är den hårdvara som tillhandahåller el för laddning av elfordon. En laddare eller laddstolpe kan ha flera laddpunkter, vilket möjliggör laddning för flera fordon samtidigt.
Publik laddplats	Med publik laddning avses parkeringar där det erbjuds laddpunkter som är öppna för allmänheten.
Icke-publik laddplats	Är en laddpunkt som är placerad vid bostaden eller vid arbetsplatsen och används huvudsakligen av de boende eller de som arbetar där. Laddplatsen är inte öppen för allmänheten.
Lokalförsörjningsplan	Årligen upprättas i Eslövs kommun en operativ lokalförsörjningsplan, vilken är ett kommunövergripande styrdokument för lokalförsörjningen i kommunen. Planen är långsiktig men ett levande dokument som revideras årligen. Den är också en gemensam planeringsförutsättning för kommunens olika nämnder och verksamheter som arbetar med lokalförsörjning. Lokalförsörjningsplanen ska visa vad och var kommunen ska bygga och/eller utveckla sina lokaler.
Laddpunkt	En laddpunkt är den punkt där koppling mellan det laddbara fordonet och laddaren sker.
Normalladdare	Till normalladdare räknas de laddare som levererar 3,6–22 kW.
Snabbladdare	Till snabbladdare räknas de laddare som levererar 50kW.
Supersnabbladdare	Till supersnabbladdare räknas de laddare som levererar 150-350kW.
Elbil	Benämning för en bil som endast använder elmotor för framdrift. Elbilens batteri laddas från elnätet.
Elhybrid	Elhybrider har två motorer, en vanlig förbränningsmotor och en elmotor. När man är ute och kör kan båda motorerna arbeta för att driva bilen, antingen samtidigt eller var och en för sig. En elhybrid kan inte laddas med el.
Laddhybridbil	En bil med två olika typer av motorer, varav minst en är elmotor avsedd för framdrivning. Motorerna kan arbeta parallellt eller ersätta varandra. Laddhybridbilens elmotor får ström från ett batteri

som laddas externt. Eldriften kompletteras med bensin- eller dieselmotor.

Laddbara bilar	Samlingsnamn för elbilar och ladd-hybrider.
Laddbara fordon	Samlingsnamn för alla fordon som kan ladda sitt batteri externt, alltså inte endast personbilar utan även till exempel mopeder, bussar, lastbilar.
Allmän platsmark	Allmän platsmark (eller gatumark) är gata, väg, park, torg eller annat område som enligt en detaljplan är avsett för ett gemensamt behov. För allmän plats anges markens ändamål som exempelvis gata/väg och parkering föreskrivs med lokal trafikföreskrift.
Kvartersmark	Kvartersmark (eller tomtmark) definieras enligt plan- och bygglagen som ”mark som enligt en detaljplan inte ska vara allmän plats eller vattenområde”, exempelvis anges ändamålet parkering.
Lokal trafikföreskrift	Brukar förkortas LTF. Utöver de trafikregler som gäller enligt lag eller förordning, får särskilda trafikregler meddelas i form av lokala trafikföreskrifter. Lokala trafikföreskrifter beslutas av kommunen, Länsstyrelsen eller Trafikverket beroende på var föreskrifterna ska reglera och på vilken plats de ska gälla.

1. Inledning

Transportsektorn står för en tredjedel av koldioxidutsläppen i Sverige. Att ställa om fordonsparken är ett avgörande steg för att göra samhället klimatmässigt hållbart. År 2030 räknar branschen med att Sverige fått över två miljoner nya eldrivna personbilar. Detta kommer kräva en massiv infrastruktur för laddning och idag finns det statistik som visar att cirka 90 % av alla elbilsägare laddar sin elbil hemma. Frågan om publika laddstolpar är särskilt intressant för kommuninvånare som inte har tillgång till hemmaladdning och som även saknar rådighet över sin parkeringsplats.

För att Eslöv kommuns ambitiösa miljö- och klimatmål ska kunna nås krävs en omställning av transportsektorn. Detta sker dels genom en omflyttning av resandet till mer kollektivtrafik, cykel och gång, och dels genom övergång från fossila bränslen till förnybara bränslen exempelvis eldrift. En elektrifiering av transportsektorn är alltså en del av lösningen, och den här planen är till för att ge stöd i arbetet med att etablera publika laddstolpar i Eslövs kommun.

Om laddfordonen ska bli fler måste det finnas en väl fungerande laddinfrastruktur med både publika och icke-publika laddplatser. I Sverige finns det ca 560 000 laddbara bilar, vilket utgör 9 % av Sveriges registrerade personbilar. Det finns ca 3000 publika laddplatser med ca 20 000 laddstolpar. I en rapport från maj 2022 från den europeiska fordonsbranschen (Rapport "European EV Charging Infrastructure Masterplan" - ACEA (de europeiska biltillverkarnas organisation)) konstateras det att utbyggnaden av laddinfrastruktur går alldeles för långsamt. För att kunna uppnå klimatmålen och halvera utsläppen från trafiken måste Sverige bygga 10 gånger så många laddstolpar i veckan. Enligt rapporten byggs det idag cirka 60 nya publika laddpunkter per vecka i Sverige. För att klara klimatmålet måste det alltså öka till 600 laddpunkter per vecka. Eslövs kommun ligger sämre till än riktlinjen som säger att det ska finnas tio fordon per laddplats. Elektrifieringen av trafiken pekas ut som det viktigaste sättet att få ner dagens utsläpp och därför krävs en mycket snabbare utbyggnad av infrastrukturen för laddning.

Elbilen utvecklas snabbt och många svenska kommuner har engagerat sig i frågan om laddinfrastruktur. Vilken roll svenska kommuner åtar sig och hur kommuner organiserar arbetet med laddinfrastruktur varierar. Kommunens engagemang och tillhandahållande av mark för etablering av laddstolpar kan vara en avgörande drivkraft för utbyggnaden av det svenska laddinfrastrukturnätet. Det finns ett begränsat intresse av privata aktörer att anlägga laddstolpar på grund av låga vinstmarginaler, därför behöver det göras attraktivt i kommunen att laddstolpar sätts upp på fler orter som är mindre attraktiva inom Eslövs kommun.

1.1. Syfte

Syftet med denna laddinfrastrukturplan är huvudsakligen att underlätta för en fortsatt elektrifiering av transportsektorn i Eslövs kommun för den publika laddningen. Publik laddning är tillgänglig för allmänheten. Det innebär att elbilsförare kan ladda sina fordon på platser utanför deras hem eller arbetsplats, vilket möjliggör längre resor och bidrar till att öka räckvidden för elbilar. Planen förtydligar Eslövs ställningstagande när det gäller laddinfrastruktur, såsom:

- Lämplig geografisk lokalisering av publika laddpunkter
- Reglering för etablering av publika laddpunkter i Eslövs kommun
- Personbilar och tunga transporter

Planen ska vara ett användbart verktyg för Eslöv kommuns egen planering, men också som underlag i dialog med aktörer.

1.2. Tidsplan

Laddinfrastrukturplanen pekar inte direkt ut när alla laddstolpar ska vara på plats. Planen avser att årligen revideras för att uppdateras med relevanta laddplatser och det verkliga utvecklingsbehovet som också behöver vara ekonomiskt hållbart. Det kan vara lämpligt att ha kontinuerlig omvärldsbevakning som ger stöd för det faktiska behovet i kommunen.

1.3. Ansvar

1.3.1. Arbetsgrupp internt i Eslövs kommun

Under första delen av år 2024 har en arbetsgrupp med representanter från Kommunledningskontoret, Miljö- och samhällsbyggnad samt Serviceförvaltningen tillsammans arbetat fram underlag till denna laddinfrastrukturplan. I arbetet har möjliga platser för laddning i kommunen identifierats. Dialog har förts med intressenter som vill etablera laddning för fordon i kommunen. Arbetsgruppen har haft stort fokus på omvärldsbevakning då det sker snabb utveckling av teknik för laddning av fordon men även kring reglering av laddplatser och hur alla frågor rörande laddstolpar hanteras på lokal och nationell nivå.

1.3.2. Drift

Eslövs kommun ansvarar för drift av parkeringsplatser där laddstolpar placeras, exempelvis vid snöröjning. Ansvaret inom kommunen skiljer sig åt är beroende på vilken mark som parkeringsplatsen (inklusive eventuell laddstolpe) är placerad på. Avses parkeringsplatser med laddstolpe på allmän platsmark, vid kommunalt huvudmannaskap, så är det avdelningen Gata, trafik och park på Miljö- och samhällsbyggnad som drifftar och sköter dessa. Avses parkeringsplatser med laddstolpar på mark som är kvartersmark är det Serviceförvaltningen i kommunen som drifftar och sköter dessa. En dialog mellan förvaltningarna krävs för att få en enhetlig bild kring laddinfrastrukturen i Eslövs kommun.

Aktörer som äger laddstolpar på kommunal mark sköter all drift kopplad till laddstolpen och alla kostnader som tillkommer för driften som rör laddstolpen.

1.4. Avgränsningar

Laddinfrastrukturplanen om den publika laddningen, det vill säga den laddstolpe som är öppen för vem som helst på kommunal mark. Publik laddning är tillgänglig för allmänheten. Det innebär att elbilsförare kan ladda sina fordon på platser utanför deras hem eller arbetsplats, vilket möjliggör längre resor och bidrar till att öka räckvidden för elbilar. I flera tidigare undersökningar som har genomförts laddar de flesta sina elbilar i hemmet eller på arbetet, men för de som bor i flerfamiljshus är publika laddplatser avgörande för ett elbilsköp. För att vända denna utveckling, att fler invånare i Eslövs kommun ställer om, är det bra om de publika laddstolparna ökar.

De laddstolpar som är icke-publika, det vill säga laddpunkter som är kopplade till kommunens verksamhetslokaler, kommer att lyftas i Eslöv kommuns lokalförsörjningsplan. Lokalförsörjningsplanen är en gemensam planeringsförutsättning för kommunens olika nämnder och verksamheter som arbetar med lokalförsörjning. Lokalförsörjningsplanen ska visa vad och var kommunen ska bygga och/eller utveckla i och runt sina lokaler.

Laddinfrastrukturplanen avser huvudsakligen infrastruktur för laddning av personbilar och tunga transporter. Eldrivna bussar, cyklar, mopeder, motorcyklar med mera spelar dock en viktig roll i ett hållbart transportsystem. Samordningsvinster kan finnas kring gemensamma laddplatser för olika typer av fordon. Dessa fordonsslag kommer att beaktas när laddinfrastrukturplanen utvärderas och revideras årligen. Om behovet finns för något fordonsslag kommer Eslövs kommun att bevaka detta.

Delar av laddinfrastrukturplanen avgränsas till de orter som kommunen har rådigheter över att göra något i, där kommunalt huvudmannaskap gäller på allmän platsmark. Dessa orter är Eslövs tätort, Löberöd och Marieholm. Att dessa orter är valda beror på att kommunalt huvudmannaskap gäller. Kommunalt huvudmannaskap betyder att kommunen är väghållare och ansvarig för drift, underhåll och investeringar.

I övriga delar av kommunen gäller enskilt huvudmannaskap, vilket innebär att det är andra än kommunen som är väghållare som till exempel Trafikverket och samfällighetsförening. I övriga delar av kommunen, med enskilt huvudmannaskap, kommer Eslövs kommun också att verka för att laddinfrastrukturplanen efterlevs genom att utgå från den i exempelvis planerings- och exploateringsprocesser. För mark där det råder kvartermark, kommer alla orter i Eslövs kommun att beröras.

2. Bakgrund

2.1. Framtagande och beslut

2015 togs det politiska beslutet att Eslöv ska bli en fossilbränslefri kommun, detta ska vara uppnått år 2030.

År 2021 inkom en interpellation om publika laddstationer till ordförande i Miljö- och samhällsbyggnad. I interpellationen lyfts att laddinfrastrukturen är det stora problemet i Eslöv, det vill säga, att det finns för få ställen där det går att ladda bilen. Detta behövs till de som besöker Eslöv i allra högsta grad. Frågan som ställdes var:

- Vilken strategi och vilka planer på kort och lång sikt har Eslövs kommun för publika laddstationer i Eslövs tätort och i byarna?

År 2023 gav Miljö och samhällsbyggnadsnämnden (MOS.2023.0211) och kommunstyrelsens arbetsutskott (KS.2023.0435) Miljö- och samhällsbyggnad och Kommunledningskontoret i uppdrag att utse platser för etablering av laddstolpar på kvartermark och allmän platsmark och tillgängliggöra dessa för marknadens aktörer.

I tjänsteskrivelserna framgår det att:

- Miljö och Samhällsbyggnad, Kommunledningskontoret och Serviceförvaltningen har ett samarbete om laddinfrastrukturen i kommunen. Kommunens förvaltningar behöver ha en samlad bild kring etablering av laddstolpar när förfrågningar kommer in till kommunen samt var och hur markupplåtelsen ska ske.
- Nästa steg är att genomföra en utredning för att beröra frågeställningar kopplade till behovet, var, när och hur. Arbetet ska senare leda fram till en så kallad laddplan. Laddplanen kommer att tas upp för beslut i Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och skickas på remiss till Kommunledningskontoret.
- Ansvaret för anläggande av laddstolpar på de olika marktyperna faller inom olika förvaltningar i kommunens organisation.
- Kommunen ska inte sälja el utan kommunen ska endast tillgängliggöra mark för marknadens aktörer att kunna etablera laddstolpar. Nästa skede är att välja ut parkeringsplatser på kommunal mark som är lämpliga för etablering av laddstolpar i Eslövs kommun.

2.2. Trafikstrategi och trafikplan

Eslövs trafikstrategi antogs av kommunfullmäktige i Eslövs kommun i juni 2022. Trafikplanen antogs av Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Eslövs kommun i september 2022.

Ett välfungerande transportsystem är en förutsättning för att vardagen ska fungera för dem som bor och verkar i kommunen och för att företagen ska kunna bedriva sina verksamheter. Det är också viktigt för att kommunen ska kunna utvecklas och växa.

Trafikstrategin är ett planeringsdokument som beskriver hur trafiksystemet bör utformas för att stödja samhällsutvecklingen i riktning mot kommunens uppsatta mål. I trafikstrategin hanteras avvägningen mellan konkurrerande intressen och avvägningen mellan trafikslagen. Utgångspunkten för trafikstrategin är globala mål som Agenda 2030, nationella mål som de transportpolitiska målen och nollvisionen samt de regionala målen i region Skåne. De globala, nationella och regionala målen är överordnade de kommunala målen som översiktsplanen, trafikstrategin och trafikplanen ska förhålla sig till.

Till trafikstrategin har sedan en trafikplan kopplats. Trafikplanen är en handlingsplan, som visar vilka konkreta åtgärder som behövs och är mest angelägna i trafiksystemet. Trafikplanen utgår ifrån trafikstrategin. Åtgärderna i trafikplanen leder till att målen som satts i trafikstrategin uppnås. I trafikplanen finns angivna åtgärder som handlar om att framtida laddstolpar ska etableras på olika platser. När alla åtgärder i trafikplanen har genomförts kommer trafikstrategin att uppnås.

2.3. Miljöstrategi med tillhörande Energi- och klimatplan

I kommunens Miljöstrategi med tillhörande Energi- och klimatplan finns politiskt antagna mål kopplat till begränsad klimatpåverkan. Eslövs kommun ska bli en fossilbränslefri organisation och nettoutsläppen av växthusgaser ska minska i hela kommunen.

Åtgärd i Energi- och klimatplanen som avser laddinfrastrukturen är:

- Kommunorganisationen ska ta fram en plan för laddinfrastruktur som omfattar inventering och kartläggning av mark för lämpliga platser till elbilsaddning, arbetet förstärks av en kartfunktion. Det ska även omfatta den interna laddinfrastrukturen.

2.4. Lagkrav och nationella riktlinjer

För att fasa ut fossila bränslen ur transportsystemet och möta den snabba ökning av laddfordon har det från nationellt håll tagits flera initiativ i närtid som kan komma att påverka möjlighet till hur laddinfrastruktur byggs framöver. Exempel på detta är det uppdrag som Energimyndigheten, Boverket och Lantmäteriet hade under 2021 som handlade om att föreslå åtgärder för att förbättra tillgången till hemmaladdning för boende i olika boendeformer. Ett annat exempel är elektrifieringskommissionen som tillsatts av regeringen under 2022 för att identifiera åtgärder som kan öka takten i elektrifieringen av transportsystemet.

Sedan mars 2021 finns egenskapskrav i Plan- och bygglagen på att laddinfrastruktur för laddning av elfordon ska finnas vid vissa byggnader. I många fall ställs enbart krav på ledningsinfrastruktur, det vill säga förberedelser i form av tomrör och liknande fram till parkeringsplatser, men i andra fall ställs krav på laddningspunkter. För ouppvärmade byggnader ställs inga krav.

Enligt de nya reglerna ska:

- Nya bostadshus med fler än 10 parkeringsplatser i byggnaden eller på tomten ska ha ledningsinfrastruktur till alla parkeringsplatser.
- Övriga nya uppvärmda byggnader (ej bostadshus) med fler än 10 parkeringsplatser i byggnaden eller på tomten ska ha ledningsinfrastruktur till 20 procent av parkeringsplatserna och minst en laddningspunkt för elfordon.
- Reglerna ska även tillämpas vid så kallad ombyggnad (påtaglig förnyelse) av en byggnad.

Boverket har även sedan tidigare retroaktiva krav på vissa byggnader:

- Uppvärmade byggnader, som inte är bostadshus, med fler än 20 parkeringsplatser i byggnaden eller på tomten ska ha minst en laddningspunkt för elfordon senast den 1 januari 2025.

För att underlätta detta arbete ska dialog föras tidigt med ansvariga för laddinfrastrukturen, att redan vid projektering av egna anläggningar för laddstolpar och tidigt i detaljplaner ha i åtanke. Detta är bra att ha med tidigt i dialogerna när ett område ska exploateras eller byggas om, så att en plats inte behöver schaktas igen utan kan göras samtidigt när en ombyggnation eller nybyggnation sker.

2.5. Regelverket AFIR (alternative fuels infrastructure regulation)

EU-kommissionen välkomnar en överenskommelse som nåtts mellan Europaparlamentet och rådet om att öka antalet tillgängliga elladdnings- och vätgastankstationer, särskilt över Europeiska Unionen. Det här regelverket kommer möjliggöra övergången till nollutsläppstransporter och bidra till målet att minska nettoutsläppen av växthusgaser med minst 55 % till 2030.

AFIR är en ny förordning för utbyggnad av infrastruktur för alternativa bränslen. Förordningen ska fastställa obligatoriska utbyggnadsmål för infrastruktur för elladdning och vätgastankning för vägtransportsektorn. AFIR banar väg för en användarvänlig laddnings- och tankningsupplevelse, med full pristransparens, gemensamma minimibetalningsalternativ och sammanhängande kundinformation över hela EU.

År 2025 eller 2030 behöver följande utbyggnadsmål uppnås:

1. Laddinfrastrukturen för bilar och skåpbilar måste växa i samma takt som fordonsupptagningen. Varje 60:e km längs det transeuropeiska transportvägnätet (TEN-T) behöver det installeras snabbaddning på minst 150 kW från 2025 och framåt.
2. Laddinfrastruktur avsedd för tunga fordon med minimieffekt på 350 kW måste installeras var 60:e km längs TEN-T-stamnätet och var 100:e km på det större TEN-T-övergripande nätet från 2025 och framåt. En komplett nättäckning ska uppnås till år 2030. Laddstolpar ska installeras på säkra parkeringsplatser för laddning över natten samt på de platser där leveransfordonen anländer.
3. Vätgastankstationer för bilar och lastbilar måste installeras från 2030 och framåt i alla områden som är välbesökta och var 200:e km längs TEN-T-stamnätet.
4. Sjöhamnar som har 50 stora passagerarfartyg per dag, eller 100 containerfartyg, måste tillhandahålla elektricitet från land till sådana fartyg senast 2030.
5. Flygplaster måste tillhandahålla elektricitet till stationära flygplan vid alla kontaktställen (gates) senast 2025 och vid alla andra platser senast 2030.
6. Varje operatör av elladdnings- och vätgastankstationer måste också säkerställa en pristransparens, erbjuda en gemensam betalningsmetod såsom betal- och kreditkort, ge relevant information (om platsen, tillgänglighet, pris) för att säkerställa att kunden är fullt informerad.

Dessa krav ställer en enorm press på aktörer i alla led att ställa om till el- och vätgasttransporter.

2.6. Rapport från riksdagen – planering av vägtrafikens laddinfrastruktur

Den 29 mars 2022 beslutade trafikutskottets uppföljnings- och forskningsgrupp att låta genomföra en förstudie på temat transportsektorns elektrifiering. En förstudie togs fram som underlag inför det fortsatta arbetet.

Den 17 januari 2023 beslutade trafikutskottet att genomföra en studie om transportsektorns elektrifiering med fokus på samhällsbyggnad och planering av vägtrafikens laddinfrastruktur. Studien har genomförts av en arbetsgrupp inom trafikutskottet med stöd av riksdagens utvärderings- och forskningssekreteriat (RUFSS).

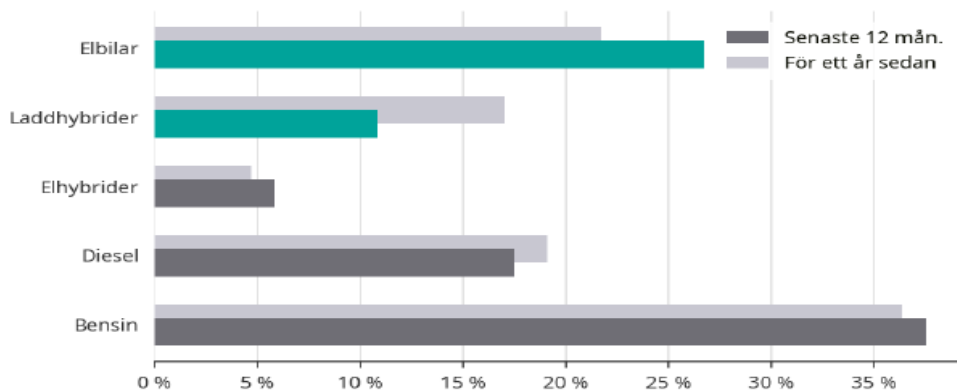
Rapporten har väl belyst de hinder som finns för utbyggnaden av laddinfrastrukturen i Sverige. Ett hinder som belyses särskilt som varit avgörande för Eslövs kommun är utbyggnaden av laddstolpar på kommunal mark. I rapporten noteras att det finns hinder som gäller kommunernas roll vid utbyggnaden av laddinfrastruktur. Kommuner uppmanas i rapporten att säkerställa tillgången till mark för laddplatser på kommunal mark. Slutligen betonar rapporten att det finns ett behov av att förenkla och förtydliga regelverket för laddinfrastruktur på allmän platsmark och kvartersmark på kommunal mark då den idag är väldigt otydlig.

2.7. Nuläget i Eslövs kommun

För att kunna förstå behovet av en laddinfrastrukturplan är det lämpligt att titta på hur situationen har utvecklats under de senaste åren i Eslövs kommun. År 2016 etablerades den första publika laddstolpen á 2 uttag i Eslöv, Badhusparken. Den första laddstolpen installerades på allmän platsmark. Det har även tillkommit en laddstolpe á 2 uttag vid Medborgarhuset, vilken också står placerad på allmän platsmark. Därefter har flertal laddstolpar installerats på kvartersmark – bland annat utanför Stadshuset (3 laddstolpar á 6 uttag). Det finns även flertal laddstolpar på privat mark idag. Oklarheter i lagstiftningen är troligen orsaken till att utbyggnaden av laddstolpar stannat upp, se kapitel 5 och bilaga 6.

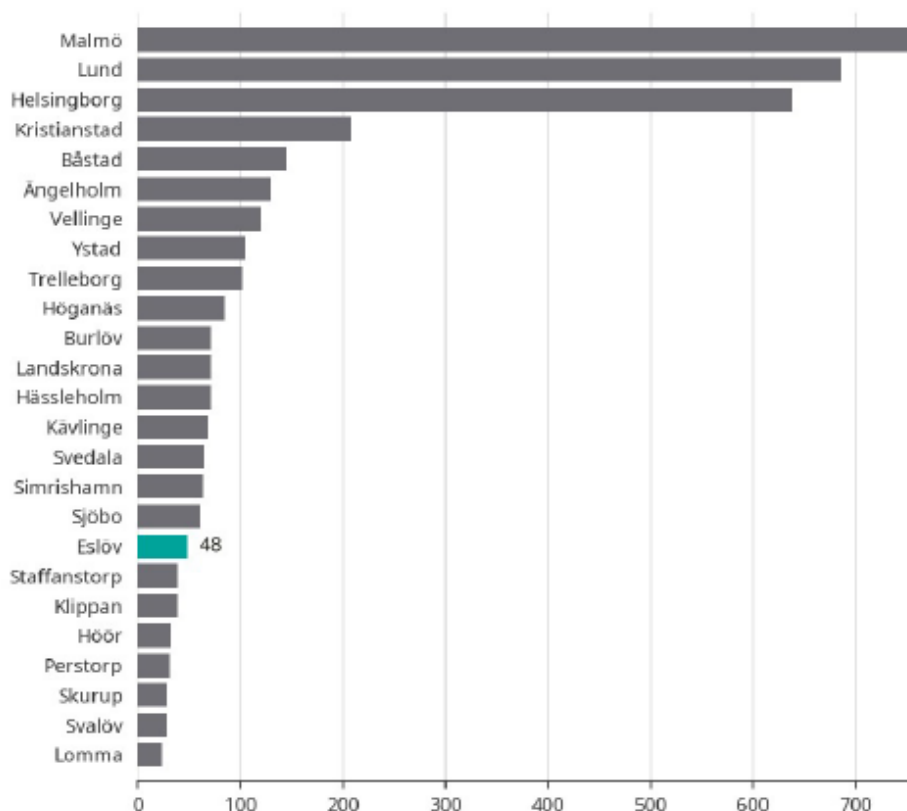
För att öka takten gällande omställning till mer eldrivna fordon och för att kunna fasa ut fossilfordon behöver laddinfrastrukturen hänga med. Idag finns generellt många elfordon, där efterfrågan är relativt stor i landet, men infrastrukturen har inte riktigt hängtt med i denna snabba utveckling. Detta kan vara en anledning till att bensin är den vanligaste drivmedelskategorin bland nya bilar i Eslövs kommun, då infrastrukturen inte har utvecklats i lika snabb takt som försäljningen av elfordon. För att erbjuda elbilsägare att ladda sitt fordon publikt, så måste behovet av laddplatser styra utvecklingen. Laddstolpar ska sättas upp där det finns ett behov och där många medborgare vistas i kommunen.

Figur 1 visar antal nyregistrerade fordon per drivmedel under de senaste tolv månaderna i Eslöv, från december 2022 till december 2023. Den gröna och mörkgråa stapeln i figuren visar på andelen nyregistrerade fordon per drivmedel i Eslöv.

Figur 1. Andelen nyregistrerade fordon per drivmedel de senaste tolv månaderna i Eslöv.

Idag finns det statistik på hur många publika laddstolpar som finns i respektive kommun i Skåne, se figur 2.

Figur 2. Antalet publika laddplatser i några av de skånska kommunerna som undersöktes i december 2023.

I figur 2 visas de 25 kommuner med flest publika laddstolpar, Eslöv ligger på plats 18. Eslövs kommun ligger sämre till än riktlinjen som Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 tagit fram, som säger att det ska finnas en laddplats för var tionde fordon. Eslövs kommun har totalt 1000 elbilar och laddhybrider, och enligt riktlinjen ska det finnas 100 laddstolpar för att kunna möta denna omställning. Fler laddstolpar behövs i kommunen med låg andel elbilar för att sätta fart på utvecklingen, då vi idag har 48 laddplatser som motsvarar 24 laddstolpar i kommunen. Detta skulle medföra att Eslövs kommun hamnar på en åttonde plats, förutsatt att inga andra kommuner i tabellen utökar laddstolpar. Genom anläggandet av publika laddstolpar skapas förutsättningar för elbilar samt en inriktning för samhällsutvecklingen. Se bild 1 nedan, som visar var någonstans det finns publika laddstolpar på kommunal mark i kommunen.

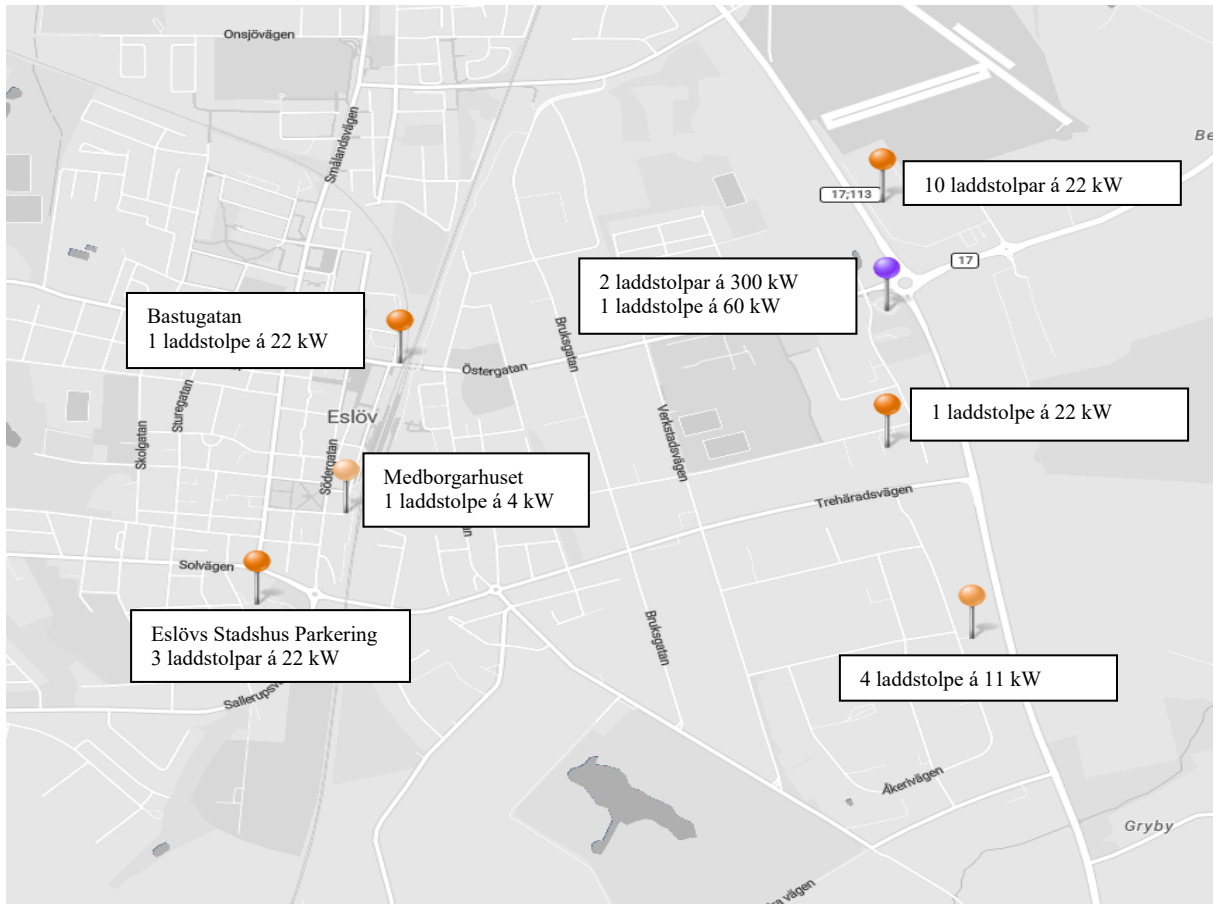

Bild 1. Bilden visar var någonstans det idag finns publika laddstolpar i Eslövs kommun. Avser endast Eslövs tätort då det enbart finns publika laddstolpar där. Varje laddplats visar hur många laddstolpar som finns och laddstolpens effekt. Utdraget genomfördes i februari 2024.

De platserna som visas till vänster i kartbilden tillhör kommunal mark, och de platserna som visas till höger tillhör privata fastighetsägare där laddstolpar satts upp på deras mark.

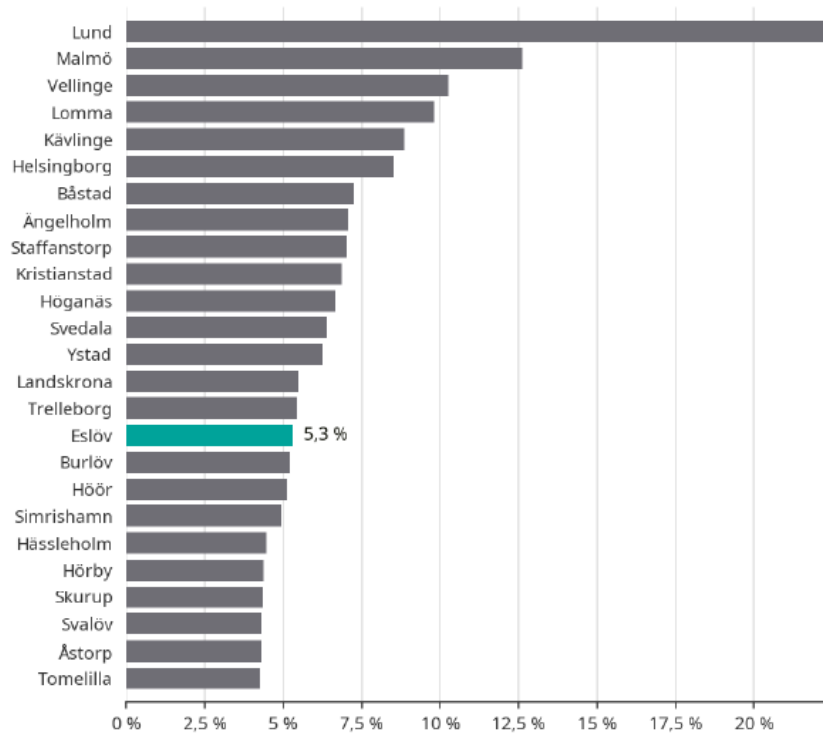
Utöver den publika laddningen så har 600 hushåll fått stöd för laddboxar för hemmaladdning i kommunen (siffror från år 2023). En laddbox är en kompakt och lätt laddpunkt för växelström som förser elbilar med ström. Laddboxar brukar oftast användas på privata platser, exempelvis i en- eller flerfamiljshus. Vanligtvis brukar en laddbox hänga på väggen, men kan även monteras på ett stativ.

2.8. Laddbara bilar i Eslövs kommun

I Eslövs kommun utgör elbilar bara en bråkdel av bilparken. De allra flesta personbilarna i Eslöv är fossildrivna. Även om en stor del av alla nya bilar är laddbara utgör de en minoritet av hela personbilsflottan. I Eslöv fanns det i slutet av oktober (2023) 543 elbilar och 412 laddhybrider, vilket motsvarar omkring 5,3 % av alla personbilar i kommunen. I Eslöv bör motsvarande siffra vara på 10 %, det vill säga 10 % av den totala summan av elbilar och laddhybrider i kommunen (som motsvarar 1700 styck personbilar). Görs en jämförelse kring hur det ser ut i hela landet är det cirka 11 % av alla bilar som är laddbara.

När det kommer till vilken skånsk kommun som har störst andel av laddbara personbilar, så ligger Eslöv på plats 16 bland 33 kommuner (se figur 3) och detta gäller för år 2023. Siffran och placeringen kan ändras något beroende på hur snabbt/långsamt utvecklingen går i en kommun.

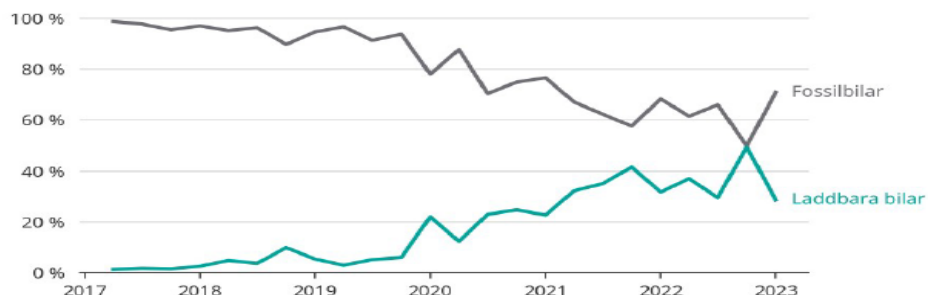
Andel av personbilarna som är laddbara i kommunerna i Skåne län.

Endast de 25 kommuner med högst andel laddbara fordon visas i grafen.

Figur 3. Andelen laddbara personbilar i några av de skånska kommunerna.

I figur 4 visas gruppen laddbara bilar och att gruppen består av rena elbilar och laddhybrider. I fossilbilar ingår förutom bensin och diesel även elhybrider. Biodrivna fordon visas inte i figuren. För att få en helhetsuppfattning kring hur det ser ut med ägandet av fossilbilar och laddbara bilar visas ett diagram i figuren.

Figur 4. Utvecklingen av laddbara bilar och fossilbilar i Eslöv från 2017-2023.

2.9. Prognosen framåt – Så väntas antalet laddbara bilar öka i Eslövs kommun

Försäljningen av laddbara bilar förväntas att öka i kommunen. År 2024 finns det omkring 17000 personbilar i Eslöv, varav 955 är laddbara. Detta motsvarar idag en andel på 5,3 % av den totala personbilsflottan som utgörs av laddbara fordon. I en nationell jämförelse borde år 2024, 10 %, av det totala antalet personbilar utgöras av elbilar och laddhybrider i Eslövs kommun. En målsättning som Eslövs kommun ska arbeta utefter är att 30 % av alla personbilar i kommunen, det vill säga 5100 styck av totalt 17000 personbilar som finns i kommunen idag, ska vara laddbara till år 2030. Idag är 955 personbilar laddbara och fram till år 2030 behövs det 4145 laddbara fordon till. Att målsättningen till år 2030, är 30 % av dagens personbilar laddbara i Eslövs kommun. Motiveringen till målsättningen på 30 % är på grund av EU:s förbud mot försäljning av nya bensin- och dieslbilar från 2035 är förklarat. Nya bilar och skåpbilar som säljs i EU från och med 2035 får inte producera några koldioxidutsläpp. Detta kommer aktivt medföra att samhället, inklusive Eslöv, behöver ställa om till fler laddbara fordon. Det är en rad olika parametrar som kommer styra den här utvecklingen, bland annat:

- Det tillkommande effektbehov som elektrifieringen av transportsektorn ger upphov till skapar även utmaningar för elnätet. Risk för att brist på elnätskapaciteten begränsar elektrifieringstakten är ett faktum och flera olika möjligheter att adressera detta undersöks, såsom villkorade avtal, batterilager och smart laddning.
- Övriga drivmedelspriser och dess förändringar
- Utbyggnaden av laddstolpar och laddinfrastrukturen
- Genomförande av elbilskampanjer
- Tuffare lagkrav som kommer, där fler laddstolpar ska finnas tillgängliga.
- Hur många fordonsägare som har tillgång till att ladda sitt fordon hemma

2.10. Vad krävs för tunga transporter?

Nedan stående stycken är information som är utdraget från Powercircles artikel om elektrifierade lastbilar. Det finns idag 84 000 tunga lastbilar i Sverige men bara 30 är elektrifierade. Alla tunga transporter brukar delas in i lokala transporter, regionala transporter och fjärrtransporter. Gemensamt för lastbilstillverkarna är att de elektrifierar modeller som används för kortare dagliga körsträckor först, såsom sophämtning och distribution i städer, och successivt utvecklar modellutbudet mot längre och mer krävande transporter. Idag finns lastbilsmodeller på marknaden för att möta behov av lokala och regionala transporter, där branschen har börjat se över elektrifieringen i allt högre utsträckning.

För Eslövs kommun behöver behovet ses över för att kommunen ska vara med i den här omställningen. Idag finns inga el lastbilar i kommunen. Omställningen till mer elektrifierade tunga transporter i Eslöv finns inte ännu och inte heller finns det någon laddplats för att kunna ladda sin tunga transport som drivs på el någonstans i kommunen.

För att påbörja omställningen och utvecklingen av elektrifieringen av tunga transporter föreslås att kommunen utreder var det kan finnas distributionskapacitet för sådan laddplats samt om det är möjligt att anlägga en sådan på vald plats.

2.10.1. Teknikutvecklingen för tunga transporter

Av dagens ca 84 000 lastbilar kör 80 % kortare än 500 km per dag och 60 % kortare än 300 km. Det visar att det faktiskt är möjligt att elektrifiera en stor del av lastbilstransporterna redan idag med det modellutbud som finns, även om elektrifieringstakten självklart hänger på utbyggnad av laddinfrastruktur, att existerande fordonsflotta byts ut och att lastbillverkarna ska hinna producera fordonen.

Idag kan laddare med CCS-uttag leverera upp till 400 kW. För högre laddeffekter upp till 600 kW krävs pantografladdning. Standarder för hur högeffektsladdning för tyngre fordon ska se ut är på väg och det första steget mot laddning i MW-skala är taget. Det är troligt att vi år 2025 kan se laddare som klarar av 750 kW, och vid 2030 upp mot 1 MW. Just nu är det dock lastbilarna som sätter gränserna för laddhastigheten - dagens modeller kan maximalt ta emot 130-250 kW, men det planeras för möjlighet att ta emot 375 kW och på sikt 1 MW via CCS-uttag.

2.10.2. En nyckel i omställningen är att logistikperspektivet samspekar med energiperspektivet

Att det finns tillräcklig kapacitet i elnätet är en nyckel för elektrifieringen av tunga transporter. Därför blir det viktigt att ta hänsyn till elnätets nuvarande och framtida förutsättningar på de platser som är lämpliga ur ett logistikperspektiv. Vid semi-publik laddning handlar det om att även ta hänsyn till fastighetens totala effektbehov. Publikt kan elanslutningen behöva dimensioneras för att förse både privata och kommersiella fordon. För att öka nyttjandegraden av en elnätsanslutning kan den användas för både dag- och nattladdning. Smart laddning kommer säkerligen vara viktigt även för lastbilar, även om marginalerna är mindre än för personbilar. För laddning med hög effekt kan externa batterier komma in som en viktig delösning.

Idag är elektriska lastbilar fortfarande dyrare än deras konventionella motsvarigheter, sett till både inköpspris och total cost of ownership, TCO. Analyser visar dock att de kan bli billigare inom 5-10 år utan ekonomiskt stöd, men att den initiala investeringskostnaden är högre.

2.10.3. Batteri och laddstrategier

Något som blir viktigt är att analysera enskilda åkeriers och transportörers fordonsflottor, för att identifiera vilka fordon och rutter som lämpar sig bäst att elektrifieras först. Fordon som kan ladda en stor del av energin på depå - där laddningen är billigast - bör elektrifieras först. Även fordon med liknande körsträckor över årets alla dagar blir mer lönsamma, då batteriet kan dimensioneras för att utnyttjas maximalt.

3. Allmänt om personbilsladdning

En absolut majoritet av personbilsladdningen sker antingen i anslutning till hemmet eller vid arbetsplatser. Publik laddning som finns på parkeringsplatser, mackar, eller vid viktiga besöksmål är snarare att betrakta som kompletterande laddning och laddning som möjliggör längre resor.

Det finns ett antal kontakter som kan finnas på laddfordon och laddplatserna. Detta måste beaktas vid uppsättande av en laddplats. EU har bestämt att för normalladdning (normalladdaren) gäller Typ 2 och för snabbladdning gäller CCS som standarder inom EU. För supersnabbladdaren fungerar båda dessa kontakter. Se bild 2 nedan, för utseende på de olika kontakterna:

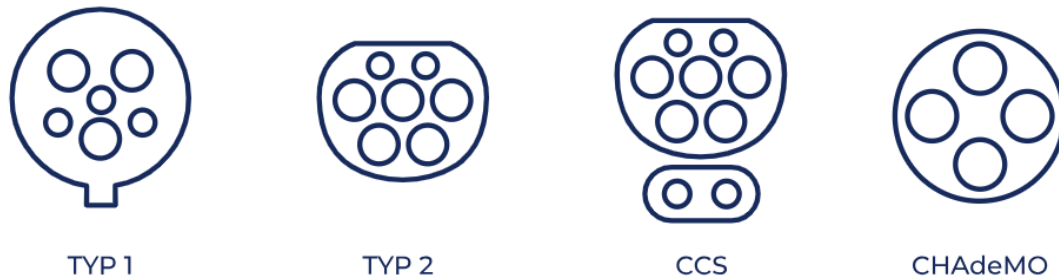

Bild 2. En illustration över kontakter för normalladdaren (Typ 1 och Typ 2) och snabbladdaren (CHAdeMO och CCS).

I Europa är det bestämt att CCS och Typ 2 ska vara standardiserade kontakter vilket innebär att bilar från europeiska biltillverkare i regel är utrustade med dessa kontakter.

3.1. Olika laddplatser

Idag går det att välja mellan tre laddtyper: normalladdare, snabbladdare och supersnabbladdare. Alla har sina speciella egenskaper och ger olika laddeffekt. Oftast är det elbilens kapacitet som avgör hur mycket ström som bilen kan ta emot. Så även om elbilen laddas med supersnabbladdaren är det inte säkert att det ger full utdelning om batteriet inte har kapacitet till en sådan laddhastighet.

3.1.1. Normalladdaren

Normalladdare (typ 1 och 2) är originalet av alla elbilsladdare och den första av alla laddmodeller. Normalladdaren passar alldeles utmärkt när en elbilsägare har gott om tid. Om det till exempel ska genomföra aktiviteter såsom gå på bio eller vid storhandling.

Normalladdarna är vanliga på parkeringsplatser, pendlarparkeringar, järnvägsstationer och flygplatser. Det vill säga platser där ett fordon ska stå en längre tid.

För att ladda med en normalladdare måste en elbilsägare ha egen laddkabel med Typ 2-kontakt. Laddeffekten varierar från 3,6 till 22 kW. Beroende på elbilsmodellen kan laddningstiden vara allt mellan 3 till 10 timmar.

3.1.2. Snabbladdaren

Snabbladdaren (Typ 2 och CCS) ger effektiv uppladdning av elbilen – under optimala förhållanden. Med optimala förhållanden menas att det inte är alltför varmt eller kallt ute och att batteriet är vare sig urladdat eller fulladdat. Observera att laddaren alltid kommer att ge den laddeffekt som anges och att det är bilen som begränsar laddhastigheten.

Kommer en elbilsägare till en laddplats med bara en ledig kabel för snabbladdning där det saknas AC-uttag/-kabel, kan elbilsägaren inte ladda direkt eftersom det då finns en annan bil som håller på att laddas med den andra kabeln.

De flesta snabbladdare ger en laddhastighet på 50 kW vilket gör att en elbilsägare kan räkna med en laddningstid på 15 till 120 minuter beroende på bilmärke, behov och batteriets skick.

3.1.3. Supersnabbladdaren

Supersnabbladdaren (Typ 2 och CCS) är det snabbaste laddalternativet. Den har en laddhastighet på 150–350 kW och laddar elbilen på 10–45 minuter. Hur snabbt det går beror naturligtvis även på bilmodell, batteri och behov.

3.2. Olika säkerhetsnivåer

Inom elbilsladdning finns det fyra olika säkerhetsnivåer, mode 1-4. EU har beslutat att Mode 3 ska vara standard för normal- och semisnabbladdning medan mode 4 ska vara standard för snabbladdning. Nedan förklaras enkelt vad säkerhetsnivåerna betyder.

Mode 1

Den lägsta säkerhetsnivån inom elbilsladdning. Mode 1 innebär laddning ur vanligt jordat vägguttag. 230/400v upp till 16A. Laddningen sker helt utan övervakning.

Mode 2

Denna säkerhetsnivå innebär precis som mode 1 laddning ur vanligt jordat vägguttag. I denna nivå övervakas dock laddningen med hjälp av en säkerhetsdosa monterad på laddkabeln. Säkerhetsdosan innehåller bland annat jordfelsbrytare och komponenter som kan kommunicera med bilen så laddningen sker kontrollerat.

Mode 3

Den europeiska säkerhetsstandarden för normal- och semisnabbladdning sedan 2017. Säkerhetsnivån innebär att bil och laddplatsen kommunicerar innan laddningen startar. Laddkabeln kommer därför vara strömlös tills alla tester är gjorda och laddning kan ske helt utan risk.

Mode 4

Det är den europeiska standarden för likströmsladdning, det vill säga snabbladdning. Dessa laddplatser finns oftast längs med vägar där elbilen behöver ladda upp snabbt. Den höga säkerhetsklassen krävs då laddningen sker med mycket höga effekter.

4. Reglering för etablering av publika laddstolpar

4.1. Övergriplig kravställning

Kommunen upplåter mark för publik laddning genom markavtal om nyttjanderätt. För aktörer som vill sätta upp laddstolpar på kommunal mark gäller att:

- Laddningen ska vara publik, det vill säga laddstolpen ska vara öppen för vem som helst som kan använda sig av den.

- Normalladdare ska kunna betjäna minst två bilar samtidigt och vara utrustade med uttag för att möjliggöra användning av egen medtagen laddsladd.
- Aktören söker själv och tar kostnader för påkoppling hos ledningsägare, schaktlov och eventuellt andra nödvändiga tillstånd.
- Först till kvarn är gällande, kommunen förbehåller sig rätten att välja bland inkomna ansökningar.
- Laddplatserna ska placeras och utformas enligt villkor som anges i bilaga 4, *Villkor för laddinfrastruktur på gatumark/kommunal mark*.

4.2. Detaljerad kravställning

Kommunen upplåter mark för publik laddning genom markavtal om nyttjanderätt. För aktörer som vill sätta upp laddstolpar på kommunal mark gäller villkoren i bilaga 4, *Villkor för laddinfrastruktur på gatumark/ kommunal mark*:

Uttag

Snabbladdningsplatserna ska ha dagens två standarder för snabbladdning, d.v.s. CCS och Typ 2. De normalsnabba laddstolparna ska vara utrustade med minst två uttag och ska kunna betjäna minst två bilar samtidigt.

Påkörningsskydd och väderskydd

Vid behov ska väderskydd och påkörningsskydd installeras.

Utformning och tillgänglighet

Det ska tydligt framgå på laddplatserna att kunden ska vända sig till ansvarigt bolag/bolagets support vid frågor om laddstolparnas funktion eller för felanmälan. Laddstolpen ska placeras mellan två parkeringsrutor.

Ljussättning

Belysning ska upprättas på skyltar eller vid laddplatsen så att det även då det är mörkt går att hitta till laddplatsen. Bra belysning ökar tryggheten samtidigt som det förenklar användningen av laddplatsen.

Betalning

De laddstolpar som uppförs på kommunal mark ska vara öppna för alla. Ett minimikrav är att det ska gå att ladda sin bil utan att behöva skaffa ett abonnemang hos en särskild leverantör. Se vidare under avsnitt 4.6.

Statistikrapportering

Varefter laddinfrastrukturen kommer på plats är det av värde att detta arbete utvärderas så kunskaper och slutsatser om framtida utbyggnader kommer kommunen till del.

Teknisk utveckling

Aktören ser till att följa den tekniska utvecklingen så att laddstolpen vid installation och framöver alltid är uppdaterad efter senaste tekniken.

Kommunikation

Aktören ska publicera erforderliga uppgifter om laddplatsen i mobilapplikationer och övrig aktuell media för att underlätta för allmänheten att snabbt och enkelt erhålla aktuell information om bland annat: identifikation, driftsstörning, navigering och debitering.

4.3. Avtal

Kommunen kommer att teckna ett nyttjanderättsavtal med de aktörer som ska anlägga en laddplats, se bilaga 1, *Avtal om nyttjanderätt till aktörer för laddplatser på kommunal mark*. Kommunen har tagit fram en avtalsmall att utgå ifrån. Exempel på det avtal som kommer användas är att standardtiden för avtalet är satt till 10 år och det kommer inte att utgå någon avgift för upplåtelsen. Avsteg från mallen kan göras om det behövs för den aktuella platsen och aktören. Nyttjanderättsavtalen godkänns och tecknas av ansvarig förvaltning enligt gällande delegationsordning. Det vill säga att mark- och exploateringsingenjörerna bör få delegation på att teckna nyttjanderättsavtalen själva avseende laddstolpar. Kommunstyrelsen beslutar om ändring av delegationen i detta ärende.

Avtalet finns i bilaga 1, *Exempel på avtal om nyttjanderätt till aktörer för laddplatser på kommunal mark*.

I avtalsmallen regleras det inte någon avgift för markupplåtelsen. Eslövs kommun upplåter huvudsakligen aldrig kommunal mark utan avgift. Laddplatser på kommunal mark är något kommunen vill främja och Eslövs kommun ska ha nyttjanderättsavtalen avseende laddplatser avgiftsfria. Flertalet andra kommuner upplåter också marken utan avgift på liknande sätt. Genom att teckna avtal med aktörer som anlägger laddplatser så undgår kommunen kostnaden att anlägga en laddplats i egen regi. Aktören bekostar anläggandet av laddplatsen men får också alla intäkter kopplade till den.

4.4. Betalningar och appar

Aktörer har betallosningar via partners för både publika laddstolpar som icke-publika. All administration och fakturering sker per automatik direkt till användaren, utan att kommuner behöver lägga sin tid eller energi på det och så bör det även vara i Eslövs kommun.

En kommun kan enligt ellagen inte ta betalt för el, eftersom ett köp av el endast kan ske mellan bilanvändare och eldistributör. En kommun kan inte heller subventionera eller ge bort el, då detta inte är förenligt med likställighetsprincipen i kommunallagen. Kommunen får ta ut en ersättning i form av en avgift för rätten att parkera på offentliga platser som står under kommunens förvaltning och som kommunen har upplåtit för parkering.

De publika laddstolparna som finns idag i Eslövs kommun, som är öppna för allmänheten och som finns på kommunal mark, har följande betalning och avgiftsreglering (På alla tre platser tillkommer det en avgift för laddningen):

- Ingen parkeringsavgift tas ut för de två laddstolparna i Badhusparken, däremot får laddbara fordon parkeras och ladda i 2 timmar där P-skiva behöver vara synlig. Denna parkeringsreglering gäller vardagar 9-18 och lördagar 9-14, resterande tid är fritt fram att ladda och utan tidsbegränsning.

- Vid laddstolpen som finns intill Medborgarhuset får laddbara fordon parkera i 4 timmar och det tillkommer även en parkeringsavgift under den tid som bilen laddas.
- De laddstolpar som finns utanför Stadshuset har ingen parkerings- och tidsreglering.

I och med att det ser olika ut idag, på de platser runt om i Eslöv där det finns publika laddstolpar, behöver beslut tas om hur Eslövs kommun ska gå vidare. Kostnaden på parkeringsplatserna är inte relaterad till mängden el som laddas utan till att servicen att ladda används. Det finns två huvudsakliga fördelar med denna lösning. Dels behövs inte två olika system för betalning (ett för parkeringsavgifter och ett för laddning). Dels minskar risken för att laddplatserna blockeras av fordon som inte kan eller inte har för avsikt att ladda.

På de platser där laddstolpar finns och som inte avser kommunala parkeringsplatser, sker betalning istället utifrån antalet laddade kWh eller det sätt som leverantören av laddplatsen erbjuder inte är uppställda på gatumark.

4.5. Bygglov

Generellt krävs inget bygglov eller någon anmälan till kommunens bygglovsavdelning vid uppsättning av laddstolpar. Eventuellt kan en laddplats med tillhörande väderskydd kräva bygglov som byggnad. Om tak, skyltar eller andra konstruktioner tillkommer till följd av och i samband med etablering av laddplatser kan dessa emellertid kräva bygglov eller en anmälan. Aktören får stå för dessa kostnader om det skulle vara så att bygglov behövs.

Vid bygglovsprövning avseende byggnader bedöms parkeringsbehovet utifrån kommunens beslutade parkeringsnorm. I denna norm finns i dagsläget inget krav på antal laddplatser. I plan- och bygglagen finns dock krav på när laddmöjlighet ska finnas.

4.6. Laddkablar på kommunal mark

För att få placera något på offentlig plats behövs det oftast tillstånd. När det kommer till elkablar är det inte tillåtet att placera kabeln över gatan för att ladda elbilen. Eslövs kommun ger inte tillstånd för något som kan medföra problem för personer med nedsatt rörelse-, orienterings- eller synförmåga, vilket en kabel kan göra.

Regeln gäller även för anslutningskablar till husvagn, motorvärmare och liknande. Det är inte heller tillåtet att dra en luftledning för laddning eftersom det oftast i dessa lägen kräver att en stolpe eller något liknande placeras på kommunal mark.

5. Trafikreglering och juridiska aspekter för laddstolpar

5.1. Olika regler på allmän platsmark och kvartersmark

Hur parkering kan regleras beror på om det är allmän platsmark eller kvartersmark. I plan- och bygglagen (2010:900), PBL, definieras vad som utgör allmän platsmark respektive kvartersmark.

- Allmän platsmark (eller gatemark) är gata, väg, park, torg eller annat område som enligt en detaljplan är avsett för ett gemensamt behov. Markens ändamål anges i detaljplan eller områdesbestämmelse. För allmän plats anges markens ändamål som exempelvis gata/väg och parkering föreskrivs med lokal trafikföreskrift.
- Kvartersmark (eller tomtmark) definieras enligt plan- och bygglagen som ”mark som enligt en detaljplan inte ska vara allmän plats eller vattenområde”, exempelvis anges ändamålet parkering

Trafikförordningens bestämmelser gäller oavsett om det är allmän platsmark eller kvartersmark. På allmän platsmark beslutar kommunen om vilka lokala trafikregler som ska gälla. Markägaren beslutar, med några få undantag, om vilka lokala trafikregler som ska gälla på dennes mark. Undantag är till exempel hastighetsgränser, som kräver lokal trafikföreskrift.

Allmänna regler enligt trafikförordningen, som att man inte får stanna eller parkera så att det kan uppstå fara, gäller oavsett om det är allmän platsmark eller kvartersmark. Kommunen är ansvarig för att reglera parkering på allmän platsmark. På kvartersmark är det markägaren, som kan vara kommunal eller privat, som avgör vilka parkeringsregler som ska gälla utöver de allmänna bestämmelserna. Se mer i detalj under bilaga 5, *Lagar och regler för parkering på allmän platsmark respektive kvartersmark*.

5.2. Skyltning samt tids- och avgiftsreglering

Avdelningen Gata, trafik och park på Miljö- och samhällsbyggnad i Eslövs kommun sköter skyltning och trafikreglering för laddstolpar på allmän platsmark. Kommunen kan genom en lokal trafikföreskrift (LTF) besluta att en plats ska vara laddplats. I enlighet med trafikförordningen 10 kap 1 §, 9a krävs att platsen har anordningar för extern laddning med elektrisk energi. Det finns idag inget krav på att laddning måste pågå för att det ska vara tillåtet att parkera med sitt laddfordon där.

Det är idag oklart exakt vad som gäller för tidsreglering och avgiftsreglering. Det går dock för kommun att själv reglera, via kommunfullmäktige, avgift vid felparkering. Detta skulle i teorin betyda att felparkering på laddplats kan resultera i en högre avgift än felparkering på andra platser.

Om man inte vill att andra bilar ska få stanna på en laddplats för av- och påstigning finns det viss oklarhet i trafikförordningen gällande om en laddplats är en ändamålsplats eller en parkeringsplats. Andra kommuner har olika bestämmelser, det vill säga kommunerna har tolkat bestämmelserna på olika sätt. En ändamålsplats skulle innebära att andra fordon som inte uppfyller ändamålet (laddning av el) inte får stanna eller parkera på platsen. Det är dock viktigt att detta kommuniceras tydligt med rätt vägmärke C40, ändamålsplats, eftersom det vid överklagande av felparkeringsavgift på laddplats visat sig att den klagande fått rätt.

Gällande avgiftsreglering samt tidsreglering finns det inga tydliga riktlinjer i trafikförordningen i dagsläget. Därför tolkas det enligt Sveriges kommuner och regioner (SKR), att kommunen själva väljer avgifter och tidsreglering genom lokala trafikföreskrifter, förutsatt att det är för att ordna trafik. Detta innebär att kommunen själv måste bestämma sig för hur de tolkar

bestämmelserna. Enligt SKR så har inga fall av detta prövats i domstolen av transportstyrelsen och experter är delade i sin tolkning.

5.3. Regelverk om publika laddstolpar

När kommunen överväger att etablera laddning, t.ex. längs gator, finns det ett antal utmaningar förknippade med hur regleringen kring laddplatser ska tolkas.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) anger på sin webbplats att regeringens beslut om att kommunerna numera kan införa laddplatser är ett steg i rätt riktning, men att det finns otydligheter kring hur regelverket ska tolkas. En otydlighet med dagens regelverk som SKR lyfter fram är om villkor kan ställas för användning av laddplats, dvs. om det är möjligt att reglera laddplatser med villkor om tidsbegränsning, avgiftsplikt eller andra villkor för rätten att ”parkera” laddningsbara fordon på laddplatsen. SKR lyfte detta redan 2017 i ett antal skrifter. Det är relativt vanligt att framför allt mindre kommuner hör av sig till SKR med frågor som rör tolkning av regelverket om laddplatser, t.ex. huruvida laddplatser kan villkoras med tidsbegränsningar och/eller avgifter, men rättsläget har inte klarnat sedan SKR:s skrifter publicerades 2017.

Om en kommun väljer att anlägga en laddplats genom lokala trafikföreskrifter kan kommunen behöva säkerställa tillgänglighet till laddplatsen. För parkeringsplatser kan kommunen genom lokala trafikföreskrifter föreskriva om tidsbegränsning, avgiftsplikt eller andra villkor för rätten att parkera enligt 10 kap. 1 § andra stycket 7 trafikförordningen. Trafikförordningens bemyndigande om föreskrifter för laddplats behandlar dock inte frågan om villkor. I 10 kap. 1 § andra stycket 7 trafikförordningen anges endast att särskilda trafikregler om att en viss plats ska vara laddplats får meddelas genom lokala trafikföreskrifter. Liksom SKR har angett går det dock att argumentera för att parkering på en laddplats ändå kan regleras på samma sätt som övrig parkering, då uppställningsreglerna i 3 kap. 54 § trafikförordningen anger att parkering av laddbara fordon är tillåten på en laddplats. Det framgår även av definitionen av laddplats i förordningen om vägtrafikdefinitioner och utmärkningsreglerna för laddplats i vägmärkesförordningen att det handlar om parkering (med möjlighet att ladda ett fordon). Detta talar för att även laddplatser kan regleras med villkor för parkering genom lokala trafikföreskrifter exempelvis med tidsbegränsningar och avgifter. Stöd för den uppfattningen kan även hämtas i den juridiska litteraturen där det anges att uppställning på en laddplats kan tidsbegränsas. Det framgår dessutom av Transportstyrelsens promemoria med förslag till de nuvarande reglerna att styrelsen tänkte sig att det skulle vara möjligt att tidsbegränsa uppställningen så att fler kan tillgodogöra sig laddningsmöjligheten. Parkeringsavgifter kan vara ett verktyg för att öka omsättningen på parkerade bilar och styra parkering till lämpliga platser.

Regelverket är alltså inte helt tydligt kring vilka möjligheter som finns när det gäller att villkora laddplatser med tidsbegränsningar och parkeringsavgifter, men det finns som nämnts ovan visst stöd för att tolka bestämmelserna som att det finns möjlighet att reglera rätten till parkering på en laddplats genom villkor såsom tidsbegränsningar. Det har dock, såvitt framkommit, varken prövats i domstol eller av Transportstyrelsen i samband med prövning av

överklagningsärenden, vilket innebär att det är upp till de enskilda kommunerna att tolka bestämmelserna. Se gärna bilaga 6, *Hur gör andra svenska kommuner*.

Trafikföreskrifter ska kungöras elektroniskt på webbplatsen Svensk trafikföreskriftssamling (STFS), www.stfs.se, som administreras av Transportstyrelsen. Vid sökning bland föreskrifter om laddplats i STFS framgår att många kommuner har reglerat laddplatser med tidsbegränsningar och det även är relativt vanligt med uttag av parkeringsavgifter på laddplatser. Det förekommer dock även föreskrifter om laddplatser som varken är reglerade med tidsbegränsningar eller avgiftsuttag. Det skulle kunna bero på att dessa kommuner har gjort bedömningen att det saknas stöd i regelverket för att kunna införa sådana villkor för laddplatser, men det skulle också kunna bero på att det bedömts inte finnas ett behov av att villkora laddplatserna.

6. Tillvägagångssätt för laddinfrastrukturen i Eslövs kommun

Eslövs kommun använder ett tillvägagångssätt som är baserat på många andra kommuners upplägg för laddinfrastruktur på kommunal mark. Det innebär att kommunen själva inte bekostar anläggningen eller driften av laddinfrastruktur, utan att aktörerna gör detta. Marken upplåts genom ett nyttjanderättsavtal mellan kommunen och aktören. Se mer i detalj under bilaga 2, *Rutinbeskrivning vid etablering av laddstolpe i Eslövs kommun*.

Eslövs kommun vill spela en aktiv roll för att möjliggöra de laddplatser som presenteras längre fram i planen. Samtidigt uppmuntras engagemang och initiativ från privata aktörer. För att laddinfrastrukturplanen ska kunna genomföras krävs en aktiv och målmedveten handling från kommunen, det vill säga att kunna tillgängliggöra de platser som anses vara lämpliga. Därför är det också av stor vikt att de förvaltningar som arbetar med dessa frågor har ett gemensamt ansvar att få in laddinfrastrukturen som en naturlig del i planeringsprocessen.

6.1. Utvärdering, revideringar och rutiner vid anläggning

Snabb utveckling gör att planen med tillhörande bilagor behöver hållas aktuell och utvärderas efter behov. Utvärderingen ska göras av en arbetsgrupp med representanter från olika förvaltningar (Kommunledningskontoret, Serviceförvaltningen och Miljö- och samhällsbyggnad) som är mer eller mindre berörda av laddinfrastrukturplanen.

Utvärderingen och förslag på mindre revideringar i bilagorna kring rutiner, villkor, avtal samt nya platser beslutas av för Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.

Vid behov av betydande förändringar i planen ska detta beslutas av kommunstyrelsen. Exempelvis lagändringar eller om planen inte bidrar till att laddstolpar etableras i Eslöv. För mer information om utvärderingen, revideringen och rutiner vid anläggning, se bilaga 2, *Rutinbeskrivning vid etablering av en laddstolpe i Eslövs kommun*, samt bilaga 3, *Blankett för intresseanmälan för etablering av laddstolpar i Eslöv*.

6.2. Lokalisering av laddinfrastruktur

För att skapa en så attraktiv laddinfrastruktur som möjligt behöver den anpassas efter de olika förutsättningar och behov som råder i olika delar av kommunen. Förutsättningarna kan bland annat styras av vilken elinfrastruktur som finns, och om det finns risk för effektbrist. Elnätsägaren i kommunen har meddelat att de inte kommer ge information om det går att ansluta en laddstolpe till elnätet, för mer information om detta läs kapitel 6.3.

6.2.1. Platser för framtida laddstolpar

Behoven ser olika ut beroende på om det handlar om laddning längs en större väg, i Eslövs tätort, i resterande tätorter i kommunen eller vid olika besöksmål i kommunen. Identifieringen utav platser har gjorts med hänsyn till större målpunkter i kommunen exempelvis för turism, handel, idrott, fritid, friluftsliv, pendling. Vid årlig utvärdering av laddinfrastrukturplanen kommer identifiering av platsval göras med hänsyn till omställning, behov samt utvärdering av beläggning av befintliga laddplatser. Laddstolpar ska sättas upp där det finns ett behov och där många medborgare vistas i kommunen.

De platser som Eslövs kommun förnärvarande har kommit fram till som lämpliga att tillgängliggöra för laddstolpar, återfinns i bilaga 7, *Lämpliga platser att etablera laddstolpar på*. Resultatet av den identifieringen blev:

För allmän platsmark har det identifierats:

- 8 platser i Eslöv
- 1 plats i Marieholm
- 1 plats i Löberöd

För kvartersmark har det identifierats:

- 14 platser i Eslöv
- 3 platser i Marieholm
- 1 plats i Löberöd
- 2 platser i Stehag
- 2 platser i Flyinge
- 1 plats i Harlösa

6.2.2. Tillvägagångssättet för alla platser

Arbetsgruppen internt för laddinfrastruktur i Eslövs kommun, har kommit överens om att det här tillvägagångssättet gäller för alla platser och ska ske i olika steg:

Steg 1

De platser som Eslövs kommun har utsett som platser för etablering av laddstolpar ska fördelas i jämförbara kluster, som omfattar en geografisk spridning i kommunen. En utvärdering kommer att visa hur många platser som ska finnas i respektive kluster samt på vilka platser.

Andra funderingar i detta steg som berör:

- Hur många platser som finns i respektive kluster
- Vilka platser som ska finnas i varje kluster

- Vilka platser som Eslövs kommun går ut med först på hemsidan

Dessa funderingar kommer att diskuteras i Eslövs kommun för laddinfrastruktur efter att laddinfrastrukturplanen har blivit politiskt antagen.

Detta steg ska börja i en mindre skala för att sedan utvärderas när laddinfrastrukturplanen följs upp. Utvärderingen av modellen avser hela modellen i sig samt att platserna utvärderas.

Steg 2

De platser som inte har fått en intressent kommer i nästa steg att sättas i mindre kluster. Det vill säga färre platser än de som fanns i klustren under steg 1.

Steg 3

De platser som inte har fått någon laddstolpe, kommer i det här steget att läggas ut på nytt var för sig på hemsidan, utan kluster. En överläggning med aktör och kommunen kan komma i fråga kring vilka förutsättningar som krävs för etablering. I annat fall, främst på kvartersmark, behöver etablering hanteras i lokalförsörjningsplanen. Berör det platser som avser allmän platsmark, hanteras det från Miljö- och samhällsbyggnad.

6.2.3. Tillvägagångssättet för etablering av laddstolpar

Det finns två vägar att välja när det kommer till att etablera laddstolpar på kommunal mark. Det ena är först till kvarn som många svenska kommuner använder sig av. Exempel på kommuner som använder sig av detta tillvägagångssätt är: Vaxholms stad, Lomma, Sundbyberg, Stockholm, Hudviksvall, Kalmar, Danderyd, Tyresö, Båstad, Hörby, Nacka, Upplands-Bro, Nybro m.fl. Först till kvarn tillämpas enligt följande modell;

De platser som kommunen går ut med på sin hemsida, ska marknadens aktörer kunna etablera en laddstolpar på. Tillvägagångssättet ser ut som följer:

1. Kommunen lägger ut lämpliga platser för nya laddare som har identifierats som bra platser för framtida laddstolpar.
2. Aktören väljer ut de platser som denne önskar ta i anspråk för att etablera en laddstolpe på och anmäler sitt intresse.
3. En ansökan skickas in via kommunens e-tjänst och för de som inte kan detta går det bra att lämna in via ansökningsblankett.
4. Kommunen bedömer ansökan som har kommit in utifrån de uppsatta villkoren som tagits fram.
5. Kommunen godkänner ansökan och att aktören får en bokningstid på en månad som de har ensamrätt angående platsen. Aktören får under den här tiden kolla upp att elanslutning och liknande fungerar. När allt sådant är avklarat tecknas avtalet.
6. Vid godkänd ansökan som kommit in, tecknas ett nyttjanderättsavtal med kommunen.
7. Först när avtalet har tecknats kan laddplatsen tas i anspråk.

En annan väg att gå är att använda sig av upphandlingsformen tjänstekoncession, det här alternativet är använde Kinda kommun sig av och där kommunen meddelat att de inte fått bra

anbud på upphandlingen. Det finns kommuner som utfört en ”vanlig” upphandling, alltså inte en tjänstekoncession, men deras syfte har varit att själva ta ut ersättning från användarna. Samma gäller för exempelvis Stockholm Parkering, Svenska bostäder och andra liknande bolag som upphandlat i syfte att äga och få ersättning från kunderna.

Eslövs kommun föreslås att använda sig av ”först till kvarn”, men med platser sammanslagna till så kallade kluster för att geografisk fördela mer och mindre attraktiva platser till leverantörerna.

6.3. Elnätet

I och med att kommunen inte blir ägare av laddinfrastrukturen kommer ansökningar om att ansluta laddstolpar till elnätet att göras hos nätägaren av respektive aktör. Det kan dock visa sig att de, av kommunen, valda platser för etablering av laddstolpe inte är förenliga med elnätetskapacitet.

6.4. Kommunikation

Eslövs kommun lägger upp information om planen och villkor på sin hemsida tillsammans med en karta med föreslagna platser på kommunal mark där laddstolpar kan etableras. Eslövs kommun kommer uppmärksamma när platserna publiceras på hemsidan via ett pressmeddelande så att varje aktör har möjlighet att komma in med sin intresseanmälan.

Varje installerad laddplats kommer att publiceras på kommunens parkeringskarta som kommer finnas tillgänglig på hemsidan.

Aktören är ansvarig för att laddplatsen är uppkopplad på en extern sida (t.ex. uppladdning.nu) och all information kring laddplatsen ska hållas uppdaterad för användaren.

Bilaga 1. Exempel på avtal om nyttjanderätt till aktörer för laddplatser på kommunal mark.

AVTAL OM NYTTJANDERÄTT

Mellan Eslövs kommun, org.nr. 212000-1173, genom dess kommunstyrelse, nedan kallad Kommunen, och xx, org.nr xxx-xx, nedan kallad Anläggaren, har följande avtal om nyttjanderätt ingåtts inom Kommunens fastighet med fastighetsbeteckning xx för xx stycken laddstolpar med tillhörande elkabel i mark, nedan kallad Anläggningen, på parkeringsplatser vid xx.

Bakgrund och förutsättningar

Bakgrund till att avtalet upprättas

Avtalet innehåller inga definitioner. Termer och begrepp som används i avtalet ska ha den innebörd som följer av branschpraxis, relevant lagstiftning och Kommunens berörda föreskrifter.

Avtalet gäller med tillhörande bilagor enligt följande:

Bilaga 1: Karta över Anläggningens placering

Bilaga 2: Villkor för laddinfrastruktur på kommunal mark

1 § Avtalets tillämpningsområde

Kommunen medger Anläggaren rätt att anlägga, bibehålla och nyttja Anläggningen på Kommunen tillhörig mark enligt villkoren nedan samt enligt villkoren i bilaga 2.

Anläggningen är belägen på parkeringsplatsen på xx, närmare angivet i bilaga 1. Planritning på Anläggningens utformning ska redovisas och godkännas skriftligen av Kommunen innan anläggningsarbetena påbörjas.

Anläggarens rätt enligt detta avtal utgör inget hinder för Kommunen eller annan anläggningsägare att disponera marken eller utföra arbete i eller på marken i den mån det kan ske utan att ändamålet med denna upplåtelse motverkas.

Anläggaren är skyldig att följa de föreskrifter som meddelats av Kommunen och som berör upplåtelsen enligt detta avtal. Eventuella sådana ytterligare föreskrifter ska kommuniceras med Anläggaren skriftligen.

Anläggaren ska utföra erforderliga skyddsanordningar före arbetets igångsättande.

Anläggaren ska ansöka om erforderliga tillstånd, så som grävstillstånd och trafikordningsplan, före arbetets igångsättande. Arbetet får inte påbörjas innan alla erforderliga tillstånd är godkända.

Anläggaren medges inte rätt att hyra ut Anläggningen i andra hand till annan part.

2 § Avtalstid m.m.

Detta avtal om nyttjanderätt gäller t.om. xx (d.v.s. 10 år framåt i tiden), räknat från den dag avtalet har undertecknats av båda parter.

Är anläggningen inte driftsatt senast ett (1) år efter detta avtals undertecknande upphör detta avtal med omedelbar verkan utan uppsägningstid. Förlängning av tiden för driftsättning kan medges om förseningen beror på faktorer som Anläggaren inte råår över. Förlängning ska skriftligen godkännas av Kommunen.

Uppsägning av detta avtal som avser driftsatt anläggning ska ske skriftligen senast ett (1) år innan avtalstidens utgång. I annat fall förlängs avtalet med ett (1) år i sänder och med sex (6) månaders uppsägningstid.

3 § Avgift

Marken upplåts utan avgift.

Anläggaren ska svara för samtliga avgifter och övriga kostnader som kan uppkomma genom Anläggningens nyttjande enligt detta avtal.

Anläggaren har rätt att ta betalt av slutanvändaren för utnyttjandet av laddplatsen på samma sätt som för övriga laddplatser i dess nätverk.

4 § Anläggarens skyldigheter

Anläggaren ska ombesörja att anläggningen planmätts och att dess överkant avvägs med utgångspunkt från Kommunens polygonpunkter och höjdsystem.

Inmätning ska ritas på relationsritning i skala 1:200 och tillsammans med tillhörande koordinatlistor, uppgifter om anläggningens dimension mm överlämnas senast vid slutbesiktningstillfället till Kommunens avdelning Gata, Trafik, Park.

Inmätningen levereras även digitalt som shp-fil, geopackage, dwg eller motsvarande i koordinatsystem SWEREF99 13 30 och höjdsystem RH2000.

Om Anläggaren inte har fastställda rutiner för egen inmätning och dokumentation enligt ovan ska Anläggaren kontakta kart- och bygglovsavdelningen på Kommunen för inmätning. Inmätning bekostas av Anläggaren.

Om inmätning inte sker och material inte levererats till Kommunen, är Kommunen inte ansvarig för eventuella skador som uppkommer vid arbeten eller underhåll invid anläggningen.

Anläggaren förbinder sig att snarast avhjälpa fel eller brist som Kommunen påpekar med anledning av inmätningen eller dylikt.

Anläggaren ska genast efter anläggningsarbetena återställa marken enligt anvisning. Anläggaren ska vidare inom av Kommunen bestämd skälig tid åtgärda och bekosta sättningar och andra fel eller brister som visar sig inom en tid av två år efter det att marken iordningställts efter ledningarnas nedläggning och som har samband med dess nedläggning, bibehållande och nyttjande.

Anläggaren ansvarar för den del av elanslutningen som börjar vid inkopplingspunkten och slutar vid laddplatsen.

Anläggaren ansvarar för att elabonnemang mot nätägaren upprätthålls för att laddplatsen ska kunna förses med el.

Anläggaren svarar för samtliga kostnader som uppstår på grund av åtgärder vidtagna under denna paragraf.

5 § Kommunens skyldigheter

I tätorter med kommunalt huvudmannaskap ansvarar Kommunen för att det område som upplåts enligt detta avtal har giltiga lokala trafikföreskrifter och är kungjorda med vägmärken som visar gällande parkeringsregler på platsen.

Kommunen ansvarar för att dess personal eller underleverantörer som utför gatuarbete, städning, parkeringsövervakning m.m. gör detta med försiktighet för att undvika skador på de laddplatser som Anläggaren uppfört och är informerade om de bestämmelser som är relevanta för laddplatser och tillhörande parkeringsplatser.

6 § Utformning av laddplatser

Utformningen av laddplatser ska följa anvisningarna i bilaga 2.

7 § Drift av laddplatser m.m.

Laddplatser ska vara i drift och möjliga att använda för laddning under minst 90 procent av tiden (beräknat på genomsnittlig drifttid under ett kvartal), exklusive planerat underhåll eller liknande åtgärder. Om detta villkor inte uppfylls har Kommunen rätt att upphäva avtalet. Anläggaren ska dock ha möjlighet att först vidta rättelse efter skriftlig tillsägelse inom 60 dagar. Om rättelse vidtas, vilken möjliggör efterlevande av ovan, skall detta anses vara tillräckligt.

8 § Flytt av anläggningen

Anläggaren ska på egen bekostnad ombesörja att anläggningen helt eller delvis flyttas, provisoriskt eller permanent, om Kommunen begär det. Detta ska göras inom sex (6) månader. En sådan påfordrad flytt kan endast göras på grund av att en större händelse kräver detta, t.ex. ändringar i detaljplan, force majeure eller liknande. Vid ovanstående händelse och vid smärre förändringar i Anläggningens nära omgivning gäller att Kommunen i största mån undviker men för Anläggningens funktion och för Anläggarens ekonomiska investering.

Kommunen har, oavsett anledning, möjlighet att påfordra flytt av anläggningen genom att ersätta Anläggaren ett belopp motsvarande förväntade intäkter från Anläggningen fram till avtalets slut.

9 § Skada

Kommunen är ersättningsskyldig för skada på anläggningen endast i den mån skadan visas ha sin grund i vårdslöshet från Kommunens sida eller dess underleverantörer på uppdrag av Kommunen.

Anläggaren friskriver Kommunen från allt ansvar för skador, driftstörningar och annat som kan uppstå på grund av t.ex. markens beskaffenhet, grundvattenförändringar, allmänhetens utnyttjande av markområde samt verksamhet som kan bedrivas i området av Kommunen. Anläggaren ska gentemot Kommunen samt tredje man svara för all direkt skada, förlust, men och intrång som kan uppkomma till följd av Anläggningens utförande, bibehållande, nyttjande eller borttagande.

10 § Avveckling

Upphör detta avtal att gälla ska Anläggaren, om Kommunen önskar, till marknadsvärde överlåta Anläggningen till Kommunen eller om Kommunen kräver det, på egen bekostnad ta bort Anläggningen inom tid som Kommunen bestämmer, dock minst sex (6) månader. Sker ej detta äger Kommunen rätt att på Anläggarens bekostnad ta bort anläggningen.

11 § Överlåtelse

Anläggarens rättigheter och skyldigheter enligt detta avtal om nyttjanderätt får överlåtas till ny ägare av Anläggningen. Överlåtelsen ska skriftligen godkännas av Kommunen. Anläggaren och den nya ägaren av Anläggningen svarar dock solidariskt för avtalets fullgörande till dess Kommunen till Anläggaren skriftligen bekräftat att underrättelse om överlåtelsen av avtalet erhållits.

Anläggaren är skyldig att snarast meddela ändring av adressuppgifter.

12 § Force majeure

Parterna äger inte rätt att gentemot varandra åberopa underlåtenheten att fullgöra detta kontrakt om fullgörandet hindras av omständigheter utanför partens kontroll, såsom krig, arbetskonflikt, naturhändelse, epidemi, myndighetsbeslut, inskränkning i tillförsel av el eller data- och telekommunikationer m.m.

Motparten ska omedelbart underrättas om det föreligger omständigheter som kan föranleda tillämpning av denna bestämmelse. Arbetskonflikt som har sin grund i parts brott mot kollektivavtal får inte åberopas som grund för befrielse.

13 § Övriga för avtalet gällande dokument

Förutom detta avtal regleras villkor i bilaga 2.

14 § Tvist m.m.

Tvist mellan parterna ska avgöras i första instans av Lunds tingsrätt med tillämpning av svensk lag.

15 § Ändringar och tillägg

Ändringar och tillägg till detta avtal ska för sin giltighet vara skriftliga och undertecknade av behörig ställföreträdare för respektive part.

Detta avtal om nyttjanderätt har upprättats i två exemplar varav parterna tagit var sitt exemplar.

Bilaga 2. Rutinbeskrivning vid etablering av en laddstolpe i Eslövs kommun.

Denna text beskriver rutinen som används vid externa aktörers anläggande av laddplatser på Eslöv kommuns mark.

Utlysning

Minst 1 gång per år görs en utlysning på kommunens hemsida där det framgår vilka parkeringsplatser som kan vara aktuella för laddstolpar. Vid denna utlysning är det inte säkert att det varje gång, kommer att finnas platser att utlysa minst 1 gång per år.

Intresseanmälan

Aktörer väljer ut parkeringar genom att skicka in en intresseanmälan till kommunen. Är en aktör intresserad av fler parkeringar så kan en intresseanmälan göras. Kommunen gör avvägningen beroende på hur många anmälningar som kommit in. Intresseanmälan är öppen hela året. Intresseanmälan ska innehålla:

- En komplett ifylld e-tjänst krävs. För de aktörer som inte har möjlighet att genomföra det via e-tjänsten kan en ansökningsblankett.
- En situationsplan på var laddstolparna ska placeras samt tänkt schaktsträcka. Grävtillstånd ska ansökas.
- Ett produktblad, samt beskrivning och bilder på laddstolpens utformning/design
- En beskrivning av aktuell betallösning och organisation för felavhjälpning
- En tidplan för utbyggnaden

Först till kvarn kommer att eftersträvas vid val av aktör som får etablera laddstolparna/laddstolpen i kommunen. Platser som redan har reserverats meddelas aktören så att denna kan ansöka om andra platser.

Tilldelning och nyttjanderättsavtal

Platser som bedöms som lämpliga tilldelas den sökande aktören genom att detta meddelas efter en vecka att intresseanmälan har inkommit. Uppställningen av laddplatsen och dess tidsbegränsning föreslås av aktören som kommer in med intresseanmälan och bestäms i samråd med kommunen och aktören.

Nyttjanderättsavtal tas fram och signeras mellan parterna. Nyttjanderättsavtalen godkänns och tecknas av ansvarig förvaltning enligt gällande delegationsordning. Efter att nyttjanderättsavtalet har signerats påbörjas anläggningsarbetet.

Genomförande

Aktören behöver själv ansöka om påkoppling hos ledningsägare och om grävtillstånd, TA-planer och eventuellt andra nödvändiga tillstånd. Aktören utför det arbete som behövs för

etablering av laddstolpar enligt nyttjanderättsavtalet. Efter genomförd etablering ska Eslövs kommun meddelas så att en besiktning kan göras. För allmän platsmark står Miljö- och samhällsbyggnad den kostnaden, för kvartersmark är det Serviceförvaltningen står för den kostnaden.

Aktören står för installation samt drift och underhåll av laddstolparna. Kommunen ansvarar för och bekostar skyltningen och drift av själva parkeringen.

Skyltning och parkeringsreglering

Eslövs kommun ansvarar för skyltning och att ta fram lokala trafikföreskrifter för de platser på kommunalmark där laddstolpar installeras.

En laddplats klassas fortfarande som en parkeringsplats, därutöver märks de upp som laddplats. I de fall där det redan finns avgift eller tidsbegränsningar för parkeringsplatserna på kommunal mark behålls den regleringen.

För att laddplatserna ska kunna nyttjas effektivt av många kan tidsreglering behövas. Inga standardtider bestäms i förväg eftersom förutsättningar och behovet ser olika ut för olika platser. Istället bestäms reglering i samråd mellan kommunen och aktören på varje parkeringsplats. Generellt gäller dock att tidsbegränsningen för en plats aldrig kan bli längre än vad den är idag.

Uppsägning

Vid uppsägning av nyttjanderättsavtalet återställs platsen på bekostnad av aktören. Efter återställning meddelas Eslövs kommun så att slutbesiktning kan ske. För allmän platsmark tar Miljö- och samhällsbyggnad den kostnaden, för kvartersmark är det Serviceförvaltningen som tar den kostnaden.

Utvärdering och revideringar

Snabb utveckling gör att laddinfrastrukturplanen med tillhörande bilagor behöver hållas aktuell och utvärderas årligen. Utvärderingen ska göras av en arbetsgrupp med representanter från olika förvaltningar (Kommunledningskontoret, Serviceförvaltningen och Miljö- och samhällsbyggnad) som är mer eller mindre berörda av laddinfrastrukturplanen.

I själva utvärderingen ska följande delar finnas med:

1. Etablerade laddstolpar under årets gång
2. Planen framåt för fler laddstolpar under nästkommande år
3. Genomgång av nationella regelverket, ifall det har ändrats
4. Genomgång av nyttjanderättsavtalet, ifall ändringar ska göras i avtalet där funderingar uppkommit
5. Översyn av den interna kartan med föreslagna platser eller förslagsvis se över listan med föreslagna platser för laddning och ev. tillägg av nya platser

6. Laddstatistik som aktören ska leverera, hur många felrapporteringar har gjorts på befintliga laddstolpar, hur ofta har laddstolpen använts, när används laddstolpen som mest under dygnet
7. Se över den parkeringsreglering som har satts för laddplatsen, är den bra eller behöver den justeras
8. Reflektion över hur arbetet med laddinfrastruktur har fungerat under året, fler personer att bjuda in i arbetsgruppen ska ses över
9. Eventuella förslag på uppdateringar av laddinfrastrukturplanen.

Utvärderingen och förslag på mindre revideringar i bilagorna kring rutiner, villkor, avtal samt nya platser presenteras för Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.

Vid behov av betydande förändringar i laddinfrastrukturplanen ska detta göras hos kommunstyrelsen. Exempelvis lagändringar eller om planer inte bidrar till att laddstolpar etableras i Eslöv. Mindre ändringar i laddinfrastrukturplanen kan göras av Miljö- & samhällsbyggnadsnämnden.

Bilaga 3. Blankett för intresseanmälan för etablering av laddstolpar i Eslöv.

Intresseanmälan etablering av laddstolpe/laddstolpar.

Med denna intresseanmälan visar vi intresse för att på egen bekostnad sätta upp, sköta och underhålla publika laddare för laddbara fordon på de adresser som anges nedan. Uppfyller företaget kommunens kriterier för etablering av laddstolpar, har kommunen för avsikt att upplåta mark i enlighet med det nyttjanderättsavtal som finns redovisat på samma hemsida som denna mall.

Kontaktuppgifter intressent

Företagsnamn	
Organisationsnummer	
Namn	
Telefonnummer	
E-post	
Postadress dit nyttjanderättsavtalet ska skickas	
Namn på behörig firmatecknare som ska skriva under nyttjanderättsavtalet	

Önskade adresser och ID-nummer samt antal laddare och typ av laddare ifylls i tabellen nedan (max 5 platser – ID, per aktör).

Fyll i enligt exempel nedan och tag sedan bort exempeltexten.

Adress och ID	Laddare	Totalt antal p-platser
Exempeltext: ID XX Adress XX	Exempeltext 1 snabbladdare (>22 kW) 2 p-platser. 1 normalladdare (<22 kW), 2 p-platser.	Exempeltext: Totalt 4 p-platser

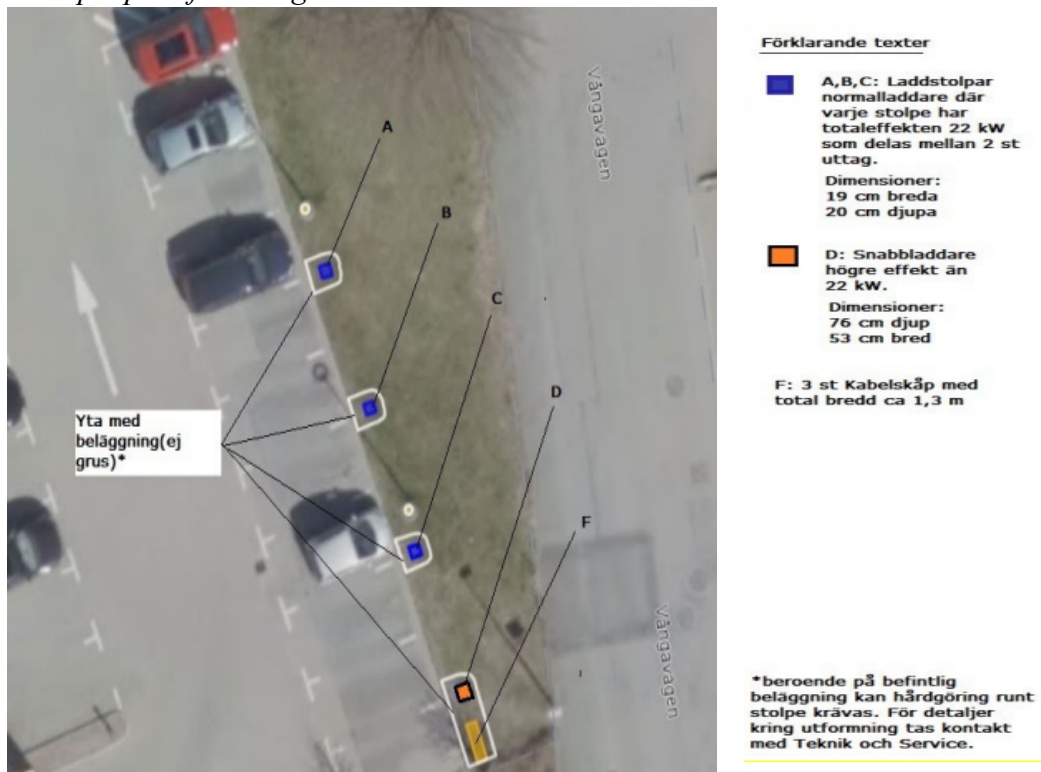
Intresseanmälan ska innehålla:

- Kompletta ifylld ansökningsblankett

- Situationsplan på var laddplatsen ska placeras samt tänkt schaktsträcka. Bifoga en skiss/skisser där det tydligt framgår vilken del av gatan samt vilka parkeringsplatser som berörs. Även mått på laddare ska framgå.
- Produktblad, samt beskrivning och bilder på laddplatsens utformning/design
- Beskrivning av aktuell betallösning och organisation för felavhjälpning
- Tidplan för utbyggnaden

Exempel på utformning av skiss:

I skissen ska det också framgå tydligt vilken gata/väg det handlar om.

För andra typer av lösningar, som inte innefattar standardiserade boxlösningar, ska leverantören redovisa mått och utformning med en 3D-ritning samt planritning med tillhörande kablage- och elsäkerhetslösning.

Bilaga 4. Villkor för laddinfrastruktur på gatumark/ kommunal mark.

Kommunen upplåter mark för publik laddning genom markavtal om nyttjanderätt. För aktörer som vill sätta upp laddstolpar på kommunal mark gäller att:

Uttag

Snabbladdningsplatserna ska ha dagens tre standarder för snabbladdning, d.v.s. CHAdeMO, CCS och AC 22. De normalsnabba laddstolparna ska vara utrustade med minst två uttag, för att möjliggöra användning för bilisten med medhavd kabel Typ 2. Varje normalladdare ska kunna betjäna minst två bilar samtidigt för att minimera antalet stolpar.

Påkörningsskydd och väderskydd

Utgångspunkten är att stadens mark ska möbleras så lite som möjligt för att underlätta framkomlighet och drift. Laddplatserna får dock vid behov utrustas med stopplanka mellan parkeringsyta och laddare för att reducera risken för påkörning, men bör då utformas så att laddplatsen är möjlig att komma åt från en eldriven rullstol för begränsad utomhusanvändning (mindre utomhusrullstol). Pollare invid laddstolpen eller påkörningsskydd av gummi som monteras direkt i parkeringsytan får inte användas.

Om ett behov finns ska laddplatsen även förses med ett väderskydd för att skydda mot yttre påverkan.

Påkörningsskydd ska bara installeras där det finns risk för att laddstolpen kan bli påkörd. Anses laddstolpen stå tillräckligt utan påkörningsskydd så kan detta uteslutas. Anses det i de fall som det behövs, att laddstolpen står oskyddad från två håll ska även två påkörningsskydd installeras.

Utformning och tillgänglighet

Det ska tydligt framgå på laddplatserna att kunden ska vända sig till ansvarigt bolag/bolagets support vid frågor om laddstolparnas funktion eller för felanmälan. Laddstolparna ska utformas så att de passar in i gaturummet. Reklambetonade texter/symboler/profiler ska minimeras samt placeras upptill på laddstolpen.

Laddpunkter ska placeras och utformas så att de är lättåtkomliga och användbara. De ska placeras så att anslutningen kan ske på en höjd av högst 1,2 meter över parkeringsplatsens yta. Hinder i form av kantstenar och nivåskillnader bör undvikas. Eventuell skyltning bör vara lätt att läsa, ha god ljushetskontrast och vara placerad på lämplig höjd för att kunna läsas av både personer i rullstol och stående personer.

För att minska mängden elektrisk utrustning på platsen ska själva laddaren, placeras mellan två parkeringsrutor. För att öka synligheten ska laddplatsen, där det är möjligt, placeras på ett sådant sätt att besökare redan innan de åker in på parkeringen vet:

- Att det finns publika laddare på parkeringen
- Var det finns publika laddare på parkeringen.

Ljussättning

Laddplatsen får vara utrustade med belysning, alternativ belysas. Syftet med belysningen kan vara att det ska vara lättare att se för den som laddar, samt minska risk för påkörning och öka tryggheten. Så kallade belysningshattar kan användas, men även på dessa ska reklambetonade texter/symboler/ profiler minimeras. Belysningen ska vara utformad så att den inte bländar.

Betalning

De laddstolpar som uppförs på kommunal mark ska vara öppna för alla. Ett minimikrav är att det ska gå att ladda sin bil utan att behöva skaffa ett abonnemang hos en särskild leverantör.

Statistikrapportering

Varefter laddinfrastrukturen kommer på plats är det av värde att detta arbete utvärderas så kunskaper och slutsatser om framtida utbyggnader kommer kommunen till del.

Ägaren av laddstolparna ska rapportera årsvis användningen av laddpunkterna. När kommunen begär in statistik oftare än så ska detta underlag kunna presenteras, när det efterfrågas. För den kontinuerliga rapporteringen så är laddplatserna anonymiserade det vill säga namngivna ex. 1, 2, 3 etc. eftersom denna information blir offentlig. En ”nyckel” kan bifogas till kommunen som i så fall ska sekretessbeläggas.

När kommunen önskar använda informationen ovan för ex. rapporter vid framtagande av nya platser ska detta stämmas av med ägaren av laddstolparna som då kan ge sitt godkännande att anonymisera delar eller hela innehållet.

Följande information ska redovisas för varje laddpunkt:

- Funktionalitet – antal störningar, fel, timmar/dagar då laddpunkten inte varit i bruk. Typ av fel som orsakat stoppet/driftuppehållet.
- Hur mycket laddpunkten använts: Antal laddningar i genomsnitt/dag under en månad, hur lång varje laddning är – exakt eller intervall eller liknande (ex. 5% är under 5 min, 50% är mellan 5-10 min o.s.v.)
- Vilken typ av laddning som används – CHAdeMO, CSS eller AC, 3,7 kW, 22 kW o.s.v.
- Fördelning mellan återkommande kunder och engångskunder redovisas

Information kan skickas in i form av rådata eller ska sammanställas i tabeller, figurer och kort beskrivande text vid anmodan.

Teknisk utveckling

Aktören ser till att följa den tekniska utvecklingen så att laddstolpen vid installation och framöver alltid är uppdaterad efter senaste tekniken.

Aktören söker själv och tar kostnader för påkoppling hos ledningsägare, schaktlov och eventuellt andra nödvändiga tillstånd.

Kommunikation

Aktören ska publicera erforderliga uppgifter om laddplatsen i mobilapplikationer och övrig aktuell media för att underlätta för allmänheten att snabbt och enkelt erhålla aktuell information om bland annat: identifikation, driftsstörning, navigering och debitering.

Vägledning och regelverk

All vägledning och regelverk ska följas som finns idag när det kommer till publik laddning.

Finns mer att läsa på den här sidan: [Vägledning och regelverk \(energimyndigheten.se\)](https://www.energimyndigheten.se/om-energi/forbrukare-och-nyttan-av-energi/vagledning-och-regelverk).

Även Regelverk om utbyggnad av infrastruktur för alternativa bränslen ska också följas. Den 13 april 2024 kommer det nya EU-regelverket AFIR (Regelverk om utbyggnad av infrastruktur för alternativa bränslen) att börja tillämpas, detta regelverk innehåller obligatoriska krav gällande publik laddning. Aktören ska följa alla de regelverk och krav som finns vid utbyggnad av laddinfrastruktur.

Bilaga 5. Lagar och regler för parkering på allmän platsmark respektive kvartersmark.

	Allmän platsmark	Kvartersmark
Lagstiftning	- Offentligrättslig (kommunen/ staten är ena parten och den enskilde trafikanten den andra parten).	- Civilrättslig (markägaren är ena parten och den enskilde trafikanten den andra parten).
Reglering	- Allmänna regler om parkering enligt trafikförordningen gäller. - Lokala trafikföreskrifter. - Utmärkning enligt vägmärkesförordningen. - Begränsad möjlighet att reservera platser eftersom likställighetsprincipen gäller. Vilka möjligheter som finns framgår av trafikförordningen.	- Allmänna regler om parkering enligt trafikförordningen gäller. - Markägare kan upplåta mark för eller förbjuda parkering enligt lag (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering. - Utmärkning enligt vägmärkesförordningen. - Markägaren bestämmer vem som får parkera och villkoren för parkering. Inget krav på att behandla alla lika.
Parkeringsavgifter	- Avgift för parkering kan tas ut för trafikens ordnande, belopp beslutas av kommunfullmäktige. Hänsyn kan inte tas till bilförarnas betalningsvilja eller avgifter på kvartersmark.	- Markägaren bestämmer själv vilka avgifter som ska tas ut för parkering.
Övervakning	- Myndighetsutövning. - Kommunen beslutar om kommunal övervakning. Polis har alltid rätt att övervaka. - Lag (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m. Förordning(1987:26) om parkeringsövervakning i kommuner. - Parkeringsvakter förordnas. Ska ha utbildning enligt RPS 2002:1, FAP 759-1.	- Inte myndighetsutövning. - Markägaren beslutar om övervakning. - Lag (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering. - Markägaren kan övervaka och driva in eventuella kontrollavgifter själv eller välja att anlita ett företag för övervakning och/eller indrivning. - Vid infart till parkeringsområdet ska det finnas uppgift om vem som är markägare eller dennes ombud samt telefonnummer.
Påföljder m.m.	- Felparkeringsavgift. - Felparkeringsavgifter beslutas av kommunfullmäktige. Beloppsintervall regleras i förordning (1976:1128) om felparkeringsavgift.	- Kontrollavgift. - Markägaren bestämmer om kontrollavgifter. Nivån får inte överskrida kommunens felparkeringsavgifter för motsvarande förseelse i området.

<p>Påföljder m.m. (forts.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Bestridande görs hos polisen. Om felparkeringsavgiften har utfärdats felaktigt eller om den som bestrider inte är betalningsansvarig ska polisen undanröja avgiften. Polisen måste i sin utredning strikt följa lagstiftningen och kan inte ta hänsyn till andra omständigheter än de som finns reglerade i lag. - Om man inte får rättelse hos polisen kan man överklaga till tingsrätten och eventuellt till hovrätt/HD. Överklagan skickas till polisen inom 3 veckor efter besked. - Felparkeringsavgift betalas till Transportstyrelsen som tar ut administrationskostnad. Övrig del betalas till kommunen, även om polisen har utfärdat felparkeringsavgiften. - Om felparkeringsavgiften inte betalas skickar Transportstyrelsen påminnelse med förhöjd avgift. Om den inte betalas skickas den till kronofogden för indrivning. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rättelse söks hos markägaren (eller dennes ombud). Markägaren kan välja att avskriva av "good-will" eller att ta hänsyn till speciella omständigheter om den vill. En kontrollavgift som är felaktigt utfärdad kan bestridas skriftligen för att förhindra att ärendet går till inkasso. - Kontrollavgift betalas till den som utfärdat den (markägaren eller dennes ombud). - Markägaren (eller dennes ombud) kan - men måste inte - skicka påminnelse mot extra avgift innan indrivning söks. Indrivning kan ske med hjälp av kronofogden eller inkassoföretag. Om den som parkerat fel inte betalar måste markägaren stämma fordonsägaren vid tingsrätten (tvistemål) inom två år. Förlorende part kan bli skyldig att betala delar av rättegångskostnaderna och motpartens kostnader.
<p>Betalning vid bestridande</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Även om trafikanten bestrider/överklagar måste felparkeringsavgiften betalas i tid. Får trafikanten rätt vid prövning i domstol återbetalas beloppet. 	<ul style="list-style-type: none"> - Bestrids kontrollavgiften ska den inte betalas. Om fordonsägaren får rätt kan denne ändå behöva stämma markägaren vid tingsrätten för att få tillbaka pengarna. Kostnaden för stämningen kan överstiga kontrollavgiften, även om man vinner målet.

Källa: Parkeringshandboken – lagstiftning, reglering och tillståndsgivning av Sveriges kommuner och landsting.

Bilaga 6. Hur gör andra svenska kommuner?

Göteborg

Göteborgs stad arbetar utifrån en alternativ modell som innebär att laddning kan tillhandahållas på vanliga parkeringsplatser, dvs. utan att föreskriva att platserna ska vara laddplatser. Det innebär att platserna inte kan reserveras för laddbara fordon, utan även fordon som inte är laddbara får parkera på platsen. Om det får till följd att laddbara fordon inte får tillräcklig tillgång till platsen, finns det risk att laddstolpen blir en ineffektiv investering. Å andra sidan finns det risk att platsen blir outnyttjad om endast laddbara bilar får stå där och de inte har ett tillräckligt behov av den. Göteborgs stad har positiva erfarenheter av att tillhandahålla laddningsmöjligheter på vanliga parkeringsplatser både på allmän platsmark och kvartersmark, även om platserna inte är reserverade för laddbara fordon.

Malmö

Sammanfattningsvis finns det för Malmö för många tveksamheter och därför avvaktar staden ett eventuellt införande av laddplatser på allmän plats i dagsläget.

Det är idag dock oklart om laddning av ett fordon på en laddplats utgör stannande, parkering eller uppställning för ett visst ändamål. Med anledningen av detta uppstår ytterligare tveksamheter för övervakning och fordonsflytt. Eftersom det är oklart om uppställning på en laddplats innebär stannande eller parkering, är det svårt att veta vilken grund som ska anges för parkeringsöverträdelser. Det finns heller ingen grund för att flytta fordon, av samma anledning som ovan – det är oklart om fordonet är parkerat eller stannat. Vidare finns risk för åverkan på fordon och laddanordning om den ska flyttas i och med att laddsladden är fastlåst i fordonet.

Stockholm

Stockholm stad föredrar att använda sig av kvartersmark när laddstolpar ska etableras i staden. Detta gör Stockholm för att de anser att det är mindre besvärligt, juridiskt, att etablera laddstolparna på kvartersmark istället för allmän platsmark.

Helsingborg

Helsingborgs stad försöker i första hand bygga på kvartersmark och genom avtal (nyttjanderätt). Allmän plats undviker staden att belamra då det är oklart om laddinfrastruktur kan kallas för allmänt intresse. Fram till idag då resonerar Helsingborg på att börja sätta upp och har satt upp flera laddstolpar på allmän platsmark men staden använder sig inte av skyltning för laddplats utan har enbart en tilläggstavla där det står ”endast för laddbara fordon”. Några av p-platserna har denna tilläggstavla, resterande har det inte. På så sätt ”favoriserar” staden inte elbilsägare. Angående tilläggstavlan utgår staden från proportionen; när antalet elbilar ökar så ökar antalet tilläggstavlor. Idag består stadens fordonsflotta av cirka 9 % elfordon och då anser dem att ca 9 % av p-platserna också kan vara avsedda för elfordon för att uppfylla tillgängligheten för alla.

Uppsala

Den fortsatta utbyggnationen av laddinfrastrukturen kommer ske på kvartersmark. Den befintliga strukturen som idag är placerad på allmän platsmark kommer stå kvar till dess att den ”gjort sitt”.

Andra kommuner i liknande storlek (invånarantal) som Eslöv

Upplands-bro använder sig av tillvägagångssättet ”Först till kvarn” och det är både allmän platsmark och kvartersmark som är av intresse att etablera laddstolpe på.

Vallentuna använder sig mest av kvartersmark vid stora platser men erbjuder platser på all kommunal mark, det är en aktör i kommunen som äger alla laddstolpar. Kommunen har också tagit fram en strategi som har i syfte att utbyggnad av laddinfrastruktur för elfordon ska ske. Kommunen är beredd att ta en roll som samverkande part i syfte att inspirera marknaden till en utveckling av laddinfrastruktur av publika laddstolpar.

Vallentuna kommun ser positivt på att det sker en utbyggnad av publik laddinfrastruktur för elfordon i kommunen. Kommunen vill gynna en utbyggnad utan att för den delen hämma möjligheten för kommersiella aktörer att etablera en fungerande marknad. Därför är kommunen beredd att ta en roll som samverkande och samordnande part i syfte att inspirera marknaden till en utveckling av laddinfrastruktur av publika laddstolpar. I rollen som samverkande part kommer kommunen inte att äga, sköta drift eller underhåll av publika laddare. Därmed tillfaller varken intäkter från laddning eller investerings- eller underhållskostnader kommunen.

Katrineholm skiljer hantering av publik laddinfrastruktur på kommunal mark, annan publik laddinfrastruktur samt verksamhetspecifik laddinfrastruktur inom kommunorganisationen.

Vad gäller verksamhetspecifik laddinfrastruktur inom kommunorganisationen så förs diskussioner mellan fastighetsägare och verksamhet – tills det kommit fram till en bra lösning.

Vad gäller publik laddinfrastruktur på kommunal mark så vill kommunen inte äga laddstolparna – utan överlåter detta på marknaden. I nuläget har kommunen inte pekat ut var de ser behov av laddinfrastruktur utan aktörer som är intresserade av att etablera laddplatser i *Katrineholm* hör av sig till kommunen med en intresseanmälan där de beskriver var de vill bygga laddplatser. Kommunen bedömer inkommen intresseanmälan baserad på lämplighet, trafiksituation, att det inte försvarar skötsel av angränsande områden etc. likt tillvägagångssättet ”först till kvarn”. När kommunen och aktören är överens kontaktar entreprenören nätägaren och när entreprenören har ok från kommunen angående placering och ok från nätägaren gällande tillgång på el skriver kommunen ett nyttjanderättsavtal med entreprenören. Platser på allmän platsmark och kvartersmark är väsentligt i kommunen, mycket av fokus ligger att uppfylla lagkravet som finns hos Boverket.

Strängnäs arbetar på ett sådant sätt, att etablering av laddstationer på kommunal mark ska erbjudas där kommunen finner det lämpligt. Detta genom att kommunen upplåter mark till externa aktörer genom koncession där aktören betalar en arrendeavgift för marken. Arrendeavgiften ska avse att täcka kommunens kostnader. I brist på intresse från privata aktörer rekommenderas kommunen att etablera egna laddstationer på större kommunala besöksmål, centrumbildningar samt egna fastigheter och verksamheter.

Kommunen rekommenderas att använda sig av upphandlingsförfarandet Dynamiskt inköpssystem vid upphandling av externa aktörer. Till skillnad från ett ramavtal så är ett dynamiskt inköpssystem öppet för nya leverantörer att ansluta sig till under hela systemets giltighetstid, så länge de uppfyller vissa kvalificeringskrav. Dessa krav kan exempelvis vara typ av ladduttag, krav på driftsäkerhet på laddstationen, statistik och att reklambetonade symboler ska minimeras. Vidare möjliggör ett dynamiskt inköpssystem för en upphandlande organisation att få tillgång till ett brett urval av leverantörer, och på så sätt utnyttja konkurrensen på bästa sätt. På marknader som är under snabb utveckling, som just elbilsmarknaden, kan upphandlande organisationer genom dynamiskt inköpssystem effektivt köpa in de senast utvecklade lösningarna och produkterna.

Karlshamn samarbetar kommunen och dess helägda energibolag (*Karlshamns energi*). Det är energibolaget som främst arbetar med denna fråga och identifierar behov av nya laddstolpar och dess utbyggnad. Till dagens datum finns det ungefär ca 150 publika laddpunkter installerade i kommunen. Det finns dock ingen antagen plan/strategi annat än att det avsätts årligen finansiering som går till nya installationer där behov identifieras. Laddstolparna är i huvudsak placerade på kvartersmark.

Marks kommun har antagit en Strategi för laddinfrastruktur. Fokus i kommunen just nu är att arbeta vidare med lagkravet om att det ska finnas en laddplats vid kommunens uppvärmda byggnader som inte är bostadshus och som har fler än 20 parkeringsplatser. Enligt den beslutade strategin ska marknaden stå för publika laddplatser och kommunen ska vara behjälplig med det (t ex upplåta mark om möjligt). En del av de laddplatser som etableras för att uppfylla lagkravet blir dock tillgängliga för allmänheten – det beror lite på vilken byggnad det rör sig om och vilka som besöker den. Fokus är kvartersmark och inga laddplatser är inplanerade på allmän platsmark i nuläget.

Sandviken har precis upphandlat en leverantör som har fått uppdraget att förvalta kommunens icke-publika laddstolpar som verksamheterna nyttjar för egna bilar i tjänsten. Kommunen kommer att sälja alla publika laddstolpar till en aktör som tar över driften och ägarskapet för dessa. Aktören i sig kommer att äga hela affären med de publika laddstolparna och utöka respektive avveckla publika laddstolpar.

När kommunen genomförde det här projektet så gick det väldigt fort från ett politiskt beslut till genomförande, vilket inte var optimalt. Det blev i princip en projektgrupp som tyckte till om fördelningen och fördelade de publika laddstolparna som ansågs vara lämpligt.

Bilaga 7. Lämpliga platser att etablera laddstolpar på

Antal platser och när laddstolpen/laddstolparna ska finnas på plats tas när laddinfrastrukturplanen har blivit politiskt antaget.

Plats, gatan	Antal platser	År när laddstolpen/laddstolparna ska finnas på plats (prioriteringsordning 1-3)
Allmän platsmark – ansvarig för drift och underhåll är Miljö- & samhällsbyggnad		
Eslövs tätort		
Parkeringen i Badhusparken (vid Stadsbiblioteket) <i>Norregatan 8, 24133 Eslöv</i>		
Parkeringen vid Medborgarhuset <i>Kyrkogatan 1, 24130 Eslöv</i>		
Trollsjön vid Café Våfflan <i>Trollsjögatan 32, 24131 Eslöv</i>		
Parkeringen vid Odengatan (intill Ekevalla idrottsplats) <i>Odengatan 32-44, 24131 Eslöv</i>		
Gröna torg <i>Brandgatan/Gröna Torg, 24131 Eslöv</i>		
Kanalgatan (Prio 1: Etapp 1 närmst Stadsparken, men intresse för hela) <i>Kanalgatan 24130 Eslöv</i>		
Parkering vid Kvarngränd/Stinstorget (Pendlingsparkering) <i>55.837868, 13.306358</i>		Trafikplan
Parkeringen till Tempo <i>Sockenvägen 2, 241 37 Eslöv</i>		
Marieholm		
Marieholms station <i>Lagmansgatan 25, 24030 Marieholm</i>		Trafikplan
Löberöd		
Löberöd torget <i>24162 Löberöd</i>		
Kvartersmark – ansvarig för drift och underhåll är Serviceförvaltningen		
Eslövs tätort		
Ekenässkolan <i>Skolgatan 18, 24131 Eslöv</i>		
Flygfältet <i>Flygfältsvägen 8, 241 40 Eslöv</i> <i>55.849579, 13.321767</i>		
Trollenäs idrottsplats <i>55.863589, 13.239195</i>		
Eslövshallen <i>Onsjövägen 3, 24134 Eslöv (norr om hallen)</i>		
Vasavångsskolan, Berga idrottshall (Berga IP), fotbollshall, tennishall, kunskapscentrum, anpassad gymnasiesärskola, teknikcentrum, bygg- och anläggning		

<i>Verkstadsvägen 1-3, 24138 Eslöv</i> 55.838708, 13.320385 (finns flertal parkeringar)		
Källebergsskolan/Källebergs Idrottsplats <i>Verkstadsvägen 1, 241 38 Eslöv</i> 55.837070, 13.322287		
Sallerupsskolan <i>Sockenvägen 8, 24137 Eslöv</i> (ombyggnation pågår - förbereds)		
Norrevångsskolans parkering <i>Onsjögatan 1, 241 34 Eslöv</i> 6191751,555, 137680,072		
Gasverket <i>Östergatan 23A, 24139 Eslöv</i> 55.839689, 13.310757		
Bredablicksskolan <i>Norregatan 69, 241 33 Eslöv</i> 55.848212, 13.304551		
Carl Engström byggnad C <i>Östergatan 16, 241 38 Eslöv</i> (nybyggda gymnasiesidan) 55.838452, 13.310439		
Carl Engström byggnad A (Salliusparkeringen + Kunskapshusets förskola) <i>Östergatan 17, 241 39 Eslöv</i> 55.840194, 13.310083		
Karlsrobadet <i>Västergatan 54, 241 31 Eslöv</i>		
Husarängens IP <i>Pål Klemeds väg 13, 241 35 Eslöv</i> 6191355,563, 136698,905		
Marieholm		
Marieskolan och biblioteket 55.863351, 13.166909		
Marieholmsbadet 55.862649, 13.145384		
Marieholms idrottshall <i>Änggatan 3, 240 30 Marieholm</i> 55.862306, 13.148631		
Löberöd		
Ölyckeskolan (bibliotek/idrottshall/idrottsplats) <i>Skolgatan 5 24162 Löberöd</i> 55.777918, 13.513798		
Stehag		
Stehagsskolan/bibliotek <i>Bygdegårdsvägen 2, 241 74 Stehag</i> 55.901755, 13.391510		
Stehags sporthall <i>Bäckaledsvägen 22, 241 74 Stehag</i> 55.903840, 13.391116		
Flyinge		

Flyingeskolan, idrottshall och bibliotek <i>Pilevägen 9, 247 47 Flyinge</i> <i>55.755725, 13.370196</i>		
Häggebo förskola <i>Promenaden 1, 247 47 Flyinge</i> <i>55.754792, 13.367818</i>		
Harlösa		
Harlösa skola, idrottshall och förskola <i>Karl Axels väg 3, 240 35 Harlösa</i> <i>55.719936, 13.530953</i>		

Antagande av förslag till laddinfrastrukturplan för Eslövs kommun

Beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar att:

- Godkänna laddinfrastrukturplanen och ärendet lämnas över till Kommunstyrelsen för antagande.
- Eslövs kommuns målsättning är att 30 % (5100 st, 2023 års nivå) av alla personbilar i kommunen ska vara laddbara till år 2030.
- Ge förvaltningen i uppdrag att utreda var det kan finnas distributionskapacitet för laddplats av tunga transporter samt om det är möjligt att anlägga en sådan på vald plats.
- Genomförande av utvärderingen och godkännande av mindre revideringar i planen föreslås kommunstyrelsen delegera till Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.
- Laddstolpar i Eslövs kommun förses med standardiserade kontakter av typen CCS och Typ 2.
- Eslövs kommun börjar utbyggnaden på de platser som har föreslagits, både på allmän platsmark och kvartersmark.
- Erbjudna platser enligt sk kluster, så att etablering av laddstolpar fördelas med en geografisk spridning i kommunen både på allmän platsmark och kvartersmark. Utvärdering av platserna ska göras årligen.
- Miljö- och samhällsbyggnad ges i uppdrag att tillhandahålla kommunens samtliga laddplatser genom metoden först till kvarn.

Parkering och lokala trafikföreskrifter

- Eslövs kommun kan förklara en plats som laddplats genom lokala trafikföreskrifter för att kunna säkerställa tillgänglighet till laddplatsen. Genom lokala trafikföreskrifter kan Eslövs kommun föreskriva om tidsbegränsning, avgiftsplikt eller andra villkor för rätten att parkera enligt 10 kap. 1 § andra stycket 7 trafikförordningen.
- Kommunen definierar en ändamålsplats med innebörden att andra fordon som inte uppfyller ändamålet, laddning av el, inte får stanna eller parkera på parkeringsplatsen.

Justerares signatur

Utdragsbestyrkande

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Avtalet

- Nyttjanderättsavtal ska tecknas för etablering av laddstolpar på all kommunal mark. Avtalet giltighetstid ska vara 10 år och nyttjandet av marken ska vara avgiftsfri.
- Nyttjanderättsavtalen godkänns och tecknas av ansvarig förvaltning enligt gällande delegationsordning.

Drift och underhåll

- Serviceförvaltningen sköter drift och underhåll på kvartersmark.
- Miljö och Samhällsbyggnad sköter drift och underhåll på allmän platsmark.
- Miljö och Samhällsbyggnad lägger ut platserna för ansökan på hemsidan, samtliga platser kommer blandas både på kvartersmark och allmän platsmark i kluster.
- Förlängning av laddkablar, luftledning eller markplacerat, från publika laddplatser, verksamheter eller privata fastigheter för laddning av fordon får inte placeras på kommunal mark. Detta gäller även för anslutningskablar till husvagn, motorvärmare och liknande.

Ärendebeskrivning

2015 togs det politiska beslutet att Eslöv ska bli en fossilbränslefri kommun, detta ska vara uppnått år 2030.

År 2021 inkom en interpellation om publika laddstationer i Eslövs kommun, från Vänsterpartiet i Eslöv till ordförande i Miljö- och samhällsbyggnad. I interpellationen lyfts att laddinfrastrukturen är det stora problemet i Eslöv, det vill säga, att det finns för få ställen där det går att ladda bilen. Själva laddinfrastrukturen behövs till de som besöker Eslöv i allra högsta grad. En fråga ställdes till ordförande i Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden från Vänsterpartiet:

- Vilken strategi och vilka planer på kort och lång sikt har Eslövs kommun för publika laddstationer i Eslövs tätort och i byarna?

År 2023 gav miljö- och samhällsbyggnadsnämnden (MOS.2023.0211) och kommunstyrelsens arbetsutskott (KS.2023.0435) Miljö och Samhällsbyggnad och Kommunledningskontoret i uppdrag att utse platser för etablering av laddstolpar på kvartersmark och allmän platsmark och tillgängliggöra dessa för marknadens aktörer.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

I kommunens Miljöstrategi med tillhörande Energi- och klimatplan finns politiskt antagna mål kopplat till begränsad klimatpåverkan. Eslövs kommun ska bli en fossilbränslefri organisation och nettoutsläppen av växthusgaser ska minska i hela kommunen. Åtgärd i Energi- och klimatplanen som avser laddinfrastrukturen är:

- Kommunorganisationen ska ta fram en plan för laddinfrastruktur som omfattar inventering och kartläggning av mark för lämpliga platser till elbilsaddning, arbetet förstärks av en kartfunktion. Det ska även omfatta den interna laddinfrastrukturen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse. Antagande av laddinfrastrukturplanen för Eslövs kommun
- Kommunstyrelsen arbetsutskotts beslut 2023-10-03, KS.2023.0435, 2023, Uppdrag om att ge förvaltningen i uppdrag att utse platser för etablering av laddstolpar och tillgängliggöra dessa för marknadens aktörer.
- Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslut 2023-04-26, MOS.2023.0211, 2023, Uppdrag om att ge förvaltningen i uppdrag att utse platser för etablering av laddstolpar och tillgängliggöra dessa för marknadens aktörer.
- Laddinfrastrukturplan för publik laddning med dess bilagor
- Yttrande över planen från Serviceförvaltningen
- Yttrande över planen från Kommunledningskontoret

Beredning

Transportsektorn står för en tredjedel av koldioxidutsläppen i Sverige. Att ställa om fordonsparken är ett avgörande steg för att göra samhället klimatmässigt hållbart. Elektrifieringen av trafiken pekas ut som det viktigaste sättet att få ner dagens utsläpp och därför krävs en mycket snabbare utbyggnad av infrastrukturen för laddning. År 2030 räknar branschen med att Sverige fått över två miljoner nya eldrivna personbilar.

För att Eslöv kommuns ambitiösa miljö- och klimatmål ska kunna nås krävs en omställning av transportsektorn. Detta sker dels genom en omflyttning av resandet till mer kollektivtrafik, cykel och gång, och dels genom övergång från fossila bränslen till förnybara bränslen exempelvis eldrift. En elektrifiering av transportsektorn är alltså en del av lösningen, och laddinfrastrukturplanen är till för att ge stöd i arbetet med att etablera publika laddstolpar i Eslövs kommun.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Laddinfrastrukturplanen avser huvudsakligen infrastruktur för laddning av personbilar och tunga transporter. Andra fordonsslag kommer att beaktas när laddinfrastrukturplanen utvärderas och revideras årligen. Om behovet finns för något fordonsslag kommer Eslövs kommun att bevaka detta.

Eslövs kommun har idag 48 laddplatser som motsvarar 24 laddstolpar i kommunen. Genom anläggandet av publika laddstolpar skapas förutsättningar för elbilar samt en inriktning för samhällsutvecklingen. Eslövs kommun ligger sämre till än riktlinjen som Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 tagit fram, som säger att det ska finnas en laddplats för vart tionde fordon. Eslövs kommun har totalt ca 1000 elbilar och laddhybrider, och enligt riktlinjen bör det då finnas 100 laddstolpar.

De flesta personbilarna i Eslöv är fossildrivna. Eslöv ligger på plats 16 bland 33 kommuner avseende vilken skånsk kommun som har störst andel av laddbara personbilar (2023). Det finns omkring 17000 personbilar i Eslöv, varav 955 är laddbara. Detta motsvarar idag en andel på 5,3 % av den totala personbilsflottan som utgörs av laddbara fordon. I en nationell jämförelse borde år 2024, 10 %, av det totala antalet personbilar utgöras av elbilar och laddhybrider i Eslövs kommun. Görs en jämförelse kring hur det ser ut i hela landet är det cirka 11 % av alla bilar som är laddbara.

Eslövs kommun bör eftersträva att 30 % av alla personbilar i kommunen ska vara laddbara till år 2030 (dvs totalt 5100 st, 2023 års nivå). Motiveringen till grund är EU:s förbud mot försäljning av nya bensin- och dieselbilar från 2035. Nya bilar och skåpbilar som säljs i EU från och med 2035 får inte producera några koldioxidutsläpp. Detta kommer aktivt medföra att samhället, inklusive Eslöv, behöver ställa om till fler laddbara fordon.

Det är skillnad på hur allmän plats och kvartersmark får användas och vilka regelverk som styr. Detta påverkar vilka avtal som kan tecknas med aktörer som vill nyttja kommunens mark för att etablera laddstolpar. Förvaltningen har i dialog med kommunjurist och tillväxtavdelningen landat i att det är möjligt att teckna sk nyttjanderättsavtal för all kommunal mark. Nyttjanderättsavtalen avseende laddplatser föreslås vara avgiftsfria, eftersom laddplatser på kommunal mark är något som kommunen vill främja. Flertalet andra kommuner upplåter marken utan avgift på liknande sätt. Genom att teckna avtal med aktörer som anlägger laddplatser så undgår kommunen kostnaden att

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

---

anlägga en laddplats i egen regi. Aktören bekostar anläggandet av laddplatsen, men får också alla intäkter kopplade till den.

Ett antal laddplatser fördelade geografiskt över kommunen kommer att ingå i s k kluster. Klusterna innehåller laddplatser som är mer och mindre attraktiva för leverantören avseende omsättning av fordon och intäkter på laddplatsen. På så sätt kommer även, för leverantören, mindre attraktiva platser förses med laddstolpar. Platserna läggs upp på kommunens hemsida, så fler aktörer kan skicka in sin intresseanmälan enligt bilaga 2 och bilaga 3 i laddinfrastrukturplanen.

Sedan mars 2021 finns egenskapskrav i Plan- och bygglagen på att laddinfrastruktur för laddning av elfordon ska finnas vid vissa byggnader. I många fall ställs enbart krav på ledningsinfrastruktur, det vill säga förberedelser i form av tomrör och liknande fram till parkeringsplatser, men i andra fall ställs krav på laddningspunkter. För uppvärmda byggnader ställs inga krav. Enligt de nya reglerna ska:

- Nya bostadshus med fler än 10 parkeringsplatser i byggnaden eller på tomten ska ha ledningsinfrastruktur till alla parkeringsplatser.
- Övriga nya uppvärmda byggnader (ej bostadshus) med fler än 10 parkeringsplatser i byggnaden eller på tomten ska ha ledningsinfrastruktur till 20 procent av parkeringsplatserna och minst en laddningspunkt för elfordon.
- Reglerna ska även tillämpas vid så kallad ombyggnad (påtaglig förnyelse) av en byggnad.

Boverket har även sedan tidigare retroaktiva krav på vissa byggnader:

- Uppvärmda byggnader, som inte är bostadshus, med fler än 20 parkeringsplatser i byggnaden eller på tomten ska ha minst en laddningspunkt för elfordon senast den 1 januari 2025.

När det kommer till eventuell förlängning av elkablar från laddplats till fordon bedömer förvaltningen inte att det ska vara tillåtet att placera kabel över gatan för att ladda elbilen. Eslövs kommun ger inte tillstånd för något som kan medföra problem för personer med nedsatt rörelse-, orienterings- eller synförmåga, vilket en kabel kan göra. Den här regeln gäller även för

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

---

anslutningskablar till husvagn, motorvärmare och liknande. Det är inte heller tillåtet att dra en luftledning för laddning eftersom det oftast i dessa lägen kräver att en stolpe eller något liknande placeras på kommunal mark.

På sammanträdet enades nämnden om att paragrafen inte behövde justeras omedelbart.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunledningskontoret – tillväxtavdelningen

Servicenämnden

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

§ 172

KS.2023.0435

Laddstolpar på kvartersmark i Eslövs kommun**Ärendebeskrivning**

Kommunen behöver ta ställning till om laddinfrastruktur ska placeras på kommunal mark. Laddstolpar kan etableras på allmän platsmark eller på kvartersmark. Ansvaret för etableringen på de olika marktyperna faller inom olika förvaltningar i kommunen. Miljö och Samhällsbyggnad ansvarar för allmän platsmark och deras nämnd har beslutat att ge förvaltningen i uppdrag att utse platser för etablering av laddstolpar och tillgängliggöra dessa för marknadens aktörer. Kommunledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att ge Kommunledningskontoret samma uppdrag avseende kvartersmark.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Inriktningsbeslut för laddstolpar på kvartersmark i Eslövs kommun
- Miljö och samhällsbyggnadsnämndens beslut § 68, 2023 Inriktningsbeslut angående laddstolpar på allmän platsmark

Beredning

Miljö och Samhällsbyggnad, Kommunledningskontoret och Serviceförvaltningen har påbörjat ett samarbete om laddinfrastrukturen i kommunen. Kommunens förvaltningar behöver ha en samlad bild kring etablering av laddstolpar när förfrågningar kommer in till kommunen samt var och hur markupplåtelsen ska ske.

Kommunen ska inte sälja el utan endast tillgängliggöra mark för marknadens aktörer så att de kan etablera laddstolpar. Nästa skede i arbetet är att välja ut parkeringsplatser som är lämpliga för etablering av laddstolpar i kommunen, både på allmän plats och på kvartersmark.

Laddstolpar kan anläggas på kvartersmark och då upplåter Kommunledningskontoret marken med ett nyttjanderättsavtal. Nyttjanderättsavtal kan inte tecknas på allmän platsmark. Det är inte beslutat hur upplåtelsen av allmän platsmark ska ske.

Arbetet kring laddstolpar rör hittills publika laddstolpar. Det finns ett behov att även utreda etableringen av interna laddstolpar för kommunens bilar men det är inte påbörjat än.

Miljö och Samhällsbyggnad har fått i uppdrag att utse platser för etablering av laddstolpar och tillgängliggöra dessa för marknadens aktörer.

Kommunledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att ge Kommunledningskontoret samma uppdrag avseende kvartersmark.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

Nästa steg är att genomföra en utredning för att beröra frågeställningar kopplade till behovet, var, när och hur. Arbetet ska senare leda fram till en så kallad laddplan. Laddplanen kommer att tas upp för beslut i miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och kommer på remiss till Kommunledningskontoret.

Yrkanden

Catharina Malmborg (M), Agneta Nilsson (S) och Anna Lorentzson (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslut

- Kommunledningskontoret ges i uppdrag att utse platser för etablering av laddstolpar på kvartersmark och tillgängliggöra dessa för marknadens aktörer.

Beslutet skickas till

Kommunledningskontoret, tillväxtavdelningen
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kommunledningskontorets remissvar – Laddinfrastrukturplan för publik laddning 240412

Representanter från Kommunledningskontoret har varit involverade i arbetsgruppen för framtagande av laddinfrastrukturplanen och synpunkter har därmed kontinuerligt arbetats in under framtagandeprocessen. Kommunledningskontoret ställer sig positiva till laddinfrastrukturplanen och har inga större synpunkter men vill ändå lyfta följande:

- Överväg att omformulera stycket nedan utifrån att beskriva det mer övergripande och undvika detaljer som exempelvis politiskt parti.
  - "År 2021 inkom en interpellation om publika laddstationer i Eslövs kommun, från Vänsterpartiet i Eslöv till ordförande i Miljö- och samhällsbyggnad. I interpellationen lyfts att laddinfrastrukturen är det stora problemet i Eslöv, det vill säga, att det finns för få ställen där det går att ladda bilen. Själva laddinfrastrukturen behövs till de som besöker Eslöv i allra högsta grad. En fråga ställdes till ordförande i Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden från Vänsterpartiet: Vilken strategi och vilka planer på kort och lång sikt har Eslövs kommun för publika laddstationer i Eslövs tätort och i byarna?"
- Överväg om följande stycke bör omformuleras så att det blir tydligare att Eslövs kommun enligt avtalet upplåter marken utan avgift. I formuleringen nedan står det att vi föreslår det.
  - 4.3 "Eslövs kommun upplåter huvudsakligen aldrig kommunal mark utan avgift. Laddplatser på kommunal mark kan dock vara något som kommunen vill främja och därför föreslår Eslövs kommun att nyttjanderättsavtalen avseende laddplatser ska vara avgiftsfria."

- Överväg att omformulera för att undvika skrivningen att vissa platser inte skulle vara attraktiva. Alternativ ta bort överstruken text.
  - 6.2.2. "De platser som Eslövs kommun har utsett som platser för etablering av laddstolpar ska fördelas i jämförbara kluster, som omfattar en geografisk spridning i kommunen. Syftet är att fördela mer och mindre attraktiva platser för laddstolpar i de så kallade klusterna. På så sätt kommer även, för leverantören, mindre attraktiva platser förses med laddstolpar."

- Då "först till kvarn" föreslås användas som tillvägagångsätt för etablering av laddstolpar kan man överväga att ta bort stycket nedan för att undvika förvirring.
  - 6.2.3 "En annan väg att gå är att använda sig av upphandlingsformen tjänstekoncession, det här alternativet är använde Kinda kommun sig av och där kommunen meddelat att de inte fått bra anbud på upphandlingen. Det finns kommuner som utfört en "vanlig" upphandling, alltså inte en tjänstekoncession, men deras syfte har varit att själva ta ut ersättning från användarna. Samma gäller för exempelvis Stockholm Parkering, Svenska bostäder och andra liknande bolag som upphandlat i syfte att äga och få ersättning från kunderna."

- Kapitlet 4.4.1 Regelverk AFIR ligger nu under kapitlet Betalningar och appar, överväg om det ska flyttas upp till bakgrund i kapitel 2.

- Mark- och exploateringsingenjörerna bör få delegation på att teckna nyttjanderättsavtalen avseende laddstolpar. Kommunstyrelsen beslutar om ändring av delegationen.

2024-04-15
Niclas Spets
+4641362299
niclas.spets@eslov.se

Niclas Spets

Serviceförvaltningens remissvar – Laddinfrastrukturplan för publik laddning 240412

Representanter från Serviceförvaltningen har varit involverade i arbetsgruppen för framtagande av laddinfrastrukturplanen och synpunkter har därmed kontinuerligt arbetats in under framtagandeprocessen. Serviceförvaltningen ställer sig positiva till laddinfrastrukturplanen och har inga större synpunkter men vill ändå lyfta följande:

- Under kapitel 2.6, i kartan över laddstolpar står det kWh på några av stolparna, det skall vara kW.
- Överväg att omformulera eller tydliggöra vad som kan vara en större händelse.
  - Bilaga 1 8§ ” Anläggaren ska på egen bekostnad ombesörja att anläggningen helt eller delvis flyttas, provisoriskt eller permanent, om Kommunen begär det. Detta ska göras inom sex (6) månader. En sådan påfordrad flytt kan endast göras på grund av att en större händelse kräver detta, t.ex. ändringar i detaljplan, force majeure eller liknande. Vid ovanstående händelse och vid smärre förändringar i Anläggningens nära omgivning gäller att Kommunen i största mån undviker men för Anläggningens funktion och för Anläggarens ekonomiska investering.” Detta kan vara en stor, ej kalkylerbar, kostnad för anläggaren och bör förtydligas vad liknande innebär.
- Överväg att omformulera stycket nedan utifrån att det inte alltid finns platser att utlysa minst 1 gång per år.
  - Bilaga 2, Utlysning ”Minst 1 gång per år görs en utlysning på kommunens hemsida där det framgår vilka parkeringsplatser som kan vara aktuella för laddstolpar.”

Miljö- och
samhällsbyggnadsnämnden

---

§ 68

MOS.2023.0211

Inriktningsbeslut angående laddstolpar på allmän platsmark

Ärendebeskrivning

Eslövs kommun behöver ta ställning till om laddinfrastruktur, laddstolpar, ska placeras på allmän platsmark. Det finns möjlighet till etablering av laddstolpar på allmän platsmark eller på kvartersmark beroende av vilken tolkning av lagstiftningens som görs gällande.

Ansvar för anläggande av laddstolpar på de olika marktyperna faller inom olika förvaltningar i kommunens organisation.

Tanken är att kommunen inte ska sälja el utan kommunen ska endast tillgängliggöra mark för marknadens aktörer att kunna etablera laddstolpar. Det är ett nästa skede att välja ut parkeringsplatser på allmän platsmark som är lämpliga för etablering av laddstolpar i Eslövs kommun.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse. Inriktningsbeslut för laddstolpar på allmän platsmark
- Rättsutredning avseende om laddplatser kan anläggas med nyttjanderättsavtal på allmän platsmark eller finns det något annat alternativ? 2023-04-13

Beredning

Antalet laddbara bilar ökar snabbt i Sverige. Just nu finns det cirka 400 000 laddbara personbilar i Sverige, men dessa väntas öka till 3 miljoner år 2030 enligt prognos från Power Circle som är elkraftbranschens intresseorganisation. En följd av att det blir så många fler laddberoende fordon är efterfrågan på laddinfrastruktur.

Kommunägd mark regleras i upprättade detaljplaner, t ex kvartersmark och allmän platsmark. Ansvar för förvaltning av marken fördelas i kommunens organisation på olika förvaltningar.

Enligt miljö- och samhällsbyggnadsnämndens reglemente ansvarar nämnden för den allmänna platsmarken. En allmän plats är ett område som i en detaljplan är avsett för ett gemensamt behov och måste kunna rymma många olika allmännyttiga intressen, t.ex. kollektivtrafik och gång- och cykeltrafik. En allmän plats får inte mer än tillfälligtvis upplåtas för en enskild verksamhet och får till skillnad från kvartersmark inte stängas av för allmänheten.

Kommunstyrelsen ansvarar för kvartersmarken. Med kvartersmark menas mark som enligt detaljplan inte är allmän plats, utan främst är avsedd för bebyggelse för enskilt

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Miljö- och
samhällsbyggnadsnämnden

ändamål eller allmänna verksamheter. På kvartermark är det markägaren som bestämmer utefter den verksamhet som bedrivs på fastigheten, till exempel parkeringsplats eller drivmedel.

När det gäller markupplåtelse på allmän platsmark måste också hänsyn tas till likabehandlingsprincipen enligt kommunallagen. Om kommunen tillåter markupplåtelse till laddstolpar på allmän platsmark kan detta påverka hur annan markupplåtelse på allmän platsmark ska tillåtas.

Frågan om publika laddstolpar är särskilt intressant för kommuninvånare som inte har tillgång till hemmaladdning och som även saknar rådighet över sin parkeringsplats.

Laddplats på allmän platsmark

Samarbete och dialog i frågan om laddinfrastrukturen i kommunen har förts med kommunjurist, Serviceförvaltningen samt Kommunledningskontoret, tillväxtavdelningen. Det finns i plan- och bygglagen (PBL) inga hinder mot att anordna laddstolpar på allmän platsmark, så länge de har en naturlig koppling till avsedd markanvändning.

Det råder olika uppfattningar om det krävs tillstånd eller inte enligt ordningslagen för de som vill sätta upp laddstolpar inom offentlig plats (med offentlig plats avses allmänna vägar och gator, vägar, torg, parker och andra platser som i detaljplan redovisas som allmän plats).

Om det krävs ett tillstånd för de som vill sätta upp laddstolpar inom offentlig plats från Polismyndigheten enligt ordningslagen, ska inget annat avtal tecknas, och ersättning för användningen om tillstånd enligt ordningslagen sker enligt lagen (1957:259) om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats, m.m.

År 2011 infördes nya regler för publika laddstolpar, vilket gjort det möjligt att förklara en plats som laddplats genom lokala trafikföreskrifter. Det infördes samtidigt en definition av laddplats i 2 § förordningen (2001:651) om vägtrafikdefinitioner. Dock finns det otydligheter med dagens regelverk. En otydlighet, som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) lyfter fram, är om villkor kan ställas för användning av laddplats, det vill säga om det är möjligt att reglera laddstolpar med villkor om tidsbegränsning, avgiftsplikt eller andra villkor för rätten att ”parkera” laddningsbara fordon på laddplatsen.

Osäkerheten kring regelverken medför att de som vill installera laddstolpar inom offentlig plats avstår från att installera dessa då det är kostsamt att ta bort laddstolpar

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Miljö- och
samhällsbyggnadsnämnden

---

i efterhand, speciellt i de fall då det skulle visa sig att det krävs ett tillstånd enligt ordningslagen i efterhand och att ett sådant tillstånd sedan inte är möjligt att få.

En alternativ modell kan vara att tillhandahålla laddning på vanliga parkeringsplatser, dvs. utan att föreskriva att platserna ska vara laddplatser. En stad som har positiva erfarenheter av denna modell är Göteborgs stad som har valt att tillhandahålla laddningsmöjligheter på vanliga parkeringsplatser, både på allmän platsmark och kvartersmark, även om platserna inte är reserverade för laddbara fordon.

En tolkning av lagstiftningen innebär då att det är möjligt att förse en parkeringsplats med en laddstolpe, eftersom det anses falla in under detaljplanens reglering ”gata”. Boverket gör följande tolkning av PBL för reglering av parkering på allmän plats i en detaljplan;

”Användningen Parkering används i de fall parkering av fordon utgör en självständig användning inom allmän plats. Det kan till exempel vara en pendelparkering eller en parkering i anslutning till ett parkområde. Generellt sett får parkering av fordon anordnas inom allmän plats Gata med så kallad gatuparkering och även inom allmän plats Torg. [--]”

”I användningen [parkering] ingår komplement till parkeringen som till exempel parkeringsautomater, laddstolpar, belysningsarmatur med mera, men även planteringar och gräsytor. I användningen ingår även anläggningar och byggnader som behövs för parkeringens skötsel och bruk. Detta ingår i användningen oavsett om det redovisas som egenskapsbestämmelser eller inte. Är det viktigt för planens syfte att funktionerna placeras inom en viss del av parkeringen så kan placeringen regleras med egenskapsbestämmelser för utformning av allmän plats.”

I citatet ovan beskrivs att laddplatser (laddstolpar) kan ingå som ett komplement till parkeringen, när denna utgör en självständig användning på allmän plats och att parkering av fordon generellt sett får anordnas inom allmän plats ”Gata och Torg”.

Tolkningen av lagstiftningen innebär att det är möjligt att anlägga en laddstolpe på en parkeringsplats, eftersom laddstolpen är en del av parkeringen och parkeringen är en del av detaljplanens reglering till gata.

Med denna tolkning skulle det vara möjligt att anlägga laddstolpar på allmän platsmark, utan att det krävs nyttjanderättsavtal för kablar i mark samt tillstånd för ianspråktagande av allmän platsmark enligt ordningslagen.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Miljö- och
samhällsbyggnadsnämnden

Laddplats på kvartersmark

En aspekt som är viktigt att beakta är att många svenska kommuner väljer att etablera laddstolpar på kvartersmark framför allmän platsmark.

Det finns i plan- och bygglagen inga hinder mot att anordna laddstolpar på kvartersmark där parkering av olika typer av fordon utgör en självständig användning eller områden för hantering och försäljning av alla typer av drivmedel men det kan också ingå i andra användningar som exempelvis bostäder eller detaljhandel.

Laddstolpar kan anläggas på kvartersmark genom att nyttjanderättsavtal tecknas avseende den mark som utgör kvartersmark, här finns inga oklarheter i tolkning av lagstiftningen, såsom det finns för allmän platsmark.

Laddstolpar på allmän platsmark eller kvartersmark med nyttjanderättsavtal samt lokala trafikföreskrifter

Om laddstolpar får anläggas på allmän platsmark kan inte nyttjanderättsavtal tecknas avseende den mark som utgör allmän platsmark. Dock kan nyttjanderättsavtal för markanvändning tecknas, det vill säga för den mark som finns under den allmänna platsmarken. Kommunen kan alltså använda sig av rätten att nyttja utrymmet under den offentliga platsen, ett så kallat markavtal. Det beror på att tillståndskravet i 3 kap. 1 § OL bara gäller offentliga platser.

Miljö och Samhällsbyggnads slutsatser

Om laddfordonen ska bli fler måste det finnas en väl fungerande laddinfrastruktur med både publika och icke-publika laddstationer. I Sverige finns det ca 560 000 laddbara bilar, vilket utgör 9 % av Sveriges registrerade personbilar. Det finns ca 3000 publika laddstationer med ca 20 000 laddpunkter. I en rapport från maj 2022 från den europeiska fordonsbranschen (Rapport "European EV Charging Infrastructure Masterplan" - ACEA (de europeiska biltillverkarnas organisation)) konstateras det att utbyggnaden av laddinfrastruktur går alldeles för långsamt. För att kunna uppnå klimatmålen och halvera utsläppen från trafiken måste Sverige bygga 10 gånger så många laddare i veckan. Enligt rapporten byggs det idag cirka 60 nya publika ladduttag per vecka i Sverige. För att klara klimatmålet måste det alltså öka till 600 per vecka. Elektrifieringen av trafiken pekas ut som det viktigaste sättet att få ner dagens utsläpp och därför krävs en mycket snabbare utbyggnad av infrastrukturen för laddning.

Elbilen utvecklas snabbt och många svenska kommuner har engagerat sig i frågan om laddinfrastruktur. Vilken roll svenska kommuner åtar sig och hur kommuner organiserar arbetet med laddinfrastruktur varierar. Kommunens engagemang och

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Miljö- och
samhällsbyggnadsnämnden

---

tillhandahållande av mark för etablering av laddstolpar kan vara en avgörande drivkraft för utbyggnaden av det svenska laddinfrastrukturnätet. Det finns ett begränsat intresse av privata aktörer att anlägga laddpunkter på grund av låga vinstmarginaler.

Miljö och Samhällsbyggnad anser att en utbyggnad av laddinfrastruktur för elbilar ligger i linje med kommunens energi- och klimatarbete samt kommunens arbete för att främja hållbara transporter. Det första steget som behöver genomföras är att ta ställning till om man vill verka för laddinfrastruktur på allmän platsmark eller kvartersmark, utbyggandet av laddinfrastrukturen och vilken roll kommunen ska ha i detta arbete. Det andra steget blir att genomföra en utredning för att få en helhetssyn. Denna behöver bland annat beröra frågeställningar kopplade till behovet var, när och hur.

Beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar att:

- det är möjligt att förse en parkeringsplats på allmän platsmark med laddstolpar, eftersom det anses falla in under detaljplanens reglering ”gata”.
- ge förvaltningen i uppdrag att utse platser för etablering av laddstolpar och tillgängliggöra dessa för marknadens aktörer.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen, för kännedom

Serviceförvaltningen, för kännedom

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Inrättande av kunskapsråd för sjö- och vattendragsfrågor**Beslut**

- Kommunstyrelsen avsätter 150 000 kr ur kommunstyrelsens disponibla medel för att Kommunledningskontoret ska initiera och driva ett kunskapsråd för sjö- och vattendragsfrågor under 2024.
- Kommunledningskontoret ska under andra kvartalet 2024 återkoppla vattenrådets planerade åtgärder och åtgärder som har genomförts de senaste åren för kommunstyrelsen.
- Kommunledningskontoret ska under fjärde kvartalet 2024 återkoppla kunskapsrådets genomlysning av kommunens arbete och förslag till utveckling till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Eslövs kommun har återkommande haft översvämningsrelaterade problem med Saxån. I mars 2023 fick Kommunledningskontoret ett uppdrag att arbeta med frågan, kommunstyrelsens arbetsutskott 2023-03-14 § 34. Men problemen med översvämningsfrågor finns även vid fler vattendrag och sjöar. Under vintern 2023/2024 har Sjöholmen, Ringsjöbaden och Ringsjöholm vid Ringsjön samt Gårdstånga vid Kävlingeån blivit drabbade av översvämningsfrågor på grund av höga vattenflöden. Därför ser Kommunledningskontoret att det även finns behov av att arbeta för lösningar på fler platser i kommunen än Saxån. Kommunledningskontoret bedömer att de bästa sätten att arbeta med problematiken kring vattendragen är:

- Fortsätta arbeta genom vattenråden som kan ta fram förslag och genomföra dem. Eslövs kommun ska regelbundet följa upp arbetet och ge tydliga uppdrag till vattenråden.
- Stärka kompetensen i Eslövs kommun om frågor som är kopplade till sjöar och vattendrag så att kommunen kan arbeta strategiskt och bli mer drivande i frågorna.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse; Beslut om kunskapsråd för sjö- och vattendragsfrågor
Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2023-03-14 § 34

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

Beredning

Vattenhantering är mångas ansvar

Ansvarsfördelningen när det gäller hantering av översvämningar och skyfall är komplicerad. För befintlig bebyggelse ligger ett stort ansvar på fastighetsägaren. För kommunen handlar det framförallt om att i planläggning av nya bostads- eller verksamhetsområden ta hänsyn till översvämningsrisker och visa på åtgärder som säkerställer att den tänkta bebyggelsen inte blir drabbad.

Men också kommunen har enligt plan- och bygglagen ett ansvar för den redan byggda miljön. I översiktsplanen ska kommunen ge sin syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra. Det betyder inte att kommunen är skyldig att genomföra alla åtgärder, men den ska visa på behovet av olika insatser.

Eslövs kommuns roll

Även om huvudansvaret för skador som uppkommer på byggnader och mark när en sjö eller ett vattendrag översvämmas inte ligger på kommunen finns det nytta för samhället om kommunen tar ett samlat grepp om frågan. Eftersom det ofta är svårt att lösa problem kopplat till vatten inom ett avgränsat område behöver kommunen arbeta tillsammans med andra aktörer för att hitta de bästa lösningarna.

Arbetet med frågor som rör översvämning kopplat till sjöar och vattendrag ska i huvudsak ske genom de fyra vattenråd som kommunen är medlem i.

Vattenrådets uppdrag handlar först och främst om vattenstatusen och hanterar således bara indirekt åtgärder som har med översvämningar att göra. Många åtgärder som minskar översvämningsrisker har dock också direkt påverkan på vattnets status. Kommunledningskontoret bedömer att det inte är lämpligt, eller nödvändigt, att bygga upp en speciell organisation som hanterar frågor om erosion och översvämning. Alla frågor som har med sjöar och vattendrag bör hanteras via vattenråden.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beviljar medel för medlemskapen och tjänstepersoner från Miljö och Samhällsbyggnad är med i vattenråden.

Kommunstyrelsen beviljar kostnader för åtgärder som vattenråden föreslår och beslutar om markfrågor som är kopplade till åtgärderna.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens arbetsutskott har också beslutat att ge Kommunledningskontoret i uppdrag att arbeta med frågan om översvämningssproblematik kring Saxån, kommunstyrelsens arbetsutskott 2023-03-14 § 34. För att samla frågeställningarna föreslår Kommunledningskontoret därför att återrapportering ska ske till kommunstyrelsen och att kunskapsrådet ska lyda under kommunstyrelsen. Kunskapsrådet kan även föreslå åtgärder som inte är kopplade till något vattenråd.

Kommunens roll är att driva frågor och initiera projekt i vattenråden. Dessutom kan kommunen arbeta med exempelvis dialogprocesser med markägare, och näringslivet eller följeforskning för att samla kunskap. Frågor kopplat till sjöar och vattendrag tar tid eftersom åtgärder kan kräva både tillstånd om vattenverksamhet och strandskyddsdispens. Kunskap om vad som krävs och hur det ska hanteras finns inom vattenråden.

Ett av kommunstyrelsens mål för mandatperioden är att *Eslövs kommun ska förbättra sin placering inom "Sveriges miljöbästa kommun" till att ingå i de 75 bästa*. Några av de frågor som ska besvaras i enkäten har koppling till arbetet med sjöar och vattendrag: "har kommunen ett systematiskt arbete för att restaurera dikade våtmarker och/eller anlägga nya våtmarker inom kommunens areal" och "har kommunen ett systematiskt arbete för att utveckla samhällsplaneringen för att anpassas till framtida klimatförändringar". Om kommunen har en övergripande bild av såväl pågående arbeten som kommande behov när det gäller sjöar och vattendrag finns också en möjlighet att koppla samman arbetet med andra klimatanpassningsfrågor som kommunen behöver hantera som till exempel skyfall, torka, värmeböljor och vattenbrist.

Arbete både på lång och kort sikt

Det finns ett behov av åtgärder både på lång och på kort sikt.

På kort sikt handlar det framförallt om att aktivt arbeta för att Saxån-Braåns vattenråd ska genomföra de åtgärder för att minska problematiken i Marieholm och Reslöv som vattenrådet har tagit fram.

Samtidigt bör Eslövs kommun tillsammans med övriga vattenråd identifiera behov, prioritera de åtgärder som ger störst nytta och ge uppdrag till vattenråden att ta fram förslag på nya projekt att genomföra.

Kommunledningskontoret föreslår vidare att hanteringen av frågor kopplat till vattendrag och sjöar bör genomlysas av ett kunskapsråd bestående av

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

---

experter, till exempel vattenstrateger och konsulter som är med i vattenråden samt forskare. Kunskapsrådet arbete ska bli en bas för kommunens långsiktiga arbete med sjö- och vattendragsfrågor – gör kommunen rätt saker och på rätt sätt – samt utveckla kommunens kompetens. Frågor som är aktuella för det kritiska rådet är till exempel: vilka åtgärder bör prioriteras, vilka åtgärder som inte hanteras av vattenråden bör kommunen överväga, är dagens organisation den bästa och hur kan kommunen arbeta med privata markägare. Eslövs kommun är en jordbrukskommun med många stora markägare och därför kommer dialogen med näringslivet sannolikt att bli viktig framöver.

Genom att arbeta strategiskt finns möjlighet för kommunen att agera proaktivt i klimatanpassningsarbetet.

Resurser/Kostnader

Eslövs kommun är med i fyra vattenråd och betalar avgifter för det. När ett vattenråd ska göra åtgärder i en kommun täcker avgiften inte de kostnaderna. När det ska genomföras åtgärder kommer därför ett ärende att lyftas i kommunstyrelsen som fattar beslut om medel ska beviljas och åtgärden ska genomföras.

Det har funnits goda möjligheter att söka olika bidrag för åtgärder kopplade till sjö- och vattendrag. Vattenråden söker bidrag för åtgärder.

Kostnaden för kunskapsrådet beräknas till 150 000 kr. Uppskattningen är baserad på att det motsvarar 100 - 200 timmars arbetstid och att rådet behöver bestå av minst två experter. De ska sätta sig in i frågorna, göra analyser och vara rådgivande.

Yrkanden

Catharina Malmborg (M), Agneta Nilsson (S), Anna Lorentzson (L) och Alexandra Nikoleris (V) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutet skickas till

Kommunledningskontoret, tillväxtavdelningen

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

2024-05-02
Alice Petersson
+4641362334
alice.petersson@eslov.se

Kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse. Förslag att godkänna nyttjanderättsavtal rörande svämplan på fastigheten Eslöv Åkarp 3:1

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen beslutar att godkänna nyttjanderättsavtal rörande svämplan på fastigheten Eslöv Åkarp 3:1.

Ärendebeskrivning

Saxåns-Braåns vattenråd projekterar vattenvårdsåtgärder inom Saxån-Braåns avrinningsområde på uppdrag av kommunerna Eslöv, Kävlinge, Landskrona och Svalöv i syfte att uppnå god ekologisk status i berörda vattenförekomster samt minska transport av kväve och fosfor till havet. Vattenrådet har, i samråd med berörd fastighetsägare, tagit fram ett förslag på ett svämplan som ska anläggas på fastigheten Åkarp 3:1 i Eslövs kommun och Håstenslöv 10:3 i Svalövs kommun. För att säkra rätten att nyttja marken har vattenrådet tagit fram ett nyttjanderättsavtal för fastigheten inom Eslövs kommun, Åkarp 3:1. Då vattenrådet inte är en egen juridisk person tecknas nyttjanderättsavtalet av Eslövs kommun och berörd fastighetsägare.

Beslutsunderlag

- Nyttjanderättsavtal rörande svämplan på fastigheten Eslöv Åkarp 3:1

Beredning

Nyttjanderättsavtalet avser en nyttjanderätt som ger Eslövs kommun, genom Saxån-Braåns vattenråd, rätt att använda marken för att anlägga ett svämplan. Vattenrådet har beräknat att svämplanet blir cirka 2,7 hektar, varav cirka 1 hektar ligger inom Eslövs kommun. Genom nyttjanderättsavtalet åtar sig kommunen, genom vattenrådet, att anlägga svämplanet. Vattenrådet står för samtliga kostnader av anläggandet genom externa LOVA-medel. Ingen ersättning ska utgå för nyttjanderättsavtalet. Arrendatorn på Håstenslöv 10:3 kommer genom överenskommelse att sköta svämplanet.

Ett svämplan är en plan yta vid sidan av vattendraget. Svämplanet möjliggör att vattendragets vattenstånd kan fluktuera på ett mer naturligt sätt. Det kan jämnas ut

flödet i vattendraget och översvämningsrisken nedströms minskar. Även erosion längs vattendraget kan minska. Svämplanet kan även leda till ett ökat näringsupptag som kan medföra en artrik miljö. Svämplanet löser inte alla problem med Saxån men det är en steg i rätt riktning.

Avtalet villkoras av att vattenrådet erhåller tillräckliga externa medel för att kunna utföra anläggningen. Avtalet innebär inga direkta kostnader för kommunen. Vattenrådet står för samtliga kostnader kopplade till nyttjanderättsavtalet.

I avtalet förtydligas fastighetsägarnas och kommunens, genom vattenrådet, rättigheter, skyldigheter och ansvar. Kommunen, genom vattenrådet, är verksamhetsutövare under anläggningstiden och fram till garantitidens utgång två år senare. Under denna period åtar sig kommunen, genom vattenrådet, att ansvara för eventuella reparationer som är nödvändiga för att upprätthålla anläggningens funktion för att undvika skada samt att erforderliga tillstånd föreligger. Efter garantitiden överlämnas anläggningen till fastighetsägarna. Fastighetsägarna förbinder sig att inte utföra åtgärder som kan skada anläggningen under avtalsperioden som är 20 år. Under avtalsperioden säkerställer också kommunen att marken inte kommer att användas till något annat.

Beslutet skickas till

Kommunledningskontoret

Eva Hallberg
Kommundirektör

Katarina Borgstrand
Chef Tillväxtavdelningen

Avtal rörande svämplan ESLÖV ÅKARP 3:1

Nyttjanderättshavare

Eslövs kommun
Org-nummer: 212000–1173
241 80 Eslöv
0413-620 00

Fastighetsägare

Jörgen Mattsson och Katarina
Eichardt Mattsson,
Elvireborg 7590
268 74 Billeberga
070 74 06 880
mattsson57@telia.com

Bakgrund

Saxåns-Braåns vattenråd (benämns nedan "vattenrådet") projekterar vattenvårdsåtgärder inom Saxån-Braåns avrinningsområde på uppdrag av kommunerna Eslöv, Kävlinge, Landskrona och Svalöv i syfte att uppnå god ekologisk status i berörda vattenförekomster samt minska transport av kväve och fosfor till havet. Ett genomförande av projekten kommer sannolikt att leda till en ökad vattenhållande förmåga, större biologisk mångfald, flödesdämpning och naturligare flödesregimer som minskar erosion. Genomförandet av fysiska åtgärder bygger på helt frivillig medverkan från engagerade och intresserade fastighetsägare som är väl införstådda med åtgärdens syfte och mål samt den lagstiftning som åtgärden omfattas av. Med anledning av detta har mellan fastighetsägaren Jörgen Mattsson och Katarina Eichardt Mattsson samt nyttjanderättshavaren Eslövs kommun träffats följande avtal.

1. Fastighetsägaren upplåter ca 1 ha (arean bestäms slutligt när anläggningen väl är på plats) av sin fastighet Eslöv Åkarp 3:1 för anläggandet av ett svämplan, nedan benämnd anläggningen, i enlighet med karta och ritning i bilaga 1.
2. Avtalet gäller i 20 år från och med 2024-06-01 till och med 2044-06-01. Avtalet upphör att gälla vid avtalstidens utgång.

Nyttjanderättshavarens ansvar och skyldigheter mm

3. Nyttjanderättshavaren är genom Vattenrådet verksamhetsutövare under anläggningstiden och fram till garantitidens utgång (enl. punkt 5 nedan) och ansvarar under denna tid för de reparationer som är nödvändiga för att upprätthålla anläggningens funktion för att undvika skada samt att erforderliga tillstånd föreligger.
4. Fastighetsägaren ska hållas skadefri, under tiden som nyttjanderättshavaren genom Vattenrådet är verksamhetsutövare, om anläggningen sätts ur funktion eller orsakar skada, under förutsättning att fastighetsägaren fullgjort sina åtaganden beträffande skötsel av anläggning enligt punkt 6–8 nedan. Nyttjanderättshavaren och Vattenrådet ansvarar även efter att fastighetsägaren enligt punkt 3 har övertagit ansvaret för sådana åtgärder som har vidtagits under den tid som Nyttjanderättshavaren och Vattenrådet var verksamhetsutövare samt skador som härrör från denna period.
5. När garantibesiktningen av entreprenadarbetena 2 år efter slutbesiktning är genomförd överlämnas anläggningen i god funktion, till fastighetsägaren som därmed blir verksamhetsutövare och ansvarig för anläggningen i sin helhet.
6. Utförande entreprenör får efter samråd med fastighetsägaren utföra nödvändiga transporter inom fastigheten och får ha materialupplag inom fastigheten under genomförandetiden samt vid nödvändiga justeringar under garantitiden.
7. Detta avtal villkoras i alla delar av att kommunen genom Saxån- Brååns vattenråd erhåller tillräckliga externa medel för att kunna utföra anläggningen på sätt redovisas i punkten 1 ovan.

Fastighetsägarens rättigheter, ansvar, skyldigheter mm

8. Fastighetsägaren har rättigheter beträffande nyttjandet av anläggningen, ansvarar för skötsel och tillsyn av densamma med tillhörande anordningar och omgivande mark (enligt punkt 1) samt skyldigheter beträffande anläggningens varaktighet enligt följande:
  - a) Fastighetsägaren har rätt att slå gräset och att ta bort träd och buskar för att förhindra att dessa breder ut sig på ett icke önskvärt sätt. Höskörden och eventuell ved tillfaller fastighetsägaren.

- b) Marken som omger anläggningen ska vara bevuxen med gräs och örter.
- c) Fastighetsägaren ansvarar för regelbunden säsongsbaserad tillsyn av anläggningen minst två gånger per år varav en under vår/sommar och en under höst/vinter. Om problem upptäcks ska nyttjanderättshavaren omedelbart informeras om detta. För de fall då fastighetsägaren har övertagit ansvaret för anläggningen ansvarar fastighetsägaren för att åtgärda dessa. Fastighetsägaren äger och ansvarar för underhåll av eventuellt uppsatt stängsel. I de fall fastighetsägaren har ett skötselavtal med Länsstyrelsen för anläggningen gäller även de åtaganden som finns i skötselavtalet.
9. Beträffande utfodring av t ex fisk, fåglar, kräfter, vildsvin, klövvilt eller andra djur inom avtalsområdet är det inte tillåtet utan tillstånd från Länsstyrelsen.
10. Inom området som avtalet omfattar får fastighetsägaren inte:
- a) Plöja upp marken runt anläggningen.
- b) Sprida gödsel eller bekämpningsmedel.
- c) Plantera in eller sätta ut fisk, fågel, kräfter eller andra djur inom avtalsområdet utan tillstånd från Länsstyrelsen.
11. Beträffande anläggningens varaktighet gäller att fastighetsägaren förbinder sig att under den tid som parterna överenskommit under punkt 2 inte avsiktligt utföra åtgärder som kan skada anläggningen eller på annat sätt åstadkomma förändringar som inverkar negativt på anläggningens vattenförsörjning eller magasineringskapacitet.
12. Fastighetsägaren förbinder sig att vid överlåtelse av fastigheten göra förbehåll för detta avtals bestånd.

Avsteg från detta avtal får inte göras såvida inte överenskommelse om detta skett mellan fastighetsägaren och nyttjanderättshavaren. Om fastighetsägaren väsentligt bryter mot avtalet och på uppmaning inte vidtar rättelse kan nyttjanderättshavaren begära ersättning för förlorad miljönytta och att fastighetsägaren ersätter nyttjanderättshavaren genom vattenrådet för den del av anläggningskostnaderna som har bekostats av vattenrådet.

Övrigt

13. Jakt och fiskerätten berörs inte av avtalet.
14. På nyttjanderättshavarens bekostnad får detta avtal skrivas in som en nyttjanderätt i fastighetsregistret.
15. Tvist ska i första hand avgöras i förlikning mellan parter, i andra hand avgöras av svensk domstol som nyttjanderättshavaren beslutar.
16. Ersättning utgår ej.
17. Nyttjanderättshavaren får inte överlåta rättigheter enligt detta avtal till annan part.

Bilagor:

Bilaga 1. Översiktskarta

Bilaga 2. Projektbeskrivning

Detta avtal har upprättats i två exemplar, varav parterna har tagit var sitt.

Fastighetsägaren

Ort och datum

Jörgen Mattsson

Katarina Eichhardt Mattsson

Nyttjanderättshavaren

_____
Ort och datum

Johan Andersson

Eva Hallberg

Naturentreprenad Syd AB

Saxån Marieholm

Projektförslag svämplan och våtmark

Martin Sommar

MILJÖVETARE OCH BIOLOG
NATURENTREPRENAD SYD AB
18 APRIL 2024

Bakgrund

Sedan 1700-talet har en femtedel av jordens våtmarker försvunnit. Här talar vi inte om floder och sjöar utan marker som periodvis täcks med vatten. Den vanligaste anledningen är att våtmark omvandlats till odlad mark för att mätta en allt större befolkning. Senare tog även utdikning av skogsmark för att öka skogsproduktionen fart. En annan påverkan är att torrlägga mark för bebyggelse, torvtäkter och infrastruktur. Även i Sverige har våtmarker försvunnit, inte minst de sista 200 åren. 80 % av Sveriges våtmarksareal nedanför fjällkedjan är påverkad av dikning. I Skåne och Mälardalen är läget ännu allvarligare, där har 90% av den ursprungliga våtmarksarealen försvunnit. Våtmarker har många funktioner och bidrar med ekosystemtjänster som har stor betydelse för såväl biologisk mångfald som för hållbarheten i naturmiljöer och städer. De hjälper till exempel till att hålla kvar och balansera vatten i landskapet, bidrar till klimatanpassning och till minskad övergödning. Våtmarker är även attraktiva områden för rekreation och friluftsliv.

Våtmarker är naturliga reningsverk och de flesta våtmarker renar vattnet från övergödande ämnen och miljögifter. Växter och mikroorganismer bryter ned kvävet medan fosfor binds in i bottensediment då vattnet finns kvar under en längre tid. Men mindre arealer med våtmarker tillsammans med uträtade vattendrag gör att vattnet rinner fortare genom landskapet. Näringsämnen hinner inte brytas ned eller omvandlas utan följer oförändrat med vattnet ut i sjöar och kustområden och bidrar i stället med övergödning i sjöar och hav.

Mistras råd för Evidensbaserad Miljövård (EviEM) har gjort en systematisk utvärdering av alla tillgängliga studier av hur bra anlagda och restaurerade våtmarker är på att rena vatten från kväve och fosfor (Land et al. 2016). Materialet består av 93 vetenskapligt publicerade artiklar och omfattar studier av 203 olika våtmarker belägna i Europa och Nordamerika. Sammanställningen visade att reningsgraden för totalfosfor (TP) hade ett medianvärde på 46% (37–55% med ett 95% konfidensintervall) samt ett medianvärde på 37% (29–44% med ett 95% konfidensintervall) för totalkväve (TN). Minskningen av transporten av TN och TP i anlagda och restaurerade våtmarker är statistiskt signifikant, och våtmarker kan således vara effektiva åtgärder för att motverka övergödning.

Våtmarker balanserar vattenflöden och bromsar upp vattnet. Det innebär att våtmarker magasinerar vattnet längre än det omgivande landskapet. Våtmarken är mark som tillåts "svämma över" och kan dämpa riskerna för översvämningar av infrastruktur, bebyggelse eller åkermark vid kraftiga regn eller snösmältning. Våtmarker kan även förstärka basflöden i vattendrag under torrperioder vilket kan förhindra uttorkning. Detta kan även bidra positivt till grundvattennivåerna i landskapet.

Våtmarker bidrar till grön infrastruktur och är bland de mest artrika miljöerna i Sverige och stärker därför den biologiska mångfalden. Nära 600 rödlistade djur- och växtarter, det vill säga ca 10 procent av alla rödlistade arter i Sverige, är beroende av våtmarker som livsmiljö. Därmed är våtmarker den tredje viktigaste biotopen, efter skog- och jordbrukslandskap, för rödlistade arter. Våtmarker kan även spela en stor roll i klimatomställningen. Våtmarker med torvbildning, som stora myrmarker, kan aktivt binda kol i sin vegetation. I Sverige rapporteras ett årligt utsläpp från dränerade torvmarker på nästan 12 miljoner ton växthusgaser (koldioxidekvivalenter) vilket är mer än de årliga utsläppen från Sveriges personbilstrafik.

Områdesbeskrivning

Den föreslagna åtgärden ligger på fastigheterna ESLÖV ÅKARP 3:1 och SVALÖV HÅSTENSLÖV 10:3 och ligger strax nedströms Marieholm inom Saxåns avrinningsområde (figur 1).

Figur 1. Lokalisering för den föreslagna åtgärden i Saxån strax nedströms Marieholm. Källa: Min Karta

Saxåns ekologiska status bedöms som måttlig med avseende på Fysikalisk-Kemiska kvalitetsfaktorer och näringsstatus. Ån är framför allt påverkad av övergödning, men då ån är rätad och rensad är även morfologi och hydrologi påverkad. Vattenförekomsten har också problem med miljöfarliga ämnen som bedöms under ekologisk status då ett eller flera så kallade särskilda förorenande ämnen (SFÄ) är uppmätt i halter över gränsvärde (VISS).

Det morfologiska tillståndet i Saxån klassificeras som otillfredsställande. Morfologiskt tillstånd beskrivs som de fysiska strukturer och funktioner en ytvattenförekomst uppvisar avseende variation i vattendragets djup och bredd, dess morfologiska strukturer och substrat samt strandzonens och svämplanets strukturer relativt referensförhållandet.

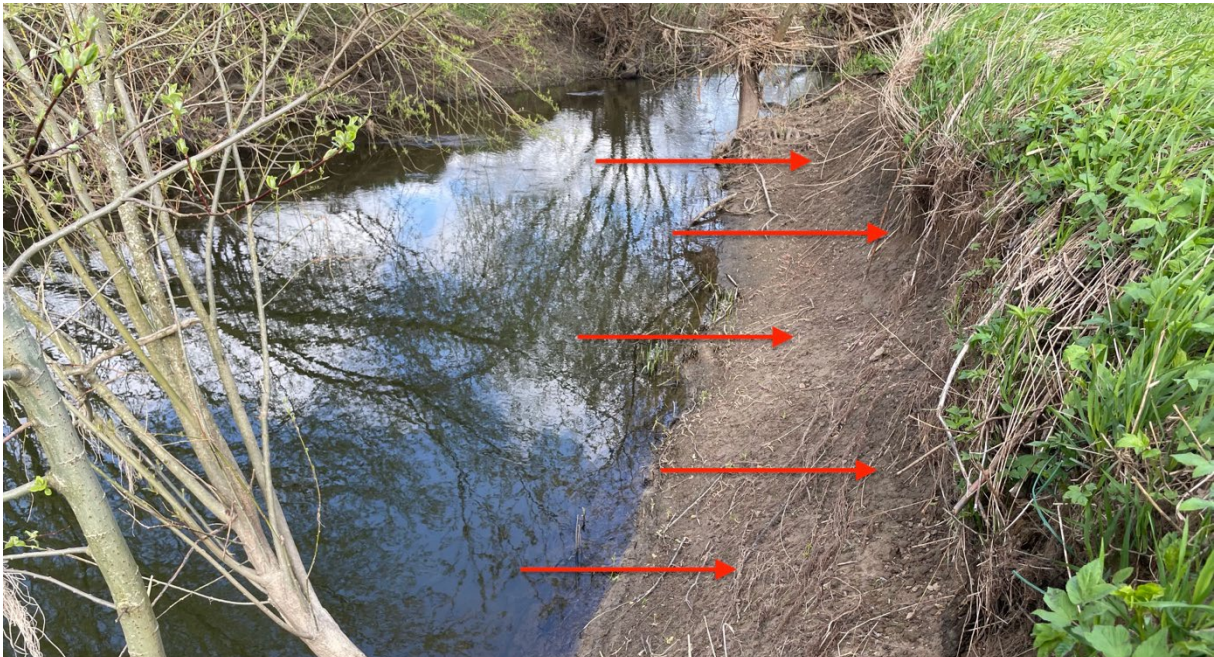
Längs det föreslagna arbetsområdet har ån sänkt basnivå, är innesluten och har en hög specifik flödeseffekt. Längs strandbrinken finns mer eller mindre markanta rensvallar sedan tidigare rensningar. På grund av lokalt sänkt basnivå består omgivande terräng av recenta terrasser som för det mesta är satta ur spel vid högvatten och hjälper därför inte till med vare sig flödesdämpning eller näringsreduktion (figur 2).

Figur 2. Saxån har på aktuell sträcka sänkt basnivå, är innesluten med hög specifik flödeseffekt. Omgivningarna består av recenta terrasser som inte hjälper till med vare sig flödesdämpning eller näringsreduktion. Foto: Martin Sommar 2024-04-15

När ett vattendrag är fördjupat och invallat ökar rörelseenergin i vattnet vilket leder till ökad erosion (figur 3) och därmed även ett ökat rensningsbehov. En förkortad omsättningstid för vattnet leder även till ökad näringstransport till havet.

Figur 3. Bild från aktuellt område där man kan se den erosion av strandbrinken som uppstår i vattendrag med hög flödeseffekt på grund av att de är dikade, fördjupade och rätade. Foto: Martin Sommar 2024-04-15

Påverkade intressen

1. Strandskydd
2. Dikningsföretag efter 1920. Saxåns vattenavledn. Ftg av år 1890 och Df Saxåns nygrävn. av år 1922.
3. Fornlämning L1988:5755 Boplats. (Ligger inte inom arbetsområdet men gränsar till föreslagen mark där schaktmassorna skall banas ut.)

Figur 4. Påverkade intressen för föreslagen åtgärd. Strandskydd (1), dikningsföretag (2) och fornminne (3). Källa: Vattenatlas

Målbild

Ett av Europas mest hotade ekosystem är naturliga vattendrag med sina svämplan och många hotade arter har detta som sin livsmiljö. Mer än 30 nationella åtgärdsprogram för hotade arter berör i olika grad vattendrag och miljöer som man hittar på och invid svämplan.

Syftet och målbilden med projektet är att förbättra förutsättningarna för en mer naturlig hydromorfologi, ökad art- och habitatdiversitet samt ökad konnektivitet i och längs föreslaget område i Saxån. Genom att anlägga aktiva svämplan gynnas även näringsretentionen och man får en minskad näringstillförsel till havet.

Åtgärdsförslag

I Skåne har över 90% av de ursprungliga våtmarksområdena försvunnit genom dikning och exploatering. Detta har medfört en stor förlust av biodiversitet och andra ekosystemtjänster. Genom att återskapa tillgängliga områden kan man få tillbaka några av dessa. I detta fall kommer åtgärden förhoppningsvis leda till ökad diversitet i både funktioner, habitat och arter.

Ett vattendrag som är så kraftigt påverkat genom mänsklig aktivitet med dikning och rensning som Saxån förlorar en stor del av sin flödesutjämnande funktion. Detta leder till ett ökat problem med översvämning, övergödning och erosion då vattnets uppehållstid i landskapet blir onaturligt kort. Därför föreslås att ett aktivt svämplan schaktas ut på fastigheten.

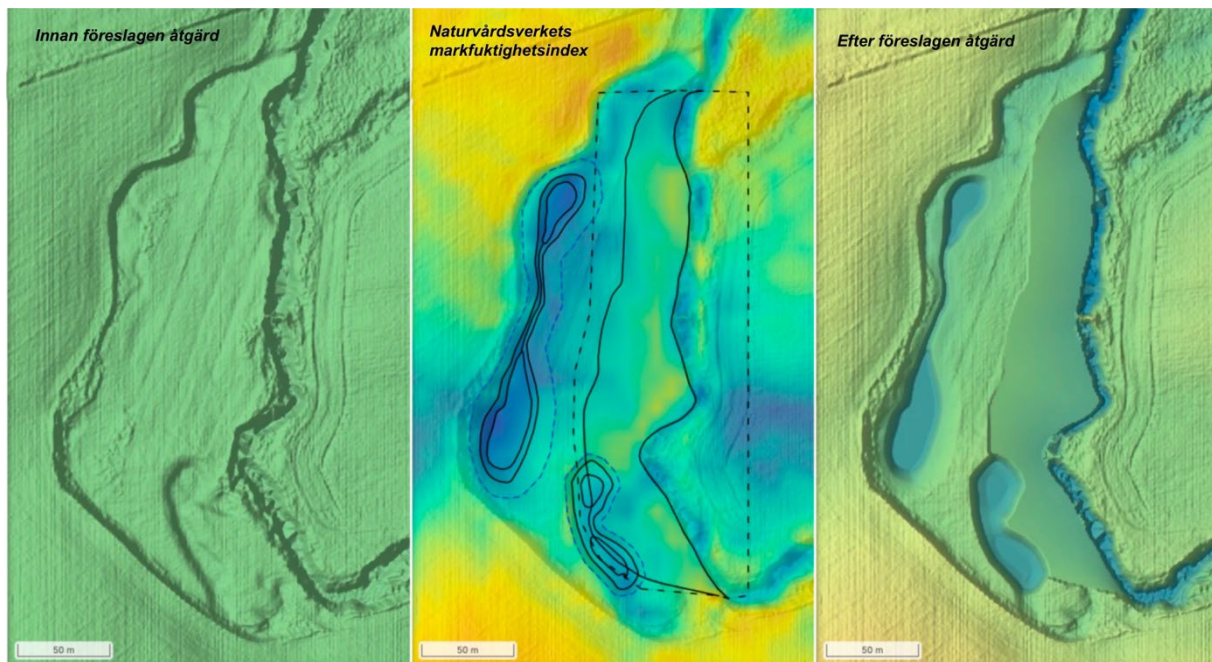
Föreslagen åtgärd består i att dels schakta ett svämplan längs aktuell sträcka i Saxån, dels att fördjupa ett par av de sänkor som finns inom området för att möjliggöra att vatten blir stående här mer eller mindre permanent även efter det varit högvatten i ån (figur 5).

Definitionen av svämplan är att det är en plan yta vid sidan av vattendraget, skapat av vattendraget under det nuvarande klimatet och att det översvämmas vid måttliga högflöden. Den del av definitionen som säger att det ska vara skapat under nuvarande klimat är en viktig del av definitionen eftersom ett svämplan kan överges av vattendraget eller förstöras av vattendraget vid klimatförändringar. I praktiken innebär det vid biotopkartering att man ska vara observant på om det är ett äldre svämplan som man bedömer eller om det skapats sentida. Övergivna svämplan kallas terrasser och kan ibland observeras på en högre elevation vid sidan av det nuvarande. Svämplan kan också överges på grund av mänsklig påverkan som leder till att vattendraget skär sig ned i sedimenten. I biotopkarteringen kallas de för recenta terrasser. Recent terrasser definieras som svämplan som har utvecklats under de senaste 200 åren, men som inte längre översvämmas.

Våtmarkernas och svämplanets placering och utformning baseras bland annat på:

- Fältbesök
- Drönbilder
- Ortofoton
- Naturvårdsverkets markfuktighetsindex
- Lantmäteriets olika höjdm modeller
- Hänsyn till påverkade intressen

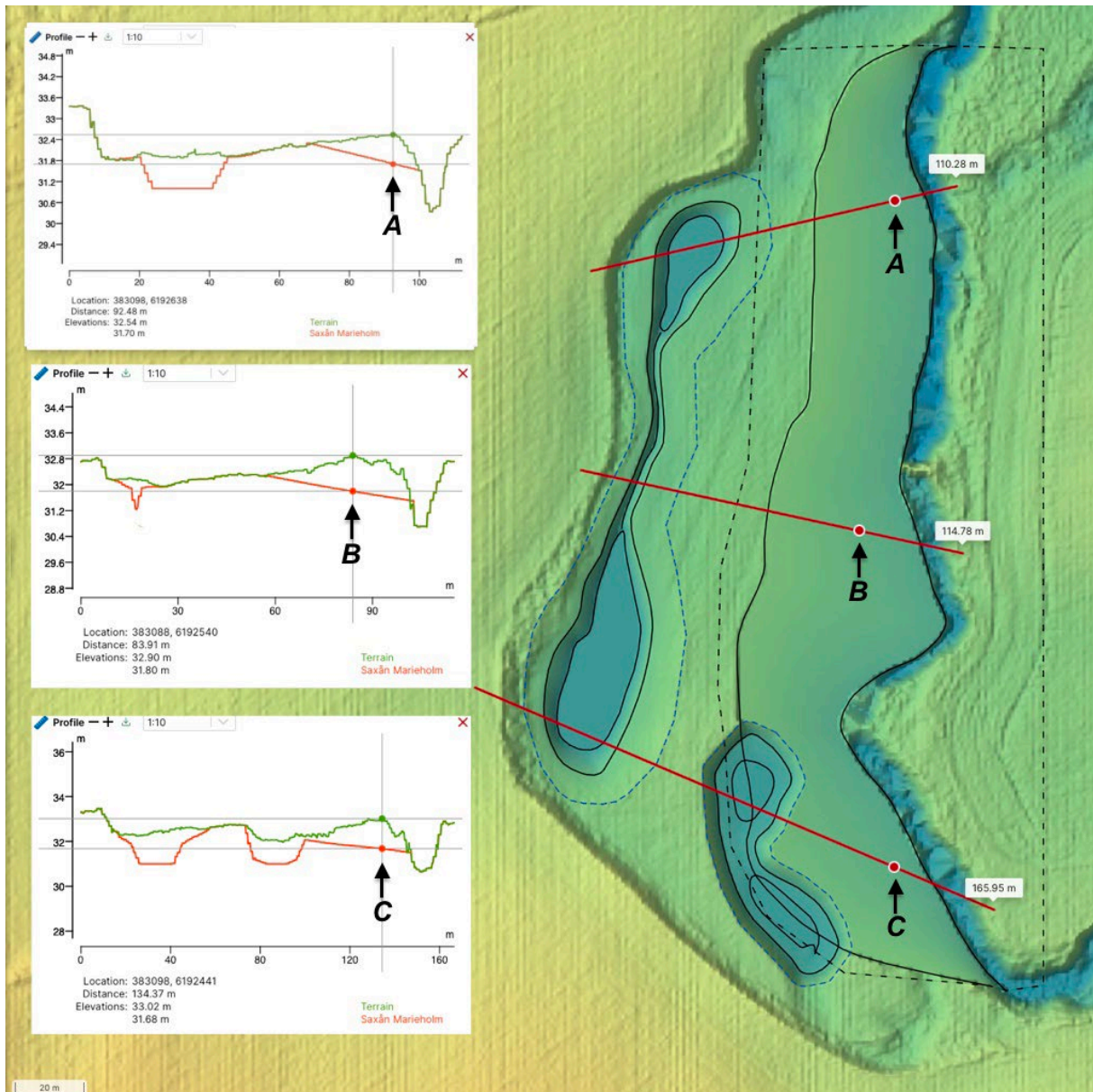

Figur 5. Figuren ovan visar området före och efter föreslagen åtgärd med hänsyn till Lantmäteriets höjdmödel (lidarscanning) samt Naturvårdsverkets markfuktighetsindex. Källa Scalgo

Svämplanet sänks genom att fasa av ca en meter från befintlig markhöjd längs ån (figur 6). En avfasning av strandbrinken med en flack släntlutning görs för att få en bättre och mer naturlig anslutning till omgivningen, dvs en bättre lateral konnektivitet till svämplanet. En mer naturlig profil på svämplanet möjliggör att åns vattenstånd kan fluktuera på ett mer naturligt sätt. Ett bredare svämplan gör även att dessa fluktuationer går långsammare, vid översvämning av svämplanet fördröjs flödespulser och energi förbrukas vid högflödessituationer. Detta jämnar ut flödet i vattendraget och översvämningens risker nedströms minskar. Lägre specifik flödeseffekt i vattnet minskar även den erosion av strandbrinken som ofta blir resultatet av dikning, fördjupning och uträtning av vattendrag. Ökad erosion leder nästan alltid till ökade rensningsbehov nedströms. En längre uppehållstid för vattnet på svämplanet möjliggör även ett ökat näringsupptag, detta gör att svämplanen ofta är en väldigt artrik miljö.

Våtmarkerna som skapas blir grunda och skall tillåtas svämma och torka om vart annat och får en varierande strandlinje. Några lite djupare och mindre partier grävs ur där vattnet kan låtas stå kvar permanent eller under lägre tid avsedda för bland annat groddjur (figur 6). Om större delen av våtmarken tillåts torka ut mer eller mindre regelbundet ökar det möjligheterna att den förblir fiskfri. Detta gynnar bland annat insekter och groddjur då predationen av fisk på rom och yngel minskar. Våtmarken som föreslås i områdets södra del kommer att delvis ligga inom det framschaktade svämplanet vilket kommer att göra denna kommer att fyllas på vid högvatten i ett tidigare skede än den våtmarken som föreslås i områdets västra del. Den västra våtmarken kommer att fånga upp mer ytvatten som kommer från åkern och eventuellt om det går ut dräneringar från åkern kommer dessa fångas upp i denna våtmark.

För bästa stabilitet, öka den biologiska mångfalden och höja säkerheten för människor och djur grävs slänterna med flack anslutning till omgivande mark. En flack släntlutning gör även att våtmarken får en mer naturlig anslutning till omgivningen, dvs en bättre lateral konnektivitet till svämplanet. En längre och mer varierande strandlinje gör att förutsättningarna för biologisk mångfald gynnas.

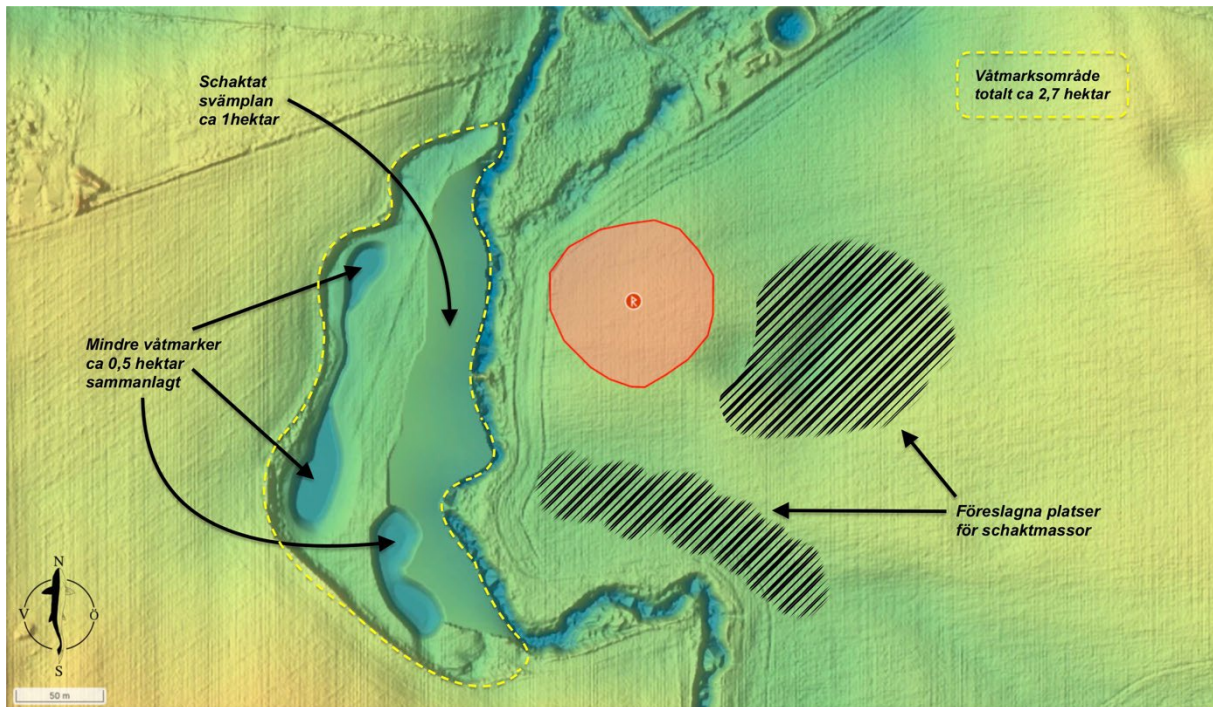

Figur 6. Figuren visar höjdprofiler baserade på Lantmäteriets höjdmödel i Scalgo och visar föreslaget svämplans höjd och lutning (röd linje i höjdprofilerna) jämfört med dagsläget (grön linje i höjdprofilerna). Även höjddata för våtmarkerna kan utläsas från höjdprofilerna.

Det nya våtmarksområdet beräknas totalt få en area på 2,7 hektar. Av detta består ca 1 hektar av svämplan och ca 0,5 hektar av mer eller mindre permanenta våtmarker (figur 7). Någon exakt area och volym för hur mycket vattenområdet kommer magasinera går inte att precisera då vattnet helst skall tillåtas att variera för att uppnå önskvärd funktion. Större delen av områdets fuktighet kommer att styras av vattennivån i Saxån vid varje given tidpunkt.

De schaktmassor som uppstår från grävning/schaktning banas ut på åkermarken på fastighet ESLÖV ÅKARP 3:1 öster om ån (figur 7). Vid utbaning av schaktmassorna hålls ett respektavstånd på minst 20 meter från fornlämningen som finns på åkern. Massorna banas ut tunt för att inte påverka landskapsbilden negativt. Eventuellt kan det bli aktuellt med ytterligare områden för utläggning av massorna.

Figur 7. Figuren visar föreslagen åtgärds utbredning samt vart schaktmassorna förslagsvis banas ut.

Inom projektet inryms även att ta ner de träd som står längs ås västra sida när svämplanet skall schaktas ut. Inga av de träden bedöms ha stort naturvärde och består främst av salix. Ett fåtal klubbalar står längs kanten och dessa skulle man kunna sockla om förutsättningarna medger det. Detta är dock beslut man får ta från fall till fall under arbetets gång. I arbetes slutskede kommer även nya klubbalar planteras längs åns västra sida.

För att uppmuntra framtida rekreation finns även planer på att bygga en enklare bro över ån för att underlätta åtkomst till området. Utformning och placering för denna är inte i dagsläget klart utan det är något som får anpassas efter att arbetet med svämplan och våtmarker är klart.

KÄLLOR

- vattenatlas.se
- scalgo.com
- minkarta.lantmateriet.se
- viss.lansstyrelsen.se
- saxan-braan.se
- naturvardsverket.se
- Land *et al.* (2016), How effective are created or restored freshwater wetlands for nitrogen and phosphorus removal? A systematic review. *Environmental Evidence* 5:9.

Figur 8. Illustration och jämförelse hur området ser ut idag och hur det skulle kunna se ut efter föreslagen åtgärd. De två nedre bilderna är manipulerade för att på ett ungefärligt sätt visa på hur området skulle kunna se ut vid ett måttligt högflöde respektive normalvattenstånd i Saxån. Exakt utbredning kan komma att skilja sig lite mot färdig åtgärd i verkligheten. Foto och illustrationer: Martin Sommar

Utvärdering landsbygdsmedel

Kommunstyrelsen 28/5

Genomförande

Utvärderingen genomfördes under våren 2024.

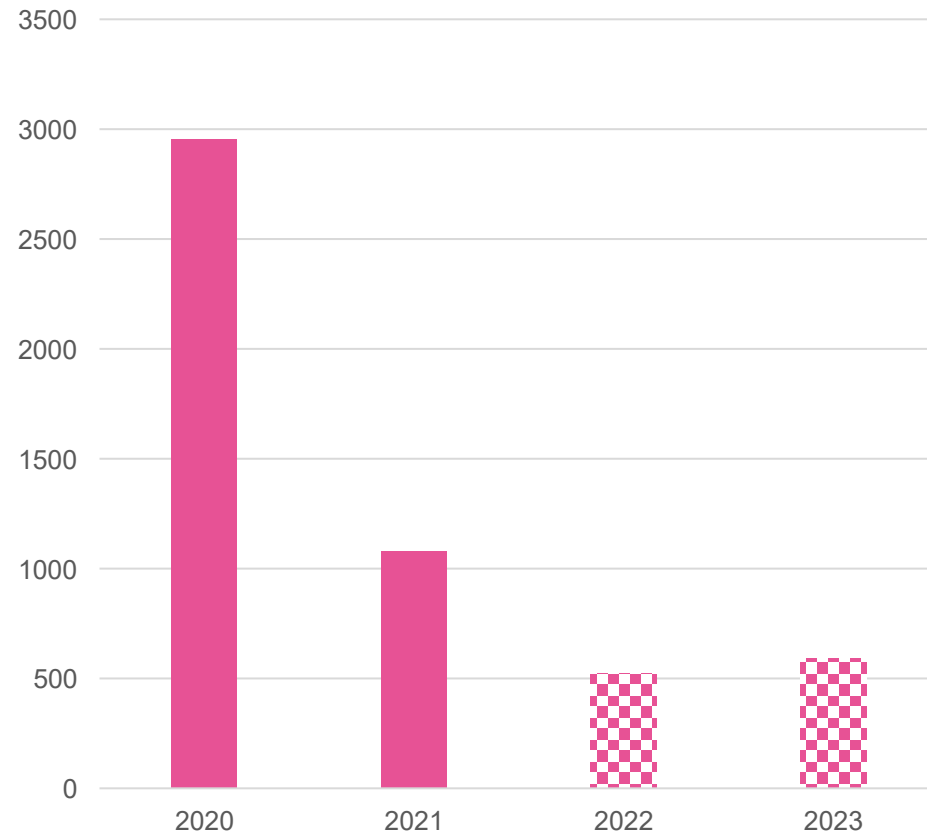
Materialinsamlingen har bestått av:

- Statistik från dialogportalen
  - Fokusgrupp byalag
  - Intervju tjänstepersoner
  - Enkät till boende
- Slutsatserna har diskuterats med en referensgrupp bestående av representanter från byalagen.

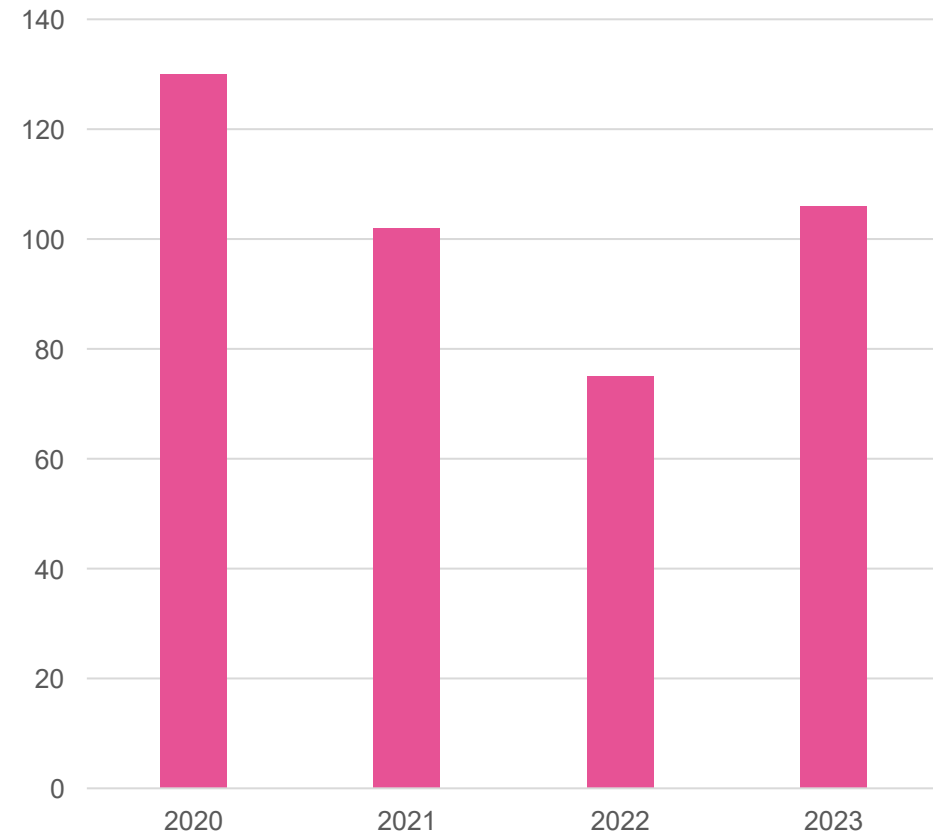

Deltagande

Antalet avlagda röster

Antal inlämnade förslag

Status landsbygdsutvecklingsprojekt

2020

- ✓ Hundrastgård Löberöd (Klart)
- ✓ Utegym Hurva (Klart)
- ✓ Utegym Kungshult (Klart)

2021

- ✓ Multisport Harlösa (Klart)
- ✓ Utegym Flyinge (Klart)
- Motionsslinga Gårdsstånga (Genomförs)

2022

- Utegym Marieholm (Genomförs)
- Cykelväg Östra Karaby (Utreds)
- Promenadstig Örtofta (Utreds)

2023

- Discgolf Stehag (Genomförs)
- Utegym Stockamöllan (Genomförs)
- Billingesjön (Genomförs)

Landsbygdsutveckling 2020-2021

Ekonomisk uppföljning

- Kostnaden för projekten har varierat
  - Kostnaden för projekten har legat mellan 260 tkr och 700 tkr
- Det har blivit allt svårare att finansiera förslagen inom budget

---

Kostnad Projekt

Östra Strö	100 000 kr
Utegym Kungshult	589 654 kr
Utegym Hurva	494 098 kr
Hundrastgård Löberöd	259 797 kr
Multisportarena Harlösa	690 460 kr
Utegym Flyinge	500 000 kr

Synpunkter byalag

"Iden är bra!"

"Genomförandet har tagit för lång tid"

"Informationen har varit dålig under hela processen"

"Involvera byalaget mer"

"Det bidde en tumme"

Intervju tjänsteperson Miljö och samhällsbyggnad

”Svårt att föra dialog med förslagsställaren”

”Orealistisk tidsplan för genomförande”

”Budgeten motsvarar inte förväntningarna”

”Medborgarbudget är inte en bra metod för att förbättra den fysiska miljön, men kan vara en metod för att bidra till ökad delaktighet och gemenskap. Men i så fall är det bättre att arbeta med evenemang.”

”Det finns dock ett behov av att stärka den fysiska miljön i byarna.”

Intervju tjänsteperson Kommunledningskontoret

"Bra engagemang, flera aktiva än förväntat, många förslag"

"Svårt men nyttigt att förändra invanda arbetssätt"

"Förslagen är ganska likriktade"

"Upphandlingarna gör att tidsplanen försenas"

"Målet bör vara att byalagen själva genomför projekten"

"Testa att helt gå över till evenemang"

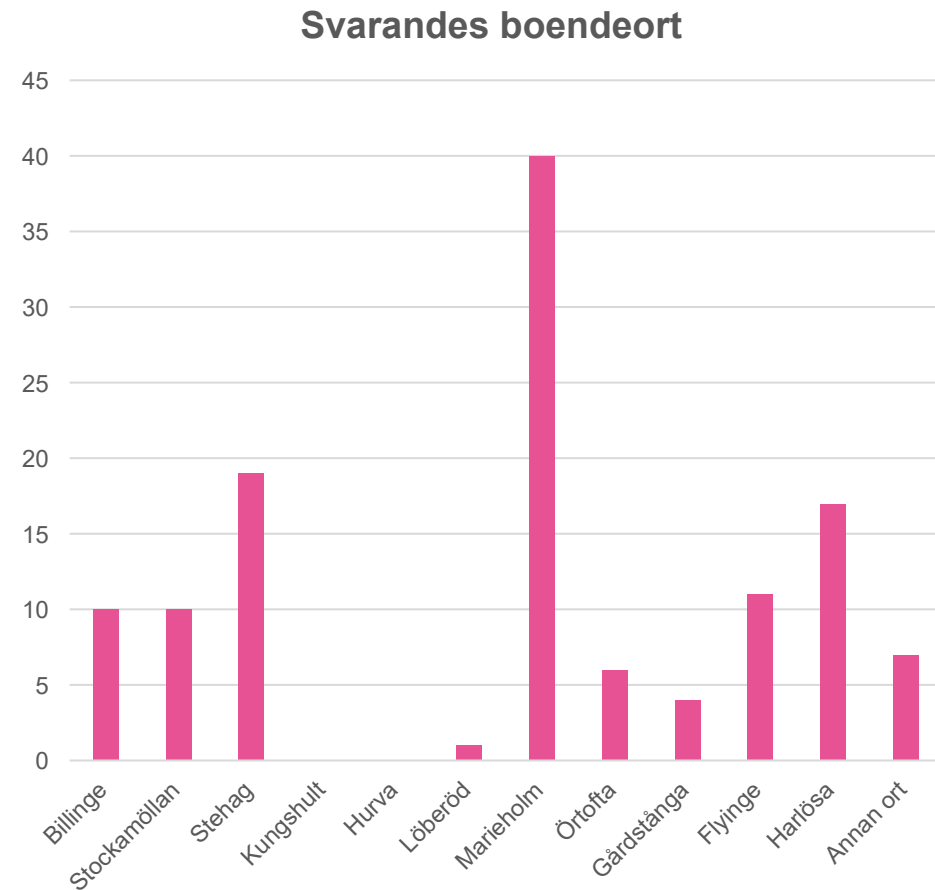

Enkät boende

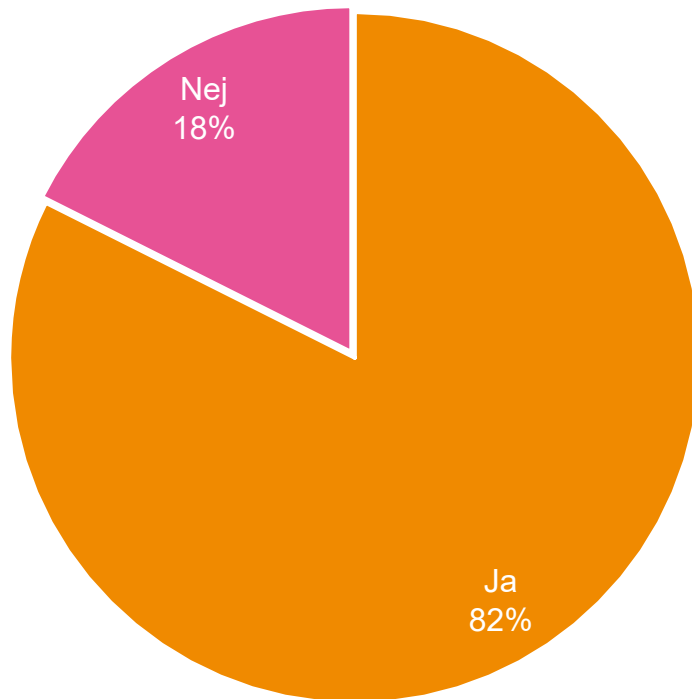
Enkät boende

- Har skickats ut via dialogportalen och direkt via byalagen.
- 124 svar
  - Stor skillnad mellan orterna
  - 75 % av de svarande är kvinnor
  - Över 50 % är i åldern 36-55

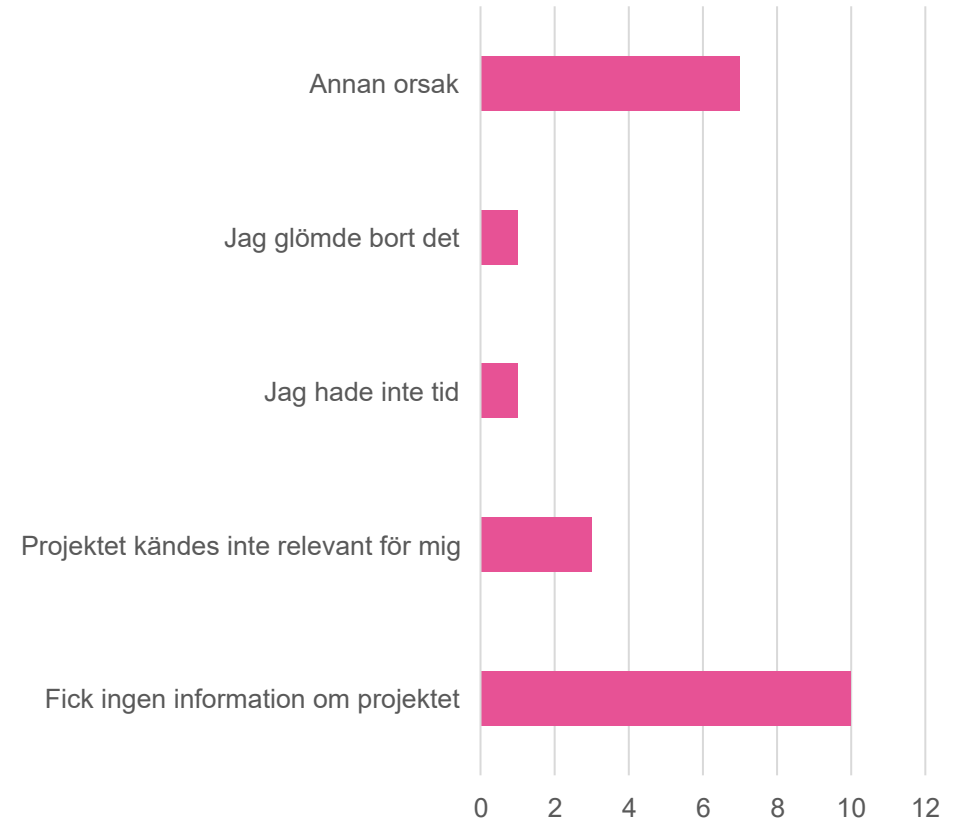

Deltagande

Har ni deltagit i processen?

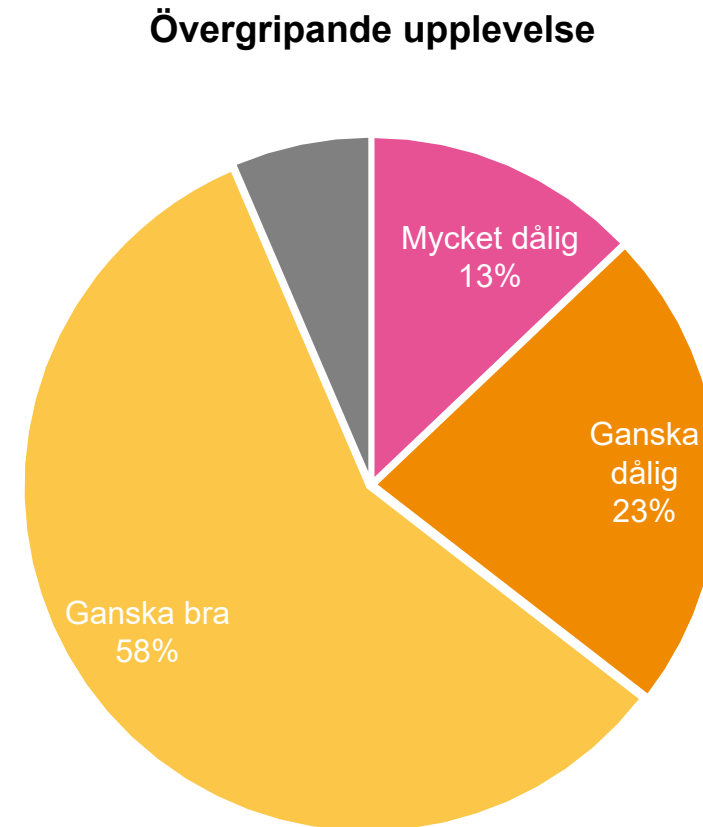

Varför deltog du inte?

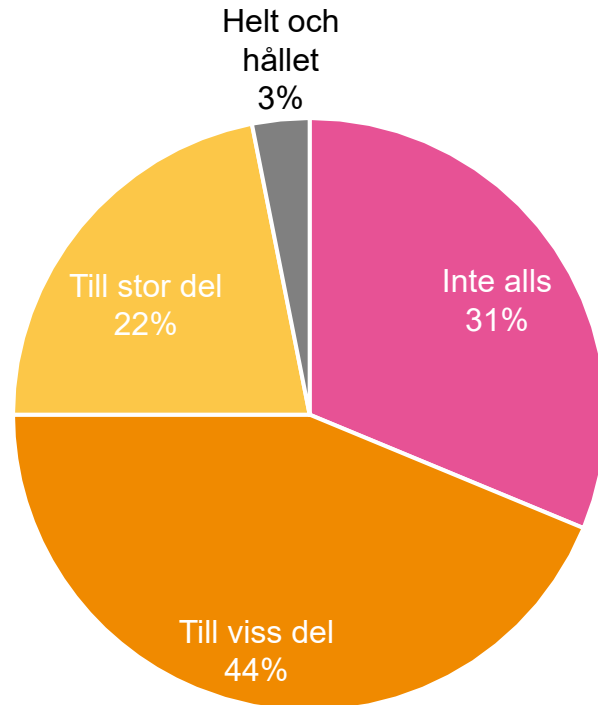
Övergripande upplevelse

- En majoritet av de som deltagit i processen svarar att det har varit en positiv upplevelse
  - 64 % av de svarande anger ”mycket bra” eller ganska bra som svar på frågan om deras övergripande upplevelse av att delta i processen.

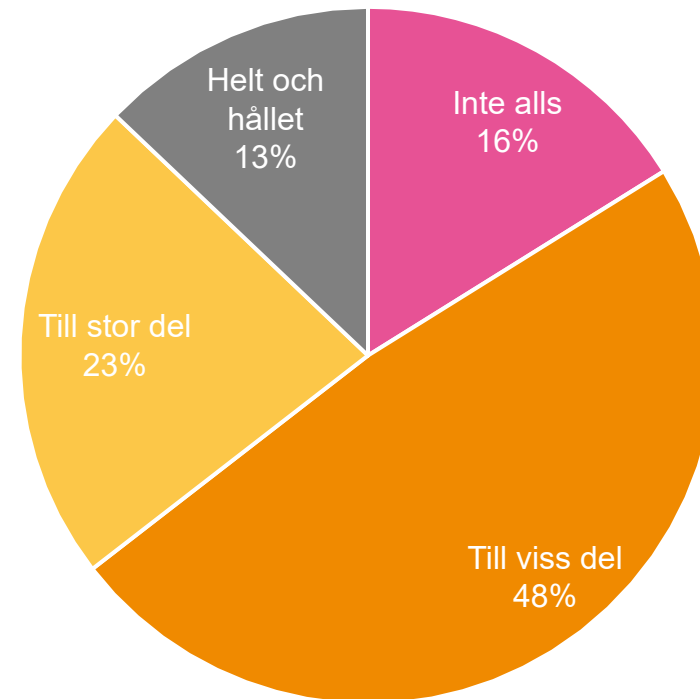

Måluppfyllnad

Stärkt den lokala gemenskapen?

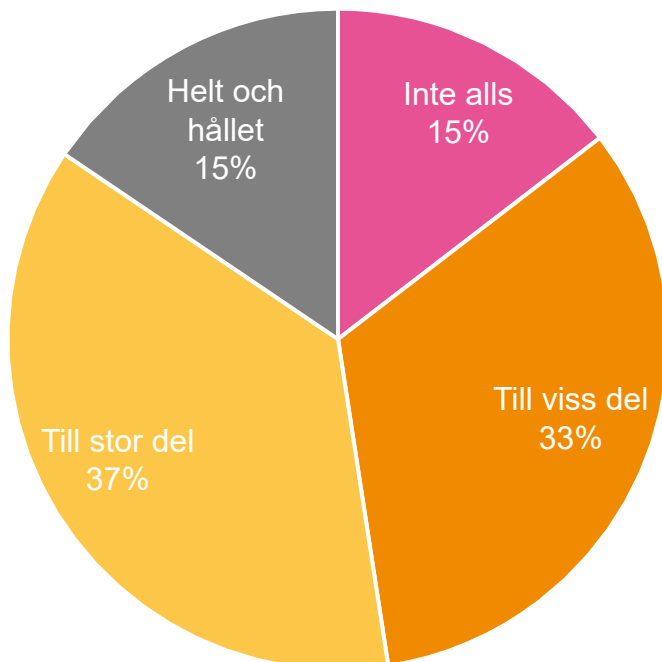

Förbättrat den fysiska miljön?

Omröstning

Den digitala plattformen var enkel att använda

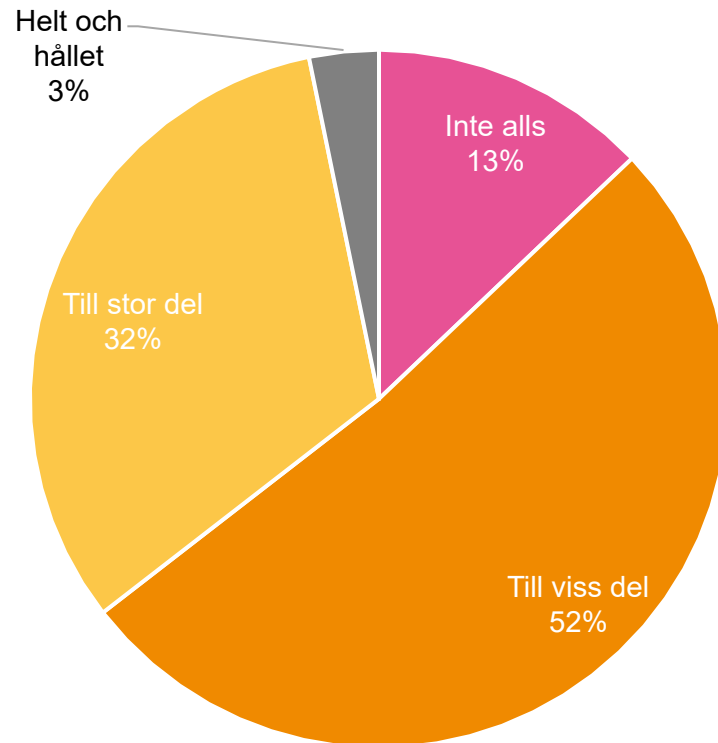

Övriga synpunkter

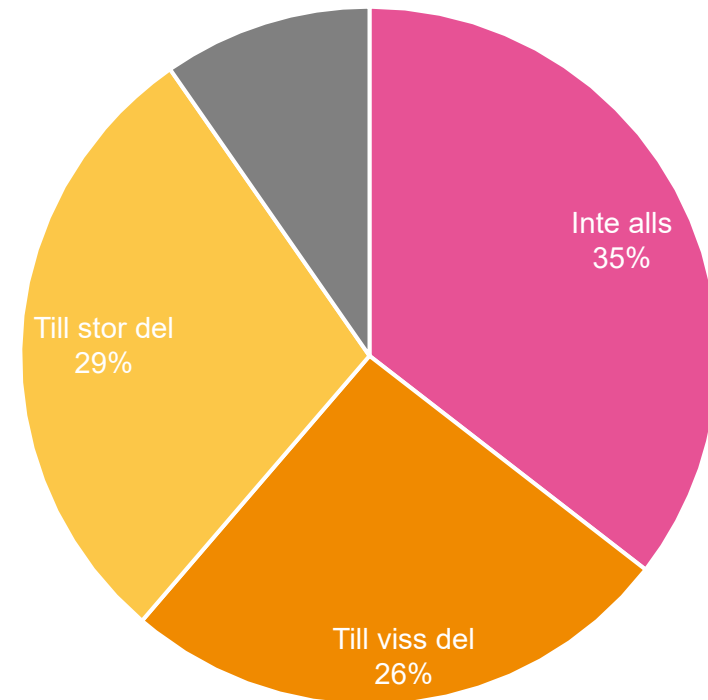
- *Det var omständigt och rörigt.*
- *Förslagen som vann är inte genomförda.*
- *Många som klagade på att de inte kunde logga in.*
- *Tyckte det var väldigt stökigt med så många liknande förslag. Svårt att få en överblick*
- *Resultatet motsvarade inte mina förväntningar. Hade jag vetat det hade jag röstat på något annat.*

Genomförande

Genomfördetiden var rimlig.

Resultatet var i linje med mina förväntningar

Synpunkter på genomförandet

Resultaten motsvarade inte förväntningarna

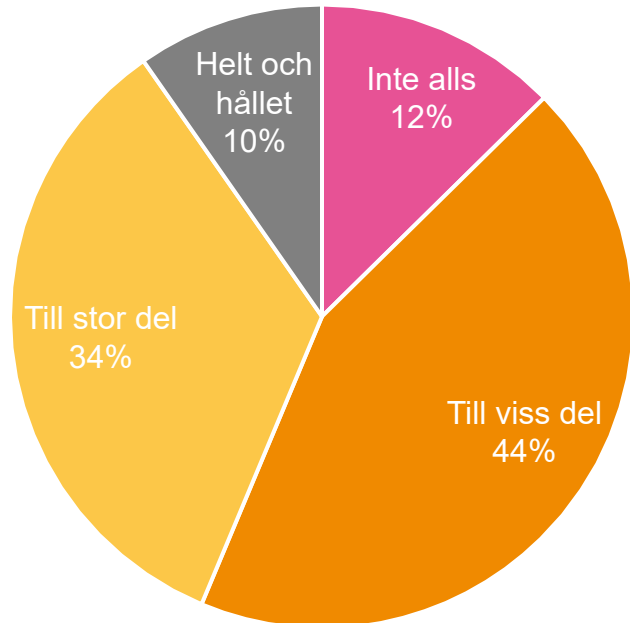
Bristande kommunikation

Genomförandet tar för lång tid

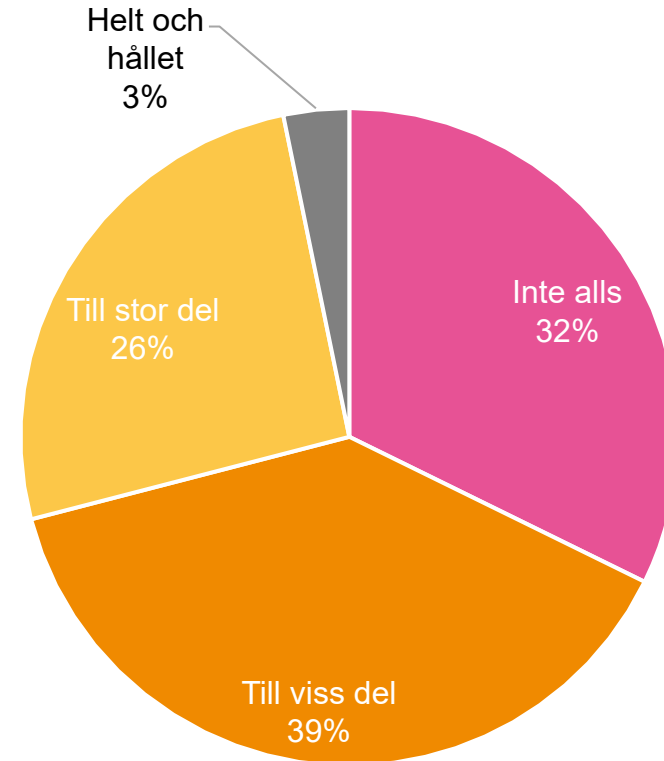
Bristande dialog om projektets utformning, de boende involverades inte

Var informationen tillräcklig?

Under förslagsinlämningen och omröstningen fick jag tillräckligt med information

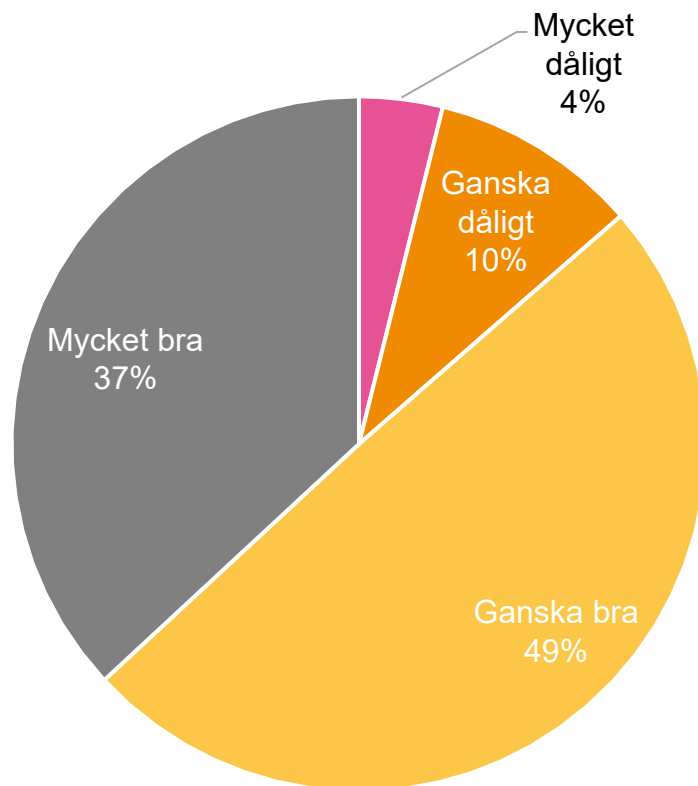
Efter omröstningen fick jag tillräckligt med information

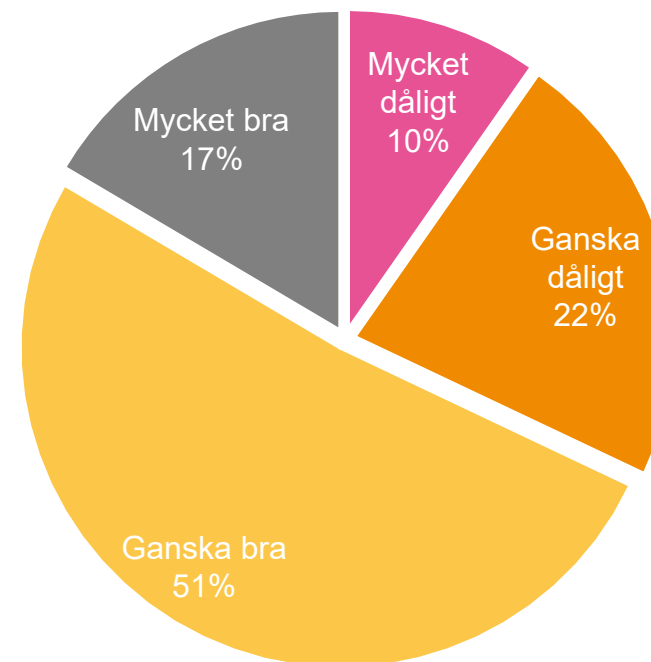

Utveckling av processen

Helt digital process?

Bör medlen även kunna finansiera evenemang?

Sammanfattning och slutsater

Sammanfattning

- Byalag och boende är positiva till iden, och upplever processen som positiv, men är kritiska till hur den genomförs.
  - Informationen brister och blir allt sämre efter hand som processerna pågår.
  - Den digitala plattformen upplevs som besvärlig.
  - Genomförandet tar för lång tid.
  - Resultatet motsvarar inte förväntningarna.
- Tjänstepersoner tycker att processen har varit krävande men att den utmanar vår organisation på ett positivt vis.
  - Budget motsvarar inte förväntningar
  - Borde vi arbeta mer med evenemang istället?
  - Svårt att föra en bra dialog med förslagsställaren

Sammanfattning dialog med referensgrupp

- Referensgruppen anser att Eslövs kommun bör fortsätta med satsningen
- En möjlig metod att hantera den begränsade budgeten skulle kunna vara att gå ner från 3 till 2 projekt med bibehållen budget
  - Referensgruppen var negativa till förslaget.
- Förvaltningarna har framfört idén att istället för fysiska investeringar gå över till evenemang
  - Referensgruppen var negativa till förslaget.
- Bör Eslövs kommun arbeta närmare föreningslivet i genomförande?
  - Referensgruppen var positiva till förslaget
- Det finns olika mål med projektet dels att förbättra den fysiska miljön men även att stärka delaktigheten, vad är viktigast?
  - Båda målen är viktiga

Slutsatser

- En rutin för kommunikationen bör tas fram
- Tiden för genomförande måste bli realistisk
- De boende bör involveras under genomförandet
- Processen bör fortsatt vara mestadels digital
- På grund av inflationen har det blivit svårt att möta medborgarnas förväntningar inom befintlig budget
- Att förbättra den fysiska miljön bör fortsatt vara fokus

Övriga slutsatser

- Går ej att få ut statistik kring deltagarnas ålder, kön etc.
- Satsningen behöver ett nytt namn

Frågor?

Måns Berger, utvecklingsstrateg

2024-05-06
Måns Berger
+4641362656
mans.berger@eslov.se

Kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse. Revidering av riktlinjer för landsbygdsutvecklingsmedel

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen reviderar riktlinjer för landsbygdsutvecklingsmedel, i enlighet med förslag.

Ärendebeskrivning

I den styrande majoritetens budget för 2020 avsätts investeringsmedel för landsbygdsutveckling. Kommunledningskontoret har fått i uppdrag att ta fram former och riktlinjer för dessa investeringsmedel. Riktlinjerna reviderades av kommunstyrelsen under 2022 (§160). De befintliga riktlinjerna ska revideras senast september 2024.

Beslutsunderlag

- Riktlinjer för landsbygdsutvecklingsmedel, antagna av KS 2022-09-06
- Förslag till reviderade riktlinjer för landsbygdsutveckling

Beredning

Under 2024 har en utvärdering genomförts av kommunens arbete med landsbygdsutveckling. Utvärderingen baseras på statistik från genomförda dialoger, dialog med byalag, enkät till boende och intervju med tjänstepersoner. Utvärderingen har legat till grund för revideringen av riktlinjerna.

De större ändringarna som föreslås i riktlinjerna är följande:

Minskat från 3 till en röst per person.

Det har uppfattats som otydligt med tre olika röster som måste läggas på olika förslag. Att minska ner till en röst per person bedöms förtydliga röstningen.

Steget granskning införs

I förslaget har ytterligare ett steg införts efter röstning innan beslut om genomförande, vilket benämns som granskning. Granskning innebär att det görs en mer omfattande utredning kring förslagets genomförbarhet inklusive beräkningar av framtida driftskostnader, skötsel och framtagande av eventuella markavtal.

Ansvarsfördelningen mellan Kommunledningskontoret och Miljö och samhällsbyggnad förtydligas

Fördelningen är i enlighet med hur kommunen arbetar redan idag. Förändringen innebär att processen förtydligas.

Ökad delaktighet vid genomförande

I riktlinjerna har det tydliggjorts att de boende även ska involveras i genomförandet. Bakgrunden är önskemål från boende och byalag.

Civilsamhällets roll

Civilsamhällets roll förtydligas i riktlinjerna, framförallt vid genomförandet. Idag har kommunen framförallt dialog med förslagsställarna. Att arbeta mer aktivt mot civilsamhället bedöms förenkla dialogen.

Löpande utvärdering

I riktlinjerna har det tydliggjorts att en utvärdering ska genomföras när ett projekt är genomfört. Att utvärdera löpande bedöms förbättra utvärderingarnas kvalitet.

Beslutet skickas till

Kommunledningskontoret
Byalagen i Eslövs kommun

Eva Hallberg
Kommundirektör

Katarina Borgstrand
Avdelningschef

Landsbygds- utvecklingsmedel

RIKTLINJER

Riktlinjer för medborgarbudget

I den styrande majoritetens budget för 2020 står det att Kommunen kommer [...] ge de boende på landsbygden direkt inflytande över årliga investeringsmedel [...]. Kommunledningskontoret har fått i uppdrag att ta fram former och riktlinjer för dessa investeringsmedel.

Eslövs kommun arbetar med metoden medborgarbudet. Under arbetets gång har inspiration hämtats från andra kommuner där man arbetat med landsbygdsutveckling genom medborgarbudget. Det har även förts en kontinuerlig dialog med boende och byalag. Under 2024 har Eslövs kommun utvärderat kommunens arbete med landsbygdsutvecklingsmedel. Utvärderingen har legat till grund för en revidering av riktlinjerna.

Vad är medborgarbudget?

Medborgarbudget är en metod för att involvera medborgare i att prioritera resurser. Det som skiljer medborgarbudget från andra delaktighetsprocesser är att de boende själva både får komma med förslag på hur resurserna ska användas och får besluta vilket av förslagen som ska genomföras. Eslövs kommun utgår från SKR:s modell för medborgarbudget.

Syfte

Utvecklingsmedlens syfte tvådelat. Det handlar dels om att förbättra den fysiska miljön och attraktiviteten för orterna utanför Eslövs tätort, men även att stärka känslan av delaktighet och gemenskap.

Omfattning och fördelning

Utvecklingsmedlens storlek fastställs i Eslövs kommuns budget. Fördelningen mellan byarna utgår inte från deras storlek utan kopplas till projekt. Detta möjliggör också att även de små byarna har möjlighet att genomföra större projekt. Varje by har rätt till minst ett projekt. Om inga förslag kommer in från någon by fördelas dessa medel till de övriga i ansökningsområdet.

Kommunen delas in i fyra ansökningsområden där endast ett område per år kan söka utvecklingsmedel. Indelningen har kommunens större byar som centra, men

en geografisk indelning gör det möjligt för de boende mellan byarna att känna engagemang och en tillhörighet. Genom denna indelning inkluderas landsbygd men även små byar med få invånare. Det öppnar också för en möjlighet för de boende att söka gemensamma projekt som berör hela ”hörnet”.

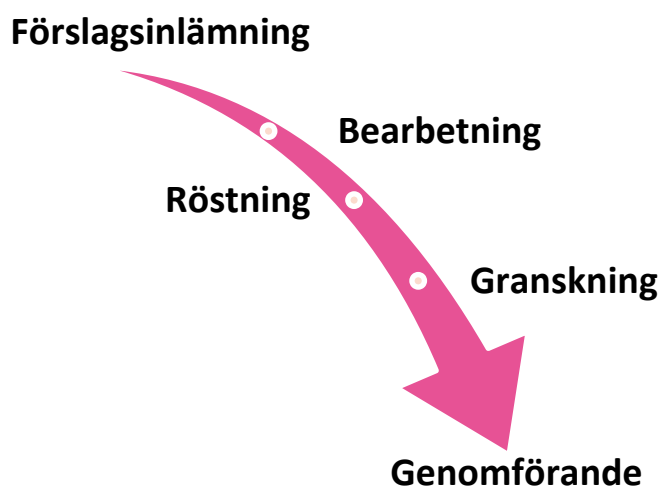
Indelning och ansökningsperiod

Varje ansökningsområde har möjlighet att söka medel från medborgarbudgeten vart fjärde år. Indelningen är gjord så att befolkningsunderlaget är ungefär lika stort i de fyra områdena.

<i>By</i>	<i>År medborgarbudget påbörjas</i>
<i>Kungshult Hurva Löberöd</i>	2024
<i>Harlösa Flyinge Gårdstånga</i>	2025
<i>Örtofta Marieholm</i>	2026
<i>Billinge Stockamöllan Stehag</i>	2027

Beskrivning av processen

Metoden medborgarbudget bygger på att de boende i en bygd själva föreslår och beslutar om vad som ska genomföras. Kommunen ska påverka så lite som möjligt. Processen är uppdelad i fem steg: förslagsinlämning, bearbetning, röstning, granskning och genomförande. Efter att alla fem stegen genomförts ska processen utvärderas.

Förslagsinlämning

Alla boende i ansökningsområdet har rätt att lämna förslag, oavsett ålder. Det finns inte någon gräns på hur många förslag varje individ får lämna.

Förslagen kan lämnas via en digital plattform – *Eslövs kommuns dialogportal*. Det är också möjligt att skicka in förslag med ”vanlig” post och dessa registreras då av kommunens tjänstepersoner.

Föreslagna åtgärder ska handla om att förbättra den fysiska miljön. Med detta menas en förbättring eller nyanläggning av en konstruktion eller plats. (Man kan inte söka medel för arrangemang eller hyra av lokal eller liknande.)

Åtgärden ska vara till för en bred målgrupp och vara tillgänglig för så många som möjligt, och förslaget ska följa svensk lagstiftning.

Bearbetning

Efter förslagsinlämning genomgår samtliga inkomna förslag en enklare bearbetning av en kommunal arbetsgrupp som har som uppgift att:

- Ta bort förslag som inte uppfyller riktlinjerna.

- Ta bort förslag som inte kan genomföras. Vid behov kontakta förslagsställare för att med mindre förändringar göra förslaget genomförbart.
- Slå samman liknande förslag till ett röstbart.

Allt arbete som arbetsgruppen utför ska vara transparent, och ska redovisas på kommunens dialogplattform. Arbetsgruppens uppgift är inte att värdera förslagen utan enbart granska dem utifrån genomförbarhet, och framför allt för att förenkla för förslagsställarna.

Beräkningar av framtida driftskostnader, skötsel och eventuella markavtal görs inte förrän efter omröstningen. Detta för att minska tiden mellan förslagsinlämning och röstning.

Arbetsgruppen har också ett ansvar för att säkerställa att alla kommundelar informeras och får möjlighet att lämna förslag och rösta på likvärdigt sätt. Arbetsgruppen ska också säkerställa att det genomförs åtgärder på ett likvärdigt sätt. Om det inte kommer in förslag från en by eller ett område ska arbetsgruppen vidta åtgärder för att förslag ska komma in.

Arbetsgruppens uppgift är också att på sikt titta på möjligheter att låta byar i samma ansökningsområde söka gemensamma projekt som går över bygränser och som ger området en starkare attraktionskraft i ett större perspektiv.

Röstning

Alla förslag som är genomförbara ska läggas fram för röstning. Röstningen genomförs via *Eslövs kommuns dialogportal*, och varje deltagare har en röst.

Granskning

När röstningen är genomförd ska förslagen med flest röster från respektive by granskas för att säkerställa att det går att genomföra. I granskningen ingår beräkningar av framtida driftskostnader, skötsel och eventuella markavtal tas fram. Om förslaget fortsatt bedöms genomförbart ska det presenteras till kommunstyrelsens arbetsutskott som beslutar om vilka förslag som ska genomföras.

Genomförande

Kommunen ansvarar för att de förslag som vunnit röstningen genomförs. Ambitionen är att förslagen ska genomföras året efter att processen inleddes. Förslagen kan antingen genomföras av Eslövs kommun eller av en lokal förening. Den aktör som ansvarar för genomförandet bör vara samma aktör som ansvarar för driften av anläggningen. Oavsett vem som ansvarar för

genomförandet så ska de boende i området involveras. Kommunen informerar om hur genomförandet fortskrider via utveckla.eslov.se.

Utvärdering

Efter att ett projekt är genomfört ska en utvärdering genomföras där de boende i området får komma till tals.

Organisation

Kommunens organisation

Kommunledningskontoret ansvarar för de fyra första stegen, från förslag till granskning och Miljö och samhällsbyggnad ansvarar för genomförande.

Ansvarig tjänsteperson på Kommunledningskontoret ansvarar för att tillsätta en förvaltningsövergripande arbetsgrupp. I arbetsgruppen ska tjänstepersoner från kommunledningskontoret och Miljö och samhällsbyggnad ingå. I de projekt där det är relevant kan även andra förvaltningar involveras.

Dessa riktlinjer måste anpassas och förändras efterhand utifrån de boendes behov och önskemål. Dialogen mellan kommun och boende ansvarar arbetsgruppen för.

Arbetsgruppen ska årligen återsammantera till kommunstyrelsen.

Förändringar av riktlinjerna beslutas av kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar om vilka projekt som ska genomföras så länge de är förenliga med riktlinjerna. Ifall förslagen inte är i linje med riktlinjerna ska även beslut om genomförande fattas av kommunstyrelsen.

Civilsamhällets roll

Byalagen och andra föreningar är viktiga lokala aktörer som bör fungera som bollplank och referensgrupp till kommunen under processen och kan bistå med att sprida relevant information till de boende.

2024-05-04
Måns Berger
+4641362656
mans.berger@eslov.se

Kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse. Förfrågan om samarbete från ukrainsk kommun (Khotyn)

Förslag till beslut

- Att Kommunledningskontoret får i uppdrag att utreda hur ett samarbete med en ukrainsk kommun bör utformas.

Ärendebeskrivning

Den ukrainska kommunen Khotyn har inkommit till Eslövs kommun med en förfrågan om samarbete. I Sverige regleras kommunernas handlingsutrymme av den så kallade lokaliseringsprincipen som hämtas ur kommunallagen 2 kap §1. Den tolkas vanligen som att kommuner bland annat inte får ägna sig åt utrikespolitik. I befogenhetslagen 5 kap §4-9 finns dock regler som i viss utsträckning utvidgar kommunernas och regionernas kompetens på området.

Beslutsunderlag

- Förfrågan om samarbete från ukrainsk kommun (Khotyn)
- Skrivelse från Khotyn

Beredning

Den ukrainska kommunen Khotyn har inkommit till Eslövs kommun med en förfrågan om samarbete. Khotyn är en kommun med ca 18 000 invånare som ligger i Sydvästra Ukraina. Trots att Khotyn ligger relativt långt från fronten påverkas de av kriget. Dels har man upplevt enstaka angrepp från ryska drönare men framförallt så har Khotyn tagit emot ca 8000 internflyktingar varav 2000 till 3000 permanent bor i kommunen.

Kommunledningskontoret bedömer att Eslövs kommun kan ha en positiv stödjande roll i den institutionella utvecklingen som krävs för att Ukraina ska bli en fullvärdig medlem i EU. Kommunledningskontoret ser även att det finns mycket Eslöv kan lära från en ukrainsk kommun, framförallt i relation till den pågående upprustningen av det svenska totalförsvaret.

Kommunledningskontoret är positiva till etablerandet av någon form av samarbete med en ukrainsk kommun men bedömer att formen för samarbetet bör utredas vidare.

Beslutet skickas till

Kommunledningskontoret
Khotyn

Eva Hallberg
Kommundirektör

Katarina Borgstrand
Avdelningschef

2024-04-30

Måns Berger

Kommunledningskontoret

+4641362656

mans.berger@eslov.se

Förfrågan om samarbete från ukrainsk kommun (Khotyn)

Sammanfattning

Den ukrainska kommunen Khotyn har inkommit till Eslövs kommun med en förfrågan om samarbete. Khotyn är en kommun med ca 18 000 invånare som ligger i Sydvästra Ukraina. Trots att Khotyn ligger relativt långt från fronten påverkas de av kriget. Dels har de upplevt enstaka angrepp från ryska drönare men framförallt så har Khotyn tagit emot ca 8000 internflyktingar varav 2000 till 3000 permanent bor i kommunen.

Kommunledningskontoret bedömer att Eslövs kommun kan ha en positiv stödjande roll i den institutionella utvecklingen som krävs för att Ukraina ska bli en fullvärdig medlem i EU. Kommunledningskontoret ser även att det finns mycket Eslöv kan lära från en ukrainsk kommun, framförallt i relation till den pågående upprustningen av det svenska totalförsvaret.

Kommunledningskontoret är positiva till etablerandet av någon form av samarbete med en ukrainsk kommun men bedömer att formen för samarbetet bör utredas vidare.

Bakgrund

Den ukrainska kommunen Khotyn har inkommit till Eslövs kommun med en förfrågan om samarbete. I sin förfrågan understryker man att Ukrainas nya status som kandidatland till Europeiska unionen (EU) möjliggör nya former av samarbete och partnerskap. Samarbetets syfte skulle vara att stärka kontakten mellan medborgarna i Khotyn och Eslöv inom det politiska, sociala och ekonomiska området. Därigenom menar man att tilliten och säkerheten för hela Europa kan förbättras.

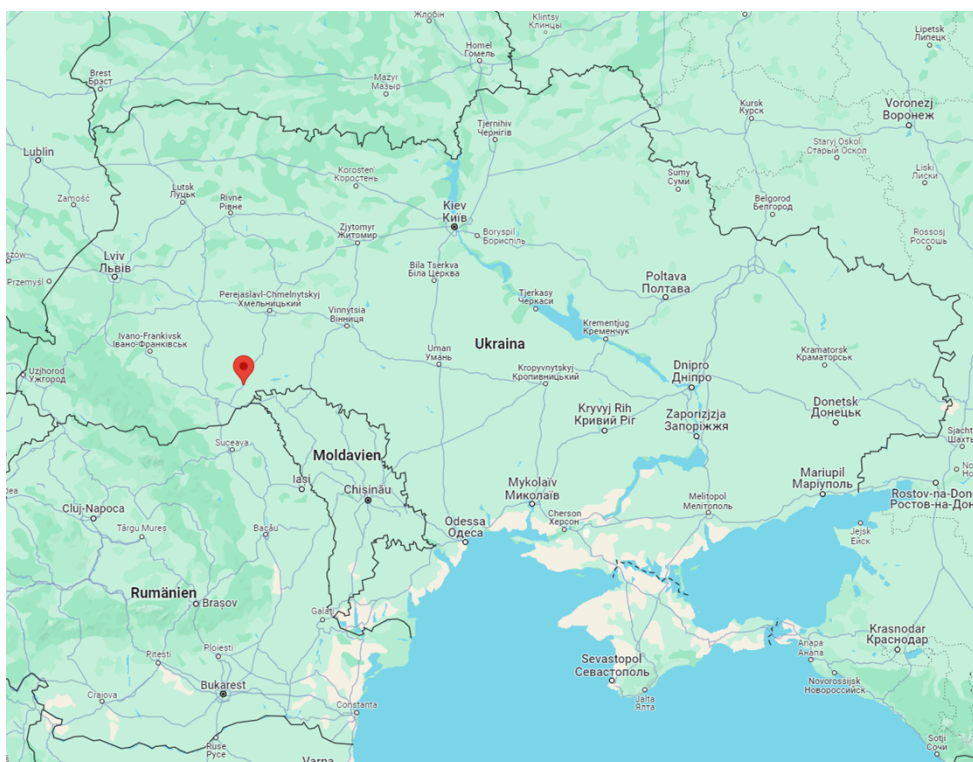
I den mottagna förfrågan beskrivs även en förhoppning att ett ökat samarbete mellan ukrainska och svenska kommuner kan bidra till stärkta relationer mellan länderna Ukraina och Sverige inom det ekonomiska, vetenskapliga, teknologiska, sociala och kulturella området.

Efter en dialog med ansvarig tjänsteperson från Khotyn framkom att de primärt var intresserade av kunskapsutbyte och stöd i att utveckla sina institutioner inför ett framtida EU medlemskap. Men även i viss mån humanitärt stöd.

Khotyn

Khotyn är en kommun som ligger i Sydvästra Ukraina. Khotyn har ca 18 000 invånare och därtill bor det för tillfället 2000 internflyktingar i kommunen.

Kommunen består av elva byar och dess administrativa centrum ligger i staden Khotyn. Kommunen ligger i den västra delen av Chernivtsi-regionen vid floden Dniester.

Khotyn hade en framträdande roll under medeltiden och är bland annat känt för sina många medeltida slott. Khotyns näringsliv är koncentrerat till turism, lanbruk, logistik och viss småskalig industri. Sedan 2021 hålls en årlig kulturfestival i Khotyn som är uppkallad efter floden Dniester.

Trots att Khotyn ligger relativt långt från fronten påverkas kommunen av kriget. Dels har man upplevt enstaka angrepp från ryska drönare men framförallt så har man tagit emot ca 8000 internflyktingar varav mellan 2000 till 3000 permanent bor i kommunen. Därtill har man gjort plats för företag från Östra Ukraina som tvingats flytta sin produktion på grund av kriget.

Kommunala internationella samarbeten

Kommuners internationella samarbeten kan organiseras på olika vis. SKR delar upp dem i vänortssamarbeten, kommunala partnerskap och andra internationella samarbeten.

Vänorter definieras av SKR som bilaterala, formaliserade och långsiktiga samarbeten mellan en kommun eller region med en stad, kommun eller region i ett annat land. Eslövs kommun har fem vänorter: Asker i Norge, Rudersdal i Danmark, Gardabaer på Island, Jakobstad i Finland och Viljandi i Estland. Engagemanget bland Eslövs befintliga vänorter är idag begränsat.

Kommunala partnerskap definieras som projekt med en svensk kommun eller region och en kommun, region, eller stad i ett annat land som finansieras med svenskt statligt utvecklingsbistånd från Sida och som förvaltas av ICLD (Internationellt Centrum för Lokal Demokrati). Eslövs kommun har tidigare haft ett kommunalt partnerskap med den ugandiska kommunen Lugazi.

Andra internationella samarbeten definieras som samarbeten mellan en kommun eller region och en kommun, region eller stad i ett annat land som finansieras genom egna resurser eller andra medel. Finansieringen kan till exempel komma från SI Ukraine Cooperation Programme som finansieras av svenska institutet och är en del av *regeringens strategi för Sveriges uppbyggnads- och reformsamarbete med Ukraina 2023–2027*. En ytterligare möjlighet är EU:s program Twinning. Twinning är ett program där myndigheter och tjänstepersoner från EU:s medlemsländer delar med sig av kunskap och erfarenheter till institutioner i länder utanför EU. Syftet är att stödja mottagarlandet i arbetet med att uppfylla kriterierna för medlemskap eller att underlätta samarbete mellan EU och mottagarlandet.

Antalet samarbeten mellan ukrainska och svenska kommuner har ökat snabbt sedan den ryska fullskaliga invasionen. Delvis på grund av att SKR via SALAR International tagit en mycket aktiv roll genom etablerandet av plattformen Cities 4 cities united 4 Ukraine. Syftet med plattformen är att koppla samman ukrainska och andra europeiska kommuner för att bygga starka partnerskap och stödja Ukrainas strävan mot EU-medlemskap och landets återhämtning efter kriget.

Rättsläget

I Sverige regleras kommunernas handlingsutrymme av den så kallade lokaliseringsprincipen som hämtas ur kommunallagen 2 kap §1 och innebär att svenska kommuner inte får agera på områden som inte berör deras territorium eller deras medlemmar. Detta tolkas vanligen som att de bland annat inte får ägna sig åt utrikespolitik. I befogenhetslagen 5 kap §4-9 finns dock regler som i viss utsträckning utvidgar kommunernas och regionernas kompetens på området. Kommuner och regioner får därmed lämna hjälp i form av utrustning, rådgivning och utbildning till alla länder som får svenskt statligt bistånd, Ukraina är ett sådant land. Utrymmet att lämna ett rent ekonomiskt bistånd är dock begränsat.

Rekommendationer

Kommunledningskontoret är positiva till att etablera någon form av samarbete med en ukrainsk kommun men att formen bör utredas vidare.

Kommunledningskontoret bedömer att Eslövs kommun kan ha en positiv stödjande roll i den institutionella utvecklingen som krävs för att Ukraina ska bli en fullvärdig medlem i EU. Att tidigt etablera ett samarbete skulle även ge bättre förutsättningar för att på sikt kunna engagera sig i återuppbyggnaden av Ukraina efter krigsslut. Kommunledningskontoret ser även att det finns mycket Eslöv kan lära från en ukrainsk kommun, framförallt i relation till den pågående upprustningen av det svenska totalförsvaret.

Kommunledningskontoret bedömer inte att ett samarbete innebär några direkta ekonomiska åtaganden och därmed inte några kostnader för kommunen. För aktiv samverkan och utbyte kommer dock viss arbetstid från tjänstepersoner och politiker behöva tas i anspråk. Kostnader uppstår även vid eventuella framtida fysiska utbyten men Kommunledningskontoret bedömer att det finns goda förutsättningar för att få extern finansiering ifall man avser att genomföra fysiska utbyten.

U K R A I N E
KHOTYN CITY COUNCIL
CHERNIVTSI REGION

Kobylianska Str., 2A, Khotyn, Chernivtsi region, 60000
VAT number 04062205, e-mail: khotyn.gromada@gmail.com

19.01.2024 № 02-13-16-85/15

Johan Andersson
Chairman of the municipal board of Eslöv

Dear Mr. Johan Andersson,

Let me express my respect to you and address the following.

In this difficult time, when Ukraine is fighting against the Russian invaders, the support of our friends is extremely important. As you know, on June 23, 2022, the member states of the European Union voted to grant Ukraine the status of a candidate country for joining the European Union. This opens up new opportunities for cooperation between Ukrainian and European municipalities, as well as establishing new partnership relations.

Considering the friendly relations between Ukraine and the Kingdom of Sweden, in order to strengthen and expand international partnership, **I am turning to you with a proposal to establish twinning between the communities of the cities of Khotyn (Ukraine) and Eslöv (Kingdom of Sweden)**. This will be a guarantee of successful and effective cooperation, which will promote long-term economic, scientific-technical, socio-cultural relations between our states.

Khotyn is a city with a thousand-year history, where since February 2022, in connection with the invasion of Russian troops on the territory of Ukraine, more than 8,000 internally displaced persons have found shelter and protection. Currently, about 2,000 internally displaced persons who suffered as a result of the war permanently live there.

On May 25, 2023, the city was attacked by Shahed kamikaze drones. One of the drones was shot down by the Ukrainian air defense forces, the debris fell into a residential building in the center of the city, as a result of which the residential and commercial buildings of the residents were damaged, as well as the infrastructure networks of electricity, gas and water supply.

In the conditions of war, the sustainable development of the community's economy, the full functioning of critical infrastructure: medicine, education, and social services are extremely important for us.

I believe that the establishment of sustainable cooperation between the municipalities of Ukraine and the Kingdom of Sweden is the basis for expanding contacts between our peoples in the political, economic and social spheres, and would also contribute to strengthening trust and strengthening security in Europe as a whole.

Contact person from the Khotyn City Council for further cooperation is Lyubov Petrova - Head of Economic Development Department and International Cooperation of the Khotyn City Council (tel.: +380663010183; +380979484855; e-mail: khotyn.efa@gmail.com).

I sincerely hope for further cooperation between our cities. We need to work together to ensure international peace and security.

Our strength is in unity!

**Yours faithfully,
Mayor, City of Khotyn**

Andrii DRANCHUK

**KHOTYN
CITY COUNCIL**

KHOTYN CITY

AT THE CROSSROADS OF AGES

UKRAINE, 2023

General Information

1001

**Establishment
Year of Khotyn**

17884

Inhabitants

11

Settlements

7000

**NEW Inhabitants
(refugees)**

INFRASTRUCTURE

25

**Institutions
of education**

13

**Healthcare
institutions**

4

**Cultural i
nstitutions**

6

**municipal institutions
supporting the city's
infrastructure**

The community has a developed infrastructure for the provision of administrative, educational, social, medical, communal services, which is convenient for both residents, local businesses, and community guests, tourists.

HISTORY

Khotyn with the old fortress stands among the rocks over the surface of the Dniester River, is among the Ukrainian cities, which acquired the meaning of the symbols of national glory.

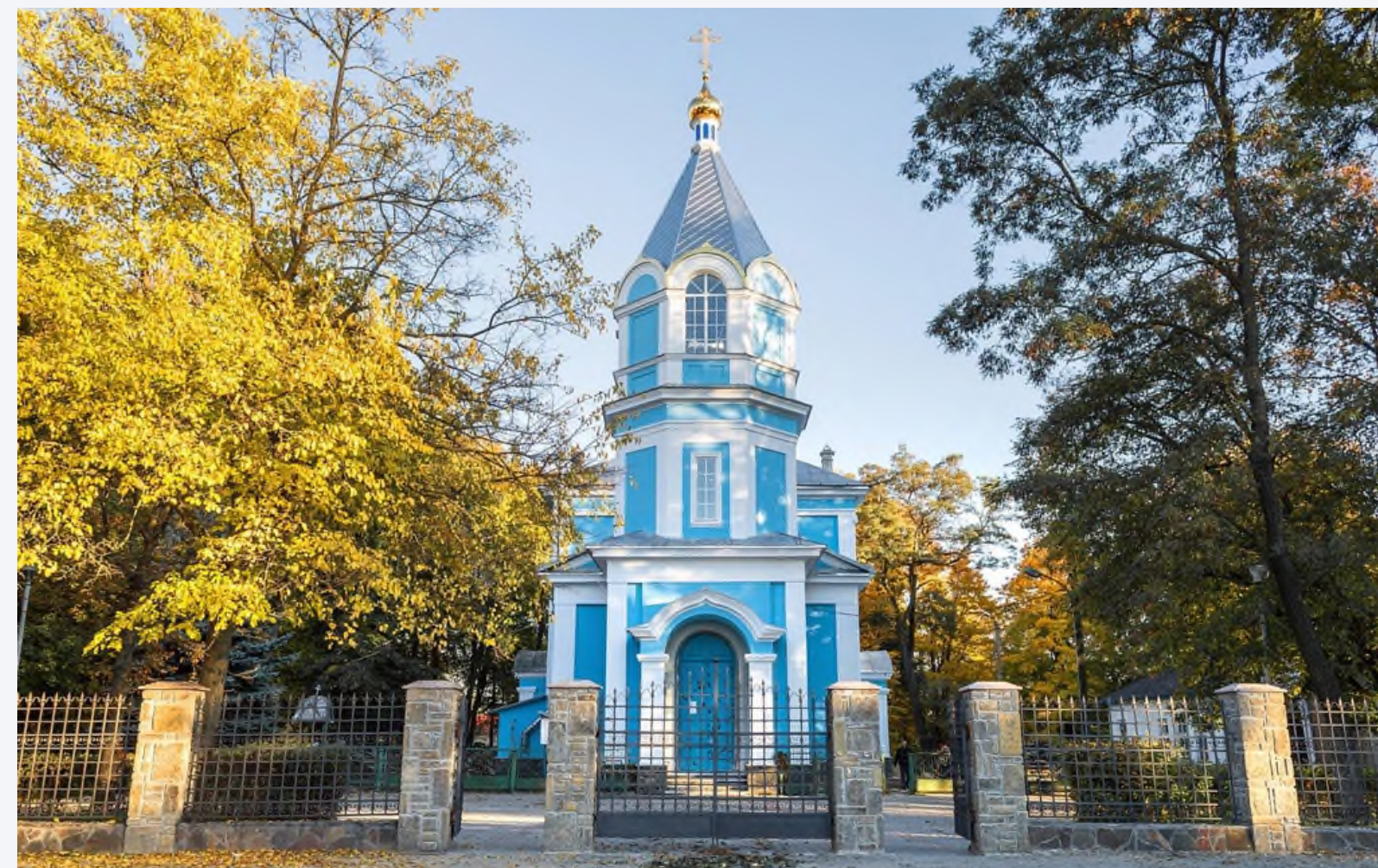
The ancient city Khotyn figures prominently in medieval European history. Based near the eastern Slavs an important crossing in the Middle Dniester, it developed rapidly and become one of the important defense and commercial points of the territory. Khotyn fortress in its time was one of the strongest in Eastern Europe, under its walls repeatedly converged numerous army.

In the XVII century. Khotyn was held at one of the large-scale military conflicts in Europe - the battle, which because of its duration was called Khotyn war.

<https://khotynska-fortecya.cv.ua/>

HISTORY

The history of Khotyn is intertwined with the history of many European countries and Asia.

That is why the city has many architectural and historical buildings that represent the diversity of other peoples.

Thousands of tourists come to Khotyn every year to enjoy the city's architecture and nature

PRESENT DAY CULTURE

In 2021, the international festival of culture and tourism "Dniester River" was established.

In connection with the full-scale invasion of russia, this year the festival was held in Poland in cooperation with our partners and friends

PRESENT DAY CULTURE

PRESENT DAY Festivals and Fairs

The thousand-year history of Khotyn is full of legends and stories that attract tourists. Historical festivals, reconstructions and concerts are often held in the city

PRESENT DAY Festivals and Fairs

PRESENT DAY **Festivals and Fairs**

The Battle of the Nations is an international historical medieval battles world championship, first held in 2009 and 2010, in Khotyn, Ukraine and held in Europe, in April, every year since.

PRESENT DAY **Sport and Competitions**

The sport infrastructure is very developed in the city. This allows holding international and all-Ukrainian competitions

PRESENT DAY Economic Development

- ▶ **Tourism Industry**
- ▶ **Agriculture sector:
growing of grain, fruit, etc**
- ▶ **Service Industries**
- ▶ **Industrial park
"Khotyn Invest"**
- ▶ **Relocation of business
from territories where
hostilities are active**
- ▶ **Cooperation with
local business**
- ▶ **International relations**

INVEST PASSPORT
Khotyn city territorial community
Chernivtsi region
UKRAINE

Andrii DRANCHUK
Khotyn City Mayor
phone.: +380992607124
e-mail: khotyn.gromada@gmail.com
Web-site: <https://khotyn.dosvit.org.ua/>
Facebook: www.facebook.com/khotynTG

GENERAL OVERVIEW AND LEGAL STATUS OF THE LAND
LOT #9

- Land area: 13,7244ha.
- Location: Khotyn
- Distance to the Centre of the region: Chernivtsi - 65 km
- Ownership: municipal
- Owner: Khotyn City Council
- Cadastral number: 7325010100:01:016:0078
- Form of the land transfer to the investor: sale / rent

CHARACTERISTICS AND INFRASTRUCTURE OF THE LAND

POSSIBLE APPOINTMENT:

- ▶ placement of warehouses
- ▶ logistics hub
- ▶ location of production facilities

DISTANCE TO:

- **the highway / road nat. value:** 100 m (International highway E-85 "Porubne-Vaskovichi")
- **the nearest railway station:**
  - Kamianets-Podilskyi - 25 km. (freight and passenger transportation);
  - Mamalyha - 30 km (freight transportation)
- **the nearest operating airport:**
  - Chernivtsi - 65km
- **the nearest checkpoint to the European Union - Romania:** checkpoint "Terebleche" - 90km
- **to the border with the Republic of Moldova:** checkpoint "Mamalyha" - 30km

**Khotyn
Invest**

INDUSTRIAL PARK "Khotyn Invest"

13
Ha

square

90
km

distance
to the EU border

65
km

distance
to the airport

25
km

distance
to the railway station

H-03

the
national highway

**Khotyn
Invest**

INDUSTRIAL PARK DEVELOPMENT VECTORS

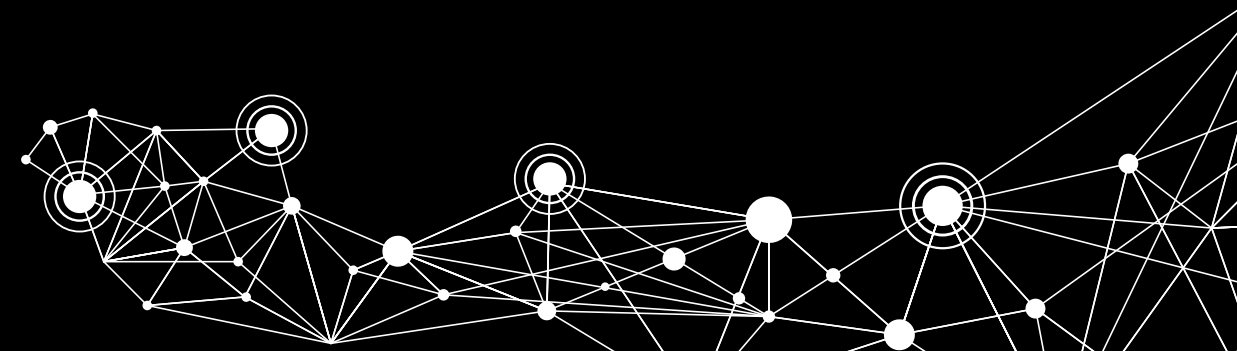
Logistics Hub

Manufacturing capacity

Office facilities

We are looking twin-cities for:

**cultural exchange /
festivals**

**cooperation between
schools / NGO's**

**joint projects
and activities**

**development relationships
between our communities**

KHOTYN CITY TERRITORIAL COMMUNITY

Andrii DRANCHUK
Mayor of Khotyn City

tel.: +380992607124

e-mail: khotyn.gromada@gmail.com

web-site: <https://khotyn.dosvit.org.ua/>

facebook: <https://www.facebook.com/Dranchuk.Andriy>

Lyubov PETROVA

Head of Economic Development Department
and International Cooperation of Khotyn City Council

tel.: +380663010183, +380979484855

e-mail: khotyn.efa@gmail.com

web-site: <https://khotyn.dosvit.org.ua/>

**KHOTYN
CITY COUNCIL**

Information about Khotyn community

Khotyn city territorial community is a progressive community of Chernivtsi region (Ukraine) with numerous architectural and cultural monuments, charming nature and modern developed socio-economic infrastructure.

Khotyn community consists of 11 settlements, the population is 18,000 inhabitants. The community has a good geographical location and developed infrastructure, located in the western part of Ukraine (Chernivtsi region) on the banks of the Dniester River, bordering the Ternopil and Khmelnytskyi regions of Ukraine.

Khotyn is the administrative center of the community. This is a city with a thousand-year history. The most famous historical and architectural building is the Khotyn Fortress. The Castle combines the history of Khotyn with the history of European countries, including Poland, Lithuania, Romania, Turkey and others. Except this, there are a lot of monuments of history, archeology and beautiful architecture built in the period 1850-1930. In the central part of the city of Khotyn, there are more than 30 historical objects that played an important role in establishing the historical value of the city. In general, the city is one of the most important cultural and tourist centers in region.

Khotyn has a fairly developed infrastructure: objects of education, health care, social sphere, a wide network of trade and service enterprises. The territory of the community is crossed by two important national and international highways, which connects Khotyn with the border of European Union (60km); railway (25km), airport (60km). The main branches of the economic development are tourism, trade, sphere of services and agriculture (wheat, barley, soybeans, rapeseed, corn, lavender, apples, pears, plums and etc) in the community. One of the most promising industrial parks of the region “Khotyn Invest” is located on the territory of Khotyn (area - 13.7244 ha; distance to: international highway - 100 m, airport - 60 km; railway - 25 km).

It is worth noting that since February 2022, in connection with the invasion of Russian troops on the territory of Ukraine, the community became a refuge for many people who lost their homes and found themselves in difficult life circumstances. More than 8,000 IDPs have found help and protection in the community, currently around 3,000 internally displaced persons who suffered as a result of the war live permanently. Accordingly, the population of the community increased by almost 20%.

Despite the considerable distance from the front line of the Khotyn community, On May 25, 2023, at 04:00 in the morning, Russian terrorists attacked our peaceful city of Khotyn with Shahed unmanned kamikaze strike drones. One of them was shot down by Ukrainian air defense forces. The wreckage fell into a residential building in the city center, as a result of which residential and outbuildings of residents, their property were damaged, as well as infrastructure networks of power, gas and water supply.

Even during the war, the city council promotes the development of the economy. During 2022, 7 enterprises, which left the territories of Ukraine destroyed by Russia, relocated to Khotyn. Among the largest are Velotrade (the largest manufacturer of bicycles in Ukraine), LXL enterprise (manufacturer of electronic furniture) and others.

The development of international cooperation and the implementation of joint projects in the field of education, tourism, culture and sports are currently the main direction of the city council's activities. Khotyn is interested in sustainable development and fruitful long-term partnership with the municipalities of the European Union countries.

2024-05-14
Birgitta Petersson
+4641362449
birgitta.petersson@eslov.se

Kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse: Yttrande över revisionens uppföljning av 2021 års granskning av avtalshantering

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- Att vid revidering av riktlinjer för inköp och upphandling tydliggöra i riktlinjerna att medarbetare som tilldelas ett beställaridnummer ska ha genomgått kommunens inköpsutbildning.
- Att vid revidering av riktlinjer för inköp och upphandling i riktlinjerna tilldela inköps- och upphandlingsavdelningen ansvar för att initiera, leda och utveckla avtalsuppföljningen i samtliga upphandlade avtal för varor och tjänster.
- Att anta kommunledningskontorets yttrande och översända till kommunens revisorer.

Ärendebeskrivning

Eslov's kommuns förtroendevalda revisorer gör en uppföljning av den granskning som genomfördes 2021 av kommunstyrelsens och nämndernas avtalshantering. I granskningen bedömdes att arbetet till stor del sker ändamålsenligt, att det finns en ändamålsenlig organisation för avtalshantering och att det till stor del finns en god kvalitet vid utformningen av avtal. Revisionen framhåller att införandet av en central inköps- och upphandlingsavdelning har skapat förutsättningar för en kompetent organisation. Det konstaterades dock att det återstod delar att från kommunstyrelsens sida säkerställa en enhetlig hantering och uppföljning av avtal i nämnderna. Kunskapen om rådande riktlinjer och rutiner ute i verksamheterna behövde stärkas och avtalsuppföljning samt avvikelserapportering förbättras. Vidare uppmärksammades att avtalshantering inte ingick i någon risk- och väsentlighetsanalys för intern kontroll. Kommunstyrelsen beslutade om en åtgärdsplan enligt revisionens rekommendationer.

Beslutsunderlag

Missiv Uppföljning av 2021 års granskning av avtalshantering, Eslövs kommuns revisorer, mars 2024

Rapport Uppföljande granskning av 2021 års granskningar, Ernst&Young mars 2024
Kommunstyrelsens beslut § 102, 2022 Yttrande över revisionsrapport "Granskning av kommunens avtalshantering"

Bilaga 1. Åtgärdsplan för avtalshantering, kommunstyrelsens beslut, § 102, 2022
Granskningsrapport av kommunens avtalshantering, Ernst&Young februari 2022

Beredning

I enlighet med revisionens rekommendationer konstateras att rutinerna kring avtalsregistrering och förvaring har utvecklats hos samtliga nämnder samt att avtalshanteringens ingår i kommunstyrelsens och nämndernas internkontrollplaner och delegeringsordningar.

Med anledning av utredningen kring en central samordning av förvaltningarnas ekonomer, vilken även påverkade roller inom inköp och upphandling, fördröjdes revideringen av riktlinjerna för inköp och upphandling. Det är hitintills ekonomifunktionerna på respektive förvaltning som registrerar och delar ut beställaridnummer till beställare. Efter samordningen av ekonomer ser kommunledningskontoret över processen för utkwitterande av beställaridnummer i syfte att säkerställa att endast de medarbetare som genomgått kommunens inköpsutbildning blir tilldelade beställaridnummer.

Inköps- och upphandlingsavdelningen har genomfört informationsinsatserna i den åtgärdsplan som beslutades av kommunstyrelsen § 102, 2022. Vidare har även ytterligare informationsaktiviteter införts. Månatliga nyhetsbrev publiceras och förmedlas cirka åtta gånger per år. Information om rutiner med mera har omarbetats och utvecklats på intranätet, beställningsportalen har kompletterats med samtliga avtalade leverantörer. Antalet utbildningstillfällen har fördubblats, där en genomgång av avvikelserapportering är ett delmoment. Beställarnas avvikelserapporter har ökat sen införandet av rapporteringsverktyget CLM i april 2022 och ger dokumenterade sammanställningar för avtalsuppföljningar med kommunens leverantörer.

Eslövs kommun har en decentraliserad inköpsorganisation där nämnderna ansvarar för att riktlinjerna följs och efterlevs i verksamheterna. Förvaltningarnas inköpsansvariga är länken mellan kommunledningskontoret och förvaltningarna i inköps- och upphandlingsfrågor för att säkerställa att så sker samt för informationsspridning och implementering av rutiner i verksamheterna.

Det är problematiskt att riktlinjerna avseende avtalsuppföljning inte efterlevs av nämnderna. Att leverantörerna håller sig till avtalade villkor, priser och produkter är en grundförutsättning för att kraven i upphandlingen efterlevs samt för kvalitets- och

kostnadskontroller. Kommunledningskontoret föreslår att inköps- och upphandlingsavdelningen i nya reviderade riktlinjer ansvarar för att initiera, leda och utveckla avtalsuppföljningen även för förvaltningsspecifika avtal för att säkerställa att så sker.

Beslutet skickas till

Eslövs kommunrevision

Samtliga nämnder

Eva Hallberg
Kommundirektör

Susanna Karlsson
Inköps- och upphandlingschef

2024-03-19
Revisionen

För yttrande till:

Kultur- och fritidsnämnden
Kommunstyrelsen
Barn- och familjenämnden
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
Servicenämnden
Vård- och omsorgsnämnden

För kännedom till:

Kommunfullmäktige

Uppföljning av 2021 års granskning av avtalshantering

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Eslövs kommun genomfört uppföljande granskning av granskningen av kommunens avtalshantering som genomfördes 2021. Granskningen bedömde att det fanns en ändamålsenlig organisation men att kunskapen om rådande riktlinjer och rutiner i verksamheterna behövde stärkas. Vidare identifierades behov av förbättringar gällande avtalsuppföljning och avvikelserapportering.

Uppföljningen visar att samtliga avtal, med undantag för direktupphandlingar under 100 000 kronor, registreras i avtalsdatabasen TendSign i enlighet med riktlinjer. Gällande de avtal som inte upphandlas av den centrala avdelningen förutsatte att verksamheterna skickar sina avtal till den centrala avdelningen. Det är positivt att inköpsutbildningen har utökats till fler tillfällen per år. Däremot visar uppföljningen att det inte görs någon kontroll av att personer som innehar de roller som enligt riktlinjerna ska ta del av inköpsutbildningen också gör det. Sedan granskningen 2021 har en ny modul för avtalsuppföljning implementerats vilket enligt uppgift har förbättrat möjligheten att ha en samlad bild över kommunens avtal. Det görs däremot ingen kontroll av att samtliga avtal har en upprättad avtalsförvaltningsplan eller att upprättade avtalsförvaltningsplaner efterlevs. Lika så är det inte tydligt på vilket sätt avtal som hanteras inom respektive förvaltning ska följas upp. Med den nya modulen för avtalsuppföljning har även ett nytt arbetssätt för avvikelserapportering tagits fram där samtliga avvikelser ska rapporteras på samma sätt i beställningsportalen. Det saknas dock kontroll och uppföljning av medarbetares efterlevnad av arbetssättet. Riktlinjerna för inköp och upphandling har inte reviderats i enlighet med kommunstyrelsens beslut. Enligt uppgift ska samtliga styrdokument ses över under 2024.

Den sammanfattande bedömningen vid den uppföljande granskningen är att kommunstyrelsen och nämnderna delvis har vidtagit åtgärder i enlighet med de rekommendationer som lämnades av revisionen år 2021. Revisorerna önskar svar på vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av vad som framkommit i den uppföljande granskningen. Svar önskas senast den 14:e juni 2024.

På uppdrag av Eslövs kommuns revisorer

Kenneth Jönsson, ordförande revisionen

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Bo Kenneth Jönsson

Ordförande revisionen

Serienummer: 19510128xxxx

IP: 90.233.xxx.xxx

2024-03-28 13:39:35 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datogenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

Eslövs kommun

Uppföljande granskning av 2021 års
granskningar

Negin Nazari och Charlotte Ahlström

Mars 2024

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

Building a better
working world

Syftet med uppföljningen

Bakgrund och genomförande

- ❖ En viktig del av revisionens arbete är att följa upp tidigare granskningar för att se vilka effekter rekommendationer har fått.
- ❖ Revisionen har utifrån sin risk- och väsentlighetsanalys beslutat att följa upp två fördjupade granskningar och en förstudie från 2021.
- ❖ I denna uppföljning har frågeställningar skickats till förvaltningschef för respektive styrelse/nämnd. Avstämningar har främst gjorts via e-post.
- ❖ Uppföljningen av bemanning och kompetensförsörjning inom vård och omsorg har inkluderat intervju med förvaltningschef samt de tre verksamhetscheferna.
- ❖ Uppföljning avser de rekommendationer som har lämnats i nämnda granskningsrapporter.

Syfte

- ❖ Syftet har varit att bedöma huruvida kommunstyrelsen och nämnderna har beaktat revisionens bedömningar och rekommendationer och om tillräckliga åtgärder har vidtagits.
- ❖ Följande granskningar ingår:
  - ❖ *Granskning av kommunens avtalshantering*
  - ❖ *Granskning av bemanning och kompetensförsörjning inom vård och omsorg*
  - ❖ *Förstudie av näringslivsarbetet*

A photograph of two women in professional attire shaking hands in an office. The woman on the left has short dark hair and is wearing a light-colored blazer and a dark skirt. The woman on the right has curly hair, wears glasses, and a light-colored blazer. They are both smiling. A large yellow semi-transparent banner is overlaid on the right side of the image, containing the text 'Granskning av kommunens avtalshantering'.

Granskning av kommunens avtalshantering

Sammanfattning 2021 års granskning

- ❖ Granskningen avsåg kommunstyrelsen, barn- och familjenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, servicenämnden samt vård- och omsorgsnämnden. Granskningen inkluderade stickprov.
- ❖ Kommunens avtalshantering var till stor del ändamålsenlig med en ändamålsenlig organisation samt att det till stor del fanns en god kvalitet vid utformningen av avtal.
- ❖ Kunskapen om riktlinjer och rutiner i verksamheterna behövde stärkas samt avtalsuppföljning och avvikelserapportering förbättras.
- ❖ Avtalshantering ingick inte i någon risk- och väsentlighetsanalys kopplat till intern kontroll.
- ❖ I kommunstyrelsens svar till revisionen 2021 togs en åtgärdsplan fram med åtgärder för var och en av rekommendationerna med ansvarig och tidplan. Respektive nämnd lämnade ett eget yttrande till revisionen.

Rekommendationer

Kommunstyrelsen och nämnderna rekommenderades att:

- ❖ Se över hur avtal registreras och förvaras,
- ❖ Säkerställa att alla som tecknar och hanterar avtal har god kännedom om rutiner och riktlinjer,
- ❖ Säkerställa att riktlinjer och mallar efterlevs,
- ❖ Säkerställa att avtalsuppföljning sker,
- ❖ Stärka den interna kontrollen och se till att avtalshantering ingår i risk- och väsentlighetsanalysen inom ramen för intern kontroll, samt
- ❖ Förtydliga riktlinjer för avvikelserapportering och säkerställa att de följs.

Avtalshantering

Bakgrund om ansvarsfördelning

Organisation och styrdokument

Ansvarsfördelningen i kommunen

- ❖ Sedan hösten 2020 finns en central inköps- och upphandlingsavdelning inom kommunledningskontoret med det övergripande ansvaret för inköp och upphandling.
- ❖ Ansvarsfördelningen har därmed inte förändrats sedan granskningen 2021.
- ❖ Samtliga annonseringspliktiga upphandlingar (som är över direktupphandlingsgränsen) hanteras inom den centrala avdelningen. Upphandlingar av entreprenad genomförs i verksamheterna.
- ❖ Det finns en av kommunfullmäktige antagen policy för inköp och upphandling. Policyn började gälla 2020-01-01 och skulle revideras senast 2023-12-31 men kommer att ske först under 2024.
- ❖ Därtill har kommunstyrelsen antagit riktlinjer för inköp och upphandling. Av riktlinjer framgår bland annat de funktioner och roller som finns i kommunen (se nästa ruta).

Roller och ansvar enligt riktlinjer

- ❖ Kommunledningskontorets **inköps- och upphandlingsavdelning** ansvarar för att ta fram styrdokument, besluta om rutiner, kompetensutveckling samt löpande uppföljning och rapportering av kommunens arbete inom området. Här finns kommunens **upphandlare**.
- ❖ **Inköpsansvarig** utses av varje förvaltningschef och har ansvar för att information och material från den centrala avdelningen når ut i verksamheterna. Detta för att kommunens medarbetare ska kunna upprätthålla ett arbetssätt i enlighet med styrdokument och rutiner.
- ❖ **Inköpsgruppen** består av inköpsansvariga samt den centrala avdelningen och träffas minst fyra gånger per år bland annat för informations- och kunskapsutbyte.
- ❖ **Direktupphandlare** utses av respektive förvaltning och genomför direktupphandlingar (tröskelvärden publiceras hos Upphandlingsmyndigheten, from 1 januari 2024 är gränsen 700 000 SEK). Direktupphandlare kan göra avrop från ramavtal där den centrala avdelningen har anpassat och tillgängliggjort avtalsmallar.
- ❖ **Beställare** utses i respektive förvaltning och beställer varor från kommunens upphandlade avtal via en beställningsportal. Det är beställarens ansvar att rapportera avvikelser i leverantörens åtaganden.

Avtalshanterning

Kommunstyrelsen och nämnderna 1(3)

Rekommendation	Iakttagelser uppföljande granskning
Se över hur avtal registreras och förvaras.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ I enlighet med kommunstyrelsens åtgärdsplan från 2021 har avtalsadministration (publicering, bevakning av förlängningar och avtalsupphörande) för samtliga upphandlade avtal över 100 000 kronor övergått till den centrala avdelningen. Denna avtalsadministration sker i avtalsdatabasen TendSign. ❖ Direktupphandlingar mellan 100 000 och 700 000 kronor sker i Merzell direktupphandlingsmodul av direktupphandlare i förvaltningarna. Av förvaltningarnas svar framgår att dessa avtal skickas till den centrala avdelningen för registrering i TendSign. ❖ Direktupphandlingar under 100 000 kronor görs i beställningsportalen och registreras enbart i dokument- och ärendehanteringssystemet Evolution.
Säkerställa att alla som tecknar och hanterar avtal har god kännedom om rutiner och riktlinjer.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Under 2023 gjordes en förändring i organisationen där ekonomifunktioner samordnades till en gemensam funktion på kommunledningskontoret. Med anledning av detta har revideringen av riktlinjerna skjutits fram till 2024. I detta kommer även rollen som exempelvis direktupphandlare och inköpsansvarig ses över. ❖ Därmed är det fortsatt den centrala avdelningen som ansvarar för att ta fram riktlinjer och mallar medan respektive förvaltnings inköpsansvarig ansvarar för att information och material når ut i verksamheterna. Förvaltningarna uppger att de har en utsedd inköpsansvarig. ❖ Den centrala avdelningen ansvarar fortsatt för inköps- och upphandlingsutbildningar. Antalet tillfällen utbildningarna erbjuds har enligt uppgift utökats till fler tillfällen per år. Det görs ingen kontroll av att de funktioner som enligt riktlinjerna ska genomgå interna utbildningar också gör det. ❖ Rutiner, riktlinjer och mallar finns tillgängliga i de system som används för avtalshanterning. Vid sakkontroll förtydligas att rutiner gällande exempelvis följsamhet till avtal och avvikelserapportering har byggts in i de system som används. ❖ Servicenämnden har 2022 antagit handläggningsrutin för inköp och upphandling samt anvisning för inköp och upphandling. Barn- och utbildningsförvaltningen bedömer att de som hanterar avtal har god kännedom om riktlinjerna och att rätten att teckna avtal återfinns i delegationsordningen. Kultur- och fritidsförvaltningen uppger att de får mer stöd av den centrala avdelningen än de större förvaltningarna men uppger att den centrala inköpsutbildningen inte omfattar praktisk handläggning.

Avtalshantering

Kommunstyrelsen och nämnderna 2(3)

Rekommendation	Iakttagelser uppföljande granskning
Säkerställa att riktlinjer och mallar efterlevs.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Informationsinsatser har gjorts i inköpsgruppen. Den centrala avdelningen erbjuder förvaltningarna stöd anpassat efter verksamheternas behov. ❖ Riktlinjer och mallar finns på kommunens intranät, i direktupphandlingsmodulen samt i TendSign. ❖ I stort hänvisar förvaltningarna till det som framgår av riktlinjerna gällande ansvarsfördelningen mellan den centrala avdelningen och respektive förvaltnings inköpsansvariga.
Säkerställa att avtalsuppföljning sker.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Sedan granskningen har en modul för avtalsuppföljning implementerats (CLM) i TendSign. Detta uppges ha gett den centrala avdelningen en bättre överblick över kommunens avtal. Enligt uppgift är det genom att avtalen registreras i TendSign som det säkerställs att avtalsperioder bevakas, att förlängning sker och att avvikelser åtgärdas. Ansvarig handläggare får påminnelser enligt beslutad tidplan i systemet. ❖ I övrigt beskrivs arbetssättet på samma sätt som vid granskningen 2021. Mallen för avtalsförvaltningsplan som består av en checklista som ska fyllas i med de krav som ska följas upp när förfrågningsunderlaget utarbetas. Av mallen framgår att det är avtalsägaren som ansvarar för avtalsuppföljning där exempelvis avtalstrohet, uppföljning av krav och avvikelser ingår. Uppföljning av krav samt avtalstrohet ska ske en gång per år. Det framgår inte hur det ska säkerställas att avtalsuppföljning sker samt huruvida det ska dokumenteras vilket även framkom i granskningen 2021. ❖ Den centrala avdelningen uppger att de inte har kontrollerat avtalsförvaltningsplaner i dokumenterad uppföljning. Enligt uppgift ska det kontrolleras under våren 2024. ❖ Gällande de avtal som enbart registreras i Evolution, direktupphandlingar som understiger 100 000 kronor, finns inte ett inbyggt stöd för avtalsuppföljning. Barn- och utbildning har en excel-lista över sina avtal. Serviceförvaltningen har under 2023 påbörjat ett arbete med att följa upp samtliga avtal. Kultur- och fritid har inte en egen sammanställning. Vård och omsorg hänvisar till kontrollmoment i intern kontroll 2023. Miljö och samhällsbyggnad hänvisar till att det är förvaltningens ansvar att följa upp men det framgår inte på vilket sätt.

Avtalshantering

Kommunstyrelsen och nämnderna 3(3)

Rekommendation	Iakttagelser uppföljande granskning
Tillse att avtalshantering ingår i risk- och väsentlighetsanalysen för intern kontroll.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kommunstyrelsens bedömning av risken för bristande avtalshantering samt risken för otillåten direktupphandling bedömdes 2023 vara för låg för att inkluderas i internkontrollplanen. ❖ Barn- och familjenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningen inkluderade avtalsuppföljning i sin risk- och väsentlighetsanalys inom ramen för intern kontroll 2024. Riskvärdet bedömdes vara för lågt för att inkluderas i nämndernas internkontrollplaner. ❖ Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden hade en kontrollpunkt gällande upphandling och avtal i internkontroll 2023. Kontrollmomentet har dock överförts till 2024 års internkontrollplan. ❖ Vård- och omsorgsnämndens internkontrollplan för 2023 inkluderade "<i>risk för att inköpskostnader blir högre än nödvändigt samt risk för brister i produkters kvalitet</i>". Enligt nämndens uppföljning av intern kontroll ska risken fortsätta bevakas men inga allvarliga avvikelser identifierades. ❖ Servicenämndens intern kontroll för 2023 inkluderade upphandlingsprocessen. Enligt uppföljning av kontrollen rapporterades inga avvikelser. ❖ Kultur- och fritidsnämndens uppföljning av intern kontroll 2023 visar att stickkontroller av förvaltningens avtal har gjorts under året och att processen fungerar som tänkt.
Förtydliga riktlinjer för avvikelserapportering och säkerställa att de följs.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ När modulen för avtalsuppföljning infördes så ändrades arbetssättet för avvikelserapportering. Samtliga avvikelser ska rapporteras i kommunens beställningsportal enligt information på kommunens intranät samt i beställningsportalen. Enligt uppgift förekommer det dock att avvikelser kommer in via mejl eller telefon till den centrala avdelningen. Enligt mall för avtalsförvaltning ska avvikelser skrivas i kommentarsfältet i TendSign. ❖ I beskrivningen av hur avvikelser ska rapporteras framgår att när uppföljning av leverantören sker (minst en gång per år beroende på avtalet) går avtalsägaren igenom vilka avvikelser som har rapporterats. Vidare gör den centrala avdelningen stickprov mot exempelvis prislistor och sortiment i beställningsportalen. ❖ Detta avser däremot inte kommunens efterlevnad av riktlinjerna för avvikelserapportering. Enligt uppgift går det inte på ett enkelt sätt att få ut en sammanställning av samtliga rapporterade avvikelser.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen och nämnderna

Uppföljningen visar att samtliga avtal, med undantag för direktupphandlingar under 100 000 kronor, registreras i avtalsdatabasen TendSign i enlighet med riktlinjer. Gällande de avtal som inte upphandlas av den centrala avdelningen förutsätter detta att verksamheterna skickar sina avtal till den centrala avdelningen.

Det är positivt att rutiner och mallar finns tillgängliga i de system som används för hantering av avtal. Lika så att inköpsutbildningen utökats till fler tillfällen per år. Däremot visar uppföljningen att det inte görs någon uppföljning över att de roller som enligt riktlinjerna ska ta del av inköpsutbildningen också gör det.

Sedan granskningen 2021 har en ny modul för avtalsuppföljning implementerats vilket enligt uppgift har förbättrat möjligheten att ha en samlad bild över kommunens avtal. Det görs däremot ingen kontroll av att samtliga avtal har en upprättad avtalsförvaltningsplan eller att upprättade avtalsförvaltningsplaner efterlevs. Lika så är det inte tydligt på vilket sätt avtal som hanteras inom respektive förvaltning ska följas upp.

Med den nya modulen för avtalsuppföljning har även ett nytt arbetssätt för avvikelserapportering tagits fram där samtliga avvikelser ska rapporteras på samma sätt i beställningsportalen. Det saknas kontroll och uppföljning av medarbetares efterlevnad av arbetssättet.

Riktlinjerna för inköp och upphandling har inte reviderats i enlighet med kommunstyrelsens beslut. Enligt uppgift ska samtliga styrdokument ses över under 2024. I detta arbete bör mallen för avtalsförvaltning revideras i enlighet med det nya arbetssättet för avvikelserapportering. Lika så bör det tydliggöras hur avtalsuppföljning ska säkerställas och hur det ska dokumenteras.

Såväl kommunstyrelsen som nämnderna har vid minst ett tillfälle sedan granskningen 2021 inkluderat risken för bristande avtalshantering i risk- och väsentlighetsanalysen inom ramen för intern kontroll. För de nämnder som har genomfört kontroller av risken visar deras uppföljningar inte på några allvarliga brister.

Den sammanfattande bedömningen är att kommunstyrelsen och nämnderna delvis har vidtagit åtgärder i enlighet med de rekommendationer som lämnades av revisionen år 2021.

Samlad bedömning

Kommunstyrelsen och nämnderna

Rekommendation	Bedömning	
Se över hur avtal registreras och förvaras.	Sedan granskningen har det förtydligats att samtliga upphandlade avtal över 100 000 kronor ska registreras i avtalsdatabasen.	✓
Säkerställa att alla som tecknar och hanterar avtal har god kännedom om rutiner och riktlinjer.	En översyn av styrdokument och roller ska ske 2024. Rutiner-finns tillgängliga i de system som används för avtalshantering. En nämnd har tagit fram egna riktlinjer och anvisningar.	—
Säkerställa att riktlinjer och mallar efterlevs.	Det är fortsatt förvaltningarnas inköpsansvariga som ansvarar för att arbetsätt upprätthålls enligt kommunens styrdokument. Det sker ingen uppföljning av att de funktioner som ska delta i interna utbildningar aviserade av den centrala avdelningen också gör detta.	—
Säkerställa att avtalsuppföljning sker.	En ny modul för avtalsuppföljning har implementerats. Det har inte vidtagits åtgärder för att säkerställa att avtalsförvaltningsplaner upprättas samt efterlevs. Det är inte tydligt hur förvaltningsspecifika avtal ska följas upp.	✗
Stärka den interna kontrollen och se till att avtalshantering ingår i risk- och väsentlighetsanalysen inom ramen för intern kontroll.	Risken har ingått i såväl kommunstyrelsens som nämndernas risk- och väsentlighetsanalys inom ramen för intern kontroll. Uppföljningar av de nämnder som inkluderat risken har inte påvisat allvarliga brister.	✓
Förtydliga riktlinjer för avvikelserapportering och säkerställa att de följs.	Ett nytt arbetsätt har införts och etablerats genom utbildningsinsatser i inköpsutbildning samt via inköpsgruppen. Beskrivning av arbetsätt finns i de system som används för avtalshantering och avvikelserapportering. Det görs inga kontroller av kommunens medarbetares efterlevnad av rutinen.	— ✗

A healthcare professional in pink scrubs is holding the hand of a patient lying in a hospital bed. The patient is wearing a purple patterned hospital gown. In the background, there are medical monitors on a stand. A yellow banner is overlaid on the right side of the image, containing the text 'Granskning av bemanning och kompetensförsörjning'.

Granskning av bemanning och kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning

Vård- och omsorgsnämnden samt kommunstyrelsen

Sammanfattning 2021 års granskning

- ❖ Vård- och omsorgsnämnden säkerställde inte ändamålsenliga bemanningsrutiner och kompetensförsörjning enligt revisionens bedömning 2021.
- ❖ Nämnden sammanställde inte kartläggningar över nuvarande eller framtida kompetensförsörjningsbehov.
- ❖ Det saknades en aktuell kompetensförsörjningsplan. Det fanns otydligheter i ansvarsfördelningen mellan vård- och omsorgsförvaltningen och HR gällande arbetet att ta fram en sådan plan.
- ❖ Kommunstyrelsen brast i sin uppsiktspflicht genom att inte ha uppmärksammat att nämnden inte hade antagit en kompetensförsörjningsplan.
- ❖ I såväl nämndens som kommunstyrelsens yttrande till revisionen 2021 framgår att förvaltningarna förstår de slutsatser och rekommendationer som granskningen lyfte fram och att åtgärder skulle komma att vidtas.

Rekommendationer

Vård- och omsorgsnämnden rekommenderades att:

- ❖ Löpande ta fram samlade kartläggningar utifrån nuvarande och framtida kompetensförsörjningsbehov,
- ❖ Ta fram och besluta om en kompetensförsörjningsplan.
- ❖ I dialog med kommunstyrelsen tydliggöra rådande oklarheter kring ansvarsfördelning avseende HR-funktioner.

Kommunstyrelsen rekommenderades att:

- ❖ Fullfölja sin uppsiktspflicht genom att årligen följa upp med nämndernas kompetensförsörjningsplaner samt utifrån dessa föra dialog med nämnderna kring deras samlade kompetensförsörjningsbehov.
- ❖ I dialog med övriga nämnder klargöra ansvarsfördelningen avseende HR-funktionen.

Kompetensförsörjning

Vård- och omsorgsnämnden 1(3)

Rekommendation	Iakttagelser uppföljande granskning
<p>Besluta om en plan för kompetensförsörjning.</p> <p>Ta fram kartläggningar utifrån nuvarande och framtida behov av kompetensförsörjning.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Nämnden beslutade 2022-06-15 om en kompetensförsörjningsplan för 2022. Planen i sin helhet skulle revideras senast i juni 2023. Vid intervju framgår att planen inte har följts upp. Det uppges bero dels på ett ansträngt ekonomiskt läge under 2023, dels att det blev ett hastigt byte av förvaltningschef i juni 2023. Förvaltningen leds för närvarande av en tillförordnad förvaltningschef. Arbetet med kompetensförsörjningsplanen har inte följts upp i samband med årsbokslutet för 2022 eller för 2023 och inte heller i delårsrapporten 2023. ❖ Kompetensförsörjningsplanen har utifrån en kartläggning identifierat yrkesgrupper, antalet tillsvidareanställda per 31 december 2020 och en prognos över antalet som behövs 2025 (se tabell på nästa sida). Intervjuade uppger att en uppföljning av prognosen är planerad att genomföras under våren 2024. ❖ I kompetensförsörjningsplanen framgår att förvaltningen delvis konkurrerar om samma personal. Vid intervju beskrivs att det är respektive verksamhetschef som arbetar med sina enhetschefer för att identifiera kompetensförsörjningsbehoven. Vidare ges ett exempel om att verksamhetsområdet för funktionsnedsättning har arbetat med att se över medarbetares kompetens för att matcha medarbetare i rätt verksamhet. ❖ I kompetensförsörjningsplanen finns en handlingsplan med 14 pågående aktiviteter och 13 utvecklingsområden uppdelade efter en modell för kompetensförsörjning för att attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avsluta medarbetare. Aktiviteterna i handlingsplanen ska följas upp årligen av förvaltningens ledningsgrupp. Intervjuade beskriver ett pågående arbete med de aktiviteter och utvecklingsområden som återfinns i handlingsplanen men uppger att dokumenterad uppföljning inte har skett. På nästa sida beskrivs tre åtgärder från handlingsplanen.

Kompetensförsörjning

Vård- och omsorgsnämnden 2(3)

- ❖ Tabellen avser antal tillsvidareanställda 2020-12-31 och 2023-12-31 samt det prognostiserade behovet till 2025. För tre av fem yrkesgrupper har antalet medarbetare minskat.
- ❖ Statistiken för 2020 är hämtad från kompetensförsörjningsplanen. Förvaltningen får aktuell statistik fördelat på yrkesgrupp från HR och den senaste statistiken har lagts till i tabellen.
- ❖ Av handlingsplanen framgår att personalomsättningen har ökat under de senaste åren. Det framgår även av delårsrapport och årsbokslutet för 2023.

Yrke	2020-31-12	2023-12-31	Behov 2025
Undersköterska	347	379	415
Sjuksköterska	39	44	46
Fysioterapeut	10	8	13
Arbetsterapeut	19	18	23
Handledare inom funktionsnedsättning	217	210	259

Nedan listas tre exempel på aktiviteter i handlingsplanen:

1. En aktivitet för att utveckla medarbetare är att säkerställa att medarbetarnas individuella kompetensutvecklingsplaner genomförs och årligen följs upp i resultat och utvecklingssamtal. Detta ska ske genom medarbetarenkäten och följas upp löpande. I intervju förtydligas att det ställs en fråga om det finns en individuell kompetensutvecklingsplan i medarbetarenkäten och att respektive verksamhetschef samt enhetschef får resultatet av detta. Medarbetarenkäten görs årligen.
2. Ytterligare en aktivitet för att utveckla medarbetare är att genom det riktade statsbidraget äldreomsorgslyftet ge personal möjlighet att genomgå utbildning till undersköterska på betald arbetstid. Vid intervju framgår att cirka 35 medarbetare utbildats mellan 2021 och 2023.
3. För att rekrytera medarbetare ska en enhetlig pedagogisk struktur skapas för anställda inom funktionsnedsättning genom en titulaturändring avseende "handledare". Nämnden fattade beslut om ett titulaturbyte 2023-02-22. Av ärendebeskrivningen framgår att det görs för att kunna kräva en viss utbildning av personal samt för att erbjuda brukare personal med rätt kompetens. Titeln "handledare inom funktionsnedsättning" har ersatts med stödassistent, stödpedagog eller omsorgspedagog.

Kompetensförsörjning

Vård- och omsorgsnämnden 3(3)

Rekommendation	Iakttagelser uppföljande granskning
<p>I dialog med kommunstyrelsen förtydliga ansvarsfördelningen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Intervjuade ger en samlad bild av att det sedan granskningen 2021 genom dialog med kommunstyrelsen har tydliggjort ansvaret. Vidare uppges att det är tydligt att förvaltningen äger arbetet med att ta fram och arbeta med kompetensförsörjning medan HR ger stöd med exempelvis statistik och mallar. ❖ I framtagandet av kompetensförsörjningsplanen 2022 beskriver intervjuade att de fick ett bra stöd från HR. ❖ Ett av fullmäktiges mål för mandatperioden 2023-2026 handlar om att vara en attraktiv arbetsgivare. Kommunstyrelsen kommer att formulera ett mål som gäller för samtliga nämnder enligt vård- och omsorgsnämndens protokoll 2023-12-13.

Kompetensförsörjning

Kommunstyrelsen 1(1)

Rekommendation	Iakttagelser uppföljande granskning
Fullfölja sin uppsiktsplikt genom att årligen följa upp nämndernas kompetensförsörjningsplaner samt utifrån dessa föra dialog med nämnderna kring deras samlade kompetensförsörjningsbehov.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kommunstyrelsen uppgav i sitt yttrande 2021 att förvaltningarnas arbete med kompetensförsörjningsplan kommer att följas upp årligen bland annat genom kommunens ledningsgrupp. Den årliga uppföljningen av kompetensförsörjningen för kommunen som helhet redovisas i kommunens årliga personalbokslut. ❖ Enligt svar från HR har frågan om nämndernas kompetensförsörjningsplaner lyfts i ledningsgruppen. Därtill beskrivs nämndernas kompetensförsörjningsplaner vara en punkt som följs upp på de resultatdialoger kommunstyrelsen håller två gånger per år med nämnderna. ❖ Inför resultatdialogen hösten 2023 fick nämnderna en mall att fylla i med information med rubriker så som målarbete, utmaningar och möjligheter, omvärldsfaktorer och samverkansmöjligheter. Frågan om kompetensförsörjningsplan framgår inte av mallen som skickades till nämnderna. Av intervjun framkom att vård- och omsorgsnämnden lyfte frågan under resultatdialogen med kommunstyrelsen. ❖ Av personalbokslutet 2022 framgår att de tre stora förvaltningarna - vård och omsorg, barn och utbildning samt service - har haft kompetensförsörjningsplaner antagna av nämnd under 2022. I svar från HR vid denna uppföljning framgår att förvaltningarna barn och utbildning samt service har haft en kompetensförsörjningsplan beslutad av nämnd för verksamhetsåret 2023.
I dialog med övriga nämnder klargöra ansvarsfördelningen avseende HR-funktionen.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ I svar från HR samt i personalbokslutet 2022 framgår att stödmaterial för gapanalyser för kommunens stora yrkesgrupper och bristyrken samt stödmaterial för att ta fram kompetensförsörjningsplaner i förvaltningarna har arbetats fram. ❖ HR beskriver att dialog och möten har hållits med nämnderna för att förtydliga ansvarsfördelningen vilket stämmer överens med bilden från vård- och omsorgsförvaltningen.

Samlad bedömning

Vård- och omsorgsnämnden

Vår samlade bedömning är att vård- och omsorgsnämnden delvis har vidtagit åtgärder i enlighet med revisionens rekommendationer.

En kompetensförsörjningsplan med tillhörande handlingsplan togs fram i juni 2022 men har inte reviderats under 2023 i enlighet med nämndens beslut. Det saknas en samlad uppföljning av åtgärder och resultatet av arbetet med planen. För att det ska finnas en aktuell bild av behovet av kompetensförsörjning, såväl gällande utvecklandet av befintliga medarbetare som rekrytering av nya medarbetare, är det av vikt att nämnden gör en årlig översyn av kompetensförsörjningsplanen. Detta för att kunna följa om de aktiviteter och utvecklingsområden som genomförs ger önskade resultat.

I granskningen 2021 framgick att det fanns stora utmaningar gällande kompetensförsörjning och vår uppfattning är att utmaningen kvarstår. För tre av fem identifierade yrkesgrupper har antalet anställda minskat 2023 jämfört med 2020.

Förvaltningen konkurrerar delvis om samma personal vilket stärker behovet av ett strategiskt arbete på förvaltningsövergripande nivå. Det är positivt att dialog mellan förvaltningen och HR har förtydligat ansvarsfördelningen och att stödet från HR i framtagandet av kompetensförsörjningsplanen 2022 fungerade väl.

Rekommendation	Bedömning	
Löpande ta fram samlade kartläggningar utifrån nuvarande och framtida kompetensförsörjningsbehov.	En kartläggning gjordes i framtagandet av kompetensförsörjningsplanen 2022. En årlig översyn av befolkningsprognos, statistik och yrkeskategorier har inte gjorts.	—
Ta fram och besluta om en kompetensförsörjningsplan.	En kompetensförsörjningsplan för 2022 har antagits. Under 2023 har nämnden inte fattat några beslut gällande planen.	—
I dialog med kommunstyrelsen tydliggöra rådande oklarheter kring ansvarsfördelning avseende HR-funktioner.	Inför framtagandet av kompetensförsörjningsplanen 2022 hade ansvarsfördelningen tydliggjorts och stödet från HR uppges vara bra.	✓

Samlad bedömning

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har delvis vidtagit åtgärder i enlighet med revisionens rekommendationer från 2021.

Arbetet med kompetensförsörjning har lyfts i ledningsgrupp och resultatdialoger. I resultatdialoger har det emellertid varit upp till nämnderna att lyfta frågan.

De tre stora förvaltningarna, barn och utbildning, service, och vård och omsorg hade beslutade planer för 2022. Däremot har inte vård och omsorg haft en beslutad plan för 2023. Kommunstyrelsen kan med fördel följa upp om nämnderna har aktuella planer och vid behov uppmana de nämnder som saknar aktuella planer att se över befintliga planer eller ta fram nya.

Ansvarsfördelningen mellan nämnderna och HR-funktionen är tydliggjord och det finns stödmaterial att tillgå för nämnderna i framtagandet av kompetensförsörjningsplaner.

Rekommendation	Bedömning	
Fullfölja sin uppsiktsplikt genom att årligen följa upp med nämndernas kompetensförsörjningsplaner samt utifrån dessa föra dialog med nämnderna kring deras samlade kompetensförsörjningsbehov.	Kompetensförsörjningsbehovet följs i kommunens ledningsgrupp. Det finns möjlighet att lyfta frågan om kompetensförsörjningsplaner vid årliga resultatdialoger.	—
I dialog med övriga nämnder klargöra ansvarsfördelningen avseende HR-funktionen.	Dialog har hållits och ansvarsfördelningen har tydliggjorts. Därtill har HR tagit fram material och mallar till stöd för förvaltningarnas arbete.	✓

Förstudie av
näringslivsarbetet

Sammanfattning 2021 års förstudie

- ❖ Syftet med förstudien 2021 var att bedöma behovet av en fördjupad granskning inom området för näringslivsarbetet.
- ❖ Slutsatsen var att det inte fanns ett behov av en fördjupad granskning.
- ❖ Däremot fann revisionen att det var av vikt att fortsätta följa det påbörjade arbetet med handlingsplanen för ett förbättrat företagsklimat och de åtgärder som presenterades i tillväxtavdelningens verksamhetsplan 2021.
- ❖ *Handlingsplanen* består av fem utvecklingsområden med tillhörande aktiviteter och åtgärder. Kommunstyrelsen fastställde planen i november 2021 och beslutade om halvårsavstämning till kommunstyrelsen.
- ❖ *Verksamhetsplanen 2021* utgick från två av fullmäktiges inriktningsmål: (1) att attrahera nyföretagande och stärka befintligt näringsliv med tre effektmål samt, (2) insatser som leder till arbete eller studier. Inriktningsmålen var nedbrutna i effektmål med tillhörande indikatorer.
- ❖ I förstudien lämnades inga rekommendationer och revisionen önskade inget svar från kommunstyrelsen.

Iakttagelser uppföljande granskning

Handlingsplan för ett förbättrat företagsklimat och verksamhetsplan 2021

- ❖ När kommunstyrelsen antog planen 2021-30-11 beslutades om halvårsavstämning till styrelsen.
- ❖ Under 2022 följdes planen upp 2022-05-10 samt 2022-10-11 i kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU). Under 2023 gjordes enbart en uppföljning i juni 2023 till KSAU. Planen har fem utvecklingsområden med tillhörande åtgärder. Av uppföljningen som framgår i protokollen beskrivs majoriteten av åtgärderna som genomförda eller pågående.
- ❖ KSAU har därtill fått information om näringslivsarbetet vid fyra respektive fem tillfällen under 2022 och 2023 av näringslivschefen enligt KSAU protokoll. Av KSAU protokoll från den 30 januari 2024 framgår under punkten aktuell näringslivsinformation att antalet arbetsställen samt antalet sysselsatta på dessa ställen ökat jämfört med 2022.
- ❖ Målet med handlingsplanen är att få höga omdömen i Sveriges kommuners och regioners servicemätning för företagare (Insikt) samt att nå en topp 50-placering i Svenskt Näringslivs ranking år 2024.
- ❖ Handlingsplanens mål har följts upp i kommunstyrelsens årsredovisning 2022. Målet om att "attrahera nyföretagande", vilket också är ett av målen som verksamhetsplanen 2021 utgick ifrån, följs upp i årsredovisningen. I uppföljningen framgår att kommunens omdöme i Insikt minskade 2022 jämfört med 2021. Däremot har kommunen klättrat 85 placeringar i Svenskt Näringslivs ranking till plats 98 år 2023. Detta är kommunens bästa resultat hittills i rankingen. Vidare framgår att aktiviteter i handlingsplanen har genomförts under 2022, bland annat utbildningen *Inte bara trevlig* till medarbetare i kommunen.
- ❖ Det andra målet i verksamhetsplanen 2021 om insatser som leder till studier eller arbete har inte följts upp av kommunstyrelsen. Av årsredovisningen från 2022 framgår att det följs upp av gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

Iakttagelser uppföljande granskning

- ❖ En ny verksamhetsplan togs fram för 2022 vilken består av en lista med tre särskilda fokusområden under rubriken "som ryms inom målstyrningen" och sex särskilda fokus under rubriken "utanför målstyrningen":
  - ❖ *Särskilda fokus som ryms inom målstyrningen*
    - Utveckla en struktur för kommunens arbete med Agenda 2030.
    - Inleda arbetet med att ta fram ett planprogram för Berga Trädgårdsstad.
    - Utveckla strukturen för kommunens trygghetsarbete.
  - ❖ *Särskilda fokus utanför målstyrningen*
    - Ta fram kunskapsunderlag samt strategiska ställningstaganden gällande risken för översvämning.
    - Skapa gemensam målbild med företag och medborgare för Eslöv centrum utveckling kommande år.
    - Implementera plan för förbättrat företagsklimat.
    - Fortsätt samarbete med Region Skåne och Trafikverket för hållbar utveckling av infrastruktur.
    - Ta fram styrdokument för kommunens fastigheter och verksamhetslokaler.
    - Hitta ny struktur för kommunens destinationsarbete i dialog med andra aktörer.
- ❖ Det finns inga ytterligare beskrivningar över hur fokusområdena ska genomföras, vem som är ansvarig eller när det ska vara genomfört. Verksamhetsplanen gällde även för 2023 då ingen ny plan togs fram i väntan på kommunens nya målstruktur. Det finns inte en samlad uppföljning av arbetet för 2022 eller 2023.
- ❖ Tillväxtavdelningen hänvisar till uppföljning i årsredovisningen. Det finns däremot inte ett samlat avsnitt för tillväxtavdelningen i årsredovisningen.

Slutsats

Kommunstyrelsen

Uppföljningen av kommunens näringslivsarbete med fokus på handlingsplanen för ett förbättrat företagsklimat och tillväxtavdelningens verksamhetsplaner visar att:

- ❖ KSAU får löpande information om näringslivsarbetet.
- ❖ Den halvårsuppföljning kommunstyrelsen beslutade om i november 2021 gällande handlingsplanen har inte genomförts under 2023.
- ❖ Uppföljningen till KSAU i juni tillsammans med årsredovisning 2022 samt uppgifter till oss i samband med uppföljningen visar att majoriteten av de listade aktiviteter i handlingsplanen är pågående eller genomförda.
- ❖ Verksamhetsplanen 2022 hade som ett särskilt fokusområde att implementera handlingsplanen för ett förbättrat företagsklimat. Uppföljningar av verksamhetsplanerna har enbart gjorts i olika delar av årsredovisningen och inte i en samlad uppföljning.
- ❖ Kommunen har förbättrat sitt resultat i Svenskt Näringslivs ranking vilket är ett av målen i handlingsplanen. Lika så har antalet registrerade företag, antalet arbetsställen och arbetstillfällen dessa skapar fortsatt att öka under 2023 jämfört med 2022.

Källförteckning

Avtalshantering

- ▶ Kommunstyrelsens protokoll 2023-02-07 § 30 Plan för intern kontroll 2023
- ▶ Policy för inköp och upphandling
- ▶ Riktlinjer för inköp och upphandling
- ▶ Kommunstyrelsens och samtliga nämnders risk- och väsentlighetsanalys inklusive intern kontrollplan för 2023
- ▶ Processkarta inköpsprocessen 2024-01-16

Näringslivsarbetet

- ▶ Plan för förbättrat företagsklimat 2021
- ▶ Verksamhetsplan 2021/2022 Tillväxtavdelningen
- ▶ Verksamhetsplan 2022 Tillväxtavdelningen
- ▶ Presentation KSAU 20 juni 2023
- ▶ Protokoll KSAU januari 2022 - januari 2024
- ▶ Årsredovisning 2022

Bemanning och kompetensförsörjning

Intervjuade funktioner

- ▶ Tillförordnad förvaltningschef
- ▶ Verksamhetschef äldreomsorg
- ▶ Verksamhetschef funktionsnedsättning
- ▶ Verksamhetschef hälsa och bistånd

Dokument

- ▶ Kommunstyrelsens riktlinjer för utövande av uppsiktsplikt 2022-01-11
- ▶ Personalbokslut 2022
- ▶ Vård- och omsorgsnämndens kompetensförsörjningsplan 2022
- ▶ Vård- och omsorgsnämndens protokoll januari 2023 - januari 2024
- ▶ Vård- och omsorgsnämndens delårsrapport 2023
- ▶ Vård- och omsorgsnämndens årsbokslut 2022 och 2023

Kommunstyrelsen

---

§ 102

KS.2021.0551

Yttrande över revisionsrapport "Granskning av kommunens avtalshantering"**Ärendebeskrivning**

Eslövs kommuns förtroendevalda revisorer har gett Ernst & Young uppdraget att granska kommunstyrelsens och nämndernas avtalshantering.

Revisorerna önskar senast den 9 maj 2022 svar från kommunstyrelsen och nämnderna på vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av vad som framkommit i granskningen och de rekommendationer som lämnas i granskningsrapporten, daterad den 8 februari 2022.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Yttrande angående revisionens granskning av avtalshantering
- Bilaga 1. Åtgärdsplan för avtalshantering
- Granskningsrapport av kommunens avtalshantering
- Missiv Granskning av kommunens avtalshantering

Beredning

Eslövs kommunsförtroendevalda revisorer har i granskningen av kommunens avtalshantering bedömt att arbetet till stor del sker ändamålsenligt, att det finns en ändamålsenlig organisation för avtalshantering och att det till stor del finns en god kvalitet vid utformningen av avtal. Revisionen framhåller att införandet av en central inköps- och upphandlingsavdelning har skapat förutsättningar för en kompetent organisation. Dock konstateras att det återstår delar att från kommunstyrelsens sida säkerställa en enhetlig hantering och uppföljning av avtal i nämnderna.

Kunskapen om rådande riktlinjer och rutiner ute i verksamheterna behöver stärkas och avtalsuppföljning samt avvikelserapportering förbättras. Vidare uppmärksammar revisionen gällande intern kontroll att avtalshantering inte ingår i någon risk- och väsentlighetsanalys.

Utifrån granskningsresultaten rekommenderar revisionen kommunstyrelsen och nämnderna att:

- Se över hur avtal registreras och förvaras
- Säkerställa att alla som tecknar och hanterar avtal har god kännedom om rutiner och riktlinjer
- Säkerställa att riktlinjer och mallar efterlevs

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

- Säkerställa att avtalsuppföljning sker
- Förtydliga den interna kontrollen och se till att avtalshantering ingår i risk- och väsentlighetsanalysen inom ramen för intern kontroll
- Stärka rutiner för avvikelserapportering och säkerställa att de följs.

För var och en av rekommendationerna ovan önskar revisionen svar om vilka åtgärder som kommer att vidtas och när åtgärderna kommer att vidtas.

Kommunledningskontoret har i bilaga 1 tagit fram en åtgärdsplan för var och en av revisionens rekommendationer om vilka åtgärder som föreslås vidtas, vem som är ansvarig för genomförandet samt när åtgärderna ska vara genomförda.

Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen att anta åtgärdsplanen och överlämna till revisionen.

Yrkanden

Catharina Malmborg (M), Göran T Andersson (MP) och Tony Hansson (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslut

- Kommunstyrelsen beslutar att anta föreslagen åtgärdsplan och överlämna till revisionen.

Beslutet skickas till

Förtroendevalda revisorer i Eslövs kommun
Samtliga nämnder

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Granskning av kommunens avtalshantering

Eslövs kommun

Malin Lundberg &
Tyko Ager

Datum 2022-02-08

Innehåll

1	Sammanfattning	3
2	Inledning	4
2.1	Bakgrund	4
2.2	Syfte och revisionsfrågor	4
2.3	Genomförande och avgränsning	4
2.4	Revisionskriterier	5
3	Organisation	7
3.1	Inköps- och upphandlingsorganisationen i Eslövs kommun	7
3.1.1	Riktlinjer för inköp och upphandling	7
3.1.2	Rutin för registrering av avtal	8
3.1.3	Signering av avtal	10
3.1.4	Avtalsförlängning.....	10
3.2	Bedömning	10
4	Kvalitén vid utformning av avtal	12
4.1	Stickprovskontroller	12
4.2	Kommentarer till stickprov.....	16
5	Avtalsuppföljning	17
5.1	Övergripande iakttagelser.....	17
5.2	Kommunövergripande avtalsuppföljning	17
5.3	Avtalsuppföljning i kommunens verksamheter	17
5.4	Avvikelse rapportering	18
5.5	Bedömning	19
6	Slutsats	20
6.1	Rekommendationer	21
7	Källförteckning	22

1 Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Eslövs kommun granskat kommunstyrelsen, barn- och familjenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, servicenämnden och vård- och omsorgsnämnden i syfte att bedöma kvalitetssäkringen vid utformande av avtal samt vilken uppföljning av ingångna avtal som sker.

Granskningsresultaten grundas på genomförda stickprov, intervjuer och dokumentstudier. Stickproven är baserade på ett slumpmässigt urval av sammanlagt 13 avtalsdokument från kommunstyrelsen och nämnderna. Avtalen har kontrollerats mot sju kontrollfrågor grundade i tidigare granskningar av liknande karaktär, Eslövs kommuns riktlinjer för avtalshantering, avtalsmall och checklista.

Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen och nämnderna tillsammans har en avtalshantering som till stor del är ändamålsenlig. Vår bedömning grundar sig på att det finns en ändamålsenlig organisation för avtalshantering och att det till stor del finns en god kvalitet vid utformningen av avtal. Nya avtal har till stor del någon form av uppföljningsaktivitet genomförd.

Det är dock vår bedömning att kunskapen om rådande riktlinjer och rutiner ute i verksamheterna behöver stärkas. Därutöver kan avtalsuppföljningen och arbetet med avvikelserapportering förbättras så att alla avtal har en plan för uppföljning som följs. Gällande intern kontroll ser vi sammanlagt att avtalshantering inte ingår i någon risk- och väsentlighetsanalys.

Avslutningsvis skulle det gynna alla förbättringsområden om en fullständig och överblickbar avtalsdatabas fanns att tillgå.

Utifrån granskningsresultaten rekommenderar vi kommunstyrelsen och granskade nämnder att:

- ▶ Se över hur avtal registreras och förvaras.
- ▶ Säkerställa att alla som tecknar och hanterar avtal har god kännedom om rutiner och riktlinjer.
- ▶ Säkerställa att riktlinjer och mallar efterlevs.
- ▶ Säkerställa att avtalsuppföljning sker.
- ▶ Stärka den interna kontrollen och se till att avtalshantering blir riskbedömd.
- ▶ Förtydliga rutiner för avvikelserapportering och säkerställa att de följs.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Eslövs kommun ingår årligen en mängd avtal. Bristande riktlinjer, rutiner, kompetens och uppföljning av avtal riskerar att medföra stora kostnader för en kommun. Mot bakgrund av identifierade risker avseende avtal som tecknas vid inköp och upphandling finns anledning att granska kommunens kvalitetssäkring vid utformande av avtal samt vilken uppföljning av ingångna avtal som sker.

I de fall efterlevnad och uppföljning av avtal brister riskerar det att medföra onödiga kostnader för kommunen och därtill kan dess förtroendekapital rubbas om kommunens intressen i avtalen inte efterlevs.

Mot bakgrund av ovanstående har revisorerna beslutat att granska kommunens kvalitetssäkring vid utformande av avtal samt vilken uppföljning av ingångna avtal som sker.

2.2 Syfte och revisionsfrågor

Gransknings syfte har varit att bedöma kommunstyrelsens och nämndernas kvalitetssäkring vid utformande av avtal samt vilken uppföljning av ingångna avtal som sker.

I granskningen besvaras följande revisionsfrågor:

- ▶ Säkerställer kommunstyrelsen och nämnderna att det finns en ändamålsenlig organisation för deras avtalshantering?
- ▶ Säkerställer kommunstyrelsen och nämnderna kvalitén vid utformning av avtal?
  - Finns definierade avtalsparter?
  - Framgår avtalets avsikt?
  - Är avtalen tidsbestämda?
  - Framgår det av avtalet hur den avtalade tjänsten/produkten ska följas upp?
- ▶ Finns tillräckliga rutiner för avtalsuppföljning?
  - Är kontrollerna tillräckliga i omfattning, kvalitet, innehåll och antal och har de relevant fokus?
  - Analyseras resultaten av genomförda avtalsuppföljningar?
  - Finns rutiner som förhindrar att förlängning av avtal sker automatiskt?

2.3 Genomförande och avgränsning

Granskningen är avgränsad till avtalshantering gällande inköp av tjänster och varor. Kommunens avtalshantering har granskats genom en dokumentanalys och intervjuer med den centralt placerad inköps- och upphandlingsavdelningen och med samtliga förvaltningar. Därtill har 13 stickprov av avtal från de intervjuade förvaltningarna och den centrala avdelningen kontrollerats.

Avtalen har kontrollerats utifrån sju kontrollfrågor baserade på revisionsfrågorna, tidigare granskningar av liknande karaktär samt kommunens riktlinjer för avtalshantering och checklista. Kontrollpunkterna är följande:

- ▶ Finns definierade avtalsparter?
- ▶ Framgår avtalets avsikter?
- ▶ Är avtalen tidsbestämda?
- ▶ Återfinns möjligheten att bryta avtalet i förtid samt framgår uppsägningstid?
- ▶ Är avtalet korrekt undertecknat?
- ▶ Framgår det av avtalet hur den avtalade tjänsten/produkten ska följas upp?
- ▶ Beaktas miljömässig, ekonomisk och social hållbarhet?

2.4 Revisionskriterier

- ▶ Kommunallagen

Det är enligt 6 kap. 1 § styrelsens uppgift att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnder. Kommunstyrelsen ska, enligt 6 kap. 2 §, uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunallagens 6 kap 6 § anger att nämnderna inom sitt ansvarsområde ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med Kommunfullmäktiges mål och riktlinjer, samt i enlighet med lagar och författningar som gäller för verksamheten.

- ▶ Lagen om offentlig upphandling

Lagen om offentlig upphandling (LOU 2016:1 145) reglerar inköp och upphandlingar inom offentlig verksamhet. De grundläggande principerna i lagstiftningen är att offentlig verksamhet, vid upphandling, ska behandla leverantörer på ett likvärdigt, icke-diskriminerande, öppet, sätt. Sedan 1 januari 2017 är det obligatoriskt att kommunicera elektroniskt vid upphandlingar.

Myndigheten ska i något av upphandlingsdokumenten ange den grund för utvärdering av anbud som den avser att använda. Direktupphandlingsgränsen var vid granskningstillfället och fram till 2022-01-31 på 626 284 sek. Därefter höjs gränsvärdet till 700 000 sek. Vid direktupphandling ska den upphandlande myndigheten anteckna skäl för direktupphandling och annat av betydelse om upphandlingens värde överstiger 100 000 kronor. Myndigheten ska ha riktlinjer för direktupphandling.

Den upphandlande myndigheten ska tilldela den leverantör ett kontrakt vars anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga för myndigheten. Anbudet ska utvärderas på någon av följande grunder:

1. Bästa förhållandet mellan pris och kvalitet
2. Pris
3. Kostnad¹

---

¹ Enligt LOU (2016:1 145) avser kostnad den totala kostnad som ett avtal innebär, exempelvis kommunens omställningskostnader i samband med tecknande av avtal.

▶ Policy för inköp och upphandling

Enligt befintlig policy i Eslövs kommun ska offentlig upphandling användas som ett strategiskt verktyg för att göra goda affärer. I gällande policy ingår följande inriktningsmål:

- ▶ Effektiva inköp - upphandling ska motsvara verksamhetens faktiska behov.
- ▶ Affärsmässighet - Ingångna avtal ska följas och Eslövs kommun ska agera som en god affärspartner.
- ▶ En väl fungerande konkurrens - upphandlingar ska vara utformade på ett sätt som möjliggör ett ökat leverantörsdeltagande.
- ▶ Mångfald av leverantörer och innovativa lösningar
- ▶ Miljömässigt och socialt ansvarsfull upphandling
- ▶ Säker upphandling - Informationssäkerhet, säkerhetsskydd och dataskydd ska säkerställas i samtliga upphandlingar.

3 Organisation

3.1 Inköps- och upphandlingsorganisationen

Från intervju med berörda funktioner i Eslövs kommun framgår att nuvarande struktur med en centralt placerad inköps- och upphandlingsavdelning för genomförande av upphandlingar av varor och tjänster är nyinrättad och har enligt uppgift funnits sedan september 2020. Tidigare låg ansvaret för verksamhetsspecifika upphandlingar ute i förvaltningarna med egna upphandlare. I samband med omorganiseringen antog kommunstyrelsen nya riktlinjer för inköp och upphandling², där avtalsägarskapet är förtydligat utifrån vilken kategori av upphandling som avses. Dessa är riktade till samtliga nämnder och kommunstyrelsen. På inköps- och upphandlingsavdelningen finns sex upphandlare, två e-handlare samt en inköpsamordnare och avdelningschef. Nedan redogörs för befintliga riktlinjer gällande avtalshantering samt arbetet med avtalshantering enligt intervjusvar och mottagna dokument.

3.1.1 Riktlinjer för inköp och upphandling

Av kommunens riktlinjer för inköp och upphandlingar framgår att Eslövs kommun har en samordnad upphandlingsfunktion avseende varor och tjänster. Samtliga annonseringspliktiga³ upphandlingar av varor och tjänster genomförs av inköps- och upphandlingsavdelningen på kommunledningskontoret, med stöd av sakkunniga referenspersoner från berörda förvaltningar. Till den samordnade upphandlingsfunktionen ingår ej de upphandlingar som rör kommunens planarbete, projektering samt genomförande av bygg och driftentreprenad. Inköps- och beställarfunktionen är decentraliserad, vilket innebär att inköp och beställningar från befintliga avtal görs av medarbetare i respektive förvaltning.

Följande funktioner finns inom kommunens inköps- och upphandlingsverksamhet:

- ▶ Inköps- och upphandlingsavdelningen: Kommunövergripande ansvar för kommunens upphandlingar av varor och tjänster. Ansvarar även för att ta fram styrdokument och besluta om riktlinjer och rutiner. Därtill ansvarar de för kompetensutveckling inom varu- och tjänsteupphandlingsområdet.
- ▶ Inköpsansvarig: Utsedd av förvaltningschef på respektive förvaltning. Ansvarar för att upphandlingsbehovet bereds och beslutas i nämnd. Kommunikerar med inköps- och upphandlingsavdelningen och ser till att information och material når ut till förvaltningens samtliga verksamheter.
- ▶ Inköpsgrupp: Inköpsansvariga från respektive förvaltning och kommunens bolag samt medarbetare från inköps- och upphandlingsavdelningen. Träffas fyra gånger per år för information och kunskapsutbyte.
- ▶ Beställare: Den som beställer varor och tjänster från kommunens upphandlade avtal, främst via kommunens beställningsportal. Ansvarar för

---

² Antaget av kommunstyrelsen 2020-09-01 att gälla från och med 2020-10-15.

³ Annonseringspliktiga varor överstiger direktupphandlingsgränsen.

att reklamera vid fel och brister i sina egna beställningar till leverantören och rapportera avvikelser till avtalsägaren.

- ▶ Direktupphandlare: Utses av respektive förvaltning och genomför upphandlingar som understiger direktupphandlingsvärdet⁴. Om direktupphandlingen inte överstiger 100 000 sek genomförs upphandlingen av aktuell förvaltning. Över 100 000 och inom direktupphandlingsvärdet ska förvaltningens inköpsansvarig kontakta inköps- och upphandlingsavdelningen samtidigt som det råder dokumentationsplikt och kommunens upphandlingssystem ska användas.
- ▶ Upphandlare: Genomför annonseringspliktiga upphandlingar. Sitter på kommunledningskontoret i inköps- och upphandlingsavdelningen.
- ▶ Referensgrupp: Upphandlare och sakkunniga representanter från berörda förvaltningar för upphandlingsprojekt.

Inom kommunen finns tre kategorier för anskaffningar: *kommunövergripande*, *samordnad* och *verksamhetsspecifik*. Klassificeringen finns för att tydliggöra vilken delegationsordning som är tillämplig samt hur avtalsägarskapet och ansvar ska fördelas. Kommunövergripande anskaffningar berör samtliga förvaltningar och kan exempelvis omfatta kontorsmaterial. Samordnad upphandling berör fler än en men inte samtliga förvaltningar. Verksamhetsspecifika upphandlingar berör en enskild förvaltning eller avgränsad verksamhet.

Samtliga upphandlade avtal ska innehålla vem som är avtalsägare enligt kommunens riktlinjer. För de kommunövergripande avtalen är alltid inköps- och upphandlingsavdelningen avtalsägare. Samordnade avtal ägs gemensamt av de förvaltningar som har behovet. De verksamhetsspecifika avtalen ägs av berörd förvaltning. Avtalsägaren är alltid ytterst ansvarig för avtalsförvaltningen. Avtalsförvaltningsplaner som upphandlare har som rutin att ta fram syftar till att hjälpa avtalsägaren att förvalta avtalet under avtalstiden. Beslut rörande avtal kan inte överlåtas på annan än avtalsägare, medan övriga delar av avtalsförvaltningen fördelas mellan olika roller i avtalsförvaltningsplanen.

3.1.2 Rutin för registrering av avtal

Enligt riktlinjer för inköp och upphandling ska samtliga upphandlade avtal registreras i kommunens databas för en enhetlig hantering. De förvaltningar som genomför egna upphandlingar ska vid avtalsregistrering vända sig till aktuell kontaktperson på inköps- och upphandlingsavdelningen. De system som används är dokument- och ärendehanteringssystemet Platina, verksamhetssystemet för upphandling och avtalshantering Tendsign samt direktupphandlingsmodulen. I kommunens informations- och dokumenthanteringsplan finns en allmänt hållen text som fastställer att om kommunen har en separat avtalsmodul ska avtalen registreras där. Därutöver står att ingångna avtal genom upphandling ska diarieföras och registreras i närarkiv/verksamhetssystem.

---

⁴ Den aktuella direktupphandlingsgränsen återfinns på upphandlingsmyndighetens hemsida: [Tröskelvärden och direktupphandlingsgränser | Upphandlingsmyndigheten](#). Fram till 2022-01-31 är gränsen vid 626 284 sek. Därefter höjs gränsvärdet till 700 000 sek.

Kännedomen om gällande riktlinjer och rutiner kring registrering av avtal varierar inom kommunen. Enligt mottaget svar finns det inget centralt beslut eller krav i kommunen att avtal ska registreras och arkiveras i ett centralt system för diarieföring. Vid intervjuer får vi inte helt samstämmiga svar kring hur avtal ska ordnas/registreras i kommunen. Den centrala inköps- och upphandlingsavdelningen framhåller att samtliga av deras upphandlade avtal registreras på två ställen: i Platina och i Tendsign. Det framgår vidare att tanken är att avtalen ska förvaras i båda systemen, i Platina för att tillgängliggöra avtalen för allmänheten då de är upprättade handlingar samt i Tendsign för att uppfylla lagkrav på e-upphandling och upphandlings- och avtalsdokumentation.

Enligt mottaget svar från inköpssamordnare vid sakgranskningen fyller registreringen i två system flera skilda syften. Platina används för diarieföring men fyller även en viktig funktion i den politiska beslutsprocessen. Inköpssamordnaren menar att det är av juridisk betydelse för avtalets giltighet att det registreras i kommunens diariesystem och blir anmält som delegationsbeslut till kommunstyrelsen och ansvarig nämnd för att avtalet ska vinna laga kraft.

Vidare beskriver inköpssamordnaren att Tendsign är ett kvalitetssäkrat verksamhetsstöd och kan likställas med att alla verksamheter har separata verksamhetssystem inom bygglov, kvalitetsledning, rekrytering med mera. Syftet med att samla leverantörsavtalen i Tendsigns avtalsdatabas är att tillgängliggöra för kommunens beställare vilka avtal som finns så att avtalen efterlevs. Vidare är Tendsign inköps- och upphandlingsavdelningens ärendehanteringssystem som ska säkerställa att upphandling i Eslövs kommun har kvalitetssäkrade processer, både i förhållande till lagstiftning, leverantörer och anställda. Systemet kan samla in avvikelser, effektiviserar administration och säkrar bevakningar för de aktiviteter som lagts in under avtalsperioden. Inför anskaffning av ett nytt dokument och ärendehanteringssystem ställs krav att informationen kan konfigureras mellan de olika systemen.

Med syfte att rätt avtalsuppgifter diarieförs i kommunens dokument- och ärendehanteringssystem har det inom kommunen tagits fram en checklista. I mottaget dokument framgår följande punkter:

- ▶ Avtalets löptid
- ▶ Förlängningsklausuler
- ▶ Bevakning (när påminnelser ska ske)
- ▶ Avtalsägare och avtalsgrupp (dit påminnelserna ska skickas)
- ▶ Påminnelsernas textinnehåll, t ex "Inför upphörande av avtal. Avtalet går ut 0000-00-00 med möjlighet till förlängning ett år. Avisering om förlängning ska ske senast 6 månader innan avtalstidens utgång", se även MALL Rutiner för avtalspublicering i avtalsdatabasen
- ▶ Avtalstyp (ramavtal, avtal, avropsavtal, leveransavtal, uppdragsavtal etc)

3.1.2.1 Uppfattningen i verksamheterna

En intervjuad anger att avtal över direktupphandlingsgränsen registreras i Platina och i Tendsign samtidigt som avtal under gränsen endast registreras i Platina. Baserat på de sammanlagda intervjusvaren används främst Platina för avtalsregistrering, och i andra hand Tendsign.

Vidare från intervju med inköps- och upphandlingsavdelningen framgår att ett enhetligt arbetssätt beträffande avtalsregistrering inte är fullt inarbetat ännu. Uppfattningen som förmedlas är att riktlinjer och rutiner finns på plats men att det krävs mer tid för att dessa ska systematiseras ute i samtliga förvaltningar. Det framkommer vid en del intervjuer att verksamheterna har blivit av med resurser men att vissa arbetsuppgifter som tidigare låg på dessa resurser fortfarande förväntas genomföras i verksamheten. Det understryks dock att det finns en pågående dialog om den slutliga ansvarsfördelningen.

Otydligheten gällande registrering medför att det är komplicerat att få en fullständig bild över kommunens avtal. Det försvårar därmed möjligheten att ta ut fullständiga avtalslistor för kommunen eller för specifika verksamheter. Flertalet av inskickade avtalslistor som efterfrågades i samband med stickproven behövde sammanställas manuellt.

3.1.3 Signering av avtal

I Eslövs kommun tillämpas fysiska underskrifter av besluts- och avtalsdokument. Kommunen erbjuder även digital signering men användandet av privat bankID för underskrifter går i dagsläget inte att utkräva av kommunens anställda. Oavsett form registreras varje upphandling sedan september 2020 med ett diarienummer som styrs av upphandlingens klassificering och är spårbart i alla system. Diarienumret i varje upphandling framgår i samtliga upphandlingsdokument. I rutin från 2021-11-09 framgår att upphandlaren ansvarar för att ladda upp scannad kopia i båda systemen Tendsign och Platina. Diarieföring i Platina görs av en registrator. Därutöver ska, i förekommande fall, det fysiska originalet arkiveras. Enligt intervjusvar bör pappersversioner undvikas i möjligaste mån.

3.1.4 Avtalsförlängning

I rådande riktlinjer framgår att avtalsägaren ansvarar för beslut om förlängningar av avtal. När avtal registreras ska aviseringar, enligt kommunens rutiner, om eventuell förlängning ske enligt förlängningsklausulen i avtalet. Enligt intervjusvar finns påminnelsefunktioner i både Platina och Tendsign. På inköps- och upphandlingsavdelningen används påminnelsefunktionen i Tendsign samt i Platina för avtalsägare som saknar tillgång till Tendsign. Ute i förvaltningarna varierar tillvägagångssättet. En förvaltning anger att de använder påminnelsefunktionerna i båda systemen samt en intern lista för att uppmärksamma när avtal går ut och eventuella förlängningar behöver genomföras. En annan förvaltning anger att de främst utgår från en intern lista för att övervaka avtalstider och eventuella avtalsförlängningar.

3.2 Bedömning

Vår bedömning är att kommunstyrelsen och nämnderna till stor del säkerställer att det finns en ändamålsenlig organisation för avtalshantering. Den nyligen införda inköps- och upphandlingsavdelningen medför en centraliserad organisation med ansvar för en stor del av avtalshantering för upphandlade varor och tjänster inom kommunen. I kombination med praktiskt stöd till förvaltningarna finns etablerade riktlinjer, rutiner och mallar som skapar förutsättningar för en ändamålsenlig

avtalshantering. Vi ser dock att det kvarstår arbete för förvaltningarna att arbeta in framtagna rutiner i verksamheterna och att det finns arbetsuppgifter där ansvarsfördelningen inte ännu är fullt tydliggjord.

Det är vår bedömning att kunskapen om rådande riktlinjer och rutiner ute i verksamheterna behöver stärkas. Det finns också behov av att tydliggöra hur färdigtecknade avtal ska hanteras. Vi ser det som en brist att registrering av avtal inte sker på ett likvärdigt sätt, vilket försvårar möjligheten att få en fullständig överblick och en systematik.

Vi rekommenderar därför kommunstyrelsen och nämnderna att:

- ▶ Se över hur avtal registreras och förvaras.
- ▶ Säkerställa att alla som tecknar och hanterar avtal har god kännedom om rutiner och riktlinjer.

4 Kvalitén vid utformning av avtal

4.1 Stickprovskontroller

I stickprovsgranskningen har sammantaget 13 slumpmässigt valda avtal kontrollerats. Nedan följer tabeller för de granskade avtalen från kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden, vård- och omsorgsnämnden, miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, servicenämnden, barn- och familjenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Avtalen har kontrollerats utifrån följande frågor:

- ▶ Finns definierade avtalsparter?
- ▶ Framgår avtalets avsikter?
- ▶ Är avtalen tidsbestämda?
- ▶ Återfinns möjligheten att bryta avtalet i förtid samt framgår uppsägningstid?
- ▶ Är avtalet korrekt undertecknat?
- ▶ Framgår det av avtalet hur den avtalade tjänsten/produkten ska följas upp?
- ▶ Beaktas miljömässig⁵, ekonomisk⁶ och social hållbarhet⁷?

Urvalet av frågor baseras på revisionsfrågorna, tidigare granskningar av liknande karaktär samt Eslövs kommuns riktlinjer för avtalshantering, avtalsmall och checklista. Hållbarhetsaspekten återfinns i kommunens policy samt riktlinjer för inköp och upphandlingar, där inköps- och upphandlingsenheten har tagit fram en strategi för hållbar anskaffning. Riktlinjerna började gälla 2020-10-15. För tydlighet presenteras frågan beträffande hållbarhet i tre delar i tabellerna nedan. I tabellerna framgår nämnda kontrollfrågor samt avtalsparterna för de granskade avtalen.

Tabell 1. Resultat av avtalsgranskningen.

Kultur och fritid	Lega Online	Mats Kläpp
Definierade avtalsparter	Ja	Ja
Avtalets avsikter	Ja	Ja
Avtalstid	Ja. Från 2020-12-01. Avtalet förnyas dock automatiskt.	Ja. Gäller från 2019-01-18.

⁵ Att det ställs krav som syftar till en minskad negativ miljöpåverkan. Exempelvis krav på fossilfritt eller förnyelsebara bränslen.

⁶ Med hjälp av till exempel en livscykelkonstads-kalkyl väljs produkter som ger mest värde baserat på en total kostnad över tid. Ekonomisk hållbarhet gäller kostnader som direkt belastar organisationen.

⁷ Innebär tillgänglighet, arbetsrättsliga villkor, barns rätt, jämlikhet, sysselsättning, trygghet med mera. Om arbetet utförs i Sverige eller i EU ska en behövighetsbedömning göras gällande villkor för lön, semester och arbetstid i nivå med kollektivavtal

Avtalsuppsägning	Ja	Ja
Korrekt undertecknat	Ja. Befattning för undertecknande saknas dock.	Ja. Undertecknat av förvaltningschef.
Uppföljning	Nej	Ja
Miljömässig hållbarhet	Nej	N/A ⁸
Social hållbarhet	Nej	N/A
Ekonomisk hållbarhet	Nej	N/A
Kommentar	Det framgår ej av avtalen om hållbarhetsperspektiven har beaktats i enlighet med kommunens riktlinjer. Avtalet med Mats Kläpp inledes före befintliga riktlinjer trädde i kraft. Avtalet med Lega Online saknar även uppföljning och förnyas automatiskt. Automatisk förlängning av avtal ökar risken att avtal överskrider den maximala gränsen på fyra år samt motsäger målet att avtal inte får löpa på obestämd tid. Vi finner inga förlängningsklausuler som möjliggör detta undantag.	

Tabell 2. Resultat av avtalsgranskningen.

Vård och omsorg	MatHem	Berendsen Textil
Definierade avtalsparter	Ja	Ja
Avtalets avsikter	Ja	Ja
Avtalstid	Ja. Gäller från 2021-10-01.	Ja. Gäller från 2020-03-01.
Avtalsuppsägning	Ja	Ja
Korrekt undertecknat	Ja. Undertecknat av förvaltningschef.	Ja. Undertecknat av förvaltningschef.
Uppföljning	Ja	Ja
Miljömässig hållbarhet	Ja	Ja
Social hållbarhet	Ja. Hänvisar till upphandlingsdokument.	Ja
Ekonomisk hållbarhet	Ja. Hänvisar till upphandlingsdokument.	Ja. Styrks av kompletterande utvärderingsrapport.

⁸ Avtalet är äldre än befintliga riktlinjer med nuvarande hållbarhetskrav. Eftersom dessa är nyinrättade krav är kontrollmomenten för hållbarhet inte tillämpliga för äldre avtal. I tabellerna markeras dessa kontrollmoment med N/A (ej tillämplig).

Kommentar	I upphandlingsdokumentet beaktas de tre hållbarhetsperspektiven och ligger till grund för upphandlingen.
-----------	--

Tabell 3. Resultat av avtalsgranskningen.

Miljö och samhällsbyggnad	Långhullsägg	Kurser - arbete på väg
Definierade avtalsparter	Ja	N/A
Avtalets avsikter	Ja	N/A
Avtalstid	Ja. Gäller från 2018-07-01.	N/A
Avtalsuppsägning	Nej	N/A
Korrekt undertecknat	Ja. Befattning saknas dock.	N/A
Uppföljning	Nej	N/A
Miljömässighållbarhet	N/A	N/A
Social hållbarhet	N/A	N/A
Ekonomisk hållbarhet	N/A	N/A
Kommentar	Avtalet med Långhullsägg inleddes före befintliga riktlinjer antogs. I det andra avtalet saknas korrekta avtalsuppgifter.	

Tabell 4. Resultat av avtalsgranskningen.

Service-nämnden	Stråheds i Anderslöv AB	Maskinparken Malmö AB
Definierade avtalsparter	Ja	Ja
Avtalets avsikter	Ja	Ja
Avtalstid	Ja. Inleddes 2018-06-01.	Ja. Inleddes 2021-04-20.
Avtalsuppsägning	Ja	Ja
Korrekt undertecknat	Ja. Undertecknat av förvaltningschef. Befattning framgår dock inte i avtalet.	Ja. Undertecknat av förvaltningschef.
Uppföljning	Nej	Ja
Miljömässig hållbarhet	N/A	Ja
Social hållbarhet	N/A	Delvis
Ekonomisk hållbarhet	N/A	Delvis

Kommentar	Avtalet med Stråheds inleddes före befintliga riktlinjer antogs. Avtalet med Maskinparken hänvisar till upphandlingsdokumentet där hållbarhetsaspekten ska framgå i större utsträckning. Vi har inte tagit del av dokument för verifikation.
------------------	--

Tabell 5. Resultat av avtalsgranskningen.

Barn och utbildning⁹	Bergkvarabuss AB	ProRenata
Definierade avtalsparter	Ja	Ja
Avtalets avsikter	Ja	Ja
Avtalstid	Ja. Inleddes 2017-08-17.	Ja. 2017-10-01.
Avtalsuppsägning	Ja	Ja
Korrekt undertecknat	Ja. Undertecknat av förvaltningschef.	Ja. Undertecknat av förvaltningschef.
Uppföljning	Ja	Nej
Miljömässig hållbarhet	Ja	N/A
Social hållbarhet	Ja	N/A
Ekonomisk hållbarhet	NA	N/A
Kommentar	Båda avtalen inledes före befintliga riktlinjer där gällande hållbarhetsaspekter ingår.	

Tabell 6. Resultat av avtalsgranskningen.

Kommunstyrelsen	NewsMachine	EVRY	Securitas
Definierade avtalsparter	Ja	Ja	Ja
Avtalets avsikter	Ja	Ja	Ja
Avtalstid	Ja. 2021-06-01.	Ja. 2018-01-01.	Ja. 2021-11-01.
Avtalsuppsägning	Ja	Ja	Ja
Korrekt undertecknat	Ja. Befattning saknas dock.	Ja. Undertecknat av kommundirektör.	Ja. Befattning saknas dock.
Uppföljning	Nej	Ja	Ja

⁹ Under barn- och familjenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden finns en förvaltning - barn och utbildning. Därför återfinns dessa nämnder i en tabell.

Miljömässig hållbarhet	Nej	Nej	Ja
Social hållbarhet	Nej	Ja	Ja
Ekonomisk hållbarhet	Nej	Ja	Ja
Kommentar	I undertecknat avtal med Securitas anges tillhörande avtalshandlingar varav upphandlingsdokumentet inkluderar samtliga hållbarhetsaspekter. Avtalet med EVRY trädde i kraft före befintliga riktlinjer antogs. Avtalet med NewsMachine AB är en direktupphandling av ett värde under regleringen av dokumentationsplikt.		

4.2 Kommentarer till stickprov

Med grund i stickprovsresultatet bedömer vi att det till stor del finns en god kvalitet vid utformningen av avtal.

Övergripande innefattar 12 ut av de 13 granskade avtalen i stor utsträckning de grundläggande kraven beträffande avtalsspecifikationer. Avtalets avsikter, avtalsparter, avtalstid och avtalsuppsägning framgår i nästintill samtliga avtal. Ett avsnitt om uppföljning saknas dock i fem av de granskade avtalen. Uppföljning kan då återfinnas i upphandlingsunderlagen. Enligt nuvarande mall för avtalsskrivning ska uppföljning finnas som avsnitt i alla avtal. Ett efterfrågat avtal saknas helt.

I stickproven framgår att hållbarhetsperspektivet som ingår i befintliga riktlinjer inte beaktas till fullo. Flera avtal är dock äldre än nämnda riktlinjer och kan därför inte bedömas sakna hållbarhetsperspektivet. Vi ser likväl att de äldre avtal till viss del innehåller främst miljömässig men även social och ekonomisk hållbarhet.

Beträffande avtalen som är undertecknade efter 2020-10-15 saknas hållbarhetsperspektivet helt i två av fem avtal. Där hållbarhetskrav saknas ska det enligt inköpssamordnaren sannolikt ha föregåtts av en analys utifrån proportionalitetsprincipen, där slutsatsen är att hållbarhetskrav varken är möjliga eller tillåtna. Denna analys finns dock inte dokumenterad. För ett avtal anger vi bedömningen delvis då social och ekonomisk hållbarhet inte framgår i avtalet, men det hänvisas till upphandlingsdokumentet. I upphandlingsdokumenten ska hållbarhetsperspektiven beaktas enligt befintliga riktlinjer och har även gjort de i de upphandlingsdokument vi har tagit del av.

Vi rekommenderar därför kommunstyrelsen och nämnderna att:

- ▶ Säkerställa att riktlinjer och mallar efterlevs.

5 Avtalsuppföljning

5.1 Övergripande iakttagelser

I kommunen finns dokumenterade riktlinjer för avtalsuppföljningen. Avtalsägare ska tillsammans med upphandlare och referensgrupp ta fram en plan för avtalsförvaltning för det kommande avtalet, där omfattning av och resurser till uppföljning fastställs i samband med upphandlingsprocessen. För detta finns en mall för avtalsförvaltning. I de avtal som omfattas av stickproven framgår dock specificerad uppföljning i knappt 50 procent av avtalen. I kommunens checklista för diarieföring av avtal återfinns inte heller avtalsuppföljning bland de uppgifter som ska registreras. I aktuella avtalsmallar återfinns dock avsnitt gällande uppföljning.

I kommunens mall för avtalsförvaltning framgår att avtalsägaren ansvarar för avtalsuppföljning där avtalstrohet, uppföljning av krav, avvikelserapportering med mera ingår. Det framgår inte hur det ska säkerställas att avtalsuppföljning sker samt huruvida det ska dokumenteras.

Under intervju med inköps- och upphandlingsavdelningen framgår att de inte känner till huruvida förvaltningarna följer respektive plan för avtalsförvaltning där avtalsuppföljning ingår. Vidare framgår att avtalsuppföljning inte dokumenteras regelbundet.

5.2 Kommunövergripande avtalsuppföljning

För de kommunövergripande avtalen i stickproven har vi tagit del av en avtalsförvaltningsplan för bevakningstjänster och personlarm, med Securitas som leverantör. Enligt uppgift har uppföljningsmöten genomförts. För avtalet med Evry verifieras avtalsuppföljningen med mötesdokument. Avtalet med NewsMachine är enligt svar en direktupphandling till en kostnad av 1245 kronor per månad där en eventuell avtalsförvaltningsplan inte står i proportion till den ekonomiska nyttan. För övriga två kommunövergripande avtal har vi tagit del av en uppföljningsplan.

Beträffande internkontroll av avtalsuppföljning har vi tagit del av sammanträdesprotokoll för beslut om avtalsuppföljning 2020. Interkontrollen till kommunstyrelsen avser avtalstrohet på två utvalda avtalsområden.

Det underlag vi har tagit del av omfattar återrapporteringen av uppföljning inom det kommunövergripande avtalsområdet. Vidare utgörs avtalsuppföljningen av två stickprov som omfattar avtalstrohet gentemot leverantör. Stickproven är i sig utförliga och påvisar en hög avtalstrohet. Övrig återrapportering ingår i kommunledningskontorets verksamhetsberättelse.

5.3 Avtalsuppföljning i kommunens verksamheter

Av intervju med serviceförvaltningen framgår att detaljer om uppföljning ingår i förfrågningsunderlaget, exempelvis hur ofta de ska träffas för att stämma av olika punkter i avtalet. Därtill rekommenderar de att uppföljningsmöten dokumenteras. Vi har tagit del av en avtalsförvaltningsplan beträffande avtalsuppföljning för

trädgårdsmaskiner samt tagit del av en e-postkorrespondens där uppföljningen verifieras. Beträffande det andra avtalet som ingår i stickprovet saknas dokumentation. Från serviceförvaltningen har vi även mottagit en preliminär internkontrollplan för 2022. Där finns inte avtalsuppföljning som ett specifikt kontrollmoment. Uppföljning av upphandlingsprocessen utgör dock ett kontrollmoment där risken bedöms vara allvarlig.

Avtalet för vinterväghållning inom miljö och samhällsbyggnad, se avtal med Långhulsägg ovan, omfattas av uppstartsmöten samt avstämningsmöten för att fånga upp brister. Det förs inga protokoll för dessa möten.

Vård- och omsorgsförvaltningen anger att uppföljningen beträffande avtalet med Berendsen Textil Service AB, i ovan stickprov, främst dokumenteras genom e-postkorrespondens, samt att en deltagare dokumenterade avstämningsmötet. Vi har dock inte tagit del av protokoll eller dokumentation beträffande uppföljningen.

Barn- och utbildningsförvaltningen anger under intervju att det inte finns formaliserade rutiner men att uppföljningen fungerar eftersom de lever med avtalen i den dagliga verksamheten. I samband med kompletterande svar anges att protokoll finns att tillgå för genomförda uppföljningsmöten. Vi har inte tagit del av detta.

Av kultur- och fritidsförvaltningen har vi inte tagit del av dokumenterad uppföljning beträffande avtalen i stickproven.

Av intervjuerna förmedlas att den del av avtalsuppföljningen de kontrollerar i större utsträckning består av avtalstrohet¹⁰ än huruvida de följer upp om avtalsuppföljning sker enligt framtagna plan för avtalsförvaltning.

5.4 Avvikelseberapportering

I kommunens riktlinjer framgår att beställare ansvarar för att reklamera fel och brister i egna beställningar till leverantören samt att till avtalsägaren rapportera avvikelser i leverantörens åtagande. I mottagen mall för avtalsförvaltning framgår att alla avvikelser ska skrivas i kommentarsfältet i avtalsdatabasen i Tendsign.

Under intervju förmedlas av inköps- och upphandlingsavdelningen att avvikelser inom avtalshanteringen, exempelvis om avtalets tjänst eller produkter brister, ska rapporteras i Tendsign. Vidare förmedlas att tydliga krav på denna rapportering gäller i de upphandlingar som görs tillsammans med Lunds kommun. Från den centrala inköps- och upphandlingsenheten förmedlas att informationen kring avvikelseberapportering och samordningen med förvaltningarna kring detta kan stärkas.

Av intervjuer med förvaltningarna framgår att systematiken för avvikelseberapporteringen varierar. Det framgår att de kontaktar inköps- och upphandlingsavdelningen, den som är avtalsansvarig eller berörd person inom förvaltningen. Ingen av förvaltningarna anger att de rapporterar in avvikelser i ett

---

¹⁰ Uppföljning av avtalstrohet innebär att man följer upp hur väl kommunen följer ingånget avtal dvs handlar från avtalspart och inte från annat företag. Det är inte någon uppföljning av huruvida avtalsparten följer sin del av avtalet.

system eller att de regelbundet använder Tendsign för avvikelserapportering. Enligt intervju svar är en ny modul i TendSign för avtalsuppföljning införskaffad men ännu inte anpassad för implementering.

5.5 Bedömning

Vår bedömning är att de avtal gällande inköp av varor och tjänster som gjorts enligt de nya riktlinjerna, efter den 2020-10-15, till stor del har någon form av uppföljningsaktivitet genomförd. Det finns dock en förbättringspotential gällande genomförande av avtalsuppföljning då vi sammantaget saknar verifikation av avtalsuppföljning för ett flertal avtal.

Vi har noterat att det finns dokumenterade riktlinjer beträffande avtalsuppföljning samt en mall för avtalsförvaltning. Men vi ser att kännedomen kring hur avtalsuppföljning är tänkt att bedrivas i kommunen behöver stärkas. I sak kan uppföljningsmöten mellan avtalsparter vara tillfredställande, men det saknas en del dokumentering samt återrapportering för att utvärdera avtalsuppföljningen i kommunen. Därför bör systematiken kring avtalsuppföljning förbättras.

Vi noterar att avtalsuppföljning beträffande avtalstrohet sker i verksamheternas avtalshantering samt att vi bedömer att de kommunövergripande stickproven är utförliga.

Beträffande avvikelserapportering är vår bedömning att hanteringen kan stärkas. Det framgår av intervjuer med kommunens förvaltningar och den centrala avdelningen att kännedomen om hur brister inom avtalet ska återrapporteras är låg. Det är av vikt att avvikelser som uppstår dokumenteras och kommuniceras så att kommunen tillsammans med leverantörer kan arbeta för en ständig förbättring. God dokumentation stärker också kommunens position som avtalspart i eventuella förhandlingar.

Det är vår bedömning att avtalshantering är ett så pass viktigt och omfattande område att det borde finnas med i alla nämnders risk- och väsentlighetsanalyser till grund för framtagande av internkontrollplan. Vår bedömning är därmed att arbetet med den interna kontrollen gällande avtalshantering brister.

Vi rekommenderar därför kommunstyrelsen och nämnderna att:

- ▶ Säkerställa att avtalsuppföljning sker.
- ▶ Stärka den interna kontrollen och se till att avtalshantering ingår i risk- och väsentlighetsanalysen inom ramen för intern kontroll.
- ▶ Förtydliga rutiner för avvikelserapportering och säkerställa att de följs.

6 Slutsats

Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen och nämnderna tillsammans har en avtalshantering som till stor del är ändamålsenlig. Vår bedömning grundar sig på att det finns en ändamålsenlig organisation för avtalshantering och att det till stor del finns en god kvalitet vid utformningen av avtal. Nya avtal har till stor del någon form av uppföljningsaktivitet genomförd.

Det är dock vår bedömning att kunskapen om rådande riktlinjer och rutiner ute i verksamheterna behöver stärkas. Därutöver kan avtalsuppföljningen och arbetet med avvikelserapportering förbättras så att alla avtal har en plan för uppföljning som följs.

Gällande intern kontroll ser vi sammantaget att avtalshantering inte ingår i någon risk- och väsentlighetsanalys.

Avslutningsvis skulle det gynna alla förbättringsområden om en fullständig och överblickbar avtalsdatabas fanns att tillgå.

Revisionsfråga	Svar
Säkerställer kommunstyrelsen och nämnderna att det finns en ändamålsenlig organisation för deras avtalshantering?	Ja. Övergripande finns en ändamålsenlig organisation för avtalshantering inom Eslövs kommun med goda förutsättningar att förbättra arbetet kring avtalshantering ytterligare. Vi ser dock att samordningen mellan förvaltningarna och den centrala avdelningen bör stärkas för att möjliggöra en positiv utveckling.
Säkerställer kommunstyrelsen och nämnderna kvalitén vid utformning av avtal? <ul style="list-style-type: none"> ▶ Finns definierade avtalsparter? ▶ Framgår avtalets avsikt? ▶ Är avtalen tidsbestämda? ▶ Framgår det av avtalet hur den avtalade tjänsten/produkten ska följas upp? 	Ja, till stor del. Bland de kontrollpunkter som återfinns i angiven revisionsfråga ger stickproven goda resultat med en hög uppfyllelse. Vi noterar dock att avtalsuppföljning kan stärkas. I den utökade listan med kontrollmoment finns mindre brister kring de hållbarhetsaspekter kommunen har inkluderat i gällande policy och riktlinjer.
Finns tillräckliga rutiner för avtalsuppföljning? <ul style="list-style-type: none"> ▶ Är kontrollerna tillräckliga i omfattning, kvalitet, 	Vi bedömer att det delvis saknas tillräckliga rutiner för avtalsuppföljning. Vi har i varierad utsträckning tagit del av underlag

<p>innehåll och antal och har de relevant fokus?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Analyseras resultaten av genomförda avtalsuppföljningar? ▶ Finns rutiner som förhindrar att förlängning av avtal sker automatiskt? 	<p>som styrker att avtalsuppföljningen är tillräckligt omfattande. Därtill framgår specificerad uppföljning i knappt hälften av avtalen i stickproven.</p> <p>Automatisk förlängning av avtal bör kunna undvikas om befintliga riktlinjer och rutiner kring avtalshantering beaktas. I stickproven identifierades dock ett avtal med automatisk förlängning.</p>
--	--

6.1 Rekommendationer

Utifrån granskningsresultaten rekommenderar vi kommunstyrelsen och nämnderna att:

- ▶ Se över hur avtal registreras och förvaras.
- ▶ Säkerställa att alla som tecknar och hanterar avtal har god kännedom om rutiner och riktlinjer.
- ▶ Säkerställa att riktlinjer och mallar efterlevs.
- ▶ Säkerställa att avtalsuppföljning sker.
- ▶ Stärka den interna kontrollen och se till att avtalshantering ingår i risk- och väsentlighetsanalysen inom ramen för intern kontroll.
- ▶ Förtydliga rutiner för avvikelserapportering och säkerställa att de följs.

7 Källförteckning

Intervjuade funktioner:

- ▶ Inköps- och upphandlingsenheten
- ▶ Serviceförvaltningen
- ▶ Barn- och utbildningsförvaltningen
- ▶ Kultur- och fritidsförvaltningen
- ▶ Vård- och omsorgsförvaltningen
- ▶ Förvaltningen miljö och samhällsbyggnad

Analyserade dokument:

- ▶ Riktlinjer för inköp och upphandling
- ▶ Policy för inköp och upphandling
- ▶ Rutin för upphandlare vid diarieföring 2021-11-09
- ▶ Rutin för hantering och diarieföring av upphandlingsdokument för handläggare
- ▶ Anvisningar för inköp och upphandlingar på Serviceförvaltningen 2021
- ▶ Checklista handlingar som diarieförs samt sekretess
- ▶ Avtalsuppföljning inom kommunövergripande avtalsområden - sammanträdesprotokoll 2021-05-04
- ▶ Avtalsuppföljning 2020
- ▶ Exempel uppföljning av krav i upphandlings- och avtalsmallen i TendSign
- ▶ Plan för intern kontroll servicenämnden 2022
- ▶ Informations- och dokumenthanteringsplan
- ▶ Mall avtalsförvaltning
- ▶ Avtalsförvaltningsplan Bevakningstjänster och personlarm
- ▶ Delegeringsordning för vård- och omsorgsnämnden
- ▶ Delegationsordning KuF
- ▶ Rutiner för avtalshantering inom vård och omsorg
- ▶ Delegationsordning Servicenämnden

Analyserade avtal:

- ▶ Bevakningstjänster och personlarm - avtal
- ▶ Bevakningstjänster och personlarm. FFU
- ▶ Support och underhållsavtal av eCompanion

- ▶ Verktyg för omvärldsbevakning
- ▶ Upphandling av skolskjuts samt förlängning
- ▶ Förlängning av avtal avseende skolskjutsar
- ▶ Journalsystem ProreNata samt förlängningar
- ▶ LegaOnline
- ▶ Konstkonsult Mats Kläpp samt förlängning
- ▶ Administrativa föreskrifter - ramavtal - tjänster för vinterväghållning
- ▶ Utbildning arbete på väg och BAS
- ▶ Avtal Stråheds
- ▶ Avtal trädgårdsmaskiner
- ▶ Avtal med Berendsen textil Service AB
- ▶ Avtal med MatHem i Sverige AB
- ▶ Avtal tjänster för vinterväghållning - Långhulsägg
- ▶ Utvärderingsrapport tvätteritjänster
- ▶ Delegeringsordning för kommunstyrelsen

Åtgärdsplan för avtalshantering

Bilaga 1.

Revisionens rekommendation Vad?	Åtgärder Hur?	Ansvarig Vem?	Tidplan När?
Se över hur avtal registreras och förvaras	Alla avtal ska registreras och publiceras i kommunens dokument- och ärendehanteringssystem i enlighet med dokument- och ärendehanteringsplanen	Samtliga nämnder	2022-02-28
	Alla upphandlade avtal med en avtalsperiod och ett kontraktsvärde över 100 000 kronor ska registreras och publiceras i kommunens verksamhetssystem för avtal och upphandling (avtalsdatabas).	Samtliga nämnder	2022-12-31
Säkerställa att alla som tecknar och hanterar avtal har god kännedom om rutiner och riktlinjer	Informationsinsatser i inköpsgruppen och i befintlig inköpsutbildning vilken ska genomgå regelbundet och kommer att utökas	Kommunstyrelsen och nämnderna	2022-12-31
	Avtalsadministration för upphandlade avtal över 100000 kronor övergår till inköps-och upphandlingsavdelningen	Kommunstyrelsen	2022-12-31
	Information till nya chefer	Kommunstyrelsen	2022-12-31
Säkerställa att riktlinjer och mallar efterlevs	Informationsinsatser i inköpsgruppen och i befintlig inköpsutbildning vilken ska genomgå regelbundet och kommer att utökas	Kommunstyrelsen och nämnderna	2022-12-31
	Inköps-och upphandlingsavdelningen erbjuder inköpsansvariga på sina kontaktförvaltningar ett anpassat stöd utifrån verksamheternas behov.	Kommunstyrelsen och nämnderna	2022-02-28

Säkerställa att avtalsuppföljning sker	Inköps-och upphandlingsavdelningen ansvarar för att ta fram en avtalsförvaltningsplan tillsammans med berörda verksamheter.	Kommunstyrelsen och nämnderna	2022-02-28
	Uppföljningsmodulen CLM (Contract Lifecycle Management) implementeras och administreras av ansvarig upphandlare som säkerställer att kraven kontrolleras i enlighet med avtalsförvaltningsplanen.	Kommunstyrelsen och nämnderna	2022-03-15
Stärka den interna kontrollen och se till att avtalshantering ingår i risk- och väsentlighetsanalysen inom ramen för intern kontroll	Risk- och väsentlighetsanalys för avtalshantering tas med som en punkt i kommande förslag till internkontrollplan.	Kommunstyrelsen	2023-01-31
Förtydliga rutiner för avvikelserapportering och säkerställa att de följs	Informationsinsats kring nya rutiner för avvikelserapportering	Kommunstyrelsen och nämnderna	2022-12-31

2024-05-16
Birgitta Petersson
+4641362449
birgitta.petersson@eslov.se

Kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse: Förslag till samverkan vid upphandlingar inom individ- och familjeomsorg, vård och omsorg samt handledning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- **att** ingå ett samverkansavtal med Skånes Kommuner för genomförande av upphandlingar och förvaltning av avtal inom individ- och familjeomsorg, vård och omsorg samt handledning
- **att** ge Kommunledningskontoret i uppdrag att teckna ovan nämnda samverkansavtal.

Ärendebeskrivning

Skånes Kommuner upphandlar, administrerar och följer upp ramavtal inom individ- och familjeomsorg (IFO), vård och omsorg (VO) samt handledning för personal (handledning) sedan 2008 som ombud för 46 kommuner i Skåne, Halland och Kronoberg (hädanefter kallade upphandlande myndigheter (UM)). Som grund för samverkan har samverkansavtal tecknats med var och en av kommunerna.

Beslutsunderlag

Inbjudan till samverkansavtal med Skånes Kommuner för upphandlingar inom IFO, VO och handledning

Beredning

Befintligt samverkansavtal mellan Skånes Kommuner och Eslövs kommun för genomförande av upphandlingar och förvaltning av ramavtal inom IFO, VO och handledning löper ut under 2024. Hösten 2023 genomförde Kommunledningskontoret, Barn och Utbildning samt Vård och Omsorg en kartläggning av befintliga inköp samt en analys av framtida behov inom ovan nämnda områden. Enligt beräkningarna omfattar avtalen cirka 58 miljoner kronor per år.

Om kommunen fortsatt önskar delta i upphandlingar och uppföljningar av ramavtal krävs att ett nytt samverkansavtal tecknas med Skånes kommuner. Det föreslagna samverkansavtalet gäller 2024-2030.

Finansiering

Kostnader kopplade till upphandling, avtalsförvaltning samt avtalsuppföljning finansieras av en avtalsadministrativ avgift och betalas av ramavtalsleverantörerna till Skånes Kommuner. Den avtalsadministrativa avgiften är anpassad efter de resurser som krävs för givet uppdrag och planerad organisation och motsvarar maximalt 1,2 procent. Avgiften är inräknad i leverantörernas offererade och fakturerade priser och betalas därmed av de verksamheter som nyttjar avtalen vilket innebär att den finansieras av förvaltningarnas driftsbudget.

Beslutet skickas till

Barn- och familjenämnden
Vård- och omsorgsnämnden

Eva Hallberg
Förvaltningschef

Susanna Karlsson
Inköps- och upphandlingschef

Samverkansvillkor 2024 - 2030

- **Skånes Kommuners och Upphandlande myndighets (UM) gemensamma arbete med upphandling och uppföljning av verksamheter inom Individ och familj, Vård och omsorg samt Handledning**

Innehåll

Inledning	2
Syfte	2
Beskrivning av upphandlings- och uppföljningsverksamheten	2
Förberedelsefas	2
Skånes Kommuners ansvar:.....	2
UM:s ansvar:.....	3
Upphandlingsfas	3
Skånes Kommuners ansvar:.....	3
UM:s ansvar:.....	4
Avtalsfas.....	5
Skånes Kommuners ansvar:.....	5
UM:s ansvar.....	6
Roller och kommunikation	6
Referensgrupp	6
Samrådsgrupp.....	6
Övergång mellan överenskommelser	7
Förutsättningar för deltagande	7
Förutsättningar för genomförande av upphandlingar	7
Fullmakt	8

Inledning

Skånes Kommuner upphandlar, administrerar och följer upp ramavtal inom Individ och familjeomsorg (IFO), Vård och omsorg (VO) ochHandledning för personal (Handledning) sedan 2008 som ombud för 46 kommuner i Skåne, Halland och Kronoberg (hädanefter kallade UM). Ombudsupphandlingar innebär att Skånes Kommuner som ombud för UM fattar tilldelningsbeslut och tecknar ramavtal genom fullmakt från UM i upphandlingarna, enligt 6 kap. 4 § i Lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter.

Skånes Kommuner och UM:s nu löpande samarbete regleras i tidigare överenskommelse *Inbjudan till Upphandlingar inom IFO, VO och Handledning 2024* och genom den fullmakt som lämnades i samband med anmälan till upphandlingarna. Om kommunerna fortsatt vill delta i upphandlingar och uppföljningar av ramavtal behöver Skånes Kommuner få in anmälan till framtida upphandlingar och signering av nytt samverkansavtal genom att UM fyller i och skickar tillbaka Bilaga *Samverkansavtal och anmälan till upphandlingar inom IFO, VO och Handledning*.

Nedan görs en beskrivning av Skånes Kommuner arbete i förhållande till ovan nämnda upphandlingar samt den ansvarsfördelning mellan Skånes Kommuner och UM som gäller för samverkan under perioden 240901-300831.

Syfte

Målen med upphandlingarna är att:

- få till stånd ramavtal med de anbudsgivare som efter utvärdering blivit antagna för att tillgodose uppdragsgivarnas behov av respektive tjänster
- genom kravställande och samordnad uppföljning skapa förutsättningar för högre kvalitet på de upphandlade verksamheterna
- minst bibehålla nuvarande priskonkurrens

Beskrivning av upphandlings- och uppföljningsverksamheten

Upphandlarnas roll och uppdrag är att genomföra, förvalta och följa upp ramavtalen. Vidare ska stöd och service ges till kommunanvändare och upphandlade verksamheter i ekonomiska och juridiska frågor kopplat till ramavtalen.

Kvalitetshandläggarnas roll och uppdrag är att delta i upphandlingsarbetet som sakkunniga inom området, ansvara för uppföljning av ramavtalen, medverka till utveckling av avropsstödet Upphandlat samt ge stöd och service till kommunanvändare och upphandlade verksamheter.

Utöver nämnda resurser finns även systemförvaltare för att förvalta och utveckla avropsstödet Upphandlat samt personalresurser inom ekonomi för att hantera avtalsadministrativa avgifter.

Förberedelsefas

Skånes Kommuner ansvar:

Samverkansavtal med anmälan

Skånes Kommuner ansvarar för förberedelser för och utskick av samverkansavtal med inhämtning av UM:s anmälan till upphandlingar.

Volymmer

Skånes Kommuner ansvarar för inhämtning av beräknade volymer från UM.

UM:s ansvar:

Anmälan till deltagande i upphandlingar

UM ansvarar för att behöriga personer med delegation hos UM fyller i, signerar och skickar in Bilaga *Samverkansavtal och anmälan till upphandlingar inom IFO, VO och Handledning*.

Anmälan sker till samtliga upphandlingar inom områdena IFO, VO och Handledning, vilket innebär att UM inte kan anmäla sig till exempelvis enbart enstaka upphandlingar inom VO-området.

Volymer

Vid förfrågan från Skånes Kommuner ska UM inkomma med efterfrågat behov i form av volymer för respektive tjänst som eventuellt ska upphandlas, nyttjandestatistik och synpunkter på tidigare Upphandlingsdokument.

Ombudsupphandling och Fullmakt

Upphandlingarna genomförs som ombudsupphandlingar. Deltagande UM blir ramavtalspart och är förbundna att använda ramavtalen under ramavtalsperioden vid behov av externa tjänster.

För att Skånes Kommuner ska kunna genomföra upphandlingarna effektivt behöver fullmakt från respektive UM vara komplett utan förbehåll. Detta innebär att UM som anmält sitt deltagande i Bilaga *Samverkansavtal och anmälan till upphandlingar inom IFO, VO och Handledning* ger Skånes Kommuner sin fullmakt i alla efterfrågade delar, förutom rättegångsfullmakten.

UM som inte lämnar en rättegångsfullmakt i Bilaga *Samverkansavtal och anmälan till upphandlingar inom IFO, VO och Handledning* förbinder sig till att utan dröjsmål och reservationer, teckna och översända erforderlig rättegångsfullmakt om tilldelningsbeslutet i aktuell upphandling blir föremål för överprövning.

Finansiering

Kostnaderna kopplat till upphandling, avtalsförvaltning samt avtalsuppföljning finansieras av en avtalsadministrativ avgift som utbetalas av ramavtalsleverantörerna. Den avtalsadministrativa avgiften är anpassad efter de resurser som krävs för givet uppdrag och planerad organisation utifrån detta. Avgiften i upphandlingarna är maximalt 1,2% av fakturerat belopp exklusive moms och kommer ingå i de offererade priserna.

Tidplan

Skånes Kommuner arbetar med långsiktiga tidplaner som uppdateras kontinuerligt. Planerade avtalsstarter för nya ramavtal, som vid ramavtalstidens slut ska ersätta gällande ramavtal, läggs som regel till dagen efter föregående ramavtalsperiods slut vid en tänkt maximal förlängning på 4 år. Om det beslutas att ett ramavtal inte ska förlängas maximalt, kommer ramavtalets planerade avtalsstart tidigareläggas till dagen efter att ramavtalet löper ut. Planerade avtalsstarter för nästkommande upphandlingar framgår av Bilaga *Samverkansavtal och anmälan till upphandlingar inom IFO, VO och Handledning*.

Upphandlingsfas

Skånes Kommuner ansvar:

Projektledning av upphandlingar

Skånes Kommuner projektleder och genomför upphandlingarna som ombud för UM.

Arbetsgrupp

I de upphandlingar där det ska tillsättas en arbetsgrupp, bestående av representanter från UM, representeras Skånes Kommuner av upphandlare och kvalitetshandläggare vars uppgift är att bevaka att krav som ställs är i enlighet med Lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU), att de är realistiska utifrån ett leverantörsperspektiv, att kravhöjning vägs i förhållande till prisökning och att erfarenheter från både UM och leverantörer under tidigare ramavtalsperiod vävs in i arbetet. Skånes Kommuner bevakar också att ramavtalen ska fungera för alla medverkande kommuner och alla varianter på verksamheter som kan komma att lämna anbud samt att kravställningen i upphandlingarna ska bli så rimlig, strategisk och adekvat som möjligt.

Skånes Kommuner ansvarar för att bjuda in representanter från UM till arbetsgrupper i respektive upphandling. Skånes Kommuner förbehåller sig rätten att välja ut deltagarna till arbetsgrupperna så att dessa har god spridning mellan UM vad gäller kommunstorlek, geografisk placering och spridning av relevanta kompetenser. Personerna behöver ha arbetat strategiskt och/eller praktiskt med placeringar för målgruppen.

Skånes Kommuner arbetar tillsammans med arbetsgruppen fram ett upphandlingsdokument som tar hänsyn till erfarenheter och synpunkter samt kunskap från arbetsgrupperna.

Framtagande av upphandlingsdokument

Skånes Kommuner tar fram administrativa föreskrifter och kommersiella villkor för upphandlingen. I samverkan med deltagande representanter från UM i arbetsgruppen utformar Skånes Kommuner krav på leverantörerna, tjänsten samt informationskrav.

Efter att arbetsgruppen slutfört sitt arbete med krav på tjänsten och informationskrav färdigställer Skånes Kommuner det slutgiltiga upphandlingsdokumentet. Skånes Kommuner tar vid behov juridisk hjälp vid svårare frågor för att så långt som möjligt undvika överprövningar. Därefter skickar Skånes Kommuner ut upphandlingsdokumentet till deltagarna i arbetsgruppen. Efter hantering av eventuella inkomna synpunkter kommer upphandlingen att annonseras. Skånes Kommuner fastställer det slutgiltiga upphandlingsdokumentet.

Utvärdering av anbud

Utvärdering av anbud görs av Skånes Kommuner.

Administration av upphandlingarna

Skånes Kommuner administrerar upphandlingarna vilket omfattar annonsering, anbudsöppning, utvärdering, fatta och meddela tilldelningsbeslut, hantera eventuell överprövning, teckna ramavtal utifrån fullmakt från UM samt övrigt administrativt arbete kopplat till upphandlingarna.

UM:s ansvar:

Arbetsgrupp

UM ska vid behov och utan dröjsmål tillhandahålla representanter för deltagande i arbetsgrupp inför framtagande av krav på tjänsten och informationskrav i upphandlingen. UM bemannar arbetsgrupperna med personer som har lång erfarenhet och hög kompetens inom den specifika upphandlingen. Tidsåtgången för arbetsgruppen skiljer sig mellan olika upphandlingar beroende på Skånes Kommuner bedömning av behov, men arbetsgrupperna brukar planeras för mellan 40-80 timmar. Viss tid för förberedelse inför en arbetsgrupp och för att utreda en fråga mellan arbetsgruppsstillfällen krävs också. Deltagarna förväntas närvara på samtliga träffar för att en kontinuitet i diskussionerna ska kunna upprätthållas. Om deltagare av någon anledning måste avbryta sitt deltagande i arbetsgruppen ansvarar Skånes Kommuner för att besluta om personen behöver ersättas eller inte. Deltagande i arbetsgrupper sker inom ramen för respektive deltagares tjänst och ingen ersättning för uppdraget utgår.

Avtalsfas

Skånes Kommuner ansvar:

Administration och kommersiell avtalsförvaltning

Skånes Kommuner ansvarar för övergripande administration och för den kommersiella avtalsförvaltningen, vilket innebär leverantörskontroll, kontroll av ekonomisk stabilitet, skatter och sociala avgifter, att godkänna förändring i tillstånd, indexreglering, fatta beslut om förlängning av ramavtal samt i förekommande fall fatta beslut om tillfällig avstängning eller hävning av ramavtal. Skånes Kommuner genomför löpande leverantörskontroller för samtliga verksamheter och tillämpar i vissa fall avtalsstraff som står inskrivna i ramavtalet.

Kvalitetsuppföljning

Skånes Kommuner ansvarar för uppföljning av de verksamhetsspecifika kraven i ramavtalet. Med verksamhetsspecifika krav avses exempelvis tillstånd att bedriva verksamheten, tjänstens innehåll, lokaler och rutiner samt andra krav som är kopplade till den tjänst som utförs.

De verksamhetsspecifika kraven följs upp genom bland annat uppföljningsbesök i verksamheterna. Uppföljningsbesök görs enligt en prioriteringsordning gjord efter riskanalys utifrån uppgifter som framkommer i anbud, enkät, inkommande uppgifter från UM, information från IVO eller annan omvärldsbevakning. Prioriteringen för uppföljning medför att vissa verksamheter får flera uppföljningsbesök under ramavtalsperioden och andra verksamheter inga. Skånes Kommuner träffar vid uppföljningsbesöken föreståndare och eventuellt andra företrädare för verksamheten.

Avropsstödet Upphandlat

Skånes Kommuner tillhandahåller avropsstödet Upphandlat som syftar till att underlätta tillämpningen av ramavtalet samt följsamhet av Lagen (2016:1145) om offentlig upphandling. Avropsstödet Upphandlat uppdateras och utvecklas löpande för att vara ett gott stöd för användare i systemet.

Avropsstödet Upphandlat innehåller idag:

- Urvalssökningsverktyg
- Verktyg för placerings-/uppdragsförfrågan
- Fakta om verksamheterna
- Gällande priser för respektive delområde/tjänst
- Prisindexeringsverktyg för leverantör
- Modul för rapportering av avtalsadministrativ avgift
- Dokumentation från uppföljningsarbete
- Dokument så som Upphandlingsdokument, ramavtal, placeringsavtal inom ramavtal, placeringsavtal utanför ramavtal, lathundar med mera.
- Nyheter och information
- Avtalstolkningar av principiell natur

Support

Skånes Kommuner tillhandahåller en support för UM:s användare av ramavtalen och för de leverantörer som har ramavtal. Skånes Kommuner telefon- och mailsupport är bemannad av upphandlare, kvalitetshandläggare och systemförvaltare som svarar på frågor om innehåll i ramavtalen, bistår vid behov med tolkning av ramavtal, hanterar frågor av förvaltningskaraktär så som leverantörs övergång till ny ägare eller uppsägning av ramavtal samt tekniska frågor om avropsstödet Upphandlat. Synpunkter på ramavtalen eller på upphandlade verksamheter hanteras också i supporten.

Information

Skånes Kommuner anordnar informations- och dialogmöten för UM att ta del av. Syftet med dessa möten är att:

- Informera om ramavtalen och Lag (2016:1145) om offentlig upphandling
- Informera om hur Skånes Kommuner arbetar med uppföljning av ramavtalen och det samarbete med UM som behövs för att detta arbete ska bli så effektivt som möjligt
- Informera om Skånes Kommuner supportfunktion
- Informera om hur avropsstödet Upphandlat fungerar
- Inhämta förslag på utveckling av samarbete mellan UM och Skånes Kommuner
- Sprida goda exempel på UM:s arbete med ramavtalen

UM:s ansvar

Information

UM deltar vid informations- och dialogmöten som Skånes Kommuner anordnar samt rapporterar in missförhållande/problem hos upphandlade leverantörer till Skånes Kommuner. UM ska även vid förfrågan inkomma med information inför uppföljning av leverantör till Skånes Kommuner. UM har ansvar att sprida vidare Skånes Kommuner information till berörda i sin organisation. UM ska förankra gemensamt kvalitetsarbete i den egna UM.

Operativ förvaltning

UM ansvarar för att operativt förvalta ramavtalet genom att exempelvis teckna placeringsavtal/uppdragsavtal i enlighet med ramavtalet med antagna leverantörer i samband med avrop. UM förbinder sig att vid behov av upphandlade tjänster, utöver UM:s egna upphandlade platser/insatser, avropa via kommande ramavtal. Inom varje upphandling och delområde kommer flera leverantörer att antas och rangordnas utifrån kraven i respektive upphandling. UM ansvarar för all uppföljning av enskilda individer samt att hantera leverantörsproblem av enklare karaktär.

Avropsstödet Upphandlat

UM ansvarar för att hålla sig uppdaterad gällande avropsstödet Upphandlat. UM ansvarar för att informera Skånes Kommuner om eventuella tekniska problem i avropsstödet Upphandlat samt informera Skånes Kommuner om det upptäcks felaktiga uppgifter i avropsstödet.

Roller och kommunikation

Referensgrupp

Skånes Kommuner kan vid behov bjuda in personer från UM för att bilda referensgrupp kring en begränsad fråga. UM ska bidra med adekvat kompetens till referensgrupper. Syftet med en referensgrupp är att tillsammans utveckla och förbättra arbetet mellan UM och Skånes Kommuner inom de upphandlade områdena. Deltagande i referensgruppen sker inom ramen för respektive deltagares tjänst och ingen ersättning för uppdraget utgår.

Samrådsgrupp

Samrådsgruppen består, utöver representanter från Skånes Kommuner, av förvaltningschefer eller motsvarande från UM vilka ska ha utsedd ersättare vid eventuell frånvaro. Dessa har i uppdrag att representera övriga UM i respektive delregionalt nätverk i Skåne, Halland och Kronoberg.

Uppdraget är att:

- Fungera som informationslänk mellan de UM man representerar och Skånes Kommuner.
- Fungera som en stödfunktion till Skånes Kommuner i frågor av övergripande och principiell natur.
- Säkerställa och följa verksamheten i förhållande till satta mål för hela uppdraget.

- Initiera uppföljning och utvärdering av hela eller delar av arbetet med upphandlingar, avtalsförvaltning och kvalitetsuppföljning.
- Vara delaktiga i framtagandet och fastställande av verksamhetsplan och verksamhetsberättelse för verksamheten för upphandlingar, avtalsförvaltning och kvalitetsuppföljning.
- Frågor av övergripande och principiell natur där samrådsgruppen alltid ska rådfrågas är:
  - Förlängning av ramavtalen
  - Vid inledning av ny upphandling samt vem som ska ansvara för den
  - Väsentliga förändringar i upphandlings-/förvaltningsorganisationen

Övergång mellan överenskommelser

I ramavtal som löper och i de upphandlingar som pågår kommer uppföljning och förvaltning att utföras enligt tidigare anmälan till upphandlingarna. Detta sker parallellt med det nya samverkansavtalet.

Upphandlingar som i tidigare anmälan planerats för med avtalsstart 240901 men som vid ny anmälan inte påbörjats, kommer att övergå i det nya samverkansavtalet och ingå i den nya anmälan till upphandlingar.

Förutsättningar för deltagande

För att UM ska delta i de upphandlingar som Skånes Kommuner genomför och kunna ta del av resterande innehåll som ingår i Skånes Kommuner's åtagande enligt beskrivningen i detta dokument, fyller UM i Bilaga *Samverkansavtal och anmälan till upphandlingar inom IFO, VO ochHandledning*, i vilken även överlämnande av fullmakt ingår, samt skickar in denna till Skånes Kommuner. Sista dag att inkomma med dokumentet är 240830.

Förutsättningar för genomförande av upphandlingar

Anmälan till upphandlingarna i Bilaga *Samverkansavtal och anmälan till upphandlingar inom IFO, VO ochHandledning* är bindande för UM.

Skånes Kommuner förbehåller sig rätten att inte genomföra en eller flera upphandlingar, till exempel i det fall anmält deltagande är alltför lågt inom ett visst område. I det fall Skånes Kommuner beslutar att inte genomföra en eller flera upphandlingar, kommer detta meddelas upphandlingschefer eller motsvarande hos UM samt samrådsgruppen.

Tiderna för planerad avtalsstart innebär att det är den tid som är planerad för att ramavtal ska vara signerade och färdiga för avrop av UM. Planerad avtalsstart är ett estimat och innebär ingen garanti.

Bilaga Samverkansavtal och anmälan till upphandlingar inom IFO, VO ochHandledning 2024 - 2030

Fullmakt

Härmed uppdrar vi åt Skånes Kommuner, org. nr. 837600-9109, genom förbundsdirektör Nina Mårtensson, eller den hon sätter i sitt ställe, att för undertecknad Upphandlande Myndighets (UM) räkning genomföra nedan valda gemensamma upphandlingar enligt angivna förutsättningar och att;

1. Som ombud för undertecknad UM fatta tilldelningsbeslut å nämndens vägnar i upphandlingarna (Enligt 6 kap. 4 § i Lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter).
2. Företräda UM vid eventuella mål gällande överprövning avseende nu aktuella upphandlingar.
3. Teckna ramavtal enligt tilldelningsbeslut.
4. Företräda UM gentemot leverantörerna vid tillämpning av ramavtalen.
5. För UM:s räkning förvalta ramavtalen.

Upphandlingsuppdraget innefattar även i förekommande fall beslut om att avbryta en eller flera upphandlingar.

Eventuell efterträdande förbundsdirektör övertar uppdraget och befogenheterna.

Kryssa för de områden som UM ska medverka i. Observera att man ej kan välja delar av ett område, det vill säga man väljer allt inom till exempel VO.

Individ- och familjeomsorg (IFO)

1. **HVB Vuxna**
Planerad avtalsstart: 2028-09-01
2. **HVB Barn och unga**
Planerad avtalsstart: 2026-10-01
3. **Öppenvård** – Barn och unga och deras familjer samt vuxna
Planerad avtalsstart: 2028-09-01
4. **Konsulentstöd till familjehem/jourhem** – Barn och unga
Planerad avtalsstart: 2028-12-01
5. **Arbetskooperativ** –Arbetsinriktad social rehabilitering för vuxna
Planerad avtalsstart: 2025-09-01
6. **Stödboende vuxna**
Planerad avtalsstart: 2029-01-01
7. **Stödboende Barn och unga**
Planerad avtalsstart: 2027-04-01
8. **Skyddat boende** – För vuxna med eller utan familj.
Planerad avtalsstart: 2027-04-01

Vård och omsorg (VO):

9. **Särskilt boende** – Boende för personer med funktionsnedsättningar så som somatisk sjukdom, demenssjukdom mm.
Planerad avtalsstart: 2027-09-01
10. **Boende för personer med psykisk funktionsnedsättning** – Särskilt boende/bostad med särskild service för psykiskt funktionshindrade.
Planerad avtalsstart: 2027-09-01
11. **Bostad med särskild service LSS 9:8/9:9** – Bostad med särskild service för barn och ungdomar och bostad med särskild service för vuxna.
Planerad avtalsstart: 2026-09-01
12. **Daglig verksamhet LSS 9:10** – Daglig verksamhet enligt 1§ punkt 1 och 2.
Planerad avtalsstart: 2026-09-01
13. **Korttidsvistelse LSS 9:6** – Korttidsvistelse utanför det egna hemmet.
Planerad avtalsstart: 2027-09-01
14. **Korttidstillsyn LSS 9:7** – Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov.
Planerad avtalsstart: 2027-09-01

Handledning:

15. **Handledning.**
Planerad avtalsstart:2028-03-01

Avser punkten/punkterna _____ (ange 1-15 ifall nedan person har delegation på samtliga av ovanstående punkter)

.....

Kommun/bolag/organisation

Datum

.....

Underskrift

.....

Namnförtydligande

Avser punkten _____ (ange de punkter som inte täcks in i ovan)

.....

Kommun/bolag/organisation

Datum

.....

Underskrift

.....

Namnförtydligande

Avser punkten _____ (ange de punkter som inte täcks in i ovan)

.....

Kommun/bolag/organisation

Datum

.....

Underskrift

.....

Namnförtydligande

För att Skånes Kommuner ska kunna genomföra upphandlingarna och teckna ramavtal behöver **signerad** fullmakt vara Skånes Kommuner tillhanda **20240830**.

2024-05-08
Mikael Westin
+4641362920
mikael.westin@eslov.se

Kommunstyrelsen

Vårprognos 2024, kommunstyrelsen

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen föreslås godkänna förslag till Vårprognos 2024 för kommunstyrelsen/Kommunledningskontoret.

Ärendebeskrivning

I enlighet med de ekonomiska styrprinciperna för Eslövs kommun, ska nämnderna upprätta vårprognos per 30 april för sina verksamheter och översända denna till kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Vårprognos 2024 kommunstyrelsen/Kommunledningskontoret

Beredning

Kommunstyrelsen/Kommunledningskontoret redovisar ett överskott mot budget på 0,6 mnkr i Vårprognosen per 30 april.

Överskott redovisas bland annat inom personalbudgeten där delvis vakanta tjänster står för den större delen. Kapitalkostnaderna avviker negativt mot budget. Detta beror på stora investeringar under 2023 som ska kompenseras genom ökade intäkter och minskade kostnader.

För helåret är prognosen att verksamheterna sammantaget kommer att klara att inrymma årets verksamhet inom tilldelad budgetram.

Beslutet skickas till

Ekonomiavdelningen

Eva Hallberg
Kommundirektör

Mattias Larsson
Ekonomichef

Kommunstyrelsen/Kommunledningskontoret

Ordförande:	Johan Andersson
Förvaltningschef:	Eva Hallberg
Budgetavvikelse, prognos (mnkr)	0

Händelser av väsentlig betydelse

I början av året har kommunstyrelsen fått hantera många frågor efter de omfattande översvämningarna i främst Ringsjön och Gårdstånga. Även om ansvaret för att hantera översvämningar och konsekvenser av sådana, enligt kommunen, är tydligt så innebär det att kommunen ändå behöver vidta åtgärder. I det initiala skedet har bland annat en idrottshall gjorts tillgänglig för att underlätta lite för de drabbade medborgarna. Ett kunskapsråd för sjö- och vattendragsfrågor har bildats. I rådet ingår experter och forskare inom vattenområdet och målet är att arbetet ska mynna ut i en åtgärdsplan hur kommunen ska kunna hantera frågor kring översvämningar och klimatanpassning på både kort och lång sikt.

Efter flera år av utredningar har kommunstyrelsen fattat ett inriktningsbeslut avseende ett nytt stadshus. Valet har stått mellan att renovera och bygga om det befintliga stadshuset och att bygga ett helt nytt stadshus. En nybyggnation innebär en högre utgift men innebär även en lägre driftkostnad. Befintligt stadshus bedöms ha en bortre teknisk livslängd på max 40 år ytterligare. Sammantaget bedömde en majoritet i kommunstyrelsen att alternativet nybyggnation vägde över. Detta beslut innebär förutom en stor investeringsutgift att kommunen de närmaste åren kommer behöva lägga mycket personella resurser för att projektera för, och genomföra, projektet. Utmaningen för kommunen är att inte låta det arbetet gå ut över den reguljära förvaltningen av lokaler och anläggningar.

Kommunfullmäktige har i budget avsatt 20 mnkr för fiberutbyggnad på landsbygden. Utöver de medlen har kommunen även fått statsbidrag på nästan 10 mnkr. Det upphandlade företaget som sköter utbyggnaden har dock haft stora problem med att markägarna inte vill upplåta sin mark. Om projektet drar ut ytterligare i tiden finns risken att pengarna går förlorade. Ett nytt beslut om kommunal medfinansiering kommer att behöva vägas mot övriga behov i kommunens verksamheter.

Arbetet med att införa Microsoft 365 pågår. Detta är ett omfattande arbete men ett införande kommer att ytterligare höja kommunens IT-säkerhet. Det innebär också ett nytt sätt att arbeta för de anställda. Vad som sparas, var det sparas och hur de anställda interagerar är några delar som påverkas.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

UTFALL PER 30 APRIL

För perioden fram till och med 30 april redovisar kommunstyrelsen/Kommunledningskontoret ett mindre överskott mot budget. Överskott redovisas bland annat inom personalbudgeten där delvis vakanta tjänster står för den större delen. Kapitalkostnaderna avviker negativt mot budget. Detta beror på stora investeringar under 2023 som ska kompenseras genom ökade intäkter och minskade kostnader.

HELÅRSPROGNOS

För helåret prognostiserar kommunstyrelsen/Kommunledningskontoret att utfallet kommer att kunna rymmas inom den totala budgetramen.

PROGNOS AV INVESTERINGARNA

Fram till och med april har enbart en mindre del av investeringsbudgeten använts. En del projekt pågår där utgifterna kommer senare men en del projekt kommer genomföras senare. Inköp av datorer är beroende av en ny upphandling men även att beställning och leverans hinns med innan årets slut. När det gäller utredningsmedel är det svårt att redan nu avgöra hur stor del som kommer att kunna redovisas som investering enligt redovisningskriterierna.

EXPLOATERINGSREDOVISNING

I kommunen bedrivs cirka 35 exploateringsprojekt. Kommunen arbetar både med att möjliggöra privata exploateringsprojekt och med att driva egna kommunala projekt.

Försäljningen av tomter på Långåkra fortsätter under 2024.

Kommunen har flera pågående projekt ute i byarna, både privata exploateringsprojekt och egna kommunala projekt. Bland dessa kan nämnas Tegelbruksområdet i Marieholm och Ölyckegården i Löberöd.

Arbetet med utvecklingen av Berga trädgårdsstad och östra Eslöv fortsätter.

Tabeller

Driftredovisning (mnkr)

	Budget 2024-04	Utfall 2024-04	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse 2024
Intäkter	11,0	11,0	32,9	34,9	2,0
Personalkostnader	-33,6	-30,4	-100,7	-98,2	2,5
Övriga kostnader	-18,8	-20,0	-56,3	-57,8	-1,5
Kapitalkostnader	-1,8	-3,2	-5,5	-8,5	-3,0
Driftnetto	-43,2	-42,6	-129,6	-129,6	0,0

Investeringsredovisning (mnkr)

Projekt	Investerings- ram enligt Kf	Redovisat till och med 2024-04	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse 2024
Årsanslag datorer	0,0	0,0	-14,0	-9,0	5,0
Årsanslag IT- infrastruktur	-9,0	-2,1	-9,0	-9,0	0,0
Beredskap/reservkraft	-10,0	0,0	-2,5	-2,0	0,5
Digital infrastruktur, strategisk plan	-24,0	0,0	-4,0	0,0	4,0
Förstudie Stadshus	-3,0	0,0	-3,0	-0,5	2,5
Landsbygdsutveckling	-7,5	-2,5	-2,0	-2,0	0,0
Pendlarparkering Örtofta	-2,0	0,0	-2,0	-1,0	1,0
Skrivare	0,0	-1,0	-1,0	-1,0	0,0
Utredning demensboende	-3,0	0,0	-3,0	-0,5	2,5
Utredning lokaler tidigt skede	0,0	0,0	-1,0	-0,2	0,8
Summa	-58,5	-5,6	-41,5	-25,2	16,3

Exploateringsredovisning (mnkr)

Kommunal mark - pågående projekt	Kommun- bidrag	IB 2024	Budget 2024	Period försäljn	Period kostn	UB
Industrimark Eslöv		0,0				0,0
Industrimark Flyinge	-0,5	0,0				0,0
Industrimark Löberöd	-0,3	0,0				0,0
Expl.omr Gustavslund	10,6	-6,4	0,4			-6,4
Expl omr Flygstaden	-0,1	-0,1				-0,1
Expl omr Kv Gåsen 17 m fl	0,4	-3,1	-0,1			-3,1
Löberöd, Hörbyv 1	0,9	0,0	0,9			0,0
Föreningstorget	11,2	-1,0	-1,0		-0,4	-1,4
Långåkra bostäder	3,1	-13,3	4,0		-0,2	-13,5
Sibbarp 2:39	2,0	-0,1	0,0			-0,1
Gäddan 41	-54,9	-4,0	-0,6			-4,0
Solvägen/Bygelvägen/ Allmogevägen	2,0	-0,5	-0,7			-0,5
Ölyckegården etapp 3	-2,5	-2,1	-10,0			-2,1
Hurva 15:56		-0,1				-0,1
Rådjuret/Kidet	4,2	0,0	0,0			0,0
Billinge tomter	0,3	0,0				0,0
	-23,6	-30,7	-7,1	0,0	-0,6	-31,3
Kommunal mark - planerade/förebered projekt	Kommun- bidrag	IB 2024	Budget 2024	Period försäljn	Period kostn	UB
Verksamhetsmark flygplatsen	-2,0	0,0	-0,6			0,0
Berga trädgårdsstad, etapp1	0,0	0,0	-1,6			0,0
Kastanjen	-0,6	0,0	0,0			0,0
Tegelbruksområdet	-5,4	0,0	-0,6			0,0
Långåkra etapp 2	-2,4	0,0	-0,4			0,0
Långåkra etapp 3	22,5	0,0	0,0			0,0
	12,1	0,0	-3,2	0,0	0,0	0,0
Kommunal och privat mark - planerade projekt	Kommun- bidrag	IB 2024	Budget 2024	Period försäljn	Period kostn	UB
Badhusparken	-2,5	0,0				0,0

Äspingen 1 o 2	2,4	0,0				0,0
Drottningen S:1 Sallerup	1,2	0,0				0,0
Övriga exploateringsprojekt	-2,5	0,0				0,0
	-1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Privat mark - pågående projekt	Kommunbidrag	IB 2024	Budget 2024	Period försäljn	Period kostnr	UB
Stehag 5:21	0,0	-0,1				-0,1
	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1
Äldre projekt med kvarvarande brister	Kommunbidrag	IB 2024	Budget 2024	Period försäljn	Period kostn	UB
Harlösa Karl Axels väg, översvämning	-6,7	-0,1				-0,1
Stehag Hålebäcksområdet, översvämning	0,0	0,0				0,0
	-6,7	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1
	Kommunbidrag	IB 2024	Budget 2024	Period försäljn	Period kostn	UB
Summa exploateringsprojekt	-19,6	-30,9	-10,3	0,0	-0,6	-31,5

2024-05-16
Mattias Larsson
+4641362012
mattias.larsson@eslov.se

Kommunstyrelsen

Vårprognos 2024 för Eslövs kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:

- att godkänna vårprognosen för 2024
- att godkänna servicenämndens uppräkningsindex inom måltidsverksamheten för ökade livsmedelskostnader med motsvarande 2,8 mnkr för år 2024 samt att beakta det i budgetarbetet 2025 och att berörda nämnder kompenseras med motsvarande budgetanslag
- att utöka servicenämndens investeringsramen för Ölyckeskolans idrottshall med 0,9 mnkr
- att bevilja barn- och familjenämnden 0,8 mnkr för skyddat boende för våldsutsatta barn och vuxna från april till december samt att beakta det i budgetarbetet 2025
- att bevilja miljö- och samhällsbyggnadsnämnden tillkommande yta för Gåsen med motsvarande 0,1 mnkr
- att bevilja miljö- och samhällsbyggnadsnämnden 2,0 mnkr för gatuunderhåll
- att budget för hyran avseende Norrevångs IP flyttas från kultur- och fritidsnämnden till kommunstyrelsen för år 2024 samt att beakta det i budgetarbetet 2025
- att budget för hyran avseende moduler på Norrevångsskolan flyttas från barn- och familjenämnden till kommunstyrelsen från augusti till december samt att beakta det i budgetarbetet 2025
- att utöka valnämndens budget med motsvarande 1,0 mnkr för år 2024 samt att öka budget för generella statsbidrag med 1,0 mnkr för år 2024
- att omfördela hyran för Stadshuset inom budget för tillkommande hyreskostnader
- att bevilja vård- och omsorgsnämnden 0,6 mnkr för utökade externa hyreskostnader
- att omfördela investeringsmedel ”utredning lokaler i tidigt skede” från kommunstyrelsen till servicenämnden med 1,0 mnkr för projekt Husarängen etapp 2 för år 2024
- att godkänna servicenämndens slutredovisning för konstgräsplan Husarängen

- att bevilja kultur- och fritidsnämnden tillkommande hyra om 1 506 000 kronor för konstgräsplan Husarängen, januari -december 2024 och att beakta årshyran i budget 2025
- att godkänna servicenämndens slutredovisning för gamla östra skolan
- att bevilja gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden tillkommande hyra om 1 879 000 kronor för gamla östra skolan, januari -december 2024 och att beakta årshyran i budget 2025
- att godkänna servicenämndens slutredovisning för skoltorget
- att bevilja gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden tillkommande hyra om 689 000 kronor för skoltorget, januari-december 2024 och att beakta årshyran i budget 2025

Ärendebeskrivning

Kommunen upprättar en första prognos för året per den 30 april.

Beslutsunderlag

Vårprognos 2024

Nämndernas beslut om vårprognos 2024

Beredning

Sammantaget redovisar nämnderna i vårprognosen ett överskott mot budget på knappt 19 mnkr. Störst avvikelse återfinns inom barn- och utbildningsnämnden där volymersättning för antalet barn och elever är högre i budget än vad det faktiska antalet barn och elever är. I helårsprognosen ser det annorlunda ut. Tillsammans befarar nämnderna ett samlat underskott mot budget på cirka 23 mnkr.

Kommunstyrelsen/Kommunledningskontoret redovisar ett mindre överskott per 30 april och prognostiserar för helåret att budgeten kommer att kunna hållas.

Även barn- och familjenämnden redovisar ett överskott i vårprognosen. För helåret prognostiserar nämnden dock ett underskott på 6,5 mnkr. Detta beror högre placeringskostnader för barn och unga inom socialtjänsten avseende familjehemsplacering och vårdnadsöverflytt. En personalförstärkning har gjorts inom socialtjänsten för att möta ökningen av ärenden inom socialtjänsten 0-18 år. Detta bidrar också till underskottet.

Barn och familjenämnden begära en budgetkompensation för ny lagstiftning, Lag om placering av barn i skyddat boende, motsvarande belopp som mottagits i de generella statsbidragen avsatt för den nya lagen. Motsvarande belopp i utg.omr. 9 avsnitt 6.6.7 motsvarar cirka 30 kronor per invånare.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden kan också uppvisa ett mindre överskott i denna uppföljning. En del av överskottet beror på att budget tilldelats för fler elever än vad som nu finns i verksamheten. Detta kommer att avräknas under hösten enligt kommunens volymmodell.

Hänsyn har tagits till detta i prognosen på minus 3 mnkr som nämnden lämnar. Överskottet kan i sin helhet hänföras till gymnasieskolan personalbemanningen är för stor sett till antalet elever. Nämnden arbetar med anpassningar men det finns en eftersläpning av den förväntade effekten.

Kultur- och fritidsnämnden redovisar i vårprognosen ett underskott mot budget på 2,8 mnkr vilket i sin helhet beror på utbetalda föreningsbidrag som gjorts för hela året. Kostnaden har dock i sin helhet redovisats under rapportperioden. För helåret prognostiserar nämnden ett underskott på 1,7 mnkr mot budget. Underskott kan främst hänföras till Karlsrobadet där det blir ett tapp i intäkter när badet tvingas hålla stängt. Tidigare beslutade besparingsåtgärder på badet har också visat att de ej får önskad effekt vilket också bidrar till underskottet. Nämnden ser inga möjligheter att hämta igen befarat underskott på andra håll i verksamheten. Vakanta tjänster kommer hållas vakanta så länge det är möjligt utan att det går ut över arbetsmiljön.

Verksamheterna inom miljö- och samhällsbyggnadsnämnden redovisar per 30 april ett underskott mot budget på 0,2 mnkr. I helårsprognosen befarar nämnden ett underskott på 4,1 mnkr. Underskottet beror till största delen på ett akut vägunderhåll som behöver utföras efter den gångna vintern. Stora mängder regn och snö i kombination med stora temperatursvängningar har slitit hårt på vägarna. Nämnden tappar även intäkter inom bygglov när de stora nybyggnationerna uteblir i spåren av lågkonjunkturen. Nämnden begär budgetkompensation för gatuunderhåll, seniorkort, indexkompensation, byggherrekostnader, samt tillkommande ytor på kvarteret gåsen. Kompensation av index för entreprenad sker alltid med full effekt året efter. Det innebär en eftersläpning i budgetkompensation. Kompensationen sker i budget 2025. En avstämning av seniorkort kommer ske i delårsrapporten och därefter kompenseras.

Budgetkompensation för gatuunderhåll sker med 2,0mnkr under innevarande år 2024. Nämnden uppmanas att prioritera det akuta vägunderhållet.

För servicenämnden uppgår budgetavvikelsen per 30 april till minus 1,8 mnkr mot budget. Vintern har varit kostsam både när det gäller energiförbrukning/energikostnader och snöröjning. Nämnden har även intäktsbortfall avseende tomställda lokaler. Servicenämnden arbetar fortsatt med att verkställa beslutad åtgärdsplan. Detta arbete kommer att sträcka sig även över 2025 och nämnden prognostiserar därför ett budgetunderskott för 2024 på 6,4 mnkr. Ökade elkostnader, över budgeterad nivå, står för cirka 2 mnkr av underskottet och kostnaden för tomställda lokaler bedöms bli cirka 3 mnkr. Utöver det befaras även ett underskott inom måltidsverksamheten till följd av ökade livsmedelskostnader. Kommunstyrelsen ersätter normalt servicenämnden för nödvändiga kostnader för tomma lokaler. Begäran om medel hanteras i samband med årsredovisningen. Avstämning sker löpande under året mellan serviceförvaltningen och kommunledningskontorets ekonomiavdelning. Avstämning sker också löpande gällande kompensation för elkostnader.

Vård- och omsorgsnämnden redovisar ett mindre överskott mot budget på drygt 1 mnkr. Överskottet kan hänföras till statsbidrag som erhöles 2023 men som har kunnat föras över till 2024. Nämndens prognos för helåret är ett underskott mot budget på 1,4 mnkr. Nämnden har en kostnad på 0,8 mnkr i hyra utöver budget som ingår i underskottet.

Investeringsbudgeten för 2024 uppgår till 536 mnkr efter justering för pågående projekt från föregående år med 298 mnkr. Under året har fullmäktige beviljat tilläggsanslag som utökat investeringsbudgeten med 10 mnkr. Utöver det har även projekt för 11,5 mnkr utgått då de ska hanteras som medfinansiering in statlig infrastruktur istället för investeringsprojekt i kommunal regi.

Det enskilt största projektet är byggnationen av den nya Sallerupskolan där budgeten uppgår till totalt 210 mnkr varav 129 mnkr utgör årets budget. Under sommaren och hösten kommer både tillbyggnaden av lilla teatern, för kulturskolans verksamheter, påbörjas liksom en stor renovering av Karlsrobadet. För helåret är prognosen att cirka 362 mnkr av investeringsbudgeten kommer att förbrukas. Överföringarna bedöms bli cirka 140 mnkr.

Begäran om utökad investeringsram

Ölyckeskolans idrottshall: BoU har via en basutredning uttryckt behov av att bygga till fler omklädningsrum till Ölyckeskolans idrottshall. I basutredningen framkom att vi kan lösa behovet genom att utöka entreprenaden i befintligt investeringsprojekt. Det tillgänglighetsanpassade omklädningsrummet utökas från 11kvm till 31kvm och tillgodoser då även det utökade behovet från BoU. Investeringskostnaden minskar då ingen tillbyggnad behövs samt kostnadsbesparingar i och med att utförandet utförs i samband med annan entreprenad. Utökad investeringsram begärs för Ölyckeskolans idrottshall med 0,9 mnkr

Slutredovisningar

Husarängen, Konstgräsplan

Konstgräsplan handlades upp genom förnyad konkurrensutsättning inom ramavtal markentreprenader som en totalentreprenad. Planen är cirka 10 000 kvadratmeter och är gjord som en 11-manna plan. Hyresberäkning: Den totala årshyran uppgår till 1 617 000 kronor för 2024. Beloppet inkluderar, el, vatten, planskötsel och fastighetsservice.

Gamla östra skolan

Eslövs kommun har genom budget 2020 samt flerårsplaner 2021–2023 beslutat om att utreda ombyggnaden av Gamla östra skolan. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2022 om igångsättningstillstånd för projektet. Ombyggnaden är nu klar och barn- och familjenämndens verksamheter har nu flyttat in i lokalerna

Skoltorget

Eslövs kommun har genom budget 2020 samt flerårsplaner 2021–2023 beslutat om att utreda ombyggnaden av Gamla östra skolan. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2022 om igångsättningstillstånd för projektet. Ombyggnaden är nu klar och barn- och familjenämndens verksamheter har nu flyttat in i lokalerna.

Övriga budgetjusteringar

I samband med föreslås ett antal övriga budgetjusteringar avseende driftbudgeten för 2024.

Bidraget från Valmyndigheten för genomförande av val till Europaparlamentet uppgår till 1 mnkr. Bidraget ska redovisas som ett generellt statsbidrag och därför föreslås att valnämndens budgettram ökas med 1 mnkr. Tilldelad budgettram inkluderar det statliga bidraget. För att kommunens totala budget inte ska påverkas föreslås samtidigt att budgeten för generella statsbidrag ökas med 1 mnkr.

Efter ombyggnation av Stadshuset, trygg och säker foajé, behöver hyran för stadshuset omfördelas mellan berörda nämnder. Nettoeffekten uppgår till 0,8 mnkr som finansieras genom budget för tillkommande hyreskostnader.

Kultur- och fritidsnämnden har sagt upp hyresavtalet avseende Norrevångs IP. Med den modell som kommunen har med full kompensation för hyreskostnad måste budgetramen för kultur- och fritidsnämnden justeras när nämnden inte längre har någon hyreskostnad. Budgeten, 269 tkr, flyttas till kommunstyrelsen och detta beaktas även i budgetarbetet för 2025.

Barn- och familjenämnden har sagt upp hyreskontraktet avseende moduler vid Norrevångsskolan med avflyttning 31 juli 2024. Med den modell som kommunen har med full kompensation för hyreskostnad måste budgetramen för barn- och familjenämnden justeras när nämnden inte längre har någon hyreskostnad. Budgeten, 449 tkr för 2024, flyttas till kommunstyrelsen och helårshyran beaktas i budgetarbetet för 2025.

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder

Eva Hallberg
Kommundirektör

Mattias Larsson
Ekonomichef

Vårprognos

2024-04-30

ESLÖVS
KOMMUN

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Finansiella mål.....	3
Vårprognosen i korthet	3
Förvaltningsberättelsen	4
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	4
Händelser av väsentlig betydelse	8
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	10
Balanskravsresultat	15
Väsentliga personalförhållanden.....	16
Förväntad utveckling	17
Finansiella rapporter	18
Resultaträkning	18
Balansräkning	19
Kassaflödesanalys	20
Drift- och investeringsredovisning	21
Driftredovisning.....	21
Investeringsredovisning	24

Rapporten framtagen av kommunledningskontoret, ekonomiavdelningen

2024-05-21

Sammanfattning

Finansiella mål

Budget i balans Vi ska ha en ekonomi i balans	
Årets resultat Överskott på minst 1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.	
Självfinansieringsgrad Självfinansieringsgraden ska uppgå till minst 40 procent under mandatperioden och får ej understiga 30 procent ett enskilt år.	

Prognos 2024

Vårprognosen i korthet

Uppnås god ekonomisk hushållning för helåret? Prognos 2024	Uppnås balanskravet för helåret? Prognos 2024	Invånare 2024-03-31 34 833
Budgetavvikelse nämnderna (mnkr) -23 Prognos 2024	Årets resultat (mnkr) -21 Prognos 2024	Årets investeringar (mnkr) 363 Prognos 2024

Förvaltningsberättelsen

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Samhällsekonomisk utveckling

Inflationen har under en period präglat samhällsekonomin, både globalt, i Sverige och i Eslöv med åtstramande penningpolitik och försiktig finanspolitik som följd. I takt med att inflationen kommer ned blir den ekonomiska politiken mindre stram, bland annat genom sänkta styrräntor och mer expansiv finanspolitik. Drivkrafterna för inflationsnedgången varierar mellan länder, vilket gör att banorna för räntesänkningar skiljer sig något åt. SKR, Sveriges kommuner och regioner, räknar dock med att centralbankerna i USA, eurozonen och Sverige kommer att leverera sina första räntesänkningar till sommaren i år, samt att ytterligare sänkningar väntar 2025. Detta är redan inprisat av marknaden. SKR beräknar att tioårig obligationsränta hamnar på 2,4 procent i år och håller sig relativt oförändrad samtliga år 2024–2027.

Mindre åtstramande ekonomisk politik bidrar till återhämtning i ekonomin under senare delen av 2024 i takt med att den förda politiken successivt får genomslag i ekonomin. Återhämtningen kommer i första hand från den inhemska ekonomin i år. Hushållen ökar sin konsumtion i takt med att deras realinkomster återigen ökar men dämpas i år av fortsatt höga ränteutgifter, anpassning till varaktigt högre prisnivå i ekonomin och en osäkerhet kring den globala geopolitiska utvecklingen.

Den svaga efterfrågan i ekonomin leder till att antalet sysselsatta, och även antalet arbetade timmar, fortsätter att minska i år. Andelen arbetslösa ökar till 8,5 procent för helåret 2024, en ökning med nästan en procentenhet från 2023. Återhämtningen i ekonomin leder dock till att både sysselsättning och arbetade timmar ökar igen 2025. Sammantaget leder detta till att lönesumman ökar svagt i år medan den stiger klart snabbare 2025.

SCB, Statistiska centralbyrån, publicerar varje år en framskrivning av Sveriges befolkning. Den publiceras uppdelad på ålder, kön och inrikes/utrikes födda för varje år under perioden 2024–2070. Befolkningen beräknas öka med 1,3 miljoner, från 10,5 miljoner år 2023 till 11,8 miljoner år 2070. Det är en ökning med 12 procent eller 0,26 procent per år. Det är en långsammare takt än tidigare och beror på att det föds färre barn, fler avlider, färre invandrar och fler utvandrar än tidigare år.

Utvecklingen i Eslövs kommun

Den ekonomiska utvecklingen har och påverkar även Eslöv. Den höga inflationen under 2022 och 2023, ett nytt pensionsavtal från och med 2023 och en lägre befolkningstillväxt påverkar kommunens ekonomi negativt. Inför budget 2023 uppgick besparingskravet till cirka 100 mnkr och nämnderna fick i uppdrag att ta fram åtgärdsplaner för bestående kostnadsreduceringar på motsvarande 51,5 mnkr fram till år 2024. Efter en uppdatering av de ekonomiska förutsättningarna kunde kravet på åtgärder minskas.

Inflationens påverkan på kommunens ekonomi 2023 var stor. Enbart pensionskostnaderna ökade med nästan 100 mnkr vilket motsvarade hälften av kostnadsökningen mellan 2022 och 2023. Utöver det har både externa hyror, livsmedel, elkostnader och olika serviceavtal ökat avsevärt i kostnad.

Kommunens kostnader kommer att påverkas av den höga inflationen även 2024. Exempelvis kommer pensionskostnaderna bli cirka 35 mnkr högre jämfört med 2023. En minskad inflation kommer dock att innebära lägre pensionskostnader från 2025. För andra kostnader, till exempel livsmedel, är kostnadsökningarna bestående.

Eslövs kommuns nuvarande vision sträcker sig till 2025. Under året 2023 fattade därmed kommunstyrelsen beslut, om att en ny vision skulle tas fram. Den nya visionen sträcker sig till 2040 och ska inspirera, visa färdriktning och vara en gemensam framtidsbild för hela kommunen. Visionen har tagits fram tillsammans med medborgare, näringslivet, tjänstepersoner och politiken. Visionen omfattar hela Eslövs kommun, både kommunorganisationen och alla som bor, lever och verkar i kommunen.

Befolkningsstatistik

Den förändrade befolkningsutvecklingen kommer att vara utmanande framåt för kommuner och regioner. Omflyttning av resurser kommer att krävas. Framförallt är det i de yngre åldersgrupperna som befolkningen minskar i prognoserna framåt. Eftersom bostadsbyggandet har stannat av har prognoserna för inflyttning som många kommuner räknat med inte infriats. Det är också stor risk att den långsamma befolkningsökning som vi nu ser innebär att inflyttningen inte kommer att bli av, även om bostadsbyggandet skulle öka igen. Under perioden 2014–2023 hade riket en total befolkningsutveckling på 8,3 procent. Även på totalnivå syns stora skillnader mellan kommunerna, från Knivsta som ökat invånarantalet med drygt 28 procent till Dorotea som tappat 15 procent under samma period. 64 kommuner har tappat befolkning mellan 2014 och 2023. Det senaste året är det betydligt fler som haft en negativ befolkningsutveckling, hela 193 kommuner. Det största tappet hade Emmaboda, medan Nykvarn haft den högsta ökningen. (SKR ekonomirapport, maj 2024).

Eslövs befolkning har ökat relativt mycket de senaste åren men ökningen mattades av under 2022 och 2023. Under 2023 ökade Eslövs befolkning med 74 personer vilket var avsevärt lägre än prognosticerat. Under de tre första månaderna under 2024 har befolkningen i Eslöv ökat med 58 personer vilket även det var lägre än

prognosticerat. Detta påverkar kommunens framtida intäkter då varje invånare ger cirka 80 tkr i skatteintäkter. Eslövs befolkning har ökat relativt mycket de senaste åren men ökningen mattades av under 2022 och 2023. De kommande 10 åren prognosticeras befolkningen öka med ca 7 procent.

Arbetslöshet

Lågkonjunkturen påverkar sysselsättningen negativt och arbetslösheten i riket har ökat från 6,3 procent till 6,6 procent från april 2023 till april 2024. Under samma period har arbetslösheten i Eslöv ökat från 6,9 till 7,7 procent. I Skåne som helhet är arbetslösheten något högre än i Eslöv. Arbetslösheten har ökat från 8,2 till 8,8 procent.

Finansiella risker

Ränterisker

En höjd räntenivå påverkar kommunens och kommunkoncernens finansiella kostnader genom ökade räntekostnader. Den kommunala koncernens räntebärande låneskuld uppgår per balansdagen till 2 444 mnkr exklusive Räddningstjänsten Syd. För kommunen ligger låneskulden på 1 089 mnkr. Upplåningen inom den kommunala koncernen löper både med fast och rörlig ränta. En ökad ränta med en procentenhet medför ökade räntekostnader på 24 mnkr i den kommunala koncernen och 11 mnkr i kommunen. Trenden för både kommunkoncernen och kommunen har de senaste åren varit kortare kapitalbindningstid och en större del med rörlig ränta. Detta innebär en högre risk för svängningar. Under 2023 steg räntekostnaderna snabbt, och med ökad skuldsättning ökar räntekänsligheten.

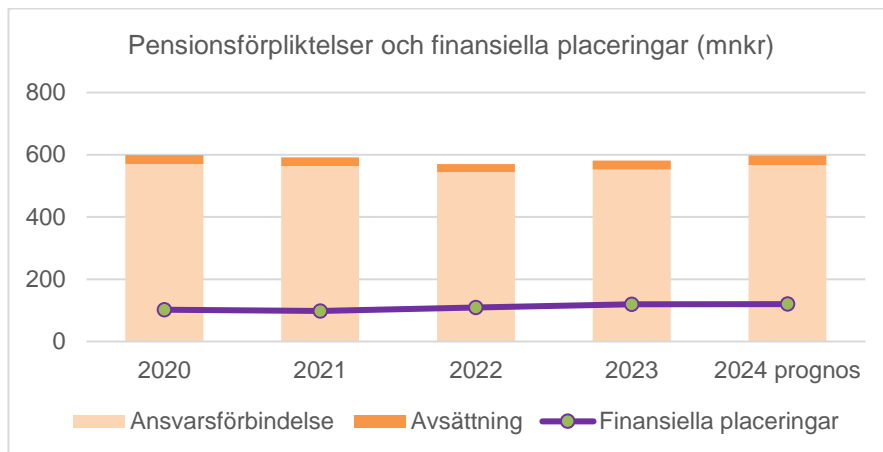
	2020	2021	2022	2023	2024-04
Koncernen					
Genomsnittlig ränta, %	0,7 %	0,5 %	0,7 %	1,8 %	2,1 %
Genomsnittlig bindningstid, år	2,6	2,1	1,9	2,0	1,8
Kommunen					
Genomsnittlig ränta, %	0,6 %	0,4 %	0,8 %	2,3 %	2,7 %
Genomsnittlig bindningstid, år	2,5	1,8	2,1	1,6	1,6

Marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar

Enligt placeringspolicyn får finansiella placeringar göras såväl i räntebärande värdepapper som i aktier. Andelen aktier får max uppgå till 80 procent av portföljens värde. Enligt placeringspolicyn är normalförfarandet 60 procent aktier och resterande i räntebärande värdepapper. Kommunens finansiella placeringar bestod till 47 procent av marknadsnoterade aktier och 33 procent räntebärande värdepapper. 20 procent utgörs av likvida medel. En förändring av marknadsvärdet med en procentenhet påverkar kommunens resultaträkning med 1 mnkr.

Pensionsförpliktelser

Kommunens totala pensionsförpliktelser uppgår till 621 mnkr per balansdagen. Vid årsskiftet beräknas den uppgå till 598 mnkr. Minskningen beror på de utbetalningar som görs under resterande del av året. Av de totala pensionsförpliktelserna ligger 95 procent utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. För att mildra likviditetseffekten av kommande pensionsutbetalningar har medel avsatts och är placerade i ränte- och aktiefonder.

Skattesats

Skatteintäkterna är kommunens största inkomstkälla och motsvarar knappt 60 procent av kommunens totala intäkter. Intäkternas storlek beror på skattesatsens nivå och kommuninvånarnas beskattningsbara inkomst. Skattesatsen speglar kommunens långsiktiga handlingsberedskap i förhållande till övriga kommuner i länet, eftersom en låg skattesats innebär en möjlighet till större intäkter genom en höjd skattesats och vice versa. En ökad skattesats med en krona per hundralapp innebär 85 mnkr i ökade skatteintäkter.

Skattesats, procent	2020	2021	2022	2023	2024
Eslöv	20,54	20,54	20,54	20,54	20,54
Riket	20,72	20,71	20,67	20,67	20,70
Skåne	20,51	20,53	20,51	20,51	20,52

Händelser av väsentlig betydelse

I början av året har kommunstyrelsen fått hantera många frågor efter de omfattande översvämningarna i främst Ringsjön och Gårdstånga. Även om ansvaret för att hantera översvämningar och konsekvenser av sådana, enligt kommunen, är tydligt så innebär det att kommunen ändå behöver vidta åtgärder. I det initiala skedet har bland annat en idrottshall gjorts tillgänglig för att underlätta lite för de drabbade medborgarna. På längre sikt kan kommunen behöva vidta större, kostsamma, åtgärder för att minska risken att kommuninvånarna drabbas av skador till följd av översvämningar.

Kommunstyrelsen har under våren fattat ett inriktningsbeslut om byggnation av ett nytt stadshus. Detta beslut innebär förutom en stor investeringsutgift att kommunen de närmaste åren kommer behöva lägga mycket personella resurser för att projektera för, och genomföra, projektet. Utmaningen för kommunen är att inte låta det arbetet gå ut över den reguljära förvaltningen av lokaler och anläggningar.

Inom barn- och familjenämnden pågår ett omfattande arbete med att anpassa organisationen till färre barn och elever. I förskoleorganisationen finns en överkapacitet på platser. En del avdelningar kommer flyttas till större enheter inför hösten. Några förskolor kommer även avvecklas.

Två fristående förskolor har stängt sin verksamhet och barnen har redan börjat i kommunala förskolor.

Anpassningarna till färre elever påbörjades under 2023. Det har inneburit att antalet anställda minskat. Hur detta påverkar barn och elevers måluppfyllelse, trygghet och studiero kommer att följas upp och analyseras.

Inom gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden pågår arbetet med Åtagandeplanen. Målsättningen med denna är att minska antalet personer som uppstår ekonomiskt bistånd och öka graden av egen försörjning.

Ett samverkansavtal gällande yrkesutbildningar har ingåtts i Malmö-Lundregionen, MLR. Detta avtal ger både utbildningsanordnare och medborgare större möjligheter.

För att kunna möta föreningarnas, och medborgarnas, behov bättre har kultur- och fritidsnämnden genomfört en mindre omorganisation där allmänna kultur- och fritidsfrågor delats upp i två egna enheter.

Under våren har upphandlingen av utbyggnaden av Lilla teatern genomförts. Detta kommer att innebära ett lyft för barn och unga i Eslöv som nu kommer att få en modern kulturskola och kulturell mötesplats.

Nedgången i konjunkturen har påverkat bostadsbyggandet negativt och därmed även bygglovsintäkterna för miljö- och samhällsbyggnadsnämnden. Det är de stora nybyggnationerna som ger de stora intäkterna och när de uteblir får nämnden ett finansieringsproblem.

Servicenämnden har beslutat att ta ett nytt helhetsgrepp kring fastighetsunderhållet där underhållsåtgärder och ekonomi ska gå hand i hand. Servicenämnden förvaltar

stora ytor och det är viktigt att underhållet sköts så att fastigheternas värde bibehålls.

En stor utmaning för servicenämnden är att hantera kostnadsökningar samtidigt som elevkullarna minskar. Detta gäller både inom måltidsverksamheten men även inom fastighetsverksamheten.

Vård- och omsorgsnämnden har, tillsammans med servicenämnden, en stor utmaning i hur bilparken ska se ut kopplat till kommunens mål om fossilbränslefritt drivmedel. Gasbilar tillverkas inte längre och laddinfrastrukturen är inte tillräckligt utbyggd för att möta det behov som finns inom vård- och omsorgsnämnden. En översyn har påbörjats för att se på alla delar och hur det påverkar nämndens kostnader.

I syfte att möta de nya arbetstidsreglerna har hemvårdens nattbemanning omorganiserats till en gemensam verksamhet med en chef.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Finansiella mål

Eslövs kommun har fastställt tre finansiella mål för god ekonomisk hushållning

1. Vi ska ha en ekonomi i balans
2. Årets resultat ska uppgå till minst 1 procent av skatte- och generella bidragsintäkter
3. Självfinansieringsgraden bör inte understiga 30 procent under ett enskilt år. Målet sätts till 40% i snitt under perioden 2023–2027.

I uppföljningen per 30 april redovisar kommunen ett minusresultat och kan därmed inte sägas uppnå de finansiella resultatmålen. Självfinansieringsgraden når inte heller upp till målet då utfallet uppgår till nio procent. Detta är dock mål som är svåra att läsa av under året. Det är prognosen som är det viktiga.

Enligt prognosen som upprättas i samband med Vårprognosen görs bedömningen att kommunen kommer att redovisa ett resultat på -21 mnkr. Genom att utnyttja resultatutjämningsreserven kommer kommunen kunna klara balanskravet men resultatmålet om en procent av skatte- och generella bidragsintäkter kommer inte kunna nås. Prognosen för investeringar visar att kommunen kommer att redovisa så stora investeringar att målet om 40 procent självfinansieringsgrad inte kommer att uppnås. För att kunna nå det målet måste kommunen resultat uppgå till minst en procent av skatte- och generella bidragsintäkter.

Finansiella mål	Mål	Prognos
Vi ska ha en ekonomi i balans	≥ 0 mnkr	-21 mnkr
Årets resultat ska uppgå till minst 1 procent av skatte- och generella bidragsintäkter	≥ 1 %	-0,8 %
Självfinansieringsgraden bör inte understiga 30 procent under ett enskilt år. Målet sätts till 40% i snitt under perioden 2023–2027	≥ 30 % ≥ 40 %	26 % Uppnås ej

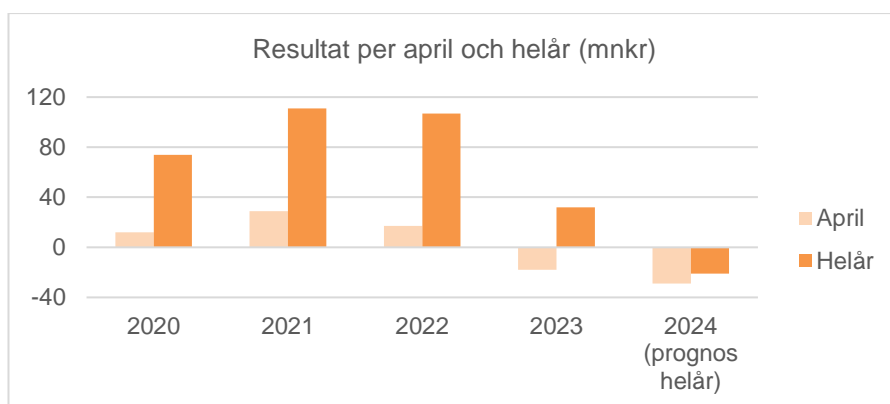
Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

Resultat

Kommunens resultat per april uppgår till -29 mnkr. Resultatet för perioden påverkas starkt av två poster som antingen är av periodiseringskaraktär eller som inte tillhör den egentliga verksamheten. Förändring av semesterlöneskulden påverkar resultatet med -48 mnkr och orealiserade vinster i värdepapper ger en positiv effekt om 6 mnkr. Semesterlöneskulden svänger kraftigt under året då intjänande sker jämt över året men uttaget sker till största del under sommarmånaderna. Rensat för dessa två poster är resultatet positivt och uppgår till 13 mnkr. Jämfört med tidigare år har resultatet per april varit negativt sedan 2023, vilket bl.a. förklaras av de högre pensionskostnaderna som försämrat kommunens resultat.

Helårsprognosen landar på ett resultat på -21 mnkr. Budgeterat resultat uppgår till 0 mnkr varför även budgetavvikelsen även landar på -21 mnkr. Nämndernas samlade prognoser visar på en negativ budgetavvikelse på -23 mnkr. Framförallt är det skolverksamheten och intern service och infrastruktur som visar på underskott. Mer om nämndernas resultat och prognoser finns under avsnittet *Driftredovisning*, sidan 21.

I budgeten för 2024 som kommunfullmäktige antagit finns en effektiviseringspost alternativt användning av resultatutjämningsreserven (RUR) vid händelse av underskott vid årets slut. Posten uppgår till 27 mnkr.

Utveckling av skatteintäkter och nettokostnader

Skatte- och generella statsbidragsintäkter utvecklas positivt. Jämfört med samma period föregående år är ökningen drygt 5 procent. I prognosen för helåret uppgår ökningen till 3,7 procent jämfört med helåret 2023 varav befolkningsökningen utgör 0,8 procentenheter. Detta är dock baserat på en tidig prognos där skatteavräkningen är negativ. Taxeringen avseende 2023 års inkomster är inte klar och den kan komma att påverka skatteavräkningen åt det mer positiva hållet.

Efter de första fyra månaderna har nettokostnaderna ökat med sex procent jämfört med inledningen av 2023. Ökningen ligger nästan uteslutande inom finansförvaltningen där kommunens pensionskostnader fortsätter att öka jämfört

med 2023. Den höga inflationen under 2022 och 2023 påverkar pensionskostnaderna mycket vilket påverkar helårsprognosen. Nettokostnadsökningen för helåret bedöms bli cirka fem procent jämfört med 2023. Enligt prognosen för helåret är det nämndernas kostnader som utgör den största delen av ökningen. Detta är dock en tidig prognos och nämnderna är ofta försiktiga i sina bedömningar.

Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och statsbidrag

Enligt budget får inte nettokostnadernas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag överskrida 99,5 procent. Detta för att det ska finnas utrymme att finansiera det negativa finansnettot, enligt budget.

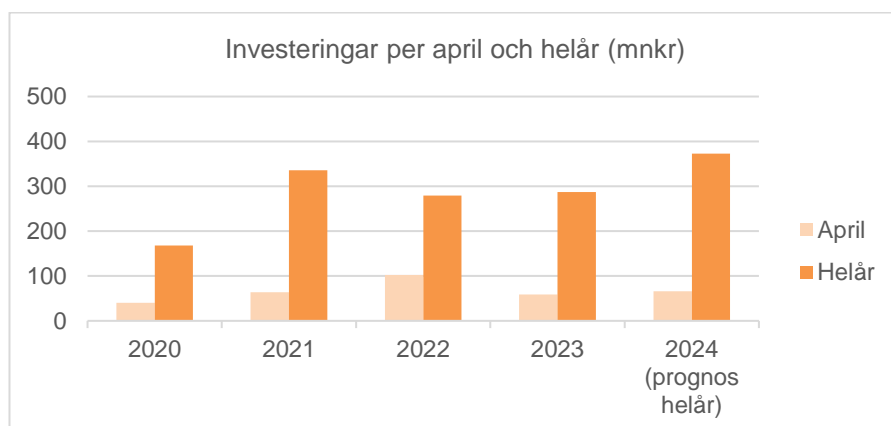
I Vårprognosen uppgår nettokostnadsandelen till 103 procent vilket beror på att resultatet är minus 29 mnkr. I helårsprognosen uppgår nettokostnadsandelen till 101 procent vilket också beror på att prognostiserat resultat är minus 21 mnkr.

Investeringar

Investeringarna för årets fyra första månader uppgår till 66 mnkr. De tre största investeringarna är Sallerupskolan nybyggnation (17 mnkr), Kanalgatan etapp 1 (15 mnkr) samt Vitsippans förskola nybyggnation (11 mnkr).

Årets investeringsbudget uppgår till 536 mnkr, vilket innebär att 12 procent av årets budget hittills förbrukats. Prognosen för helåret är att 363 mnkr kommer att användas vilket i så fall skulle innebära en genomförandegrad på 68 procent.

Under våren har investeringen i en ny föreningslokal på Husarängen påbörjats. Kommunstyrelsens arbetsutskott har i maj beviljat igångsättningstillstånd för renovering av utebassänger och nytt reningsverk på Karlsrobadet, tillbyggnad av Lilla teatern för kulturskolans verksamhet samt ombyggnation av Vasavångsskolans kök.

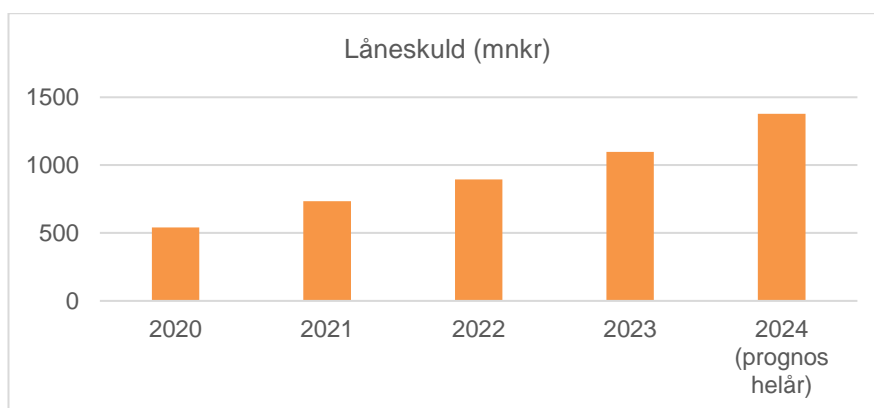

Likviditet och lån

Ingen ny upplåning har skett under årets fyra första månader. Likviditeten uppgick till 133 mnkr vid årets början och uppgår till 157 mnkr per balansdagen, en ökning med 24 mnkr. I kassaflödesanalysen på sidan 20 framgår förändringen mer detaljerat. Likviditeten vid årets början var högre än vad som räknades med under hösten. I januari månad erhöles även slutavräkning för 2022 års skattemedel vilket innebar ett tillskott på 49 mnkr. Bedömningen är att en rimlig nivå är runt 75 mnkr vid årets slut, vilket innebär en minskning på 58 mnkr för helåret och därmed minskas lånebehovet under året. Likviditeten följs upp regelbundet och prognoser görs för resultat och investeringar för att minska kostnaderna med en för tidig eller för stor upplåning.

Kommunfullmäktige har beslutat om en nyupplåningsram till 450 mnkr för 2024. Under året beräknas upplåningsbehovet till 150 mnkr för eget investeringsbehov och 160 mnkr för vidareutlåning till VA Syd, vilket blir 310 mnkr totalt.

Låneskulden har under årets fyra första månader minskat med 9 mnkr till följd av amorteringar. Vid årets slut är prognosen att låneskulden kommer öka enligt ovan nämnda nyupplåningar för att uppgå till 1 379 mnkr.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella styrka. Måttet anger hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med egna medel (överskott i verksamheten). Den andra delen är finansierad med skulder. Ju högre tal desto bättre är den ekonomiska ställningen.

Som en följd av stora investeringar under flera år har kommunens soliditet över tid minskat. Resultaten, eller överskotten om man så vill, har inte varit tillräckligt starka för att väga upp för de stora investeringarna. Detta har inneburit att kommunens låneskuld har ökat och därmed försvagas soliditeten. För 2024 försvagas soliditet ytterligare med tanke på att resultatet är negativt med 21 mnkr. Ett starkt resultat skulle minska upplåningsbehovet och stärka soliditeten.

För att ge en rättvis bild över kommunens ekonomiska ställning tas även de pensionsförpliktelse som ligger utanför balansräkningen med, eftersom detta är åtagande som kommer behöva infria i takt med dessa tar ut sin pension.

	2020	2021	2022	2023	2024
Soliditet	60 %	57 %	56 %	52 %	48 %
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser	40 %	38 %	39 %	36 %	33 %

Siffrorna för 2024 är prognos för helår.

Sammanfattande bedömning av god ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Den sammanfattande bedömningen är kommunen för 2024 inte har en god ekonomisk hushållning. Ingen av de finansiella målen beräknas bli uppfyllda, utifrån prognosen för helåret. En stor del i förklaringen ligger i nämndernas prognostiserade underskott mot budget. Detta bidrar till att resultatet ej kommer nå upp till en procent av skatter och generella statsbidrag. Ett svagt resultat gör att inte heller målet självfinansiering av investeringar uppnås.

I delårsrapporten per augusti kommer en första uppföljning av nämndernas antagna mål göras och därmed även av verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning. I denna rapport har endast de finansiella målen bedömts.

Soliditeten sjunker till följd av hög investeringsnivå i kombination med svagt resultat. Låneskulden fortsätter att öka vilket den gjort under fler år. Kommande års investeringsbehov behöver anpassas utifrån denna låneskuldutvecklingen så att den blir hållbar över tid.

Balanskravsresultat

Enligt kommunallagen ska kommuner och landsting ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Kommunallagens krav på ekonomisk balans (kommunallagen 1 kap. 5 §) innebär att kommunens intäkter måste överstiga kostnaderna varje enskilt år. Ett eventuellt underskott mot balanskravet ska återställas inom de kommande tre budgetåren. Eslövs kommun har inget balanskravsunderskott att återställa från tidigare år.

Årets resultat efter balanskravsjusteringar prognostiseras till -21 mnkr. Inga orealiserade vinster eller förluster i värdepapper ligger i prognosen. Enligt prognosen behöver 21 mnkr användas från resultatutjämningsreserven, som efter bokslutet 2023 uppgår till 220 mnkr.

<i>Mnkr</i>	Bokslut 2023	Utfall 2024-04	Prognos 2024
Årets resultat enligt resultaträkningen	32	-29	-21
- Reducering av samtliga realisationsvinster	-6	-0	-0
+ Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+ Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-10	-6	0
-/+ Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	16	-35	-21
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	21
Balanskravsresultat	16	-35	0

Väsentliga personalförhållanden

Kommunens samlade hälsotal per 31 mars uppgår till 7,9 procent vilket är lägre än samma period föregående år då det var 8,6 procent. Anledningen till att siffran per mars används är att det är den senaste fullständiga månaden som kan redovisas. Siffran över den totala sjukfrånvaron för en period redovisas i lönekörningen nästkommande månad.

Antalet anställda uppgår per 30 april till 2 742 personer vilket är lägre jämfört med föregående år men fler än vid senaste bokslut. Det är dock alltid vanskligt att läsa av dessa siffror under året, det bör alltid vara en hel tolv månadersperiod som läses av.

	2022	2023-03	2023	2024-03
Total sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	8,3%	8,6%	7,8%	7,9%
Andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	41,7%	43,9%	46,7%	47,5%
Sjukfrånvaron för kvinnor	9,1%	9,5%	8,4%	8,4%
Sjukfrånvaron för män	5,9%	5,7%	5,8%	5,1%
Sjukfrånvaron i åldrarna 29 år eller yngre	7,2%	8,4%	7,2%	6,7%
Sjukfrånvaron i åldrarna 30 - 49 år	8,0%	8,1%	7,4%	7,1%
Sjukfrånvaron i åldrarna 50 år eller äldre	9,1%	9,3%	8,6%	9,0%
Antal anställda	2 804	2 812	2 702	2 742

Förväntad utveckling

Arbetet med att ta fram ramarna för år 2025 är i full gång. Framtidsutsikterna ser lite bättre ut än tidigare då kostnaderna för pensionerna kommer sjunka samt inflationen är på väg ner. Kommunen räknar med en budget i balans år 2025 då de finansiella målen uppnås. En fortsatt hög investeringstakt kommer att kräva en god likviditetsplanering. I takt med att låneskulden och räntorna stiger kopplat till investeringsvolymen, kommer ett allt större negativt finansnetto att behöva täckas upp genom de löpande kostnaderna.

De senaste åren har kommunen satsat mycket på att bygga ut både förskolans och grundskolans lokaler. En större nybyggnation av en förskola, Vitsippan, färdigställs under 2024. Bygget av den nya Sallerupskolan påbörjades sommaren 2023 med beräknat färdigställande våren 2026.

Anpassningarna till färre barn och elever påbörjades under 2023. Det har inneburit att antalet anställda minskat. Trots att befolkningsprognosen visar en positiv trend minskar antalet barn och elever. Det är fortsatt viktigt att nämnderna anpassar sina verksamheter till rådande volymer. Anpassningarna gäller alla nämnder då servicen till medborgarna behöver anpassas och effektiviserar utifrån rådande volymer.

Kommunfullmäktige har i budget 2024 fastställt mål för mandatperioden 2023–2026. Utöver tre finansiella mål finns fyra inriktningsmål; tillväxt och hållbar utveckling, en trygg och säker kommun, fokus på medborgarnas behov och attraktiv arbetsgivare. Första uppföljningen av inriktningsmålen kommer ske i delårsrapporten.

Finansiella rapporter

Resultaträkning

<i>Mnkr</i>	Utfall 2024-04	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Avvik 2024
Verksamhetens intäkter	133	446	459	459	0
Verksamhetens kostnader	-962	-2 745	-2 828	-2 876	-48
Avskrivningar	-36	-105	-116	-116	0
Verksamhetens nettokostnader	-865	-2 404	-2 485	-2 533	-48
Skatteintäkter	578	1 716	1743	1 741	-2
Generella statsbidrag och utjämning	258	711	752	776	24
Verksamhetens resultat	-29	23	10	-16	-26
Finansiella intäkter	13	35	41	37	-4
Finansiella kostnader	-13	-26	-51	-42	9
Resultat efter finansiella poster	-29	32	0	-21	-21
Extraordinära poster	0	0	0	0	0
Årets resultat	-29	32	0	-21	-21

Balansräkning

<i>Mnkr</i>	Utfall 2024-04	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos 2024
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar	1	1	2	1
Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader o tekniska anläggningar	1 940	1 911	2 171	2 146
Maskiner och inventarier	70	69	137	88
Finansiella anläggningstillgångar	987	994	1 126	1 125
Summa anläggningstillgångar	2 998	2 975	3 436	3 360
Bidrag till statlig infrastruktur	20	20	19	19
Omsättningstillgångar				
Exploatering och förråd	31	31	48	35
Fordringar	198	277	240	231
Kortfristiga placeringar	100	94	85	95
Kassa och bank	157	133	75	75
Summa omsättningstillgångar	486	535	448	436
Summa Tillgångar	3 504	3 530	3 903	3 815
Eget kapital				
Årets resultat	-29	32	0	-21
Resultatutjämningsreserv	220	220	180	220
Övrigt eget kapital	1 616	1 584	1 655	1 616
Summa eget kapital	1 807	1 836	1 835	1 815
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	31	28	29	31
Andra avsättningar	99	102	22	88
Summa avsättningar	130	130	51	119
Skulder				
Långfristiga skulder	1 075	1 084	1 510	1 370
Kortfristiga skulder	492	480	507	511
Summa skulder	1 567	1 564	2 017	1 881
Summa Eget kapital och skulder	3 504	3 530	3 903	3 815
Pensionsförpliktelser som inte upptagits i BR	590	553	570	567

Kassaflödesanalys

<i>Mnkr</i>	Utfall 2024-04	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos 2024
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	-29	32	0	-21
Justering för ej likviditetspåverkande poster	35	154	117	128
Övriga likviditetspåverkande poster	-3	-12	0	-14
Poster som redovisas i annan sektion	0	-6	0	0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	3	168	117	93
Ökning/minskning av exploatering och förråd	-1	3	-10	-4
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar	79	6	35	50
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	12	44	3	28
Kassaflöde från löpande verksamhet	93	221	145	167
Investeringsverksamhet				
Investering i immateriella anläggningstillgångar	0	-1	0	-1
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar	0	0	0	0
Investering i materiella anläggningstillgångar	-66	-287	-350	-372
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	7	0	0
Investering i kommunkoncernföretag	0	-3	0	-3
Försäljning av kommunkoncernföretag	0	0	0	0
Förvärv av finansiella tillgångar	0	-20	-4	-1
Avyttring av finansiella tillgångar	0	19	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-66	-285	-354	-377
Finansieringsverksamhet				
Nyupptagna lån	0	230	340	310
Amortering av långfristiga skulder	-9	-26	-39	-29
Erhållna offentliga investeringsbidrag	0	2	0	10
Ökning av långfristiga fordringar	0	-80	-120	-160
Minskning av långfristiga fordringar	7	28	28	28
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-2	154	209	159
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur	-1	-3	0	-7
Årets kassaflöde	24	87	0	-58
Likvida medel vid årets början	133	46	75	133
Likvida medel vid årets slut	157	133	75	75

Drift- och investeringsredovisning

Driftredovisning

<i>Mnkr</i>	Budget 2024-04	Utfall 2024-04	Avvik 2024-04	Budget 2024	Prognos 2024	Avvik 2024
Kommunstyrelsen	-43,2	-42,6	0,6	-129,6	-129,6	0,0
Revisionen	-0,5	-0,3	0,2	-1,5	-1,5	0,0
Barn- och familjenämnden	-319,7	-301,6	18,1	-945,3	-951,8	-6,5
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	-90,2	-86,9	3,3	-274,5	-377,5	-3,0
Kultur- och fritidsnämnden	-35,8	-38,7	-2,9	-107,1	-108,8	-1,7
Miljö- och samhälls- byggnadsnämnden	-31,8	-32,0	-0,2	-97,2	-101,3	-4,1
Servicenämnden	-3,4	-5,2	-1,8	0,0	-6,4	-6,4
Vård- och omsorgsnämnden	-241,7	-240,4	1,3	-738,4	-739,8	-1,4
Nämndernas driftredovisning	-766,3	-747,7	18,6	-2 293,6	-2 316,7	-23,1
Finansförvaltningen	-69,6	-132,2	-62,6	-236,4	-261,3	-24,9
Justeras: Poster som ej är hänförlbara till verksamhetens nettokostnader	15,2	15,1	-0,1	45,0	45,0	0,0
Verksamhetens nettokostnader enligt resultaträkningen	-820,7	-864,8	-44,1	-2 485,0	-2 533,0	-48,0

Kommentarer till driftsredovisning och prognos

Sammantaget redovisar nämnderna i Vårprognosen ett överskott mot budget på knappt 19 mnkr. I helårsprognosen ser det annorlunda ut. Tillsammans befarar nämnderna ett samlat underskott mot budget på cirka 23 mnkr. Det är en tidig prognos och nämnderna brukar vara försiktiga i sina bedömningar i Vårprognosen.

Kommunstyrelsen/Kommunledningskontoret redovisar ett mindre överskott per 30 april och prognostiserar för helåret att budgeten kommer att kunna hållas.

Även barn- och familjenämnden redovisar ett överskott i Vårprognosen. För helåret prognostiserar nämnden dock ett underskott på 6,5 mnkr. Detta beror högre placeringskostnader för barn och unga inom socialtjänsten avseende familjehemsplacering och vårdnadsöverflytt. En personalförstärkning har gjorts inom socialtjänsten för att möta ökningen av ärenden inom socialtjänsten 0-18 år. Detta bidrar också till underskottet.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden kan också uppvisa ett mindre överskott i denna uppföljning. En del av överskottet beror på att budget tilldelats för fler elever än vad som nu finns i verksamheten. Detta kommer att avräknas under hösten enligt kommunens volymmodell.

Hänsyn har tagits till detta i prognosen på minus 3 mnkr som nämnden lämnar. Överskottet kan i sin helhet hänföras till gymnasieskolan personalbemanningen är för stor sett till antalet elever. Nämnden arbetar med anpassningar men det finns en eftersläpning av den förväntade effekten.

Kultur- och fritidsnämnden redovisar i Vårprognosen ett underskott mot budget på 2,8 mnkr vilket i sin helhet beror på utbetalda föreningsbidrag som gjorts för hela året. Kostnaden har dock i sin helhet redovisats under rapportperioden. För helåret prognostiserar nämnden ett underskott på 1,7 mnkr mot budget. Underskott kan främst hänföras till Karlsbadet där det blir ett tapp i intäkter när badet tvingas hålla stängt. Tidigare beslutade besparingsåtgärder på badet har också visat att de ej får önskad effekt vilket också bidrar till underskottet. Nämnden ser inga möjligheter att hämta igen befarat underskott på andra håll i verksamheten. Vakanta tjänster kommer hållas vakanta så länge det är möjligt utan att det går ut över arbetsmiljön.

Verksamheterna inom miljö- och samhällsbyggnadsnämnden redovisar per 30 april ett underskott mot budget på 0,2 mnkr. I helårsprognosen befarar nämnden ett underskott på 4,1 mnkr. Underskottet beror till största delen på ett akut vägunderhåll som behöver utföras efter den gångna vintern. Stora mängder regn och snö i kombination med stora temperatursvängningar har slitit hårt på vägarna. Nämnden tappar även intäkter inom bygglov när de stora nybyggnationerna uteblir i spåren av lågkonjunkturen.

För servicenämnden uppgår budgetavvikelsen per 30 april till minus 1,8 mnkr mot budget. Vintern har varit kostsam både när det gäller energiförbrukning/energikostnader och snöröjning. Nämnden har även intäktsbortfall avseende tomställda lokaler. Servicenämnden arbetar fortsatt med att verkställa beslutad åtgärdsplan. Detta arbete kommer att sträcka sig även över 2025 och nämnden prognostiserar därför ett budgetunderskott för 2024 på 6,4 mnkr.

Ökade elkostnader, över budgeterad nivå, står för cirka 2 mnkr av underskottet och kostnaden för tomställda lokaler bedöms bli cirka 3 mnkr. Utöver det befaras även ett underskott inom måltidsverksamheten till följd av ökade livsmedelskostnader.

Vård- och omsorgsnämnden redovisar ett mindre överskott mot budget på drygt 1 mnkr. Överskottet kan hänföras till statsbidrag som erhöles 2023 men som har kunnat föras över till 2024. Nämndens prognos för helåret är ett underskott mot budget på 1,4 mnkr. Nämnden har en kostnad på 0,8 mnkr i hyra utöver budget som ingår i underskottet.

Investeringsredovisning

<i>Mnkr</i>	Utgift 2024-04	Utfall 2023	Budget 2024	Prognos2 024	Avvik 2024
Kommunstyrelsen	-3,1	-36,9	-41,5	-25,2	16,3
Barn- och familjenämnden	-1,1	-6,9	-10,1	-10,1	0,0
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	-1,4	-0,7	-3,0	-3,0	0,0
Kultur- och fritidsnämnden	0,0	-0,0	-0,7	-0,7	0,0
Miljö- och samhälls- byggnadsnämnden	-20,9	-75,0	-108,6	-89,7	18,9
Servicenämnden	-39,8	-167,2	-370,8	-233,8	137,0
Vård- och omsorgsnämnden	0,0	0,0	-2,0	0,0	2,0
Nämndernas investeringsredovisning	-66,3	-286,7	-536,7	-362,5	174,2

Kommentarer till investeringsredovisning och prognos

Investeringsbudgeten för 2024 uppgår till 536 mnkr efter justering för pågående projekt från föregående år med 298 mnkr. Under året har fullmäktige beviljat tilläggsanslag som utökat investeringsbudgeten med 10 mnkr. Utöver det har även projekt för 11,5 mnkr utgått då de ska hanteras som medfinansiering in statlig infrastruktur istället för investeringsprojekt i kommunal regi.

Det enskilt största projektet är byggnationen av den nya Sallerupskolan där budgeten uppgår till totalt 210 mnkr varav 129 mnkr utgör årets budget. Under sommaren och hösten kommer både tillbyggnaden av lilla teatern, för kulturskolans verksamheter, påbörjas liksom en stor renovering av Karlsrobadet. För helåret är prognosen att cirka 362 mnkr av investeringsbudgeten kommer att förbrukas. Överföringarna bedöms bli cirka 140 mnkr.

Inom kommunstyrelsen kommer en del investeringsprojekt upparbeta utgifter under andra halvan av året. Inköp av datorer är beroende av en ny upphandling men även att beställning och leverans hinns med innan årets slut. När det gäller utredningsmedel är det svårt att redan nu avgöra hur stor del som kommer att kunna redovisas som investering enligt redovisningskriterierna.

Både barn- och familjenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden bedömer att årets investeringsmedel kommer att förbrukas.

Miljö och samhällsbyggnadsnämnden har inte förbrukat så mycket av årets investeringsmedel än. Ett antal projekt är i uppstart eller tidiga skeden där utgifterna kommer under slutet av året. För helåret görs bedömningen att cirka 90 mnkr av den årets investeringsmedel på cirka 109 mnkr kommer att förbrukas. Tack vare bidrag från Trafikverket kommer ett par gång- och cykelvägsprojekt bli lägre än budget. Tillsammans med överskott i en del projekt kommer de medel som överförs till 2025 bli cirka 2 mnkr.

Den absoluta merparten av kommunens investeringsprojekt, vad gäller budget, avser kommunens lokaler som hanteras av servicenämnden. Genomförandegraden per april är enbart elva procent men många större projekt kommer att påbörjas under försommaren och efter semestrarna. Nämnden prognostiserar att 234 mnkr av den totala investeringsbudgeten på 370 mnkr kommer att användas under 2024.

3. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

§ 22

GOV 2024/52

Vårprognos 2024

Beslut

- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden antar Vårprognos 2024 och översänder den till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunens ekonomiska styrprinciper ska varje nämnd upprätta en vårprognos avseende verksamhetens ekonomiska utfall till och med mars samt en helårsprognos.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse; Vårprognos 2024
- Rapport- Vårprognos 2024 gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
- Bilaga 1, Drift och investeringsredovisning vårprognos 2024 GoV

Beredning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden uppvisar ett överskott om 2,8 mnkr för det första kvartalet. Överskottet beror främst på att övriga kostnader, det vill säga förbrukningskostnader är lägre än budgeterat för perioden. Det saknas kostnader såsom leasingkostnader för datorer i gymnasiet, kostnader för kommunens gemensamma IT- system och kostnader för kurser hos andra anordnare inom vuxenutbildning.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens helårsprognos för år 2024 är ett underskott om 3,0 mnkr. Underskottet beror på att gymnasieskolan har för stor personalbemanning i förhållande till antalet elever. Arbetet med åtgärder är påbörjade och den förväntad ekonomiska effekt för år 2024 förväntas bli 1 mnkr

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Ordförande:	Tony Ekblad
Förvaltningschef:	Jörgen Larsson
Budgetavvikelse, prognos (mnkr)	-3,0 mnkr

Händelser av väsentlig betydelse

Arbetet med Åtagandepplanen, som har målsättningen att minska antal personer som uppbär ekonomiskt bistånd och öka graden av egen försörjning, pågår. Arbetet sker i ett nära samarbete mellan Arbetsmarknadsenheten, Enheten för ekonomiskt bistånd, Vuxenutbildningen och gymnasieorganisationen.

Vuxenutbildningen inom MalmöLundRegionen har ingått ett samverkansavtal gällande yrkesutbildningar vilket kan påverka möjligheter för både utbildningsanordnare och Eslövsbor till större möjligheter.

Första sökandet till gymnasieskolan till hösten 2024, visar på ett minskat antal sökande till Carl Engström gymnasiet. Det är preliminära siffror så antalet kan komma att ändras.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

UTFALL PER 31 MARS

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden uppvisar ett överskott om 2,8 mnkr för det första kvartalet. Överskottet beror främst på att övriga kostnader, det vill säga förbrukningskostnader är lägre än budgeterat för perioden. Det saknas kostnader såsom leasingkostnader för datorer i gymnasiet, kostnader för kommunens gemensamma IT-system och kostnader för kurser hos andra anordnare inom vuxenutbildning.

För perioden saknas även intäkter, till exempel intern ersättning från kommunstyrelsen för insatsanställningar.

Enligt en preliminär prognos av antalet elever kommer gymnasieskolan ha färre elever än vad budget tilldelats för, detta bidrar en del till periodens överskott. En definitiv avstämning av antalet elever görs i september.

På verksamhetsnivå återfinns överskottet på gymnasieskolan, vilket främst beror på högre intäkter i form av statsbidrag och försäljning av skolplatser till andra kommuner. Kapitalkostnaderna är lägre, vilket beror på att alla investeringar inte är genomförda för året än.

Anpassad gymnasieskola uppvisar en budget i balans för perioden.

Vuxenutbildningen visar ett överskott om 1,3 mnkr, vilket främst beror på att övriga kostnader är lägre än budgeterat, men även att det saknas kostnader för perioden. Till exempel kostnader för kurser hos andra anordnare.

Arbetsmarknadsenheten visar ett underskott om 1,3 mnkr, vilket beror på att en del bidrag saknas från Arbetsförmedlingen samt intern ersättning från kommunstyrelsen för insatsanställningar.

HELÅRSPROGNOS

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens helårsprognos för år 2024 är ett underskott om 3,0 mnkr.

Verksamheten, gymnasieskola prognostiserar ett underskott om 4 mnkr, vilket främst beror på att man har för stor personalbemanning i förhållande till antalet elever. Arbetet med åtgärder är påbörjade och den förväntad ekonomiska effekt för år 2024 förväntas bli 1 mnkr.

Förvaltningsövergripande verksamhet prognostiserar ett överskott om 1 mnkr, vilket beror på att reserven inte kommer nyttjas.

För de övriga verksamheterna prognostiseras en budget i balans för helåret.

OMFLYTTNING AV MEDEL – RAPPORT TILL KOMMUNSTYRELSEN

Ingen omflyttning är aktuell.

PROGNOS AV INVESTERINGARNA

Nämndens anslag för investeringar kommer användas under året. Större delen är avsatt till fortsatt upprustning av undervisningslokalerna. En mindre del är avsatt för uppstart av ny verksamhet inom Arbetsmarknadsenheten.

Bilaga 1, Drift- och investeringsredovisning vårprognos 2024, GoV

Driftredovisning (mnkr)

	Budget	Utfall	Budget	Prognos	Avvikelse
	2024-03	2024-03	2024	2024	2024
Intäkter	20,9	20,5	76,4	73,4	-3,0
Personalkostnader	-34,7	-34,0	-144,7	-148,7	-4,0
Övriga kostnader	-51,7	-49,5	-203,5	-199,5	4,0
Kapitalkostnader	-0,7	-0,3	-2,7	-2,7	0,0
Driftnetto	-66,2	-63,4	-274,5	-277,5	-3,0

Driftredovisning per verksamhet (mnkr)

	Budget	Utfall	Budget	Prognos	Avvikelse
	2024-03	2024-03	2024	2024	2024
Politisk verksamhet	-0,2	-0,1	-0,6	-0,6	0,0
Gymnasieskola	-50,1	-48,2	-195,2	-199,2	-4,0
Anpassad gymnasieskola	-3,5	-3,4	-13,9	-13,9	0,0
Vuxenutbildning	-5,6	-4,2	-34,4	-34,4	0,0
Arbetsmarknadsenheten	-5,3	-6,6	-24,7	-24,7	0,0
Övrig kommungemensam verksamhet	-1,5	-0,9	-5,7	-4,7	1,0
Summa	-66,2	-63,4	-274,5	-277,5	-3,0

Investeringsredovisning (mnkr)

	Projekt-	Investerings-	Redovisat	Budget	Prognos	Avvikelse
Projekt	nummer	ram enligt Kf	t.o.m. 2024-03	2024	2024	2024
Inventarier gymnasiet	96003		-1,1	-3,0	-3,0	0,0
Summa		0,0	-1,1	-3,0	-3,0	0,0

3. Barn- och familjenämnden

§ 36

BOF 2024/55

Vårprognos 2024

Beslut

Barn- och familjenämnden beslutar:

- att överlämna upprättad vårprognos 2024 till kommunstyrelsen
- att begära hos kommunstyrelsen budgetkompensation för ny lagstiftning, *Lag om placering av barn i skyddat boende*, motsvarande belopp som mottagits i de generella statsbidragen avsatt för den nya lagen.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunens ekonomiska styrprinciper ska varje nämnd upprätta en vårprognos avseende verksamhetens ekonomiska utfall, samt en helårsprognos.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse: Vårprognos 2024
- Vårprognos för barn- och familjenämnden 2024

Beredning

Redovisningen för barn- och familjenämndens verksamhet visar ett överskott på 6,6 mnkr. Överskottet beror både på att samtliga kostnader för perioden inte erhållits, men även på att budgettilldelningen som är volymbaserad är högre än vad nämnden har rätt till enligt prognostiserat barn, elevantal.

Prognos för nämnden 2024 visar på ett underskott på 6,5 mnkr, detta till följd av kostnader inom socialtjänstens verksamhet.

Ej deltagande i beslut

Ledamöterna i Sverigedemokraterna deltar ej i beslutet.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Barn- och familjenämnden

Ordförande:	David Westlund
Förvaltningschef:	Jörgen Larsson
Budgetavvikelse, prognos (mnkr)	-6,5

Händelser av väsentlig betydelse

Antalet barn och elever minskar i kommunen. Detta påverkar främst förskolans personalorganisation och lokalanvändning, och arbete pågår för att anpassa verksamheterna till de nya förutsättningarna.

I augusti står den nya förskolan Vitsippan klar. Till denna lokal flyttar förskolorna Karlavagnen, Västerbo och Skogsglantan. Åkerbo förskola kommer att avvecklas och verksamheten flyttar till Fridebo.

De fristående förskolorna Ströungarna och Änglagård stänger sina verksamheter i mars-april 2024, större delen av dessa barn har redan börjat i kommunal förskola.

Eslövs kommun har från och med mars ett samverkansavtal med Höör och Hörby kring familjerätten. Avtalet innebär att kommunerna samordnar sina familjerättsverksamheter i Eslöv. Målet är att samverkan ska stärka och utveckla verksamheten genom kompetenshöjning, kontinuitet och god kvalitet.

De anpassningar som gjordes 2023, utifrån politiskt beslutade besparingar samt minskade elevantal, innebär att verksamheten behövde minska sin personalstyrka. Hur detta påverkar barn och elevers måluppfyllelse, trygghet och studiero kommer att följas upp och analyseras.

Ny lag från 1 april, 2024, Lag om placering av barn i skyddat boende (2024:79). Lagförändringarna innebär stora förändringar i arbetssätt i hantering av ärenden med placering på skyddat boende och för socialtjänstens utredningsenhet kommer det innebära både ökade placeringskostnader och ökade kostnader för socialtjänstens arbete med de placerade barnen. Här ingår såväl utredning, vårdplan, genomförandeplan samt uppföljning av barnen som kommer placeras på skyddat boende.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

UTFALL PER 30 APRIL

Barn – och familjenämnden visar ett överskott med 6,6 mnkr för perioden till och med mars. I utfallet saknas både intäkter och kostnader som tillhör perioden. Intäkter som saknas är statsbidrag för både förskolan och grundskolan. De kostnader som saknas är bland annat kostnader för IT-system och skolskjutskostnader för del perioden.

Nämnden har en del i budgettilldelningen som är volymbaserad. Det verkliga elevantalet är lägre än vad som planerades för i budget, detta bidrar även till periodens överskott.

Driftredovisning (mnkr)

	Budget 2024-03	Utfall 2024-03	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse 2024
Intäkter	24,3	25,6	112,8	132,8	20,0
Personalkostnader	-172,7	-165,4	-703,5	-714,0	-10,5
Övriga kostnader	-88,6	-90,6	-348,6	-364,6	-16,0
Kapitalkostnader	-1,5	-1,3	-6,0	-6,0	0,0
Driftnetto	-238,4	-231,8	-945,3	-951,8	-6,5

HELÅRSPROGNOS

Helårsprognosen för barn- och familjenämnden 2024 är ett underskott på 6,5 mnkr. Underskottet beror på högre placeringskostnader för barn och unga inom socialtjänsten, rörande familjehemsplacering och vårdnadsöverflytt. Även personalförstärkning har gjorts inom socialtjänstens både för att aktivt arbeta med att få ner placeringskostnaderna, men även för att möta ökningen av ärenden inom socialtjänsten 0-18 år, vilken också bidrar till underskottet.

Förskolans verksamhet prognostiserar en budget i balans vid årets slut. Verksamheten fritidshem, förskoleklass och grundskola bör ses totalt då dessa arbetar integrerat, även dessa verksamheter prognostiserar tillsammans att bedriva sin verksamhet inom tilldelad ram.

PROGNOS AV INVESTERINGARNA

Nämndens anslag för investering kommer användas under året.

Investeringsredovisning (mnkr)

Investeringsredovisning (mnkr)						
Projekt	Projekt-nummer	Investeringsram enligt Kf	Redovisat till och med 2024-04	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse 2024
Anpassningar BoU	92022		0,0	-1,0	-1,0	0,0
Inventarier	92021		-0,2	-2,7	-2,7	0,0
IT-struktur	92026		-0,7	-1,2	-1,2	0,0
Utemiljö Förskola/skola	92002		0,0	-1,0	-1,0	0,0
Upprustning förskolegårdar	92023		0,0	-1,7	-1,7	0,0
Summa		0,0	-0,9	-7,6	-7,6	0,0

Servicenämndens vårprognos 2024

Beslut

- Servicenämnden godkänner Vårprognosen för 2024, ekonomisk uppföljning till och med den 30 april 2024 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
- Servicenämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta om uppräknning av index inom måltidsverksamheten för ofinansierade kostnadsökningar inom livsmedelskostnader motsvarande 2,8 mnkr för 2024 samt att detta beaktas i budget 2025 och att berörda nämnder kompenseras med motsvarande budgetanslag.
- Servicenämnden föreslår begäran om utökad investeringsram för Ölyckeskolans idrottshall med 0,9 mnkr.

Ärendebeskrivning

Enligt Eslövs kommuns anvisningar omfattar Vårprognosen 2024, perioden januari-april. Prognosen redovisas till kommunstyrelsen tisdagen 28 maj 2024 och till kommunfullmäktige måndagen 17 juni 2024.

Syftet med Vårprognos 2024 är att beskriva servicenämndens ekonomi och verksamheter både vad gäller driftbudget och investeringsbudget utifrån

- Periodens utfall 30 april och helårsprognos
- Omflyttning av medel – rapport till kommunstyrelsen
- Analys av driftutfallet med åtgärdsplan
- Analys av investeringarna
- Ramar drift och investeringar

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse. Servicenämndens vårprognos 2024
- Vårprognos rapport servicenämnden 2024, 2024-05-08.
- Kommunledningskontoret, Ekonomikontoret Anvisningar till Vårprognos 2024, 2024-03-12.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Servicenämnden

Beredning

Ärendet har beretts inom Serviceförvaltningen. Överförda medel har enligt ekonomiska styrprinciper stämts av mot Kommunfullmäktiges ram.

Utfall 30 april och helårsprognos 2024

Servicenämnden redovisar för perioden en negativ avvikelse mot budget med -1,8 mnkr. Redovisat utfall för perioden -5,2 mnkr jämfört med periodiserad budget tom april -3,4 mnkr.

Helårsprognosen för 2024 bedöms i nuläget till **-6,4** mnkr när åtgärdsprogram genomförts. Redovisad prognos är före kompensation för de kostnader som stämts av med kommunledningskontoret i samband med framtagande av vårprognos 2024. Servicenämnden föreslår att kompensation görs på motsvarande sätt som beslutades för 2023 genom avstämning i samband med årsbokslut och att servicenämnden kompenseras för av kostnader över indexering i 2024 års budget.

Kompensation för avvikande kostnader har i vårprognosen redovisats enligt:

Summering

- Kompensation begärs för ökade elkostnader över 77,25 öre per kWh. -2,0 mnkr.
- Kompensation begärs för ökade fjärrvärmepriser -1,3 mnkr.
- Kompensation begärs för fastigheten Mörten 22, -1,5 mnkr.
- Tomställda lokaler, -1,6 mnkr.
- Helårsprognos 2024 beräknas till -6,4 mnkr före kompensation. Om kompensation erhålls på motsvarande vis som föregående år beräknas helårsprognos enligt budget i balans.

Omflyttning av medel – rapport till kommunstyrelsen*Driftmedel*

Servicenämnden föreslår i vårprognos 2024 att indexjustering görs för att kompensera för ökade livsmedelskostnader över beslutad uppräknings i budget. Kompensation föreslås för ofinansierade kostnadsökningar för livsmedelspriser motsvarande 2,8 mnkr samt att beakta detta i budget 2025. Berörda nämnder behöver kompenseras med motsvarande budgetanslag

Investeringsmedel

I vårprognosen 2024 framför servicenämnden begäran om utökad investeringsram för Ölyckeskolans idrottshall med 0,9 mnkr

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Servicenämnden

Analys av driftutfallet

Servicenämnden redovisar för perioden ett negativt resultat -1,8 mnkr jämfört med budget.

Periodens större kostnadsavvikelser mot budget förklaras av:

- Kostnader för energi och bränsle är 2,0 mnkr högre än budget.
- Detta beror på en kall vinter i kombination med högre priser än budgeterat. Elkostnaden har för perioden varit 18 öre högre per kWh än budgeterat, 95,37 öre/kWh jämfört med budget 77,25 öre per kWh. Fjärrvärmestaxan har höjts med 8 procent på både fasta och rörliga delar. Periodens prisökning på fjärrvärme är 15 procent baserat på taxeberekening utifrån effektaggift 2024 som baseras på högsta effekttuttag föregående år. Högsta effekttuttag var under några kalla dygn i slutet av 2023.
- Periodens nettokostnader för fastigheten Mörten 22. avvikelse mot budget -0,7 mnkr.
- Periodens intäktsbortfall för tomställda lokaler, -0,5 mnkr.
- Periodiseringseffekt genom förutbetalda kostnader, -0,7 mnkr.
- Övertid inom Fastighetsservice med anledning av snöröjning -0,4 mnkr.
- Periodiseringseffekt mot budget +2,5 mnkr

Analys av investeringarna

Investeringsbudgeten för servicenämnden uppgår 2024 till 370,3 mnkr. Begärda överföringar från 2023 för pågående projekt är 247,4 mnkr samt begäran om omprövning 0,5 mnkr. av mot Kommunfullmäktiges ram som justerats och Investeringsutfallet uppgår till 38,5 mnkr för perioden till och med 2024-04-30. Varav årsanslag 1,0 mnkr. Prognosen är att nämnden kommer att disponera 233,8 mnkr 2024, överföra 134,1 mnkr till 2025 för pågående projekt.

Kenneth Backström, controller, redogör för ärendet under nämndens sammanträde.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Vårprognos 2024 Servicenämnden

Ordförande:	Lars Månsson
Förvaltningschef:	Katarina Borgstrand
Budgetavvikelse, prognos (mnkr)	-1,8, -6,4

Händelser av väsentlig betydelse

Fastighetsförvaltning, Under perioden har servicenämnden gett förvaltningen i uppdrag att ta ett nytt helhetsgrepp kring fastighetsunderhållet där underhållsåtgärder och ekonomi ska gå hand i hand. Detta arbete har påbörjats och kommer att vara fokus under 2024. En del handlar om att få en tydligare röd tråd i arbetet och för att underlätta detta har de två avdelningarna Byggprojekt och Fastighetsförvaltning slagits samman till en ny gemensam avdelningen, Fastighetsavdelningen som bildades 1 april.

Samarbete med kommunens övriga verksamheter, Servicenämnden har gett förvaltningen i uppdrag att ta fram en plan för att följa upp arbetet i samarbete med kommunens övriga verksamheter. Detta har påbörjats genom ett fördjupat arbete kring nämndens uppdrag.

Omställning av fordonsflottan, Serviceförvaltningen har påbörjat en utredning kring omställning av fordonsflottan då det framöver inte kommer tillverkas gasbilar. I dagsläget ser omställning till elbilar ut som ett alternativ men elbilar är dyrare i inköp och laddinfrastrukturen inte är utbyggd. Omställningen blir en kostnadsutmaning för kommunen.

Ökade livsmedelspriser, Livsmedelspriserna har ökat väldigt mycket under 2022 och 2023. Detta har lett till att stora besparingar gjorts gällande inköp av livsmedel och konsekvenserna av detta innebär att Livsmedelverkets riktlinjer för måltider inom förskola och skola inte längre följs. Därför föreslår Servicenämnden i vårprognos 2024 en indexjustering för måltidspriser under 2024 för att kompensera ofinansierade kostnadsökningar för livsmedelspriser motsvarande 2,8 mnkr samt att beakta detta i budget 2025. Berörda verksamheter behöver kompenseras med motsvarande budgetanslag.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

UTFALL PER 30 APRIL

Ekonomisk analys

Servicenämnden redovisar för perioden en negativ resultatavvikelse mot budget, -1,8 mnkr. Redovisat utfall för perioden -5,2 mnkr jämfört med periodiserad budget tom april -3,4 mnkr.

Periodens större kostnadsavvikelser mot budget förklaras av:

- Kostnader för energi och bränsle är 2,0 mnkr högre än budget. Detta beror på en kall vinter i kombination med högre priser än budgeterat. Elkostnaden har för perioden varit 18 öre högre per kWh än budgeterat, 95,37 öre/kWh jämfört med budget 77,25 öre per kWh. Fjärrvärmesaxan har höjts med 8 procent på både fasta och rörliga delar. Periodens prisökning på fjärrvärme är 15 procent baserat på taxebereknig utifrån effektavgift 2024 som baseras på högsta effektuttag föregående år. Högsta effektuttag var under några kalla dygn i slutet av 2023.
- Periodens nettokostnader för fastigheten Mörten 22. avvikelse mot budget -0,7 mnkr.
- Periodens intäktsbortfall för tomställda lokaler, -0,5 mnkr.
- Periodiseringseffekt genom förutbetalda kostnader, -0,7 mnkr.
- Övertid inom Fastighetservice med anledning av snöröjning -0,4 mnkr.
- Periodiseringseffekt mot budget +2,5 mnkr

Uppföljning av åtgärdsplan för ekonomi i balans.

Besparingar sträcker sig över 2025

Servicenämnden fattade i januari 2023 beslut om Inriktning för ekonomisk åtgärdsplan vilket följdes upp i årsbokslut 2023. Servicenämnden tog i mars inriktningsbeslut gällande resten av besparingarna och dessa håller nu på att genomföras under åren 2024-2025.

HELÅRSPROGNOS

I servicenämndens vårprognos för 2024 är bedömningen att det ekonomiska resultatet belastas av fortsatt höga kostnader för media, löner, livsmedel, utöver kommunfullmäktiges beslutad index uppräknig i Budget 2024. Prognostiserad helårsprognos för 2024 bedöms till -6,4 mnkr före kompensation. Om kompensation erhålls på motsvarande vis som föregående år beräknas helårsprognos enligt budget i balans.

Fastighetsförvaltningen -6,4 mnkr.

- Ökade elpriser över budget -2,0 mnkr. Elkostnaden har för perioden var för perioden januari till april 18 öre högre per kWh än budgeterat, 95,37 öre/kWh jämfört med budget 77,25 öre per kWh. Prognosen beräknas utifrån antagande

att priserna för resten av 2024 kommer att vara i samma prisnivå resterande del på året 95,37 öre per kWh jämfört med budget 77,25 öre per kWh.

- Ökade fjärrvärmepriser -1,3 mnkr. Fjärrvärmeföretaget har höjts med 8 procent på både fasta och rörliga delar. Periodens prisökning på fjärrvärme är 15 procent baserat på taxeberekening utifrån effektagift 2024 som baseras på högsta effekttuttag föregående år. Högsta effekttuttag var under några kalla dygn i slutet av 2023.
- Periodens nettokostnader för fastigheten Mörten 22. Avvikelse mot budget -1,5 mnkr.
- Periodens intäktsbortfall för tomställda lokaler, -1,6 mnkr.

I budgetarbetet lyftes att avstämning för kompensation görs med kommunledningskontoret i samband med vårprognos, delårsrapport samt årsbokslut. Reglering för kompensation gör i samband med årsbokslut efter avstämning. Servicenämnden föreslår att kompensation görs på motsvarande sätt som beslutades för 2023 genom avstämning i samband med årsbokslut och att servicenämnden kompenseras för av kostnader över indexering i 2024 års budget.

OMFLYTTNING AV MEDEL – RAPPORT TILL KOMMUNSTYRELSEN

Begäran om utökad investeringsram;

Ölyckeskolans idrottshall:

BoU har via en basutredning uttryckt behov av att bygga till fler omklädningsrum till Ölyckeskolans idrottshall. I basutredningen framkom att vi kan lösa behovet genom att utöka entreprenaden i befintligt investeringsprojekt. Det tillgänglighetsanpassade omklädningsrummet utökas från 11kvm till 31kvm och tillgodoser då även det utökade behovet från BoU. Investeringskostnaden minskar då ingen tillbyggnad behövs samt kostnadsbesparingar i och med att utförandet utförs i samband med annan entreprenad.

- Utökad investeringsram begärs för Ölyckeskolans idrottshall med 0,9 mnkr.

PROGNOS AV INVESTERINGARNA

Analys av investeringarna

Investeringsbudgeten för servicenämnden uppgår 2024 till 370,3 mnkr. Begärda överföringar från 2023 för pågående projekt är 247,4 mnkr samt begäran om omprövning 0,5 mnkr.

Investeringsutfallet uppgår till 38,5 mnkr för perioden till och med 2024-04-30. Varav årsanslag 1,0 mnkr. Prognosen är att nämnden kommer att disponera 233,8 mnkr 2023, överföra 134,1 mnkr till 2025 för pågående projekt.

Tabeller

Tabell 1 driftsredovisning

Driftsredovisning (mnkr)					
	Budget 2024-04	Utfall 2024-04	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse 2024
Intäkter	155,4	156,4	466,3	466,3	0,0
Personalkostnader	-38,5	-36,5	-115,6	-115,6	0,0
Övriga kostnader	-86,1	-90,5	-248,0	-254,4	-6,4
Kapitalkostnader	-34,2	-34,5	-102,7	-102,7	0,0
Driftnetto	-3,4	-5,2	0,0	-6,4	-6,4

Tabell 2 investeringsredovisning

Investeringsredovisning (mnkr)						
Projekt	Projekt- nummer	Investeringsram enligt Kf	Redovisat till och med 2024-04	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse 2024
Reinvesteringar	98100		-1,0	-10,0	-10,0	0,0
Utbyte fjärrvärmecentraler	98101	-4,0	-1,7	-2,3	0,0	2,3
Tak tennishallen	98102	-6,0	-0,1	-5,9	0,0	5,9
Tak fotbollshallen	98103	-8,1	-0,2	-8,0	-7,0	1,0
Stehagskolan, kök	98104	-7,2	-1,5	-6,0	-0,3	5,7
Vasavångskolan, kök	98105	-19,5	-1,3	-19,3	-10,0	9,3
Ötyckeskolans idrottshall	98106	-10,8	-0,7	-10,6	-2,3	8,3
Husarängen etapp 1	98107	-13,5	-0,3	-13,3	-10,0	3,3
Byte passersystem	98108		0,0	-5,0	-1,0	4,0
Energieffektivisering	91606		0,0	-4,0	0,0	4,0
						0,0
Förskola	91923					0,0
Violens förskola (fd Norrebo)		-43,8	-42,3	-2,7	-3,6	-0,9
Vitsippan fsk (Nya Skogsglantan, 19-B)		-67,0	-18,4	-36,9	-36,9	0,0
Fridebo, 20-B		-0,2	0,0	-0,2	-0,2	0,0
Grundskola	91617					
Marieskolan , 18-G						0,0
Sallerupskolan, 18-F		-210,3	-53,2	-128,6	-85,0	43,6
Norrevångskolan 18- E			0,0	0,0	3,0	3,0
Stehagskolan, 18-H		-12,6	-1,4	-11,3	-0,1	11,2
Flyinge skolan , 19-H2						0,0
Flyinge skolan , etapp 1		-3,1	-1,0			0,0
Flyinge skolan , etapp 2		-24,9	0,0			0,0
Fridasroskolan. 20 B		-0,3	0,0	-0,3	-0,3	0,0
Västra skolan		-1,0	-0,2	-0,8	0,0	0,8
Gymnasieskola	91800					
Gamla Östra skolan, 18-I					-0,1	-0,1
Skoltorget vid Carl Engströmskolan	91801				-3,8	-3,8
						0,0
Kulturskolan	91925	-58,0	-4,9	-34,8	-15,0	19,8
Idrottsparken	91929	-2,9	-1,5	-1,4	-0,1	1,3
Karlsrobadet						0,0
Nytt reningsverk utomhusbassängerna	91933	-13,0	-1,9	-11,2	-6,0	5,2
Karlsrobadet	91933	-22,0	-1,0	-21,1	-13,0	8,1
Karlsro reinvestering	91934	0,0	0,0	-6,0	-6,0	0,0
Konstgräsplan	91899	-12,0	-10,9	-1,1	-1,1	0,0
Föreningslokal Husarängen	91899	-24,0	-1,6	-23,1	-21,0	2,1
ÅRSANSLAG						
Kök, arbetsmiljö - modernisering	91877		0,0	-1,0	-0,2	0,8
Inventarier	91878		0,0	-0,2	-0,2	0,0
Storköksmaskiner	91879		-0,2	-1,6	-1,6	0,0
Maskiner	97001		-0,6	-1,0	-1,0	0,0
Städmaskiner	97002		-0,2	-0,6	-0,6	0,0
Verksamhetsanpassning-fastighet	91501		0,0	-2,0	-0,4	1,6
Summa		-564,2	-146,1	-370,3	-233,8	136,5

Kultur- och fritidsnämnden

§ 35

KOF 2024/155

Vårprognos 2024

Beslut

- Kultur- och fritidsnämnden godkänner Vårprognos 2024 och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Enligt de ekonomiska styrprinciperna ska nämnderna upprätta en vårprognos avseende verksamheternas ekonomiska utfall till och med april samt helårsprognos. Vårprognosen omfattar även prognos för eventuella investeringar.

Beslutsunderlag

- Vårprognos 2024 Kultur och Fritid
- Bilaga sifferdel 2024 Kultur och Fritid

Beredning

Kultur- och fritidsnämnden visar per 30 april ett underskott om 2,8 mnkr. Detta beror till största del på utbetalat stöd till föreningar, som inte har periodiserats. Underskottet vägs delvis upp av lägre personalkostnader för perioden. Helårsprognosen för kultur- och fritidsnämnden är ett underskott om 1,7 mnkr. Detta beror på tidigare beslutade besparingsåtgärder, nedstängning av äventyrsdelen på Karlsrobadet samt uppsägning av lokalen Ekenäsgården, inte kommer genomföras under året. Driftstopp på badet under januari månad innebär också att beräknade intäkter för året inte kommer kunna nås. Allmän återhållsamhet samt restriktivitet kring vakanser och vikarietillsättningar kan komma att mildra underskottet.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Justerares signatur

Utdragsbestyrkande

Kultur- och fritidsnämnden

Ordförande:	Christine Melinder
Förvaltningschef:	Marcus Kulle
Budgetavvikelse, prognos (mnkr)	-1,7 mnkr

Händelser av väsentlig betydelse

Ny kulturskola på gång – Upphandling är genomförd och utbyggnaden av lilla teatern planeras starta till hösten 2024. Ett lyft för framför allt barn och unga i Eslöv som kommer att få en modern kulturskola och kulturell mötesplats. Intresset för kulturskolans verksamhet är stor, vilket inte minst visade sig på öppet hus-evenemanget i april som lockade 800 besökare.

Husarängen hela etapp 1 är i genomförandefas – Byggnationen av föreningslokalen har startat och upphandling av utomhusmiljön är genomförd. I mars 2025 väntas hela projektdelen stå klar.

Driftstopp på Karlsrobadet under januari – Upptäckten av legionellabakterie i Karlsrobadets duschsystem tvingade anläggningen till stängning under hela januari.

Äventyrsbadet öppet till sommaren – Kultur- och fritidsnämnden beslutade i mars att öppna upp äventyrsdelen under sommaren 2024, då utvärdering av besparingen 2023 visade att effekten inte motsvarat förväntat resultat.

En mindre omorganisation är genomförd på förvaltningen – Allmänna kultur- och fritidsfrågor har från 1 mars delats upp i två egna enheter, idrott och fritid samt kultur och evenemang. Omorganisationen förväntas ge rimligare förutsättningar för förvaltningen att möta föreningars och medborgares behov.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

UTFALL PER 30 APRIL

Kultur- och fritidsnämnden visar per 30 april ett underskott om 2,8 mnkr.

Detta beror till största del på utbetalningar av stöd till föreningar som avser hela året men ännu inte har periodiserats. Dessa utbetalningar gör att övriga kostnader är 3,2 mnkr högre än budgeterat för perioden.

Detta underskott vägs delvis upp av minskade personalkostnader i förvaltningen, där sjukskrivningar och vakanser gör att kostnaderna är 0,7 mnkr bättre än budgeterat för perioden.

HELÅRSPROGNOS

Helårsprognosen för Kultur- och fritidsnämnden är ett underskott om 1,7 mnkr.

Detta underskott beror till största del på Karlsrobadet. Nämnden har beslutat att inte genomföra tidigare bestämda besparingsåtgärder, då dessa visat sig inte vara lönsamma. Detta innebär ett underskott i ramen avseende lokalkostnader på 0,4 mnkr. Karlsrobadet har även behövt hålla stängt nästan hela januari på grund av legionellautbrott, vilket inneburit kraftigt minskade intäkter. Januari månad är historiskt sett en av de högst intäktsbärande månaderna, vilket gör driftavbrottet än mer betydande. Förutom intäktsbortfallet i januari bedöms även intäktsnivån generellt bli lägre än budgeterat.

Inom kulturverksamheten finns även en lokal, Ekenäsgården, som skulle sägas upp som en del av besparingsåtgärderna. Detta har inte kunnat göras då ingen alternativ lokal för befintlig verksamhet ännu gått att hitta och innebär därmed en ökad lokalkostnad mot ram om 0,4 mnkr.

Verksamheter som Karlsrobadet och Medborgarhuset är mycket beroende av intäkter. Driftsstopp, inflationens påverkan på medborgarnas möjlighet till besök, väder och vind är exempel som direkt påverkar dessa verksamheter.

Kultur- och Fritidsnämnden ser inga möjligheter, som i förlängningen inte innebär än värre konsekvenser, att övriga verksamheter inom nämndens verksamhetsområde ska kunna väga upp dessa intäktsbortfall.

Allmän återhållsamhet, möjlighet att hålla vakanta tjänster vakanta så länge som möjligt utan att riskera arbetsmiljö samt att vara restriktiv vid vikarietillsättning är åtgärder som kan komma att mildra underskottet.

OMFLYTTNING AV MEDEL – RAPPORT TILL KOMMUNSTYRELSEN

Ingen omflyttning av medel är aktuell.

PROGNOS AV INVESTERINGARNA

Nämndens anslag för investeringar kommer att användas under året. Större delen, 0,4 mnkr, avser teknikuppdatering på Medborgarhuset. 0,2 mnkr är avsatt för Meröppet på biblioteksfilialen i Stehag. Nämnden har även sedan flera år tillbaka ett årligt stående anslag om 0,1 mnkr för anskaffning av värdehöjande konst.

Driftredovisning (mnkr)

	Budget	Utfall	Budget	Prognos	Avvikelse
	2024-04	2024-04	2024	2024	2024
Intäkter	4,6	4,5	12,9	11,8	-1,1
Personalkostnader	-13,5	-12,8	-40,7	-40,5	0,2
Övriga kostnader	-26,9	-30,1	-79,0	-79,8	-0,8
Kapitalkostnader	-0,1	-0,1	-0,2	-0,2	0,0
Driftnetto	-35,8	-38,5	-107,1	-108,8	-1,7

Investeringsredovisning (mnkr)

Projekt	Projekt- nummer	Investeringsram enligt Kf	Redovisat till och med 2024-04	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse 2024
Offentlig konst	94012	-0,1	0,0	-0,1	-0,1	0,0
Meröppet bibliotek i Stehag		-0,2	0,0	-0,2	-0,2	0,0
Teknikuppdatering Medborgarhuset		-0,4	0,0	-0,4	-0,4	0,0
Summa		-0,7	0,0	-0,7	-0,7	0,0

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

§ 76

MOS 2024/317

Vårprognos 2024**Beslut**

- Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden godkänner Vårprognos 2024 och överlämnar den till kommunstyrelsen.

- Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att utöka budgetramen med 3,5 mnkr för okompenserade kostnader avseende byggherrekostnad, seniorkort, indexkompensation 2024, tillkommande ytor för kvarteret Gåsen, gatuunderhåll samt vägbidrag.

- Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden godkänner återkoppling om åtgärder för att hantera underskottet.

Ärendebeskrivning

Vårprognos för miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har tagits fram. Helårsprognosen visar på ett underskott på 4,1 mnkr. Prognosen har tagits fram med hänsyn till ökat gatuunderhållsbehov efter en hård vinter och översvämningar samt okompenserade kostnadsposter i budgeten. Förvaltningen har inte utrymme i budgeten för att täcka sådana kostnaderna.

Tilläggsanslag	mnkr
Byggherrekostnad	0,4
Seniorskort	0,2
Indexkompensation 2024	0,7
Tillkommande ytor kvarteret Gåsen	0,1
Gatuunderhåll	2,0
Vägbidrag (Nämndsbeslut MOS 2024/48)	0,1
Totalt utökad budgetram	3,5

I de fall nämnden beslutar om att ansöka om utökad budget och tilläggsanslag minskas prognostiserat underskott med motsvarande belopp till -0,6 mnkr.

Investeringsprognosen visar att 89,7 mnkr av investeringsmedel kommer att förbrukas vilket är 18,9 mnkr lägre än budgeterat. Projekten gång- och cykelväg Medborgarhuset etapp 1, Ölycke lekplats och Föreningstorget är

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

---

fortfarande i upphandlingsfas, varför det är svårt att förutse någon avvikelse mot investeringsbudget.

Hälsotalet för miljö- och samhällsbyggnadsnämnden är 92,1% och avser perioden maj 2023 till april 2024.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse. Vårprognos 2024
- Vårprognos 2024

Beredning

Vårprognosen har tagits fram i samråd med avdelningarna på Miljö och Samhällsbyggnad. Anvisningar från Kommunledningskontoret har följts.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Ekonomiavdelningen

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Ordförande:	Bengt Andersson
Förvaltningschef:	Dave Borg
Budgetavvikelse, prognos (mnkr)	- 4,1

Händelser av väsentlig betydelse

Den mycket snabba förändringen av inflation och räntor leder till en hård inbromsning av bostadsbyggandet. Under det första tertialet har en nedgång i antalet bygglovsärenden som kommit in märkts.

Miljöstrategin och planerna kopplade till den blev antagna under året. Miljöstrategi för Eslöv ska bidra till att skapa en hållbar utveckling och gäller för kommunens förvaltningar och för de kommunala bolagen ebo och Merab. Miljöstrategi för Eslöv visar riktningen för miljöarbetet och den utveckling som Eslövs kommun vill se kommande år.

Under första tertialet drabbades delar av kommunen av översvämningar. Att stödja kommuninvånarna och att vara tillgängliga för dem under dessa svåra tider var högsta prioritet för nämnden.

Omfattande arbete har gjorts för att implementera nya diarie- och verksamhetssystem vilket har påverkat handläggningstider.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

UTFALL PER 30 APRIL

Efter första tertialet visar nämnden ett underskott om 0,2 mnkr. Intäkterna är 0,1 mnkr lägre än budgeterat för perioden och det beror på lägre intäkter inom bygglovsverksamheten samt lägre intäkter inom miljötillsyn. Dock har underskottet på intäkterna minskat på grund av högre felparkeringsavgifter.

Kostnader visar ett underskott om 0,1 mnkr. Kostnaderna för gatubelysning, gatuunderhåll, stadsrenhållning, seniorskort visar ett underskott på grund av lägre budgetkompensation än faktiska kostnaderna. Den hårda vintern har lett till en högre kostnad för vinterväghållning, vars årsbudget redan är förbrukad. Underskottet har dock minskats av lägre utbetalda bidrag avseende bostadsanpassning och lägre personalkostnaden än budgeterat, vilket beror på lägre tjänstgöringsgrad, sjukskrivningar och vakanta tjänster.

HELÅRSPROGNOS

Prognosen för året visar på ett underskott om 4,1 mnkr för miljö- och samhällsbyggnadsnämnden. Stab och miljö prognostiserar sammantaget ett underskott om

0,2 mnkr. Merparten av underskottet beror på lägre intäkter inom livsmedelstillsyn till följd av ny lagstiftning. Det innebär debitering i efterskott samt omklassificering av tillsynsärenden med förändrad intäkt.

Bostadsanpassning prognostiserar överskott med 0,5 mnkr medan Kart och bygglov prognostiserar ett underskott om 0,9 mnkr. Bygglovsintäkter beräknas vara 2,3 mnkr lägre. Detta underskott minskas med 1,4 mnkr av högre sanktionsavgifter inom tillsyn PbL och lägre personalkostnader än budget.

Gata, trafik, park prognostiserar sammantaget underskott med 3,5 mnkr. Kostnader för gatubelysning och stadsrenhållning prognostiserar underskott medan parkeringsavgifter lämnar överskott. Kostnader för tillkommande ytor för kvarteret Gåsen motsvarar ett underskott om -0,1 mnkr. Seniorkort prognostiserar -0,2 mnkr där kostnaden följer antal resor. Kompensationen för indexuppräknings gällande externa avtal prognostiserar -0,7 mnkr. Den beslutade minskningen av investeringsbudget innebär mindre aktivering av personalkostnader vilket leder till prognostiserat underskott med 0,4 mnkr. Den hårda vintern och översvämningar har lett till stort slitage på vägarna och underhållsbehovet har ökat med 2,0 mnkr. Förvaltningen har inte utrymme i budgeten för att finansera alla dessa kostnader på egen hand.

I de fall nämnden beslutar om att ansöka om utökad budget och tilläggsanslag om 3,5 mnkr minskas prognostiserat underskott med motsvarande belopp till -0,6 mnkr. Utifrån nämndens yrkande om åtgärder för att hantera underskottet så bedömer förvaltningen kunna hantera ett underskott på 0,6 mnkr genom lägre personalkostnader till exempel om möjligt vakanshållning av tjänster (inte tillsätta vakanta tjänster under året) och övriga driftkostnader bland annat förbrukningsinventarier och inköp av kontorsmaterial.

PROGNOS AV INVESTERINGARNA

Utfallet för perioden är lågt men flertalet större projekt är i uppstart eller i tidiga skeden där utgifterna kommer under sista tertialet.

Prognos för helåret indikerar på att 89,7 mnkr av investeringsmedel kommer att förbrukas vilket är 18,9 mnkr lägre än budgeterat. Trafikverket kommer att betala ut infrastruktursbidrag 7,0 mnkr respektive 3,0 mnkr för projekt Kvarngatan (Östergatan - Pärlgatan) och gång- och cykelväg Medborgarhuset etapp 1 i samband med färdigställande. Det innebär en minskning av kommunens likviditetsbelastning.

Finansförvaltningen har tagit över kostnaden för saneringen och kostnaden för Krafringens investeringar vilket gör att projektet Kanalgratan etapp 1 visar ett överskott om 5,0 mnkr och projektet Stadsparken visar ett överskott om 3,0 mnkr mot totalbudgeten för respektive projekt.

Projektet gång- och cykelväg Medborgarhuset etapp 1, Ölycke lekplats och Föreningstorget är fortfarande i upphandlingsfas, varför det är svårt att förutse någon avvikelser mot investeringsbudget.

Driftredovisning (mnkr)

	Budget	Utfall	Budget	Prognos	Avvikelse
	2024-04	2024-04	2024	2024	2024
Intäkter	6,2	6,1	18,9	16,7	-2,2
Personalkostnader	-12,2	-11,4	-36,5	-35,0	1,5
Övriga kostnader	-14,8	-15,8	-45,2	-48,6	-3,4
Kapitalkostnader	-11,0	-10,9	-34,4	-34,4	0,0
Driftnetto	-31,8	-32,0	-97,2	-101,3	-4,1

Investeringsredovisning (mnkr)

Projekt	Proj nr	Inv.ram enligt Kf	Redovisat tom 2024- 04	Budget 2024	Prognos 2024	Avv 2024
Infrastruktur						
Trehäradsvägen etapp 2 (Gasverksg- Verkstadsg)	95017	-17,0	-0,4	-1,8	-1,2	0,6
Kvarngatan etapp 2 (Pärlg-Österg)	95048	-16,0	-13,8	-3,1	3,9	7,0
Föreningstorget	95057	-31,5	-1,7	-15,0	-15,0	0,0
Kanalgatan etapp 1 (Bryggareg- Trollsjö)	95072	-33,0	-19,1	-28,6	-23,6	5,0
Kanalgatan etapp 2 (Västerg- Föreningstorget)	95075	-31,5	-1,2	-0,4	-0,4	0,0
Kanalgatan etapp 3	95076	-31,0		-0,5	-0,5	0,0
GC-väg Medborgarhuset- Bryggaregatan	95074	-12,0	-1,4	-11,0	-8,0	3,0
Stora torg inkl anslutande gator	95093	-60,0	-57,1	-0,7	-0,7	0,0
Bullervall Hurva	95106	-3,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stinstorget	95108	-11,0	-0,6	-1,0	-1,0	0,0
Projekt med Trafikverket						
GC-väg Vetegatan- Ö Asmundtorp	95053	-5,5	-0,4	-1,3	-0,4	0,9
Hållplats Hurva	95107	-2,3	0,0		0,0	0,0
Belysning						
Belysning på landsbygden etapp 2	95065	-19,0	-1,9	-5,9	-5,9	0,0

LED-armaturer 2023-2025	95078	-16,2	-5,2	-5,6	-5,6	0,0
Grönområden						
Stadsparken	95213	-31,0	-26,3	-6,7	-4,0	2,7
Park Gröna torg	95214	-16,0	-1,7	0,0	-0,3	-0,3
Ölycke områdeslekplats	95218	-5,0	-0,1	-5,0	-5,0	0,0
Övrigt						
Slutredovisade projekt		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årsanslag						
Asfaltering	95007		-0,2	-7,4	-7,4	0,0
Om- och nybyggnad gatuaneläggningar	95010		0,0	-2,7	-2,7	0,0
Broar	95028		0,0	-0,2	-0,2	0,0
Dagvattenåtgärder	95031		0,0	-0,5	-0,5	0,0
Gatubelysning	95061		-0,1	-2,5	-2,5	0,0
Övriga orter	95069		0,0	-0,9	-0,9	0,0
Cykel, kollektivtrafik, trafiksäkerhet	95073		-0,1	-1,9	-1,9	0,0
Lekplatser	95202		-0,1	-2,5	-2,5	0,0
Grönområden Eslövs tätort	95203		-0,1	-1,1	-1,1	0,0
Grönområden byarna	95205		-0,1	-1,0	-1,0	0,0
Utsmyckning	95215		0,0	0,0	0,0	0,0
Fritids- och naturanläggningar	95216		0,0	-0,1	-0,1	0,0
Trädplanteringar	95217		0,0	-1,4	-1,4	0,0
Summa		-341,0	-131,6	-108,6	-89,7	18,9

Vårprognos 2024**Beslut**

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att:

- Vårprognos 2024 antas och översänds till kommunstyrelsen
- Äskande om 0,8 mnkr för ej kompenserade hyreshöjningar till externparter i budgetramen översänds till kommunstyrelsen

Ärendebeskrivning

Förvaltningen har upprättat ett förslag till vårprognos för 2024. Beräkningarna baseras på redovisat resultat per 30 april 2024 samt den information som har framkommit vid ekonomiska uppföljningar med enhetschefer och verksamhetschefer inom vård- och omsorg.

Beslutsunderlag

- Vårprognos 2024 VoO
- Bilaga Sifferdel VoO

Beredning

Vård- och omsorgsnämnden redovisar per den 30 april en avvikelse på 1,3 mnkr i förhållande till budget. I utfallet ingår statsbidrag som vård- och omsorgsnämnden erhöll 2023 som enligt redovisningsprinciper har periodiserats över till 2024. Total påverkan av dessa statsbidrag för perioden januari till april är 4,4 mnkr.

Prognos för helår 2024 beräknas till en avvikelse på 0,6 mnkr inklusive statsbidrag. I prognosen finns inte det äskande med som vård- och omsorgsnämnden gör till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av helårsprognos för 2024:

- Äldreomsorg	+ 6,6 mnkr
- Funktionsnedsättning	+ 2,1 mnkr
- Socialtjänst över 18 år	- 6,1 mnkr
- Ekonomiskt bistånd	- 8,0 mnkr
- Övergripande	+ 6,0 mnkr
Totalt	+ 0,6 mnkr

Justerares signatur

Utdragsbestyrkande

Vård- och omsorgsnämnden

I ovanstående prognos finns medräknat 13,2 mnkr i statsbidrag som är hänförliga till 2023 men som enligt redovisningsprinciper är periodiserade över till 2024. Här finns även 2,9 mnkr i statsbidrag för God och nära vård som är hänförliga till 2024. Dessa statsbidrag är riktade till äldreomsorgen.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Handläggaren

Akten

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Vård- och omsorgsnämnden

Ordförande:	Tony Hansson
Förvaltningschef:	Ingrid Westerlund
Budgetavvikelse, prognos (mnkr)	0,6 mnkr

Händelser av väsentlig betydelse

Hemvårdens nattbemanning har samlats under en verksamhet med syfte att möta de nya arbetstidsreglerna och att alla medarbetare får samma förutsättningar genom att vara anställda under samma chef.

Mer än hälften av kommunens totala bilpark finns inom vård- och omsorgsnämndens verksamheter, översyn har påbörjats för att kartlägga de utmaningar som väntar både kopplat till infrastruktur, drivmedel, tillgänglighet och finansiering.

Tillsammans med Serviceförvaltningen ses gränsdragningar över kring lokaler och befintliga avtal med förhoppningen om mer enhetliga förutsättningar och tydliggöra ansvarsfördelningen.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

UTFALL PER 30 APRIL

Vård- och omsorgsnämnden redovisar per den 30 april en avvikelse på 1,3 mnkr i förhållande till budget. I utfallet ingår statsbidrag som vård- och omsorgsnämnden erhöll 2023 som enligt redovisningsprinciper har periodiserats över till 2024. Total påverkan av dessa statsbidrag för perioden januari till april är 4,4 mnkr.

HELÅRSPROGNOS

Prognos för helår 2024 beräknas till en avvikelse på 0,6 mnkr inklusive statsbidrag. I prognosen finns inte det äskande med som vård- och omsorgsnämnden gör till kommunstyrelsen. Totalt äskar vård- och omsorgsnämnden 0,8 mnkr för ej full kompensation i ramen för hyreshöjningar till externa parter.

Äldreomsorg

Avvikelse per den 30 april 2024, 2,5 mnkr. Prognostiserad avvikelse på helår, 6,6 mnkr inklusive statsbidrag på 16,1 mnkr.

Bland vård- och omsorgsboendena är de ekonomiska prognoserna varierande, de enheter som har högst andel heltidsanställda är de enheter som har svårast med att uppnå en budget i balans.

Något som påverkar den ekonomiska prognosen negativt är antalet externa placeringar. För tillfället har verksamheten sex placeringar men endast budget för fem placeringar.

För att Hemgångsteamet (HGT) som startades upp under 2023 ska ge den effekt som förväntas måste volymerna inom övrig hemvård minska samtidigt som personalen används mellan de olika hemvårdsområdena på ett effektivt sätt. Det är i dagsläget svårt att se effekterna av denna organisationsförändring. För hemvårdsområdena och HGT prognostiseras ett underskott på -3,7 mnkr exkl statsbidrag för 2024. Utmaningen är som tidigare år att optimera personalbemanningen utifrån rådande volymer.

Under årets inledande månader har det funnits möjlighet att minska antalet inhyrd personal inom sjuksköterskeenheten men för att klara av sommarbemanningen kommer inhyrd personal behövas användas vilket påverkar prognosen negativt. Prognosen för sjuksköterskeenheten visar därmed på ett underskott om -3,5 mnkr exkl statsbidrag.

Funktionsnedsättning

Avvikelse per den 30 april 2024, 1,6 mnkr. Prognostiserad avvikelse på helår, 2,1 mnkr.

Inom funktionsnedsättning ser vi framförallt utmaningar inom externa placeringar inom socialpsykiatri. Dessa placeringar har blivit dyrare under de senaste åren och under inledningen av året har det även funnits fler placeringar än vad budget ger utrymme till.

Socialtjänst över 18 år

Avvikelse per den 30 april 2024, -2,3 mnkr. Prognostiserad avvikelse på helår, -6,1 mnkr.

Inom socialtjänst över 18 år befarar verksamheten ökade kostnader för skyddat boende kopplat till den nya lagen Stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende. Lagen började att gälla 1 april och kommer att medföra att det ställs högre krav på skyddat boende då tillståndsplikt införs.

Ekonomiskt bistånd

Avvikelse per den 30 april 2024, -2,9 mnkr. Prognostiserad avvikelse på helår, -8,0 mnkr.

Trenden med minskade ersättningar från Migrationsverket fortsätter, till och med 30 april redovisas ett underskott på -2,9 mnkr och prognosen för 2024 är en avvikelse mot budget på -8,4 mnkr avseende dessa intäkter.

PROGNOS AV INVESTERINGARNA

Det råder stor restriktivitet vad gäller investeringar då förvaltningen ser svårigheter i att bära framtida avskrivningskostnader. Endast investeringar som innebär effektivisering av verksamheten genomförs.

Driftredovisning (mnkr)

	Budget	Utfall	Budget	Prognos	Avvikelse
	2024-04	2024-04	2024	2024	2024
Intäkter	-45,9	-51,4	-137,8	-154,0	-16,2
Personalkostnader	171,8	194,3	528,6	567,9	39,3
Övriga kostnader	115,8	97,5	347,6	325,1	-22,5
Kapitalkostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Driftnetto	241,7	240,4	738,4	739,0	0,6

Investeringsredovisning (mnkr)

Projekt	Projekt- nummer	Investeringsram enligt Kf	Redovisat till och med 2024-04	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse 2024
Ny teknik	93101	-1,0	0,0	-1,0	0,0	1,0
Inventarier boendeenheter mm.	93200	-1,0	0,0	-1,0	0,0	1,0
Summa		-2,0	0,0	-2,0	0,0	2,0

2024-05-12
Mattias Larsson
+4641362012
mattias.larsson@eslov.se

Kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse. Direktiv till ombud Ineras årsstämma

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen ger ombudet i uppdrag att vid årsstämman i Inera AB tillstyrka att rösta i enlighet med utsända handlingar och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för 2023

Ärendebeskrivning

Ineras årsstämma föregås av Ineras ägarråd som genomfördes den 29 april 2024. Ägarrådet fastställer ägardirektiv, styrelse, verksamhetsinriktning och rambudget inför bolagsstämman den 11 juni 2024. Ägarna har förbundit sig, enligt aktieägaravtalet, att vid stämman rösta i enlighet med de beslut som tagits vid ägarrådet den 29 april 2024. Vid årsstämman inbjuds alla ägare att närvara, detta kan med fördel ske via ombud

Beslutsunderlag

Kallelse till Ineras årsstämma 11 juni 2024
Ägardirektiv-inera-2024-2025
Ägaröverenskommelse Inera fastställd på ägarrådet 29-april 2024
Årsredovisning Inera 2023
Dagordning årsstämma 11 juni 2024
Fastställa årsredovisning 2023 för Inera AB
Förslag till arvoden
Förslag till styrelse och ordförande
Ineras verksamhetsinriktning 2024–2026 med budgetram
Lekmannarevisorernas granskningsrapport Inera2023

Beredning

Årsstämman sker digitalt och röstningen sker genom verktyget VoteIT. Framläggande av årsredovisning, revisionsberättelse och lekmannarevisorernas granskningsrapport för perioden 1 januari 2023 – 31 december 2023 kommer beslutas.

Fastställande av ägardirektiv, verksamhetsinriktning, och rambudget kommer också ske utifrån ägarrådet den 29 april 2024.

Beslutet skickas till
Kommunrevisionen
Inera AB

Eva Hallberg
Kommundirektör

Mattias Larsson
Ekonomichef

Till

Kommunstyrelsens ordf.
Kommundirektör (el. motsv.)
Regionstyrelsens ordf.
Regiondirektör (el. motsv.)
SKR Företag AB

För kännedom

Styrelsen för Inera AB

Kallelse till årsstämma i Inera AB

Ineras årsstämma hålls digitalt den 11 juni 2024 klockan 10.00-11.00.

Ineras årsstämma föregås av Ineras ägarråd som genomfördes den 29 april 2024. Ägarrådet fastställer ägardirektiv, styrelse, verksamhetsinriktning och rambudget inför bolagsstämman den 11 juni 2024. **Observera att ägarna i aktieägaravtalet förbundit sig att på bolagsstämman rösta helt i enlighet med de beslut och val som sker vid ägarrådet.** Det är därmed vid ägarrådet som ägarna i första hand utövar ägarstyrningen över Inera.

Deltagande vid årsstämman genomförs med fördel genom ombud. Teresa Hansson, controller, SKR Företag, kan företräda er vid årsstämman om så önskas.

Anmälan till årsstämman, som ägarrepresentant eller via annan aktieägare som kan företräda er, sker via detta [anmälningssformulär](#). Sista anmälningsdag är den 27 maj. Handlingar till årsstämman finns publicerade på inera.se.

Praktisk information

Årsstämman sker digitalt och röstningen sker genom verktyget VoteliT. Anmälda representanter får ett mejl med instruktioner om hur röstningen går till. Samtliga handlingar publiceras på inera.se och i VoteliT. För att en deltagare ska vara en giltig ägarrepresentant behövs protokollsutdrag med beslut eller av firmatecknaren digitalt signerad anmälan, se ytterligare information i [anmälningssformuläret](#). En annan aktieägare kan företräda er på årsstämman om ni själva inte kan medverka och då krävs att firmatecknaren digitalt signerar uppgifterna i anmälan.

Med vänliga hälsningar

Andreas Svahn
Styrelseordförande Inera

Patrik Sundström
Vd Inera

Dagordning årsstämma 11 juni 2024

Ärende:

1. Stämman öppnas
2. Val av ordförande vid stämman
3. Upprättande och godkännande av röstlängd
4. Val av sekreterare och en eller två justerare
5. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad
6. Godkännande av förslag till dagordning för stämman
7. Framläggande av årsredovisning, revisionsberättelse och lekmannarevisorernas granskningsrapport för perioden 1 januari 2023 – 31 december 2023

Beslut:

- a. om fastställelse av resultaträkningen och balansräkningen,
- b. om dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen,
- c. om ansvarsfrihet åt styrelseledamöterna och verkställande direktör.
8. Bestämmande av antalet styrelseledamöter samt i förekommande fall, revisorer, lekmannarevisorer och ersättare
9. Fastställande av arvoden åt styrelsen och i förekommande fall för revisorer
10. Val av styrelseledamöter samt i förekommande fall revisorer, lekmannarevisorer och ersättare
11. Val av styrelseordförande
12. Fastställande av verksamhetsinriktning med strategiska mål samt rambudget
13. a. Fastställande av ägardirektiv för Inera AB
b. Fastställande av ägaröverenskommelse – ägarnas samverkan genom Inera
14. Övriga frågor
15. Stämman avslutas

Dagordning årsstämma 11 juni 2024

Ärende:

1. Stämman öppnas
2. Val av ordförande vid stämman
3. Upprättande och godkännande av röstlängd
4. Val av sekreterare och en eller två justerare
5. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad
6. Godkännande av förslag till dagordning för stämman
7. Framläggande av årsredovisning, revisionsberättelse och lekmannarevisorernas granskningsrapport för perioden 1 januari 2023 – 31 december 2023

Beslut:

- a. om fastställelse av resultaträkningen och balansräkningen,
  - b. om dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen,
  - c. om ansvarsfrihet åt styrelseledamöterna och verkställande direktör.
8. Bestämmande av antalet styrelseledamöter samt i förekommande fall, revisorer, lekmannarevisorer och ersättare
  9. Fastställande av arvoden åt styrelsen och i förekommande fall för revisorer
  10. Val av styrelseledamöter samt i förekommande fall revisorer, lekmannarevisorer och ersättare
  11. Val av styrelseordförande
  12. Fastställande av verksamhetsinriktning med strategiska mål samt rambudget
  13. a. Fastställande av ägardirektiv för Inera AB
b. Fastställande av ägaröverenskommelse – ägarnas samverkan genom Inera
  14. Övriga frågor
  15. Stämman avslutas

Ägaröverenskommelse – ägarnas samverkan genom Inera

(Beslutad på ägarrådet 2024-04-29, inför beslut på årsstämman 2024-06-11)

Kort historik

En sk ägaröverenskommelse togs fram till ägarrådet 2021. Denna syftar till att ur ett ägarperspektiv beskriva och definiera Ineras roll, uppgift samt de styrande principer som anger hur ägarna avser att samarbeta via det gemensamt ägda bolaget Inera. Ägaröverenskommelsen kompletterar ägarnas övriga styrande dokument i form av aktieägaravtal, bolagsordning och ägardirektiv. Tanken är att ägaröverenskommelsen, precis som övriga styrande dokument, ska ligga fast över tid.

Fortsatt arbete i enlighet med ägaröverenskommelsen

Som en del i ägaröverenskommelsen 2021 tydliggjordes att SKR tillsammans med regionerna löpande ska utvärdera och vidareutveckla de gemensamt överenskomna formerna för behovsfångst, prioritering, beredning, förankring och finansiering som regionerna idag arbetar utifrån.

Under 2021 genomfördes ett särskilt uppdrag som syftade till att ta fram principer för behovsfångst, beredning, prioritering, förankring, finansiering av verksamhet inom Inera riktad gentemot kommunerna. Detta resulterade i ett nytt ramverk för kommunerna som fastställdes 2022.

Fastställande av ägaröverenskommelse

På ägarrådet 2023 godkändes den bilagda ägaröverenskommelsen. Det finns inga förslag till förändringar inför 2024 års ägarråd.

Förslag till beslut

Årsstämman föreslås besluta

att i enlighet med ägarrådets beslut fastställa ägaröverenskommelse för 2024.

Ägaröverenskommelse

Inera

Ägarnas Samverkan genom Inera

Fastställd på ägarrådet 29 april 2024
Inför beslut på bolagsstämman 11 juni 2024

Ägaröverenskommelse – ägarnas samverkan genom Inera

1. Bakgrund och syfte

Syftet med denna överenskommelse är att ur ett ägarperspektiv definiera Ineras roll, uppgift och styrande principer i arbetet med att stödja digitaliseringen av välfärden i landets regioner och kommuner. Överenskommelsen anger hur ägarna avser att samarbeta via det gemensamt ägda bolaget Inera.

Ägaröverenskommelsen kompletterar ägarnas övriga styrande dokument i form av aktieägaravtal, bolagsordning och ägardirektiv.

Ägaröverenskommelsen beslutas tillsammans med ägardirektivet på ägarrådet. Ägarrådet är ägarnas högsta beslutande organ.

Inera är ett bolag som ägs av SKR genom SKR Företag, 21 regioner och 288 kommuner. Syftet med att även SKR och kommunerna gick med som ägare av Inera var att stärka verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering, utnyttja potentialen i ett samarbete på nationell nivå för invånarnas bästa och därigenom uppnå kostnadseffektivitet.

SKR företräder kommuner och regioner gentemot staten, vilket bland annat kan leda till ömsesidiga överenskommelser mellan kommun- och regionsektorn (SKR) och staten. Inera kan på ägarnas uppdrag ha en roll i att realisera det som gemensamt överenskommes.

2. Ineras uppdrag och roll

2a) Ineras uppdrag

Ineras ska på uppdrag av ägarna skapa förutsättningar för både nationell samverkan och för samverkan mellan regioner och kommuner vilket möjliggör ett resurseffektivt och ändamålsenligt nyttjande av digitaliseringens möjligheter.

Ineras uppdrag är att, med beaktande av den kommunala självstyrelsen, möta de behov som finns i kommuner eller regioner som i förlängningen skapar mervärde hos invånarna. I enlighet med ägardirektivet ska Inera på ägarnas uppdrag

”samordna, tillhandahålla och utveckla sektorsspecifik samverkansarkitektur¹, infrastruktur², tjänster och lösningar till kommuner och regioner samt bolag och organisationer som de utövar ett rättsligt bestämmande inflytande över”.

Ineras tjänsteutveckling och tjänsteutbud ska så långt som möjligt utgå ifrån, styras av och samverka med nationell digital infrastruktur.

Fokus för Ineras verksamhet ska ligga inom områden som avser behovet av digital samverkan och förutsättningar för informationsutbyte mellan regioner och regioner, kommuner och kommuner eller mellan kommuner och regioner.

2b) Förvaltning och utveckling av tjänster

Inera ska ta fram av ägarna överenskomna tjänster och lösningar till stöd för digitalisering och verksamhetsutveckling inom områden där marknaden ensamt inte bedöms kunna tillgodose ägarnas behov och intressen. Gemensamma tjänster och lösningar ska ta hänsyn till att Sveriges regioner och kommuner har kommit olika långt vad gäller graden av digitalisering.

Ineras tjänster och lösningar ska utformas så att de möjliggör för kommuner och regioner att själva styra och utveckla sina verksamhetsprocesser.

Ineras produkter och tjänster ska aktivt motverka riskerna att etablera tekniska eller andra för regioner och kommuner försvårande eller fördröjande stuprör, inte minst inom områden som bör hanteras på nationell nivå för hela den offentliga sektorn.

De tjänster Inera tillhandahåller ska uppfylla ett men helst två eller flera av följande kriterier:

- kräver gemensam digital infrastruktur för att skapa värde
- hanterar information över huvudmännens organisationsgränser
- stödjer regioner och/eller kommuners långsiktiga digitaliseringsmål

---

¹ Med samverkansarkitektur avses vanligen överenskomna principer, spelregler och standarder för hur IT-lösningar, system och tjänster ska byggas för att kunna samverka med varandra. Arkitekturen är en förutsättning för att uppnå

samverkan på organisatorisk, rättslig, semantisk och teknisk nivå.

² Med digital infrastruktur avses vanligen plattformar och tjänster som ska möjliggöra ett effektivt och säkert utbyte av information.

2c) Roller

Med ägare menas de organisationer som äger aktier i Inera. Ägarna bjuds årligen in till ägarråd och årsstämma för att fastställa styrande principer för Inera. Årsstämman ska enligt aktieägaravtalet besluta i enlighet med beslut på ägarrådet.

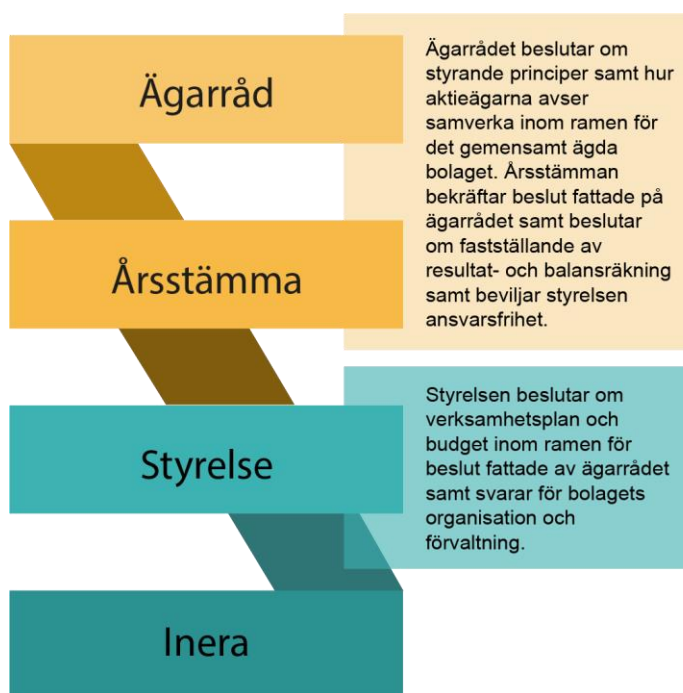
Ägarstyrningen illustreras i figur 1.

SKR har som huvudägare ett uppdrag att samordna kommuner och regioner i ägarstyrningen av Inera.

Styrelsen ska på ägarnas uppdrag sköta bolagets verksamhet och löpande förvaltning utifrån de direktiv som ägarrådet beslutar om.

Med beställare/kund menas den som beställer och finansierar tjänster från Inera.

Figur 1 Ägarstyrning av Inera

3. Principer för beredning, prioritering, beslut, prissättning och finansiering

Inera ska över tid säkerställa en väl fungerande dialog ur såväl ägar- som beställar-/kundperspektiv.

Ineras process för beredning, prioritering, beslut och genomförande ska utformas med utgångspunkt i följande principer:

- följa kommuners och regioners planerings- och budgetprocesser.

- beslut i frågor om vilka tjänster som Inera ska utveckla och förvalta ska beredas inom ramen för de samverkansformer som finns med beställare/kund.
- överenskommelse avseende vilka tjänster en region eller kommun köper från Inera och därigenom vilka kostnader detta medför, ska alltid avtalas mellan Inera och enskild region eller kommun.
- utveckling som görs baserat på en grupp av ägares behov, ska inte ha en negativ påverkan på, eller motverka majoritetens behov.
- investeringar i tjänster som tillhandahålls av Inera ska kunna prioriteras i förhållande till övrig verksamhet inom regionen eller kommunen. Därmed ska nyttor och potentiell effekthemtagning med tjänsten kunna påvisas.

Ineras prissättning ska vara rättvisande, transparent och så långt som möjligt baseras på faktiskt nyttjande. Utgångspunkten vid prissättning ska vara självkostnad och med beaktande av hela livscykeln.

Ineras infrastruktur och tjänster finansieras antingen utifrån faktiskt nyttjande eller genom gemensam finansiering baserad på invånarantal, beroende på tjänstens karaktär. Som ett komplement kan även gemensam finansiering genom överenskommelser med staten via SKR vara aktuellt.

När det gäller överenskommelser mellan SKR och staten, ska SKR verka för att staten tar de kostnader som är förknippade med utveckling av nationell digital infrastruktur och arkitektur.

Med utgångspunkt i ovanstående principer arbetar Sveriges regioner och kommuner utifrån ett antal gemensamt överenskomna och preciserade former för behovsfångst, prioritering, beredning, förankring och finansiering inom ramen för samverkan genom Inera. Dessa ska löpande utvärderas och vidareutvecklas tillsammans med SKR och i nära samverkan med Inera.

Ägardirektiv Inera 2024-2025 **(Beslutat på ägarrådet 2024-04-29, inför beslut på årsstämman 2024-06-11)**

Efter det att SKRs kongress beslutade om ny inriktning har Ineras ägardirektivs skrivning om strategier för koncernen uppdaterats till:

Bolagen inom SKR Företagskoncernen ska skapa värde för SKR och dess medlemmar genom att stödja visionen

Världens mest innovativa och omtänksamma välfärd.

samt de övergripande strategiska uppdragen i SKR:s inriktning 2024-2027

- *Säkra välfärdens kompetensförsörjning*
- *Välfärdens utveckling genom digitalisering*
- *Långsiktiga planeringsförutsättningar*

Strategiska mål

I och med framtagandet av en ny inriktning inleddes under hösten 2023 en process med att ta fram strategiska mål.

Inera har identifierat ett strategiskt mål kopplat till målsättningen att vara ”Sveriges digitala ingång till hälsa, vård och omsorg”:

Mål: Kommuners och regioners användning av Ineras tjänster ska öka med 15%

Digitalisering är ett kraftfullt verktyg för att möta välfärdens utmaningar och nå visionen om världens mest innovativa och omtänksamma välfärd. Ett strategiskt mål om ökad användning av Ineras tjänster ska betraktas som en ambitionshöjning för Inera. Det handlar om att arbeta för att nyttan av kommuners och regioners redan gjorda investeringar blir större och om att bli ännu mer träffsäkra i utvecklingen av nya tjänster.

I övrigt har årtal uppdaterats.

Uppdateringen av ”strategier för koncernen” och tillägget av ”strategiska mål” är också gjord i samtliga av SKR Företag AB:s dotterbolags ägardirektiv.

Förslag till beslut

Årsstämman föreslås besluta

att i enlighet med ägarrådets beslut godkänna ägardirektivet för 2024-2025.

Ägardirektiv för Inera AB

**– antas på ägarråd 2024-04-29 och bolagsstämma
2024-06-11**

Ägare

SKR Företag AB ägde per 2023-12-31 50,95 procent av aktierna i bolaget. Övriga aktier ägs av regioner och kommuner. Samtliga kommuner har givits möjlighet att köpa aktier i bolaget. Vid full anslutning från kommuner och regioner kommer det innebära att SKR Företag AB äger 50,8 procent av aktierna.

Sveriges Kommuner och Regioner äger samtliga aktier i SKR Företag AB. SKR Företag AB är moderbolag i SKR:s bolagskoncern.

Det övergripande målet med SKR:s ägande i bolag är att skapa värde för SKR:s medlemmar och SKR som förbund. Bolagen ska bedriva verksamhet om alternativ saknas på marknaden eller om konkurrensen anses otillräcklig, ha fokus på långsiktigt värdeskapande samt bedrivs inom strategiskt och ekonomiskt viktiga områden för SKR, kommuner, regioner och deras bolag.

Bolagets verksamhet

Bolaget ska samordna, tillhandahålla och utveckla sektorsspecifik samverkansarkitektur, infrastruktur, tjänster och lösningar till kommuner, regioner samt bolag och organisationer som de utövar ett rättsligt bestämmande inflytande över, inom deras verksamhetsområden och ansvar.

Bolaget ska, i nära samarbete med SKR och Adda AB, bidra med stöd för digitalisering och verksamhetsutveckling i kommuner, regioner samt deras bolag.

Föremålet för verksamheten är angivet i bolagsordningen för bolaget. Bolaget får ej bedriva verksamhet som inte är förenlig med bolagsordningen. Bolaget får ej heller bedriva verksamhet som inte är förenlig med den kommunala kompetensen.

Bolaget ska i första hand ta fram av ägarna efterfrågade gemensamma tjänster och lösningar till stöd för digitalisering och verksamhetsutveckling inom områden där marknaden inte bedöms kunna tillgodose ägarnas behov

och intressen. Bolaget ska så långt som möjligt nyttja marknaden och föreliggande konkurrensförhållanden.

Bolaget ska utveckla marknaden genom att stimulera innovation och konkurrens.

Bolagets styrning

Bolaget är efter SKR Företags förvärv av majoriteten av aktierna i bolaget ett intressebolag till SKR Företag. Syftet med att övriga parter givits tillfälle att vara (eller i förekommande fall, bli) aktieägare är att tillförsäkra deltagande kommuner och regioner ett avgörande inflytande över bolagets strategiska mål och viktiga beslut. I aktieägaravtal har införts bestämmelser om ett ägarråd som ska utgöra det beslutsorgan i vilket samtliga parter äger delta och som beslutar om övergripande strategiska frågor och bolagsstyrning.

Bolagets verksamhet ska bedrivas på ett sådant sätt att aktieäggande kommuner och regioner kan utöva kontroll över bolaget motsvarande den som myndigheten utövar över sin egen förvaltning. Bolaget ska i huvudsak utföra verksamhet för ägarnas (eller andra enheter som ägarna utövar kontroll över) räkning.

Verksamhetens finansiering

Bolaget ska inom ramen för de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. 1-3 och 7-8 §§ kommunallagen och självkostnadsprincipen enligt 2 kap. 6 § kommunallagen agera affärsmässigt. Bolagets olika delverksamheter ska långsiktigt vara självfinansierade.

Bolaget får bara när det är förenligt med den kommunala kompetensen och aldrig till större omfattning än tjugo (20) procent av bolagets omsättning tillhandahålla tjänster till andra än direkta eller indirekta aktieägare.

Bolagets syfte är inte att bereda vinst åt aktieägarna utan bidra till en effektivisering och utveckling av kommunernas och regionernas verksamhet genom samordnade lösningar med optimalt resursutnyttjande och hög kvalitet.

Strategier för SKR Företagskoncernen

Bolagen inom SKR Företagskoncernen ska skapa värde för SKR och dess medlemmar genom att stödja visionen

Världens mest innovativa och omtänksamma välfärd.

samt de övergripande strategiska uppdragen i SKR:s inriktning 2024-2027

- *Säkra välfärdens kompetensförsörjning*
- *Välfärdens utveckling genom digitalisering*

- *Långsiktiga planeringsförutsättningar*

Varje år beslutar styrelsen i SKR om verksamhetsplan och budget. Koncernens bolag ska i sina verksamhetsplaner redovisa hur de bidrar till SKR:s inriktning och målsättningar samt beskriva bolagets del i SKR:s samlade medlemserbjudande.

Strategiska mål

Inera har identifierat ett strategiskt mål kopplat till målsättningen att vara ”Sveriges digitala ingång till hälsa, vård och omsorg”:

Mål: Kommuners och regioners användning av Ineras tjänster ska öka med 15%

Digitalisering är ett kraftfullt verktyg för att möta välfärdens utmaningar och nå visionen om världens mest innovativa och omtänksamma välfärd. Ett strategiskt mål om ökad användning av Ineras tjänster ska betraktas som en ambitionshöjning för Inera. Det handlar om att arbeta för att nyttan av kommuners och regioners redan gjorda investeringar blir större och om att bli ännu mer träffsäkra i utvecklingen av nya tjänster.

Koncerngemensamma riktlinjer

Följande riktlinjer för SKR ska tillämpas i de fyra dotterbolagen samt Inera: SKR:s varumärkespolicy, SKR:s alkoholpolicy, SKR:s resepolicy samt SKR:s policy om mutor och jäv.

SKR Företag ska tillsammans med SKR och koncernens bolag undersöka möjligheterna till synergier mellan parterna.

Ledande befattningshavare i dotterbolagen ska ha en uppsägningstid om minst 3 månader.

Styrelse- och vd-utvärdering ska genomföras vartannat år och resultatet ska rapporteras till styrelsen i SKR Företag.

Vid nominering av styrelseledamöter samt ledande befattningshavare i bolagen, bör en jämn könsfördelning eftersträvas så att andelen män respektive kvinnor blir minst 40 %.

Bolagen inom koncernen ska bedriva ett aktivt hållbarhetsarbete med utgångspunkt i Agenda 2030. Bolagen ska årligen redovisa mål och resultat inom hållbarhetsområdet.

Styrelsen

Styrelsen ska bestå av lägst 6 och högst 15 ledamöter inklusive ordföranden. Styrelseledamöterna föreslås av en valberedning vilken ska

bestå av högst 7 ledamöter. Valberedningens uppdrag är att till ägarmöte lägga fram förslag till styrelse, styrelseordförande samt arvoden till dessa.

Styrelsen svarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter.

Styrelsen ska fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation.

Styrelsen ska se till att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Styrelsen ska se till att SKR Företag AB:s tidplaner för ekonomisk- och verksamhetsmässig rapportering kan följas.

Styrelsen ska årligen fastställa en skriftlig arbetsordning för sitt arbete. I arbetsordningen ska det bl.a. anges hur ofta styrelsen ska sammanträda.

Styrelsen ska i skriftlig instruktion ange arbetsfördelningen mellan styrelsen och den verkställande direktören.

Verkställande direktör

Styrelsen utser, i samråd med SKR Företag AB:s vd, en verkställande direktör för bolaget.

Lön och övriga anställningsvillkor fastställs, i samråd med SKR Företag AB:s vd, av styrelsen.

Styrelsen ska i en skriftlig vd-instruktion ange ansvar och befogenheter för vd.

Om vd ska skiljas från sina uppgifter, ska samråd ske med SKR Företag AB:s vd.

Bolagets utveckling

Styrelsen ska uppmärksamma bolagets långsiktiga utveckling och anpassningsförmåga till nya krav och förutsättningar. Detta ska beskrivas i bolagets affärsplan.

Investeringar

Bolagets behov av investeringar ska framgå av investeringsbudgeten. Beslut om större investeringar ska ske i samråd med SKR Företag AB:s vd.

Ekonomiska mål

Verksamheten i bolaget ska bedrivas på affärsmässiga grunder och bidra till medlemsnytta. Som ekonomiska mål gäller följande:

Lönsamhetsmål – nettomarginal

Nettomarginalen beräknas som resultatet efter finansiella poster i procent av rörelsens intäkter.

Nettomarginalen ska under perioden 2024-2027 uppgå till minst 3 procent.

I de fall bolaget budgeterar med ett resultat som avviker från lönsamhetsmålet på 3 % ska budgeten, tillsammans med en konsekvensanalys, rapporteras till ägarstyrelsen (SKR Företag).

Kapitalstrukturmål – soliditet

Soliditet beräknas som eget kapital, inklusive obeskattade reserver exkl. skatt, dividerat med balansomslutningen.

Soliditeten ska långsiktigt uppgå till minst 25 procent.

Utdelning

Bolaget ska inte lämna utdelning. Uppkommen vinst ska återinvesteras i bolaget och långsiktigt förbättra bolagets soliditet.

Förslag till styrelse och ordförande (valda på ägarrådet 2024-04-29)

Valberedningen för Inera AB föreslår följande personer till Ineras styrelse, ordförande samt revisorer.

Amelie Tarschys Ingre, ledamot, avgick i juni 2023 på egen begäran och Pär Lundqvist adjungerades i hennes ställe till styrelsen. Nu är Pär Lundqvist föreslagen som ordinarie ledamot. I övrigt kvarstår styrelsen oförändrad.

Styrelse:

Efternamn, Förnamn	Funktion	Parti	Utsedd av		
Svahn, Andreas	ordförande	S	region	Region Örebro	Omval
Holmin, Lars	vice ordf.	M	region	Västra Götaland	Omval
Sandström, Nicklas	ledamot	M	region	Region Västerbotten	Omval
Lindberg, Eva	ledamot	S	region	Region Gävleborg	Omval
Lundqvist, Pär	ledamot	L	region	Västra Götaland	Nyval
Friberg, Marcus	ledamot	MP	kommun	Helsingborgs stad	Omval
Lauber, Malin	ledamot	S	kommun	Växjö kommun	Omval
Jansson, Viktoria	ledamot	M	region	Region Västernorrland	Omval
Nilsson, Erik	ledamot	KD	kommun	Karlstad kommun	Omval
Kroon, Gabriel	ledamot	SD	kommun	Stockholms stad	Omval
Claesson, Mattias	ledamot	C	region	Region Sörmland	Omval
Berglund, Mats	ledamot	V	region	Västra Götaland	Omval
Ydman, Jane	ledamot		SKR Företag AB	Region Jönköping	Omval
Liljedahl, Lars	ledamot		SKR Företag AB	Härnösands kommun	Omval
Dahl, Lena	ledamot		SKR Företag AB	SKR	Omval

Revisor: Mikael Sjölander, Ernst & Young AB

Lekmannarevisorer: Leif Sandberg, Hammarö kommun
Kenneth Strömberg, Stockholms stad

Arvoden för styrelsen i Inera AB 2024 (antagna på ägarrådet 2024-04-29)

Styrelsen för SKR Företag AB föreslår följande arvoden för 2024. Förslaget är oförändrade arvoden jämfört med 2023.

Styrelsearvode

Befintliga arvoden:

133 000 kr per år för styrelsens ordförande i en fast del + 2 335 kr/möte.

62 000 kr per år för vice ordförande i en fast del + 2 335 kr/möte.

26 000 kr per år för var och en av ledamöterna i en fast del + 2 335 kr/möte.

Styrelsearvodet utbetalas efter nästföljande ordinarie bolagstämma.

Arvode till revisor

Föreslås att arvode till revisor utgår enligt räkning.

Arvode till lekmannarevisorer

10 300 kr per år för var och en av ledamöterna i en fast del.

Årsredovisning och bokslut 2023 för Inera AB

Förslag till vinstdisposition, se även bilaga Inera årsredovisning 2023.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	171 145 046
årets förlust	-1 493 507
	169 651 539

disponeras så att

villkorade aktieägartillskott återbetalas	10 000 000
i ny räkning överföres	159 651 539
	169 651 539

Styrelsen föreslås bemyndigas att besluta om tidpunkt då utdelningen skall betalas.

Styrelsen anser att förslaget är förenligt med försiktighetsregeln i 17 kap. 3 § aktiebolagslagen enligt följande redogörelse: Styrelsens uppfattning är att återbetalningen av det villkorade aktieägartillskottet är försvarlig med hänsyn till de krav verksamhetens art, omfattning och risk ställer på storleken på det egna kapitalet, bolagets konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Koncernens och moderbolagets resultat och ställning i övrigt framgår av resultat- och balansräkningar samt kassaflödesanalyser med noter.

Förslag till beslut

Årsstämman beslutar

- att** fastställa resultaträkningen och balansräkning
- att** fastställa vinstdisposition
- att** bevilja ansvarsfrihet för vd och styrelse

Inera årsredovisning

Bifoga filer (PDF)

Jag har läst och förstår innehållet i PDF filerna och samtycker och godkänner allt som avtalas däri, som om jag skrivit under en fysisk utskrift.

Originalfilen och signaturerna är bifogade som bilagor till denna PDF. För att öppna bilagorna kan en dedikerad PDF-läsare krävas.

 Årsredovisning Inera AB 2023.pdf (816 KB)

Samtliga filer ovan finns bifogade i detta dokument, se bifogade filer.

VD

För- och efternamn

Patrik Sundström

Användarnamn

svrsun

E-postadress

Patrik.Sundstrom@inera.se

Mobiltelefon

076-5269082

Ordförande

Förnamn

Andreas

Efternamn

Svahn

E-postadress

andreas.svahn@regionorebrolan.se

Mobiltelefon

070-5242266

Vice ordförande

Förnamn

Lars

Efternamn

Holmin

E-postadress

lars.holmin@vgregion.se

Mobiltelefon

070-5626279

Vice ordförande

Förnamn

Nicklas

Efternamn

Sandström

E-postadress

nicklas.k.sandstrom@regionvasterbotten.se

Mobiltelefon

070-2544515

Ledamot

Förnamn

Lars

Efternamn

Liljedahl

E-postadress

lars.liljedahl@harnosand.se

Mobiltelefon

070-3024075

Ledamot

Förnamn

Eva

Efternamn

Lindberg

E-postadress

eva.e.lindberg@regiongavleborg.se

Mobiltelefon

076-7716528

Ledamot

Förnamn

Viktoria

Efternamn

Jansson

E-postadress

viktoria.jansson@rvn.se

Mobiltelefon

073-5081528

Ledamot

Förnamn

Erik

Efternamn

Nilsson

E-postadress

erik.nilsson2@karlstad.se

Mobiltelefon

070-0010321

Ledamot

Förnamn

Marcus

Efternamn

Friberg

E-postadress

marcus.friberg@helsingborg.se

Mobiltelefon

076-8819524

Ledamot

Förnamn

Malin

Efternamn

Lauber

E-postadress

malin.lauber@vaxjo.se

Mobiltelefon

073-3687231

Ledamot

Förnamn

Gabriel

Efternamn

Kroon

E-postadress

Gabriel.kroon@sd.se

Mobiltelefon

070-8221262

Ledamot

Förnamn

Mattias

Efternamn

Claesson

E-postadress

mattias.claesson@regionsormland.se

Mobiltelefon

076-1170846

Ledamot

Förnamn

Mats

Efternamn

Berglund

E-postadress

mats.berglund@vgregion.se

Mobiltelefon

070-9446527

Ledamot

Förnamn

Jane

Efternamn

Ydman

E-postadress

jane.ydman@rjl.se

Mobiltelefon

073-0879794

Ledamot

Förnamn

Lena

Efternamn

Dahl

E-postadress

lena.dahl@skr.se

Mobiltelefon

070-6881122

Revisor

Förnamn

Mikael

Efternamn

Sjölander

E-postadress

mikael.sjolandere@se.ey.com

Mobiltelefon

070-3189467

Signering

Följande parter har signerat detta ärende.

Namn: Patrik Sundström

Datum: 2024-03-13 09:00

Signerad checksumma: D689AFB988209A67049CA5F8F1D4AC77C02357EE

Namn: ANDREAS SVAHN

Datum: 2024-03-19 16:28

Signerad checksumma: D689AFB988209A67049CA5F8F1D4AC77C02357EE

Namn: LARS HOLMIN

Datum: 2024-03-19 16:38

Signerad checksumma: D689AFB988209A67049CA5F8F1D4AC77C02357EE

Namn: NICKLAS SANDSTRÖM

Datum: 2024-03-20 11:38

Signerad checksumma: D689AFB988209A67049CA5F8F1D4AC77C02357EE

Namn: Lars Göran Liljedahl

Datum: 2024-03-20 19:51

Signerad checksumma: D689AFB988209A67049CA5F8F1D4AC77C02357EE

Namn: EVA LINDBERG

Datum: 2024-03-20 19:55

Signerad checksumma: D689AFB988209A67049CA5F8F1D4AC77C02357EE

Namn: Anna Viktoria Jansson

Datum: 2024-03-20 20:02

Signerad checksumma: D689AFB988209A67049CA5F8F1D4AC77C02357EE

Namn: Erik Paul Waldemar Nilsson

Datum: 2024-03-21 09:21

Signerad checksumma: D689AFB988209A67049CA5F8F1D4AC77C02357EE

Namn: MARCUS FRIBERG

Datum: 2024-03-21 11:55

Signerad checksumma: D689AFB988209A67049CA5F8F1D4AC77C02357EE

Namn: Malin Carola Solblomma Lauber

Datum: 2024-03-21 22:01

Signerad checksumma: D689AFB988209A67049CA5F8F1D4AC77C02357EE

Namn: GABRIEL EUGEN KROON

Datum: 2024-03-22 00:28

Signerad checksumma: D689AFB988209A67049CA5F8F1D4AC77C02357EE

Namn: Björn Peter Mattias Claesson

Datum: 2024-03-22 09:07

Signerad checksumma: D689AFB988209A67049CA5F8F1D4AC77C02357EE

Namn: MATS BERGLUND

Datum: 2024-03-22 09:44

Signerad checksumma: D689AFB988209A67049CA5F8F1D4AC77C02357EE

Namn: JANE YDMAN

Datum: 2024-03-22 13:23

Signerad checksumma: D689AFB988209A67049CA5F8F1D4AC77C02357EE

Namn: LENA DAHL

Datum: 2024-03-22 13:24

Signerad checksumma: D689AFB988209A67049CA5F8F1D4AC77C02357EE

Namn: MIKAEL SJÖLANDER

Datum: 2024-03-22 14:05

Signerad checksumma: D689AFB988209A67049CA5F8F1D4AC77C02357EE

Årsredovisning
och
Koncernredovisning
för
Inera AB
556559-4230
Räkenskapsåret
2023

Styrelsen och verkställande direktören för Inera AB avger följande årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2023.

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Inera är ett digitaliseringsbolag som bidrar till att utveckla välfärden. Inera är Sveriges digitala ingång till hälsa, vård och omsorg och utvecklar digital infrastruktur för en sammanhållen välfärd. Inera arbetar på uppdrag av kommuner och regioner. Visionen är världens mest innovativa och omtänksamma välfärd.

Ineras erbjudande kan delas upp i tre delar:

Gemensam digital infrastruktur och arkitektur Utvecklar och förvaltar IT-arkitektur och digital infrastruktur - själva grundfundamentet för samordning av kommuners och regioners digitalisering.

Tjänster för invånare Utvecklar och förvaltar digitala tjänster för invånare genom 1177 - hela Sveriges samlingsplats för information och tjänster inom hälsa och vård.

Tjänster till verksamhet Utvecklar och förvaltar nationella, digitala tjänster för verksamheter och medarbetare inom välfärden.

Företaget har sitt säte i Stockholm.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Utmaningen med kompetensförsörjning i välfärdssektorn är en stark drivkraft när det kommer till utveckling inom affärsområdet 1177 och kunskaps tjänster. Det finns höga förväntningar på service från invånare samtidigt som vård och omsorg har svårt att rekrytera och behålla personal. Ineras leverans av 1177 direkt var därför ett viktigt införande under 2023. Tjänsten gör det möjligt för regioner att erbjuda invånare den digitala chattgången 1177 direkt, som ett komplement till sjukvårdsrådgivning på telefon och fysiska vårdbesök.

Dessutom fattade regionerna under 2023 beslut om att de nationella kunskapsstöden som hittills har publicerats på webbplatsen nationelltklinisktkunskapsstod.se ska bli en del av 1177. 1177 kommer därmed att få en del riktad till invånare och en del riktad till vårdpersonal.

Medarbetare inom vård och omsorg i regioner, kommuner och hos privata vårdgivare använder Ineras identifieringstjänst SITHS för att legitimera sig vid inloggning och underskrift när det krävs en hög nivå av säkerhet. SITHS är sedan länge en mycket viktig del i vårdens digitalisering. SITHS genomgår sedan några år de största förändringarna sedan tjänsten startade och införandet av den nya lösningen för SITHS pågår för fullt hos Ineras kunder. Den nya autentiseringslösningen för SITHS som Inera har utvecklat är en helt ny, modern teknisk lösning som gör att tjänsten blir ännu säkrare och erbjuder möjligheter till nya mobila arbetssätt i vården. Under 2023 har stort fokus varit utvecklingen av SITHS eID Portal och SITHS eID Mina sidor som lanserades i januari 2024.

Behoven av informationsdelning inom kommunala och regionala verksamheter ökar samtidigt som antalet intressenter blir allt fler. På informationssäkerhetsområdet finns också behov som driver på samordning nationellt och internationellt. Mot den bakgrunden har Inera de senaste åren utrett hur en framtida samverkansarkitektur för välfärdens aktörer bör utformas. Arbetet har resulterat i två nya referensarkitekturer, T2 referensarkitektur för interoperabilitet inom svensk välfärd och T2 referensarkitektur för interoperabilitet inom svensk vård och omsorg, som samtliga regioner ställde sig bakom under första halvåret 2023. Syftet är att stödja innovation och bidra till mer flexibel och kostnadseffektiv digital samverkan med hög säkerhet och tillgänglighet baserad på moderna och väl etablerade standarder,

Det är drygt sex år sedan Sveriges kommuner gick in som delägare i Inera och sedan dess har flera initiativ tagits för att öka samverkan och stötta alla landets kommuner att dra nytta av digitaliseringen. Under 2023 har SKR-koncernen gemensamt kraftsamlat tillsammans med kommunerna i ett arbete som går under namnet "Handslag för välfärdsutveckling genom digitalisering". 13 konkreta initiativ har presenterats och kommer av kommunerna att prioriteras framåt.

Ökad innovationstakt, stabilare applikationsdrift och ökad kostnadseffektivitet är de tre övergripande målen i Ineras pågående förändringsprogram och upphandling som kallas Program Fenix. Under 2023 genomfördes två stora tjänsteklusteravrop, där Inera går från att ha många leverantörer till endast en leverantör per kluster. Inera har nu två väl genomarbetade klusteravtal på plats och går mot att industrialisera våra leveranser med gemensamma processer och arbetssätt i hela företaget.

Inera möter stor efterfrågan kring digitalisering inom hälso- och sjukvård, vilket även drivit fortsatt expansion av Ineras dotterbolag Nordic Medtest (NMT) som är Ineras interna test och utvecklingscenter. Den vidare uppskalningen av teknisk utvecklingskompetens på Nordic Medtest bidrar till både ökad flexibilitet och kostnadseffektivitet för Inera.

Inera fortsatte under året arbetet med att ställa om sin ekonomimodell för förbättrad ekonomistyrning med mycket fokus på tjänsterapporter och kostnadseffektiviseringar. Syftet är att säkerställa optimalt och kostnadseffektivt resursutnyttjande samt en relevant prissättning av Ineras tjänster. Inera budgeterade på grund av det utmanande samhällsekonomiska läget med hög inflation, som bland annat påverkar pensionskostnaderna kraftigt, ett nollresultat efter återföring av periodiseringsfond och levererar under räkenskapsåret ett något bättre rörelseresultat än förväntat.

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Digitalisering handlar om förändrade beteenden, arbetssätt och processer med stöd av data och ny teknik. Genom verksamhetsutveckling och innovation kan Inera hjälpa kommuner och regioner att erbjuda en smart och omtänksam välfärd som ger invånarna en nära och sammanhållen service. Under covidpandemin accelererade den digitala omställningen och behovet av nationella digitala lösningar och tjänster har aldrig varit större än nu.

Vi står i ett utmanande samhällsekonomiskt läge och den demografiska utvecklingen gör att Ineras kunder och ägare har svårigheter att klara kompetensförsörjningen. För att kunna åstadkomma mer med oförändrade eller minskade resurser behöver samverkan kring resurser och invånare öka. Inom områden som hälsa, utbildning och socialtjänst blir det då avgörande att relevanta data i större utsträckning delas. Detta är också en viktig drivkraft bakom Ineras satsningar framåt, att som nationell sammanhållande part skapa förutsättningar för bättre informationsöverföring till stöd för invånare och profession i välfärden. Med såväl juridiskt kunnande som processtöd och teknisk infrastruktur på plats läggs grunden för att alla inblandade aktörer ska kunna samarbeta effektivt i en personcentrerad process runt invånarens hälsa, vård och omsorg.

Inera har tillsammans med regioner och kommuner verksamhetsinriktningar för kommande 3-årsperiod med stora och viktiga leveranser för att koordinera och stötta digital verksamhetsutveckling för ägare och kunder.

Det kommer under kommande år att ske en stegvis planerad återbetalning av det villkorade aktieägartillskottet från SKR.

Hållbarhetsrapport

I enlighet med ÅRL 6 kap 11§ har Inera AB valt att upprätta den lagstadgade hållbarhetsrapporten som en från årsredovisningen avskild rapport. Hållbarhetsrapporten har överlämnats till revisorn samtidigt som årsredovisningen.

Ägarförhållanden

Inera är ett aktiebolag som ägs av SKR Företag AB, regioner och kommuner.

31 december 2023 ägde förutom SKR Företag AB, 21 st regioner och 288 st kommuner aktier i Inera.

Fördelningen av aktier mellan ägarna är: SKR Företag AB ca 51%, regioner ca 3%, kommuner ca 46%.

Flerårsöversikt (Tkr)

Koncernen	2023	2022	2021	2020
Nettoomsättning	1 020 351	985 534	957 661	912 207
Resultat efter finansiella poster	-7 161	31 353	44 038	133 690
Balansomslutning	736 100	713 558	694 643	702 673
Soliditet (%)	30	34	32	27
Antal anställda	392	402	348	324

Moderbolaget	2023	2022	2021	2020
Nettoomsättning	1 021 855	986 251	957 269	911 842
Resultat efter finansiella poster	-9 865	30 198	40 976	130 197
Balansomslutning	710 678	695 923	678 468	693 114
Soliditet (%)	30	33	31	26
Antal anställda	338	358	314	295

För definitioner av nyckeltal, se Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper.

Förändringar i eget kapital

Det kommer under kommande år att ske en stegvis återbetalning av de villkorade aktieägartillskotten till Sveriges Kommuner och Regioner.

Koncernen	Aktie- kapital	Annat eget kapital inkl. årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	3 150 000	236 513 376	239 663 376
Återbetalning aktieägartillskott		-10 000 000	-10 000 000
Årets resultat		-6 033 725	-6 033 725
Belopp vid årets utgång	3 150 000	220 479 651	223 629 651

Moderbolaget	Aktie- kapital	Reserv- fond	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	3 150 000	810 000	163 609 610	17 535 436	185 105 046
Disposition enligt beslut av årsstämman:					
Balanseras i ny räkning			17 535 436	-17 535 436	0
Återbetalning aktieägartillskott			-10 000 000		-10 000 000
Årets resultat				-1 493 507	-1 493 507
Belopp vid årets utgång	3 150 000	810 000	171 145 046	-1 493 507	173 611 539

Ej återbetalade villkorade aktieägartillskott uppgår per balansdagen till 20 000 000 kr (30 000 000 kr).

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	171 145 046
årets förlust	-1 493 507
	169 651 539
disponeras så att	
villkorade aktieägartillskott återbetalas	10 000 000
i ny räkning överföres	159 651 539
	169 651 539

Styrelsen föreslås bemyndigas att besluta om tidpunkt då utdelningen skall betalas.

Styrelsen anser att förslaget är förenligt med försiktighetsregeln i 17 kap. 3 § aktiebolagslagen enligt följande redogörelse: Styrelsens uppfattning är att återbetalningen av det villkorade aktieägartillskottet är försvarlig med hänsyn till de krav verksamhetens art, omfattning och risk ställer på storleken på det egna kapitalet, bolagets konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Koncernens och moderbolagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar samt kassaflödesanalyser med noter.

Koncernens Resultaträkning

	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
	1		
Nettoomsättning		1 020 350 506	985 533 966
Aktiverat arbete för egen räkning		4 374 005	4 929 776
Övriga rörelseintäkter		1 352 732	30 644
		1 026 077 243	990 494 386
Rörelsens kostnader			
Material och inköpta tjänster		-413 683 924	-313 292 242
Övriga externa kostnader	2, 3	-214 212 865	-292 879 010
Personalkostnader	4	-399 705 216	-336 412 586
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-16 258 889	-18 658 884
Övriga rörelsekostnader		-103 591	-40 740
		-1 043 964 485	-961 283 462
Rörelseresultat		-17 887 242	29 210 924
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		10 746 662	2 155 321
Räntekostnader och liknande resultatposter		-20 429	-12 785
		10 726 233	2 142 536
Resultat efter finansiella poster		-7 161 009	31 353 460
Resultat före skatt		-7 161 009	31 353 460
Skatt på årets resultat	5	0	-6 717 344
Uppskjuten skatt		1 127 284	0
Årets resultat		-6 033 725	24 636 116
Hänförligt till moderföretagets aktieägare		-6 033 725	24 636 116

Koncernens Balansräkning

Not
1

2023-12-31

2022-12-31

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar

Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten

201 618 230

136 368 471

201 618 230

136 368 471

Materiella anläggningstillgångar

Inventarier, verktyg och installationer

6

0

0

0

0

Summa anläggningstillgångar

201 618 230

136 368 471

Omsättningstillgångar

Kortfristiga fordringar

Kundfordringar

113 443 374

94 391 403

Aktuella skattefordringar

28 996 252

23 947 508

Övriga fordringar

20 917 990

15 330 127

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

7

43 057 516

37 688 228

206 415 132

171 357 266

Kassa och bank

328 066 718

405 832 701

Summa omsättningstillgångar

534 481 850

577 189 967

SUMMA TILLGÅNGAR

736 100 080

713 558 438

Koncernens Balansräkning

Not
1

2023-12-31

2022-12-31

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Eget kapital hänförligt till moderföretagets aktieägare

Aktiekapital	3 150 000	3 150 000
Annat eget kapital inklusive årets resultat	220 479 651	236 513 377
Eget kapital hänförligt till moderföretagets aktieägare	223 629 651	239 663 377

Summa eget kapital

223 629 651   **239 663 377**

Avsättningar

Avsättningar för uppskjuten skatt	10 697 848	11 825 131
	10 697 848	11 825 131

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	127 924 968	85 669 805
Övriga skulder	5 989 278	7 243 124
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	367 858 335	369 157 001
	501 772 581	462 069 930

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

736 100 080   **713 558 438**

Koncernens Kassaflödesanalys

Not
1

2023-01-01
-2023-12-31

2022-01-01
-2022-12-31

Den löpande verksamheten

Resultat efter finansiella poster	-7 161 009	31 353 460
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet m.m	16 258 889	18 658 884
Betald skatt	-5 048 744	-33 670 247

Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital

4 049 136 16 342 097

Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital

Förändring kundfordringar	-19 051 971	-876 095
Förändring av kortfristiga fordringar	-10 957 151	-12 403 127
Förändring leverantörsskulder	42 255 163	-13 743 650
Förändring av kortfristiga skulder	-2 552 512	21 663 110
Kassaflöde från den löpande verksamheten	13 742 665	10 982 335

Investeringsverksamheten

Investeringar i immateriella anläggningstillgångar	-81 508 647	-64 047 248
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-81 508 647	-64 047 248

Finansieringsverksamheten

Erhållna aktieägartillskott	-10 000 000	-10 000 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-10 000 000	-10 000 000

Årets kassaflöde

-77 765 982 -63 064 913

Likvida medel vid årets början

Likvida medel vid årets början	405 832 700	468 897 614
Likvida medel vid årets slut	328 066 718	405 832 701

Moderbolagets Resultaträkning

	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
	1		
Nettoomsättning		1 021 855 028	986 251 214
Aktiverat arbete för egen räkning		4 374 005	4 929 776
Övriga rörelseintäkter		1 352 732	30 644
		1 027 581 765	991 211 634
Rörelsens kostnader			
Material och inköpta tjänster		-463 502 573	-349 543 055
Övriga externa kostnader	2, 3	-211 209 749	-289 573 592
Personalkostnader	4	-356 564 770	-305 252 198
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-16 258 889	-18 658 884
Övriga rörelsekostnader		-103 591	-40 740
		-1 047 639 572	-963 068 469
Rörelseresultat		-20 057 807	28 143 165
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		10 213 653	2 067 284
Räntekostnader och liknande resultatposter		-20 429	-12 785
		10 193 224	2 054 499
Resultat efter finansiella poster		-9 864 583	30 197 664
Bokslutsdispositioner	9	8 371 076	-7 800 000
Resultat före skatt		-1 493 507	22 397 664
Skatt på årets resultat	5	0	-4 862 228
Årets resultat		-1 493 507	17 535 436

Moderbolagets Balansräkning

Not
1

2023-12-31

2022-12-31

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar

Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten

10

201 618 230

136 368 471

201 618 230

136 368 471

Materiella anläggningstillgångar

Inventarier, verktyg och installationer

6

0

0

0

0

Finansiella anläggningstillgångar

Andelar i koncernföretag

11, 12

500 000

500 000

500 000

500 000

Summa anläggningstillgångar

202 118 230

136 868 471

Omsättningstillgångar

Kortfristiga fordringar

Kundfordringar

110 253 871

94 386 215

Fordringar hos koncernföretag

3 478 826

0

Aktuella skattefordringar

27 883 008

23 020 780

Övriga fordringar

18 883 356

13 801 688

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

7

42 356 852

37 178 582

202 855 913

168 387 265

Kassa och bank

305 703 707

390 667 124

Summa omsättningstillgångar

508 559 620

559 054 389

SUMMA TILLGÅNGAR

710 677 850

695 922 860

Moderbolagets Balansräkning

Not
1

2023-12-31

2022-12-31

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

13, 14

Bundet eget kapital

Aktiekapital

3 150 000

3 150 000

Reservfond

810 000

810 000

3 960 000

3 960 000

Fritt eget kapital

Balanserad vinst eller förlust

171 145 046

163 609 610

Årets resultat

-1 493 507

17 535 436

169 651 539

181 145 046

Summa eget kapital

173 611 539

185 105 046

Obeskattade reserver

15

46 902 160

51 794 410

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder

119 634 363

83 103 282

Skulder till koncernföretag

3 155 753

4 495 350

Övriga skulder

5 021 823

6 124 036

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

8

362 352 212

365 300 736

Summa kortfristiga skulder

490 164 151

459 023 404

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

710 677 850

695 922 860

Moderbolagets Kassaflödesanalys

Not
1

2023-01-01
-2023-12-31

2022-01-01
-2022-12-31

Den löpande verksamheten

Resultat efter finansiella poster	-9 865 038	30 197 664
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	16 258 889	18 658 884
Betald skatt	-4 862 228	-33 191 411

Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital

1 531 623   **15 665 137**

Kassaflöde från förändring av rörelsekapitalet

Förändring av kundfordringar	-15 867 656	-920 870
Förändring av kortfristiga fordringar	-10 259 938	-11 424 958
Förändring av leverantörsskulder	35 191 484	-14 515 656
Förändring av kortfristiga skulder	-4 050 738	21 943 142

Kassaflöde från den löpande verksamheten

6 544 775   **10 746 795**

Investeringsverksamheten

Investeringar i immateriella anläggningstillgångar	-81 508 647	-64 047 248
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	455	0

Kassaflöde från investeringsverksamheten

-81 508 192   **-64 047 248**

Finansieringsverksamheten

Återbetalda aktieägartillskott	-10 000 000	-10 000 000
--------------------------------	-------------	-------------

Kassaflöde från finansieringsverksamheten

-10 000 000   **-10 000 000**

Årets kassaflöde

-84 963 417   **-63 300 453**

Likvida medel vid årets början	390 667 124	453 967 577
--------------------------------	-------------	-------------

Likvida medel vid årets slut	305 703 707	390 667 124
-------------------------------------	--------------------	--------------------

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen och koncernredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Finansiella instrumentet värderas och redovisas till anskaffningsvärde vilket motsvarar verkligt värde med tillägg för transaktionskostnader. Vid säkring av skulder i utländsk valuta värderas den underliggande skulden till den fasta kursen.

Intäktsredovisning

Intäkter har tagits upp till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras bolaget och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Koncernredovisning

Konsolideringsmetod

Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden. Detta innebär att förvärvade verksamheters identifierbara tillgångar och skulder redovisas till marknadsvärde enligt upprättad förvärvsanalys. Överstiger verksamhetens anskaffningsvärde det beräknade marknadsvärdet av de förväntade nettotillgångarna enligt förvärvsanalysen redovisas skillnaden som goodwill.

Dotterföretag

Koncernredovisningen omfattar, förutom moderföretaget, samtliga företag i vilka moderföretaget direkt eller indirekt har mer än 50 % av röstetalet eller på annat sätt innehar det bestämmande inflytandet och därmed har en rätt att utforma företagets finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar.

Transaktioner mellan koncernföretag

Koncerninterna fordringar och skulder samt transaktioner mellan koncernföretag liksom orealiserade vinster elimineras i sin helhet. Orealiserade förluster elimineras också såvida inte transaktionen motsvarar ett nedskrivningsbehov.

Förändring av internvinst under räkenskapsåret har elimineras i koncernresultaträkningen.

Immateriella tillgångar

Företaget redovisar internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar enligt aktiveringsmodellen. Det innebär att samtliga utgifter som avser framtagandet av en internt upparbetad immateriell anläggningstillgång aktiveras och skrivs av under tillgångens beräknade nyttjandeperiod, under förutsättningarna att kriterierna i BFNAR 2012:1 är uppfyllda.

Anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar.

Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde. Följande avskrivningsprocent tillämpas:

Immateriella anläggningstillgångar

Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten	20 %
---	------

Materiella anläggningstillgångar

Inventarier, verktyg och installationer	20 %
---	------

Finansiella instrument

Finansiella instrument värderas utifrån anskaffningsvärdet. Instrumentet redovisas i balansräkningen när bolaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och bolaget har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Andelar i dotterföretag

Andelar i dotterföretag redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår köpeskillingen som erlagts för aktierna samt förvärvskostnader. Eventuella kapitaltillskott läggs till anskaffningsvärdet när de uppkommer.

Andra långfristiga värdepappersinnehav

Placeringar i värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas långsiktigt har redovisats till sina anskaffningsvärden. Varje balansdag görs bedömning om eventuell nedskrivningsbehov.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Kundfordringar/kortfristiga fordringar

Kundfordringar och kortfristiga fordringar redovisas som omsättningstillgångar till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Nedskrivningsprövning av finansiella anläggningstillgångar

Vid varje balansdag bedöms om det finns indikationer på nedskrivningsbehov av någon av de finansiella anläggningstillgångarna. Nedskrivning sker om värdenedgången bedöms vara bestående och provas individuellt.

Leasingavtal

Företagets finansiella leasingavtal är endast av mindre omfattning och samtliga leasingavtal, såväl finansiella som operationella, redovisas som operationella leasingavtal. Operationella leasingavtal redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Inkomstskatter

Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i resultaträkningen, utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekter redovisas i eget kapital.

Aktuell skatt

Aktuell skatt avser inkomstskatt för innevarande räkenskapsår samt den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte redovisats. Aktuell skatt beräknas utifrån den skattesats som gäller per balansdagen.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda avser alla former av ersättningar som företaget lämnar till de anställda. Kortfristiga ersättningar utgörs av bland annat löner, betald semester, betald frånvaro och ersättning efter avslutad anställning (pension). Kortfristiga ersättningar redovisas som kostnad och en skuld då det finns en legal eller informell förpliktelse att betala ut en ersättning till följd av en tidigare händelse och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Ersättningar till anställda efter avslutad anställning

I företaget finns endast avgiftsbestämda pensionsplaner. Som avgiftsbestämda planer klassificeras planer där fastställda avgifter betalas och det inte finns förpliktelser att betala något ytterligare, utöver dessa avgifter.

Utgifter för avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad under den period de anställda utför de tjänster som ligger till grund för förpliktelsen.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Som likvida medel klassificerar företaget, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats och har en kortare löptid än tre månader från anskaffningstidpunkten. Förändringar i spärrade medel redovisas i investeringsverksamheten.

Nyckeltalsdefinitioner

Nettoomsättning

Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader men före bokslutsdispositioner och skatter.

Balansomslutning

Företagets samlade tillgångar.

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Antal anställda

Medelantal anställda under räkenskapsåret.

Uppskattningar och bedömningar

Upprättandet av bokslut och tillämpning av redovisningsprinciper, baseras ofta på ledningens bedömningar, uppskattningar och antaganden som anses vara rimliga vid den tidpunkt då bedömningen görs. Uppskattningar och bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer, som under rådande omständigheter anses vara rimliga. Resultatet av dessa används för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder, som inte annars framgår tydligt från andra källor. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet.

Inga väsentliga källor till osäkerhet i uppskattningar och antaganden på balansdagen bedöms kunna innebära en betydande risk för en väsentlig justering av redovisade värden för tillgångar och skulder under nästa räkenskapsår.

Viktiga uppskattningar och bedömningar beskrivs nedan.

Nyttjandeperioder på immateriala anläggningstillgångar

Koncernen investerar stora volymer och produkternas värde är av betydande storlek. Avskrivningstiderna är satta efter den föränderliga marknad produkterna befinner sig i och nyttjandeperioden bedöms överensstämma väl med dessa.

Not 2 Leasingavtal

Koncernen

Årets leasingkostnader avseende leasingavtal, uppgår till 19 196 092 kronor.

Framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:

	2023	2022
Inom ett år	20 447 068	17 238 246
Senare än ett år men inom fem år	15 804 184	30 512 264
Senare än fem år	0	0
	36 251 252	47 750 510

Moderbolaget

Årets leasingkostnader avseende leasingavtal, inklusive lokalhyra, uppgår till 18 375 932 kronor.

Framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:

	2023	2022
Inom ett år	19 573 596	15 918 746
Senare än ett år men inom fem år	14 421 186	28 773 681
Senare än fem år	0	0
	33 994 782	44 692 427

Not 3 Arvode till revisorer

Koncernen

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

	2023	2022
Ernst & Young AB		
Revisionsuppdrag	242 495	173 500
	242 495	173 500

Moderbolaget

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

	2023	2022
Ernst & Young AB		
Revisionsuppdrag	242 495	173 500
	242 495	173 500

Not 4 Anställda och personalkostnader

Koncernen

	2023	2022
Medelantalet anställda		
Kvinnor	237	226
Män	157	164
	394	390
Löner och andra ersättningar		
Styrelse och verkställande direktör	3 753 365	3 854 583
Övriga anställda	237 725 490	217 323 145
	241 478 855	221 177 728
Sociala kostnader		
Pensionskostnader för styrelse och verkställande direktör	805 287	744 160
Pensionskostnader för övriga anställda	67 622 128	33 296 617
Övriga sociala avgifter enligt lag och avtal	89 289 913	77 082 680
	157 717 328	111 123 457
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	399 196 183	332 301 185

Moderbolaget

	2023	2022
Medelantalet anställda		
Kvinnor	218	211
Män	122	130
	340	341
Löner och andra ersättningar		
Styrelse och verkställande direktör	2 713 825	2 879 236
Övriga anställda	209 381 253	197 019 713
	212 095 078	199 898 949
Sociala kostnader		
Pensionskostnader för styrelse och verkställande direktör	584 903	629 896
Pensionskostnader för övriga anställda	64 387 939	31 078 341
Övriga sociala avgifter enligt lag och avtal	79 496 850	69 926 305
	144 469 692	101 634 542
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	356 564 770	301 533 491
Könsfördelning bland ledande befattningshavare		
Andel kvinnor i styrelsen	60 %	60 %
Andel män i styrelsen	40 %	40 %
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	71 %	71 %
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	29 %	29 %

Avtal om avgångsvederlag

Vid utgången av 2023-12-31 har Inera ingen anställd VD utan denne är inlånad från SKR.

Not 5 Aktuell och uppskjuten skatt

Koncernen

	2023	2022
Skatt på årets resultat		
Aktuell skatt	0	-5 048 744
Förändring av uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	1 127 284	-1 668 600
Totalt redovisad skatt	1 127 284	-6 717 344

Avstämning av effektiv skatt

	2023		2022	
	Procent	Belopp	Procent	Belopp
Redovisat resultat före skatt		-7 161 009		31 353 460
Skatt enligt gällande skattesats	20,60	1 475 167	20,60	-6 458 813
Ej avdragsgilla kostnader		-465 112		-260 677
Ej skattepliktiga intäkter		117 229		2 146
Redovisad effektiv skatt	15,74	1 127 284	21,42	-6 717 344

Moderbolaget

	2023	2022
Skatt på årets resultat		
Aktuell skatt	0	-4 862 228
Totalt redovisad skatt	0	-4 862 228

Avstämning av effektiv skatt

	2023		2022	
	Procent	Belopp	Procent	Belopp
Redovisat resultat före skatt		-1 493 507		22 397 664
Skatt enligt gällande skattesats	20,60	307 662	20,60	-4 613 919
Ej avdragsgilla kostnader		-415 799		-250 093
Ej skattepliktiga intäkter		108 137		1 784
Redovisad effektiv skatt	0,00	0	21,71	-4 862 228

Not 6 Inventarier, verktyg och installationer

Koncernen

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	5 046 617	7 059 063
Försäljningar/utrangeringar	0	-2 012 446
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	5 046 617	5 046 617
Ingående avskrivningar	-5 046 617	-7 059 063
Försäljningar/utrangeringar	0	2 012 446
Utgående ackumulerade avskrivningar	-5 046 617	-5 046 617
Utgående redovisat värde	0	0

Moderbolaget

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	5 046 617	7 059 063
Försäljningar/utrangeringar	0	-2 012 446
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	5 046 617	5 046 617
Ingående avskrivningar	-5 046 617	-7 059 063
Försäljningar/utrangeringar	0	2 012 446
Utgående ackumulerade avskrivningar	-5 046 617	-5 046 617
Utgående redovisat värde	0	0

Not 7 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Koncernen

	2023-12-31	2022-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	5 112 961	388 604
Övriga poster	37 944 555	37 299 624
43 057 516	37 688 228	

Moderbolaget

	2023-12-31	2022-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	4 893 399	182 371
Övriga poster	37 463 453	36 996 211
42 356 852	37 178 582	

Not 8 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Koncernen

	2023-12-31	2022-12-31
Semesterlöneskuld	16 605 826	18 381 686
Sociala avgifter	27 524 523	19 998 351
Upplupna pensionskostnader	12 235 820	9 804 578
Förutbetalda intäkter	296 248 410	297 014 922
Övriga poster	15 243 757	23 957 464
	367 858 336	369 157 001

Moderbolaget

	2023-12-31	2022-12-31
Semesterlöneskuld	14 672 808	17 064 325
Sociala avgifter	25 316 417	18 437 523
Upplupna pensionskostnader	10 870 820	8 856 502
Förutbetalda intäkter	296 248 410	297 014 922
Övriga poster	15 243 757	23 927 464
	362 352 212	365 300 736

Not 9 Bokslutsdispositioner

Moderbolaget

	2023	2022
Avsättning till periodiseringsfond	0	-7 800 000
Återföring från periodiseringsfond	4 892 250	0
Mottagna koncernbidrag	3 478 826	0
	8 371 076	-7 800 000

Not 10 Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten

Koncernen

Moderbolag och koncern utvecklar SITHS och teknisk plattform för grunddata och katalog. Investeringen har aktiverats som immateriella tillgångar. SITHS är en elektronisk identitetshandling och används för säker identifiering av både personer och system inom regioner, kommuner, privata vårdgivare och statliga myndigheter. Ny teknisk plattform för grunddata och katalog byggs för att på sikt kunna rymma information inom flera verksamhetsområden än hälso- och sjukvården. Plattformen ska också på sikt kunna rymma andra kataloger och grunddata som idag hanteras separat på Inera. Utvecklingen omfattar bland annat ta fram en LDAP-proxy, för synkronisering från lokala HSA-kataloger och att ta fram ett nytt användargränssnitt.

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	225 377 487	161 330 239
Årets aktiverade utgifter, intern utveckling	81 508 648	64 047 248
Försäljningar/utrangeringar	-5 483 144	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	301 402 991	225 377 487
Ingående avskrivningar	-71 113 538	-52 454 654
Försäljningar/utrangeringar	5 483 144	0
Årets avskrivningar	-16 258 889	-18 658 884
Utgående ackumulerade avskrivningar	-81 889 283	-71 113 538
Ingående nedskrivningar	-17 895 478	-17 895 478
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-17 895 478	-17 895 478
Utgående redovisat värde	201 618 230	136 368 471

Moderbolaget

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	225 377 487	161 330 239
Årets aktiverade utgifter, intern utveckling	81 508 648	64 047 248
Försäljningar/utrangeringar	-5 483 144	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	301 402 991	225 377 487
Ingående avskrivningar	-71 113 538	-52 454 654
Försäljningar/utrangeringar	5 483 144	0
Årets avskrivningar	-16 258 889	-18 658 884
Utgående ackumulerade avskrivningar	-81 889 283	-71 113 538
Ingående nedskrivningar	-17 895 478	-17 895 478
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-17 895 478	-17 895 478
Utgående redovisat värde	201 618 230	136 368 471

Not 11 Andelar i koncernföretag

Moderbolaget

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	500 000	500 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	500 000	500 000
Utgående redovisat värde	500 000	500 000

Not 12 Specifikation andelar i koncernföretag

Moderbolaget

Namn	Kapital- andel	Rösträtts- andel	Antal andelar	Bokfört värde
Nordic Medtest AB	100%	100%	500	500 000
				500 000

	Org.nr	Säte
Nordic Medtest AB	559085-8584	Karlstad

Not 13 Antal aktier och kvotvärde

Moderbolaget

Namn	Antal aktier	Kvot- värde
Antal aktier	3 150	1 000
	3 150	

Not 14 Disposition av vinst eller förlust

Moderbolaget

2023-12-31

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel:

balanserad vinst	171 145 046
årets förlust	-1 493 507
	169 651 539

disponeras så att	
villkorade aktieägartillskott återbetalas	10 000 000
i ny räkning överföres	159 651 539
	169 651 539

Not 15 Obeskattade reserver

Moderbolaget

2023-12-31

2022-12-31

Periodiseringsfond 2018	0	894 410
Periodiseringsfond 2020	28 502 160	32 500 000
Periodiseringsfond 2021	10 600 000	10 600 000
Periodiseringsfond 2022	7 800 000	7 800 000
	46 902 160	51 794 410

Skatteeffekt av schablonränta på periodiseringsfond	206 991
---	---------

Stockholm den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter

Andreas Svahn
Ordförande

Nicklas Sandström

Lars Holmin

Lars Liljedahl

Eva Lindberg

Viktoria Jansson

Erik Nilsson

Marcus Friberg

Malin Lauber

Gabriel Kroon

Mattias Claesson

Mats Berglund

Jane Ydman

Lena Dahl

Patrik Sundström
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Ernst & Young AB

Mikael Sjölander
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Inera AB, org.nr 556559–4230.

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Inera AB för år 2023.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dessas finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De uppger, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Inera AB för år 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsd i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorsd i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsd i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionsd i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelse skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Ernst & Young AB

Mikael Sjölander
Auktoriserad revisor

Lekmannarevisorerna i Inera AB
Organisationsnummer 556559-4230

Till föreningsstämman i SKL

Till årsstämman i Inera AB

Granskningsrapport för år 2023

Vi, av bolagsstämman i Inera AB utsedda lekmannarevisorer, har granskat Inera AB:s verksamhet.

Styrelse och VD svarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorernas ansvar är att granska verksamhet och kontroll och pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med de uppdrag som bolaget har från ägaren.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och god revisionsred.
Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Stockholm den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Kenneth Strömberg

Leif Sandberg

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

KENNETH STRÖMBERG

Undertecknare 1

Serienummer: 49f66450fff2a76ba627a3347d133afe496bxxxx

IP: 104.28.xxx.xxx

2024-04-19 07:08:57 UTC

LEIF SANDBERG

Undertecknare 2

Serienummer: 898cdf4a4cc514f264c676ad59e3bb0e7d6fxxxx

IP: 84.217.xxx.xxx

2024-04-19 07:19:56 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

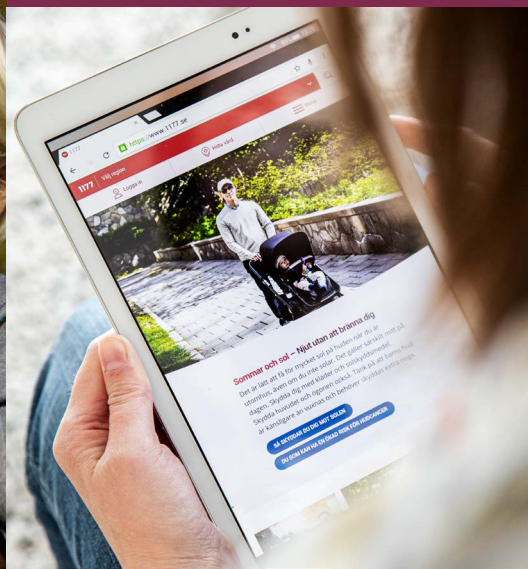

Inera

Ett företag inom SKR

Ineras verksamhetsinriktning 2024 – 2026

Innehållsförteckning

Inledning	5
Om Inera	5
Sveriges digitala ingång för hälsa, vård och omsorg	6
Gemensam infrastruktur för en digitalt sammanhållen välfärd	8
Ineras färdplan	9
Trender och omvärld	10
I fokus hos SKR, regioner och kommuner	12
Fokusområden	14
Kommunal digitalisering	23
Internt förbättringsarbete	26
Budget 2024	27

Ineras verksamhetsinriktning

Verksamhetsinriktningen beskriver Ineras verksamhet för 2024, samt strategisk inriktning för 2025–2026. Syftet är att ge ägare, kunder och omvärld en bred överblick över Ineras verksamhet och utvecklingsinsatser. Ineras portfölj av tjänster för regioner och kommuner samt pågående utveckling beskrivs på inera.se.

Om Inera

Inera är ett digitaliseringsbolag som bidrar till att utveckla välfärden. Vi är Sveriges digitala ingång till hälsa, vård och omsorg och utvecklar digital infrastruktur för en sammanhållen välfärd. Vi arbetar på uppdrag av kommuner och regioner.

Vår vision är världens mest innovativa och omtänksamma välfärd.

Strategisk position

Inera bidrar till välfärdens utveckling genom att tillhandahålla:

- Sveriges digitala ingång för hälsa, vård och omsorg
- Gemensam infrastruktur för en digitalt sammanhållen välfärd

Inera ska vara en självklar nationell samarbetspartner för kommuner, regioner och privata välfärdsutförare.

Strategiskt mål

- Kommuners och regioners användning av Ineras tjänster ska öka med 15%.

Digitalisering är ett kraftfullt verktyg för att möta välfärdens utmaningar och nå visionen om världens mest innovativa och omtänksamma välfärd. Ett strategiskt mål om ökad användning av Ineras tjänster ska betraktas som en ambitionshöjning för Inera. Det handlar om att arbeta för att nyttan av kommuners och regioners redan gjorda investeringar blir större och om att bli ännu mer träffsäkra i utvecklingen av nya tjänster.

Sveriges digitala ingång för hälsa, vård och omsorg

Inera har en unik position i att vara en nationell, digital samlingsplats för hälsa, vård och omsorg för såväl invånare som medarbetare i välfärden. Det är bara Inera som kan erbjuda lösningar som på ett teknik- och konkurrensneutralt sätt kan utbyta och tillgängliggöra information, kunskapsstöd och säkra digitala tjänster till vårdgivare och invånare.

1177 – ett av Sveriges starkaste varumärken

1177.se, som bygger på den nationella digitala infrastrukturen för vård och omsorg, tillhandahålls av Inera.

1177.se erbjuder kvalitetssäkrad och användarvänlig information som är öppen för alla, samt tjänster som underlättar den egna och närståendes kontakter med vården.

1177 är ett av Sveriges starkaste varumärken. Den senaste varumärkesmätningen (2022) visar att 99,2 procent av invånarna känner till 1177. Under 2023 gjordes mellan 15 och 20 miljoner besök i månaden på 1177.se och ungefär 9,6 miljoner invånare har ett konto på webbplatsen. Till 1177.se finns hundratals underliggande system anslutna på ett standardiserat sätt så att medarbetare vid tusentals vårdenheter kan kommunicera digitalt med sina patienter via 1177.se, och invånare kan ta del av personlig information eller utföra olika typer av självservice-tjänster.

Gemensam målbild för 1177

En gemensam målbild för 1177 har fastställts av samtliga regioner, och omfattar bland annat en successiv inkludering av kommunal vård och omsorg i 1177-konceptet. Målbilden för 1177 stödjer även målbilden för God och nära vård (prop. 2019/20:164). 1177:s målbild siktar på 2030 och syftar till att stödja effektmålen:

- Bättre hälsa hos invånarna
- Bättre tillgänglighet till hälsa, vård, omsorg och tandvård
- Effektivare användning av resurser inom hälsa, vård, omsorg och tandvård

1177 för vårdpersonal lanseras 2024

Under 2024 kommer en första version av 1177 för vårdpersonal att lanseras. Den kommer inledningsvis att innehålla nationella kliniska kunskapsstöd som har utarbetats inom regionernas system för kunskapsstyrning. 1177 för vårdpersonal kommer stärka 1177:s roll att vara Sveriges digitala ingång för hälsa, vård, omsorg och tandvård.

1177 för vårdpersonal kan i ett nästa steg, beroende på framtida prioriteringar och strategiska vägval, komma att vidareutvecklas till att även tillgängliggöra nationella digitala tjänster för medarbetare på ett mer samlat sätt än idag.

Ett strategiskt viktigt område är att fortsätta modernisera samverkansarkitektur och integrationsmönster via API:er, bland annat för att möta hälso- och sjukvårdspersonalens behov av att nationella tjänster görs tillgängliga i verksamhetens egna system. I arbetet med att realisera 1177 för vårdpersonal är inriktningen att stödja möjligheten till integrationer mot regioners, kommuners och privata vårdgivares vårdinformationssystem, så att vårdprocessen kan hållas samman över olika systemgränser.

Gemensam infrastruktur för en digitalt sammanhållen välfärd

Inera har på uppdrag av regioner och kommuner byggt upp en digital infrastruktur som skapar förutsättningar för informationsdelning och nationella digitala tjänster för en god, nära och jämlik vård och omsorg i Sverige. Samma information ska kunna visas upp för olika intressenter som patienter, omsorgstagare, omsorgspersonal och vårdpersonal. Den gemensamma infrastrukturen ska möjliggöra hantering av till exempel identitet, spärar, behörighetsstyrning, säkert informationsutbyte.

Exempel på användning av Ineras digitala infrastruktur

- ➔ Via Ineras nationella tjänsteplattform kan information utbytas mellan vårdgivarnas system och invånare kan ta del av sin personliga information. Här görs över 400 miljoner slagningar varje månad.
- ➔ 630 000 medarbetare i vård och omsorg identifierar sig på ett säkert sätt med stöd av identifieringstjänst SITHS, och kan därmed få säker tillgång till rätt information och rätt system både lokalt, regionalt och nationellt.
- ➔ Katalogtjänst HSA är en elektronisk katalog som innehåller kvalitetsgranskade uppgifter om organisationer och personer inom vård och omsorg i Sverige. Här kan både invånare och personal enkelt hitta korrekta kontaktuppgifter och söka efter vård på nätet. HSA har 7 200 anslutna vårdgivare, inklusive privata aktörer.

Ineras färdplan

På inera.se finns en färdplan som ger en överblick över de utvecklingsinitiativ som pågår eller som planeras under de kommande åren. Färdplanen visar när leveranser planeras från Inera och aktuell status för respektive initiativ. Den visar också vad regioner och kommuner behöver göra för att skapa förutsättningar för att Ineras leveranser ska skapa förväntad nytta i verksamheten. I färdplanen visas även förslag som ännu inte är beslutade. Där är planeringen, både vad gäller tid och omfattning, av naturliga skäl mer osäker.

Färdplanen visar vägen för Ineras och regioners och kommuners gemensamma utvecklingsarbete. Inom ramen för Ineras ramverk kommer färdplanen beredas, justeras och följas upp. Färdplanen utgår dels från den beslutade målbilden för 1177, dels från relaterade beroenden och andra initiativ som redan är beslutade eller ligger under beredning.

Målsättningen är att färdplanen ska fungera som ett stöd för regioner, kommuner och privata utförare att följa pågående och planerade initiativ för att lättare kunna se de långsiktiga utvecklingslinjerna och få bättre möjlighet till egen planering. Färdplanen siktar på år 2026.

Gemensam färdplan för utveckling och införanden

Så fungerar färdplanen

Den gemensamma färdplanen för utveckling och införanden ger en överblick av de utvecklingsinitiativ som pågår eller som planeras de kommande åren.

Färdplanen visar när leveranser planeras från Inera och aktuell status för respektive initiativ. Den visar också vad regioner och kommuner behöver göra för att skapa förutsättningar för att Ineras leveranser ska skapa förväntad nytta i verksamheten.

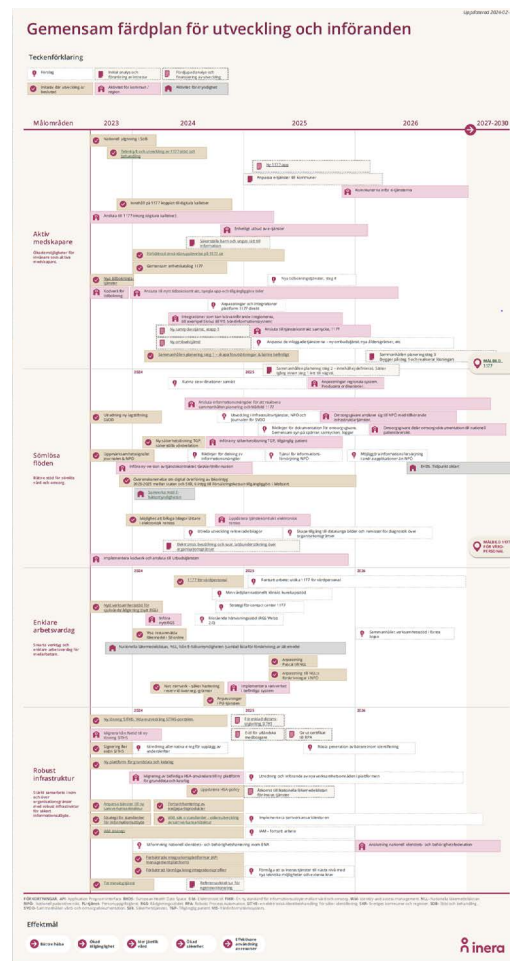
I färdplanen visas även förslag som ännu inte är beslutade. Där är planeringen, både vad gäller tid och omfattning, av naturliga skäl mer osäker. Färdplanen uppdateras kontinuerligt och datum för senaste uppdatering anges i bilden.

Initiativens olika status

I färdplanen ligger initiativen dels mässigt där utvecklingen är tänkt att genomföras. Alla initiativ är dock inte beslutade än. Symbolen vid initiativen visar vilka som är beslutade och vilka som fortfarande är under beredning inför beslut.

- Förslag**
Förslag på utveckling som ännu inte gått vidare till beredning inför intresseanmälan. Förslagen kan ha kommit från Inera, regioner eller kommuner.
- Initial analys och förankring av intresse**
Analyser och förstudier av intresseanmälan utvecklingsförslag och förankring av intresse med kommuner och regioner.
- Förordnad analys och finansiering av utveckling**
Förordnad analys och säkerställande av finansiering för att kunna påbörja utveckling.
- Initiativ där utveckling är beslutad**
Dessa initiativ har beslut på utveckling. Vissa har redan börjat utvecklas och andra kommer att påbörjas.
- Aktivitet för kommun/region**
Markerar aktiviteter som kommuner och/eller regioner behöver göra för att realisera nyttan från initiativen.
- Aktivitet för myndighet**
Aktiviteter som myndigheter behöver göra för att realisera nytta.

Trender och omvärld – välfärden utvecklas med hjälp av digitalisering

Ett övergripande syfte med Ineras verksamhet är att bidra till lösningar på utmaningar kopplade till två av vår tids stora samhällstrender – en åldrande befolkning och ökad digitalisering. För att kunna upprätthålla hög kvalitet inom hälsa, vård och omsorg trots befolkningsutvecklingen måste kommuner och regioner utträta mer, med oförändrade eller minskade resurser. Digitalisering – att förändra strukturer, beteenden och arbetssätt med stöd av digital teknik – har stor potential att möta flera av välfärdens utmaningar och om regioner och kommuner ska klara framtidens utmaningar måste de använda möjligheterna som digitaliseringen ger.

Demografi

Åldrande befolkning och fler patienter

I takt med att befolkningen växer och blir allt äldre ökar också antalet patienter med olika sjukdomar. Samtidigt leder ständigt förbättrade behandlingsresultat till allt högre överlevnad. Antalet människor som lever med allvarliga diagnoser och kroniska sjukdomar har därför ökat över tid, vilket ställer krav på kontinuerlig uppföljning och hantering av komplexa tillstånd som ofta kräver samordning mellan olika vårdgivare.

Sammantaget innebär detta långsiktiga utmaningar för sjukvårds- och omsorgssystemen. Behoven av innovativa lösningar ökar för att ta hand om allt fler patienter och leva upp till högt ställda krav på kostnadseffektivitet och kvalitet.

Teknik

Digitalisering och AI

Digitala informationssystem av olika slag har förändrat många arbetsprocesser inom vård och omsorg och lägger grunden för fortsatt effektivisering och förbättring av allt från diagnos- och behandlingsmetoder till uppföljning och rehabilitering. Hela tiden kommer ny teknik

som gör att läkare kan matcha olika metoder och använda flera verktyg för att bli säkrare på sin diagnos och efterföljande vårdprocess. Samtidigt leder teknikutvecklingen till att den högspecialiserade sjukvården genererar stora mängder data. Det ökar efterfrågan på analysverktyg och artificiell intelligens (AI) som hjälper vårdprofessionen att snabbare gå igenom och tolka exempelvis medicinska bilder och annat undersökningsmaterial samt ger stöd i att rekommendera behandlingar. Men i varje steg mellan diagnostik, behandling, rehabilitering och uppföljning behöver också journaluppgifter och omfattande undersökningsmaterial överföras på ett tillförlitligt sätt.

Ett område som står i fokus för hälso- och sjukvårdens gemensamma utveckling framöver är därför att stödja patientens hela vårdprocess med smart digitalisering. Smidig och säker informationsöverföring mellan olika aktörer i vård- och omsorgskedjan är en nyckelfaktor för att få ut mer nytta av digitaliseringens kraft.

Effektivisering

Ansträngd ekonomi och nya arbetssätt

Digitalisering handlar om förändrade beteenden, arbetssätt och processer med stöd av data och ny teknik. Genom verksamhetsutveckling och innovation kan kommuner och regioner erbjuda en smart och omtänksam välfärd som ger invånarna en nära och sammanhållen service.

Nu står vi i ett utmanande samhällsekonomiskt läge som i kombination med den demografiska utvecklingen och svårigheter att klara kompetensförsörjningen bidrar till ett stort behov för kommuner och regioner att tänka nytt tillsammans med andra välfärdsaktörer. För att kunna åstadkomma mer med oförändrade eller minskade resurser behöver samverkan kring resurser och invånare öka. Inom områden som hälsa, utbildning och socialtjänst blir det då avgörande att relevanta data i större utsträckning delas – både för patientsäkerhetens skull och för att kunna jobba effektivare.

Säkerhet

Systematiskt och riskbaserat arbetssätt med informationssäkerhet

Med ökad digitalisering i välfärden krävs det att alla inblandade parter arbetar systematiskt och riskbaserat med informationssäkerhet. Det gäller alla nivåer i samhället. Inera förvaltar och tillhandahåller tjänster som innehåller integritetskänsliga uppgifter. Sveriges invånare förutsätter att regioner, kommuner och Inera hanterar dessa på ett säkert sätt. Eftersom uppgifterna används bland annat inom hälso- och sjukvården är det lika viktigt att de vid rätt tidpunkt finns tillgängliga för vårdpersonal som behöver dem, som att de är skyddade mot obehöriga.

Internationell utblick

Digitalisering – ett av de mest prioriterade områdena

En tydligare styrning av legala villkor och spelregler har länge efterlysts på det digitala området. I EU är digitalisering ett av de mest prioriterade områdena tillsammans med grön omställning och utrikespolitik. Hittills har över 30 lagar stiftats (exempelvis GDPR, eIDAS som reglerar e-identifikation och cybersäkerhetsakten). Många lagförslag är under beredning, utfall av detta kommer ha stora effekter på hur den digitala miljön kommer se ut och fungera.

Målet är att stärka Europas digitala suveränitet, skapa egna standarder inom EU kring digital infrastruktur och teknik, samt att stärka individens rättigheter i den digitala världen. Aktuella förslag på hälso- och sjukvårdsområdet är EHDS, [European Health Data Space](#), och [AI-förordningen](#) vilket resulterat i statliga utredningar och myndighetsuppdrag som kan komma att påverka Inera.

I juli 2023 fattade EU-kommissionen ett nytt beslut om adekvat skyddsnivå för USA. Beslutet innebär att EU-kommissionen har bedömt att USA säkerställer en tillräckligt hög skyddsnivå och att det därmed är tillåtet att överföra personuppgifter till USA, förutsatt att den mottagande organisationen omfattas av EU-U.S. Data Privacy Framework. Detta öppnar upp för nya möjligheter att använda molntjänster inom hälso- och sjukvård där det bedöms relevant.

I fokus hos SKR, regioner och kommuner

I [SKR:s inriktning för 2024–2027](#) har SKR tillsammans med kommuner och regioner enats om en vision och målbild "Världens mest innovativa och omtänksamma välfärd." För att nå visionen och målbilden har 11 förutsättningar identifierats. Tre av dessa är inom hälso- och sjukvård och socialtjänst och har direkt bäring på Ineras verksamhet:

- En jämlik, tillgänglig och effektiv hälso- och sjukvård av god kvalitet som svarar mot invånarnas behov.
- En god, nära vård och omsorg och ett sektorsövergripande förebyggande arbete för en jämlik folkhälsa och god psykisk hälsa.
- En moderniserad och lättillgänglig socialtjänst med ett kunskapsbaserat och förebyggande arbete som sker i samverkan på såväl individ- som samhällsnivå.

För kommande mandatperiod 2024–2027 har tre strategiska uppdrag identifierats som ett steg för att nå visionen och målbilden, varav en av dem, välfärdsutveckling genom digitalisering, har störst bäring på Inera.

Digitalisering handlar om förändrade beteenden, arbetssätt och processer med stöd av data och ny teknik. Det kan bidra till att möjliggöra smarta, innovativa och mer resurseffektiva arbetssätt som möter invånarnas förväntningar och behov, bidrar till kommuner och regioner som attraktiva arbetsgivare och gör den svenska välfärden till en internationell föregångare.

Strategiska uppdrag under mandatperioden

I inriktningen för SKR under mandatperioden 2024–2027 finns tre strategiska uppdrag som SKR tillsammans med kommuner och regioner särskilt ska fokusera på. För Inera som är ett bolag inom SKR Företag kommer dessa uppdrag vara vägledande speciellt för arbetet med att stödja kommuner. Inera kommer i nära samverkan med Adda och SKR bidra till regioners och kommuners digitalisering.

SKR:s strategiska uppdrag

Säkra välfärdens kompetensförsörjning

Landets kommuner och regioner samt övriga aktörer inom välfärden behöver ha tillgång till rätt kompetens i rätt tid.

Välfärdsutveckling genom digitalisering

Digitalisering handlar om förändrade beteenden, arbetssätt och processer med stöd av data och ny teknik.

Långsiktiga planeringsförutsättningar

Genom förutsägbara och långsiktiga planeringsförutsättningar kan kommuner och regioner arbeta hållbart över tid.

Kommuner: Gemensam strategisk agenda och utvecklingsplan

I SKR:s inriktning lyfts att SKR under perioden 2024–2027 ska samla kommuner kring en gemensam strategisk agenda och utvecklingsplan som utgångspunkt för säkerställande av ett aktivt och effektivt arbete.

Handslag för välfärdsutveckling

Sveriges kommuner och regioner, SKR, har efter bred dialog med landets kommuner beslutat om en [strategisk agenda – ett handslag för välfärdsutveckling genom digitalisering](#). Syftet är att öka takten i digitaliseringen genom att i större utsträckning ta sig an frågorna tillsammans.

En handlingsplan med 13 konkreta initiativ för kommungemensamma satsningar har tagits fram kopplat till handslaget. Under 2024 för SKR, Inera och Adda dialog med landets kommuner om prioritering av dessa förslag. De mest prioriterade förslagen omsätts till konkreta erbjudanden om tillräckligt många kommuner är med. Handlingsplanen innehåller även en övergripande processbeskrivning för hur kommunernas behov ska identifieras och kanaliseras, prioriteras, finansieras och beslutas.

Inera kommer utöver de prioriterade satsningarna i handlingsplanen fortsatt arbeta med och erbjuda alla kommuner befintliga tjänster inom Ineras portfölj, som kan bidra till kommunernas digitaliseringsarbete för en trygg och jämlik välfärd.

Fokusområden

Inera har under perioden ett antal fokusområden som ligger i linje med kundernas behov och pågående utvecklingsarbete i kommuner, regioner och hos privata välfärdsutförare. Nedan återges den övergripande inriktningen och ett antal strategiskt viktiga aktiviteter inom respektive fokusområde. För en mer detaljerad och kontinuerligt uppdaterad överblick över pågående eller planerade utvecklingsinitiativ, se färdplanen på [inera.se](https://www.inera.se). Färdplanen visar när leveranser planeras från Inera och aktuell status för respektive initiativ.

Gemensam digital infrastruktur

En väl utbyggd och fungerande digital infrastruktur är själva grunden för all digital utveckling. Under de senaste åren har det hänt mycket inom området interoperabilitet och behovet av en moderniserad arkitektur som grund för digital samverkan har blivit tydligt. Ett viktigt steg på vägen är de två nya referensarkitekturer för samverkan som tagits fram och beslutats: T2 – referensarkitektur för interoperabilitet inom svensk välfärd och T2 – referensarkitektur för interoperabilitet inom svensk vård och omsorg.

Arbetet med att utveckla den digitala infrastrukturen i Sverige kommer samordnas och synkroniseras med såväl myndigheter som med kommuners och regioners behov. Ineras infrastruktur tjänster kommer också utvecklas utifrån de spelregler som tas fram på nationell nivå. Utifrån omvärldsläget kommer säkerhet även framåt vara ett prioriterat område.

Viktiga områden kommande år

Ett av de stora områdena kommande år är att fortsatt arbeta med identitet och behörighet, ofta förkortat IAM. Viktiga mål är att en medarbetare inte ska behöva använda sin privata e-legitimation i tjänsten och inte behöva använda flera e-tjänstelegitimationer för att utföra sitt jobb. En kommun, region eller privat välfärdsutförare ska kunna välja en sektorsoberoende lösning för medarbetarna att säkert identifiera sig på, som sedan accepteras i kommunikation med andra organisationer. För att nå dit behövs tydliga spelregler som sätts upp i samverkan mellan myndigheter, regioner och kommuner och som även ska fungera för privata utförare.

Ett annat område som är prioriterat för både kommuner och regioner är att arbeta med standarder och upprätthålla gemensamt överenskomna specifikationer för informationsutbyte. Både regioner och kommuner behöver modernisera och möjliggöra tillämpning av flera standarder för utbyte av information. Inom området hälso- och sjukvård behövs vidmakthållande och vidareutveckling av de 100-tals tjänstekontrakt (jfr API) som redan är i bruk, exempelvis tjänstekontrakten för journal- och läkemedelsinformation. Det behöver också utvecklas nya gemensamt överenskomna specifikationer för nya tillämpningsområden.

Gemensam digital infrastruktur (forts.)

Beroende på ställningstaganden i kommunerna kan ett arbete med API:er i välfärdsteknik accelereras under perioden. API:er i välfärdsteknik kan komma att resultera i någon form av infrastruktur på nationell nivå, som ett komplement till gemensamma specifikationer.

Flera av Ineras tjänster och infrastruktur kommer behöva anpassas till ny samverkansarkitektur och uppdaterade referensarkitekturer. Inera erbjuder också stöd till kommuners och regioners digitalisering genom Arkitekturgemenskapen, en samverkansplattform där kunskap inom olika frågor kan utbytas.

Några centrala initiativ inom fokusområdet gemensam digital infrastruktur:

Vidareutveckling av samverkansarkitektur (IAM, säkerhet, standarder)

Utifrån ett arkitekturperspektiv kommer mer stöd ges till Ineras tjänster samt fortsatt utveckling göras av uppdaterad samverkansarkitektur (T2) för att underlätta informationsutbyte för Ineras kunder. Arbete påbörjas under 2024 och fortsätter 2025. Den nya samverkansarkitekturen är viktig för att kunna möta de nya verksamhetsbehov som kunderna har, exempelvis när det gäller Sammanhållen planering. Samtidigt pågår arbete med att anpassa IAM för offentlig sektor och myndigheternas regelverk och där är behörighetskontroll ett område som ännu inte utarbetats tillräckligt och som behöver bli en tydligare del av det fortsatta arbetet.

Förbättrad förmåga kring integrationsprofiler

Utifrån de stora initiativ som redan pågår eller förväntas komma i gång, exempelvis Sammanhållen planering samt Symtombedömning och hänvisning har det blivit tydligt att integrationslandskapet kommer behöva förändras. Detta omfattar såväl nya integrationsmönster som ny teknik och nya tjänstekontrakt baserade på nya standarder. Troligtvis påverkar detta även befintliga tjänstekontrakt som kan komma att ändras och ompaketeras för att vi ska kunna rama in och fånga den information

Fortsatt hantering av tredjepartsprodukter

Fortsatt utredning för att tydliggöra behov och möjligheter framåt.

Gemensam digital infrastruktur (forts.)

Förbättrade integrationsplattformar (API management plattform)

Ett stöd för API-baserade systemintegrationer är en strategiskt viktig funktion både verksamhetsmässigt och tekniskt. Här behöver flera vägval göras och önskad funktionalitet klargöras för att ge bästa möjliga stöd till verksamheterna. Inera ämnar realisera ett ändamålsenligt och effektivt stöd för API-baserade systemintegrationer.

Lösning för stora bilagor

Under 2023 inkom förfrågningar från ett flertal kunder kring stora bilagor, bland annat från Region Skåne, som i sin nya vårdinformationsmiljö har en mer avancerad presentation av tabeller och bilder som behöver presenteras på ett korrekt sett i de nationella tjänsterna. En första lösning produktionssattes under december i Nationell patientöversikt, NPÖ, och 1177 journalen, men behovet är större och ett fortsatt arbete behöver göras.

Ny lösning för SITHS

Projektet Ny lösning för SITHS utvecklar och inför nya lösningar för inloggning och elektroniska underskrifter med SITHS e-legitimation, samt utvecklar nya portaler som ska ersätta dagens SITHS Admin och SITHS Mina sidor.

Förenklat utfärdande av SITHS e-id

2024 påbörjar Inera även ett arbete att införliva en förenklad utgivningsprocess som ett nytt flöde i den eID-portal som lanseras 2024, utöver redan existerande utgivningsflöden. Syftet med initiativet är besparingar för regioner, kommuner och privata aktörer i utgivningsprocessen av SITHS eID, såsom minskad logistik och arbetstidsåtgång. Detta arbete pågår även 2025.

E-legitimation med utländskt medborgarskap

I regioners och kommuners verksamheter finns medarbetare som saknar svenskt personnummer och för att det ska gå att utfärda SITHS eID till de som saknar svenskt personnummer och folkbokföringsadress behöver en ny utgivningsprocess tas fram. Detta arbete avses starta under 2024 och pågå en bit in i 2025.

Gemensam digital infrastruktur (forts.)

Nästa generations e-ID-bärare

Målet är att erbjuda eID-bärare som är bättre anpassade till dagens verksamhet där mobila enheter används. De ska också vara kostnadseffektiva, kunna lösa flera identifieringsbehov, samt följa standard och arkitekturkrav. Arbetet baseras på den kartläggning och prioritering av kundernas behov som görs 2024 avseende framtida eID-bärare med fokus på mobilitet. Arbetet innebär eventuellt upphandling av e-ID-bärare samt anpassningar i SITHS-portalen.

Åtkomst till Nationella läkemedelslistan (NLL) för Ineras tjänster

Under 2024 och 2025 genomförs även ett arbete för att anpassa hälso- och sjukvårdens befintliga säkerhetslösningar till de nya krav som E-hälsomyndigheten har satt upp för åtkomst till Nationell läkemedelslista. Det gäller även Ineras tjänster, som exempelvis Pascal.

Förmåga att ta Ineras tjänster till nästa nivå med nya tekniska möjligheter, såsom AI-tillämpningar

Kommuner, regioner och privata utförare förväntar sig att Inera ligger i framkant vad gäller användning av ny teknik och det blir allt viktigare att kunna tillämpa ny teknik för att effektivisera processer, analysera datamängder eller minska den administrativa bördan. Det innebär att även Ineras tjänster behöver analyseras och vid behov anpassas för att framtidssäkras i takt med teknikutvecklingen.

Identitet och åtkomst för RPA, robotar

Det finns ett ökande behov i kommuner och regioner att etablera rutiner eller tekniska lösningar för att kunna hantera säkra inloggningar för Robotic Process Automation (RPA). RPA är ett program som utformas för att agera som människor normalt gör då de arbetar i ett systems användargränssnitt. Under 2024 inleds ett arbete som, beroende på utfall, kan medföra behov av anpassningar och utveckling i SITHS för att möjliggöra användning av RPA och på så sätt effektivisera administration och informationshantering.

Gemensam digital infrastruktur (forts.)

Nationell hantering av reservidentiteter i personuppgiftstjänsten

Idag saknas ett uppdaterat nationellt "ramverk" för hantering av nationellt reserv-id-nummer (NRID). I och med att ett stort arbete pågår med att ersätta gamla journalsystem är det av yttersta vikt att så tidigt som möjligt bygga in rätt stöd för NRID då det annars finns risk att stöd nedprioriteras eller att det implementeras felaktigt.

Samhällskritisk verksamhet kräver ökad säkerhet

Vårt samhälle måste fungera även vid samhällsstörningar, det vill säga olyckor, kriser eller krig. För att kunna upprätthålla samhällets funktioner oavsett störning är vissa verksamheter viktigare än andra – de är samhällsviktiga. Samhällsviktig verksamhet kan ha behov av säkerhetsskydd. Då behöver särskilda krav ställas. Ineras tjänster blir alltmer integrerade i regioners och kommuners verksamhet, samtidigt som hotbilden de senaste åren har ökat. Det är viktigt att Inera fortsatt håller en hög nivå av säkerhet och följer de nuvarande och kommande krav som finns inom området.

Ny plattform för grunddata och katalog

Uppdraget för detta projekt är att utveckla den nya plattformen och migrera Katalogtjänst HSA till plattformen. Den nya plattformen byggs för att på sikt kunna rymma information inom flera verksamhetsområden än hälso- och sjukvården. Plattformen ska också på sikt kunna rymma andra kataloger och grunddata som idag hanteras separat på Inera. Under 2024 påbörjas denna inventering.

Nära vård

Omställningen till nära vård pågår med full kraft i regioner, kommuner och hos privata utförare. Nära vård innebär ett nytt sätt att arbeta, ett mer patientcentrerat sätt. Insatser kring hälsa, vård och omsorg ska utgå från individens behov och förutsättningar samt anpassas efter vad som är viktigt för den enskilda personen. Nära vård innebär att resurser från sjukhusvården flyttas till primärvården. En närmare samverkan mellan patient och närstående samt aktörer i både regioner och kommuner etableras, för att åstadkomma ett mer sammanhängande vårdflöde. Individens egen delaktighet är avgörande för den nära vården och digitalisering är en viktig grundförutsättning för omställningen.

Några centrala utvecklingsinitiativ inom fokusområdet Nära vård:

Sammanhållen planering etapp 1

Insatsen syftar till att bättre stödja personer med komplexa vårdbehov och många vårdkontakter, både i region, kommun och hos privata utförare. Information om exempelvis fast läkar-, vård- och omsorgskontakt ska synliggöras, tillsammans med kontaktuppgifter till dessa och övriga relevanta personer i vårdteamet. Aktuella vårdplaner, ordinationer och egenvårdsråd ska samlas i personliga översikter, tillsammans med bokade tider, provsvar och annan individanpassad information. På samma sätt ska patientens samlade planering tillgängliggöras till medarbetare i vård och omsorg, genom integrationer i verksamhetssystemen eller genom kommande översiktsvyer i 1177 för vårdpersonal. Projektet är omfattande och förutsätter både nya informationsmodeller och ny arkitektur, samt nya arbetssätt och samverkansformer mellan vårdgivare.

Förbättrad användbarhet i samtliga 1177-tjänster

Insatsen syftar till att modernisera och förbättra användarupplevelsen i samtliga 1177-tjänster, så att 1177 upplevs som mer sammanhållet och intuitivt, oavsett om användaren navigerar i den öppna eller den inloggade delen. Projektet omfattar både nya användargränssnitt, ny terminologi, navigering och funktion.

Lansering av ett nytt verksamhetsstöd till 1177 på telefon

Det tidigare Rådgivningsstödet ersätts av en ny version som är modernare, mer flexibelt och lättare att förvalta. Nya Rådgivningsstödet är en webbaserad lösning, som inte längre förutsätter lokala klienter. Till Rådgivningsstödet tillkommer också ett nyutvecklat stöd för hänvisning där sjuksköterskan får bättre vägledning i vart invånare ska hänvisas utifrån behov, geografi och tidpunkt på dygnet.

Nära vård (forts.)

Förbättrad funktionalitet i Stöd- och behandlingsplattformen

Efter att under flera år ha arbetat bort en omfattande teknisk skuld kommer nu förbättringar enligt regionernas prioriterade utvecklingsönskemål att kunna realiseras. Stöd- och behandlingsplattformen är en viktig lösning för många verksamheter, med stor potential att stödja fler patienter och invånare med kvalitetssäkrade behandlingsinsatser på distans. Insatser ska göras för att förbättra funktionalitet och användarupplevelse för både invånare och medarbetare i vården, och att successivt införa ett arbetssätt för ständiga förbättringar.

Anpassning av Pascal till Nationella läkemedelslistan

Tjänsten Pascal släpps i en ny version av tjänsten som är anpassad till Nationella läkemedelslistan (NLL). Det innebär att man kommer kunna se en patients samtliga förskrivna och uthämtade recept. I och med denna förändring blir det även möjligt att se och förskriva läkemedel till patienter som inte har dospåsar.

Förbättrad användbarhet i Nationell patientöversikt, NPÖ

Under 2024 gör Inera en genomlysning av tjänsten NPÖ för att se hur den kan moderniseras samt säkerställa nyttjandet av information på bästa sätt för användarna. I det arbetet ingår även att se över möjligheter i och med den nya lagen om sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation (SVOD) samt att se över informationsförsörjningsfrågor.

Kunskapsstyrning

Målsättningen för Nationellt system för kunskapsstyrning är att åstadkomma en mer kunskapsbaserad, jämlik och resurseffektiv vård av hög kvalitet. Bästa kunskap ska finnas tillgänglig och användas i varje patientmöte. En omfattande organisation har byggts upp i regionerna, där varje region ansvarar för ett antal nationella programområden. En lång rad expertgrupper, arbetsgrupper och samverkansgrupper utarbetar kunskapsmaterial, standardiserade vårdförlopp och stöd till verksamhetsutveckling, uppföljning och analys.

Några centrala utvecklingsinitiativ inom fokusområdet Kunskapsstyrning:

1177 för vårdpersonal i en första version

Under året inkluderas de nationella kliniska kunskapsstöden i 1177.se, som ersätter den tidigare webbplatsen nationelltklinisktkunskapsstod.se. Webbplatsen 1177 delas därmed upp i en del för invånare och en ny del för vård- och omsorgspersonal. En målbild och utvecklingsplan för 1177 för vårdpersonal ska tas fram och förankras under 2024. Ett möjligt scenario är att, på samma sätt som i 1177 för invånare, utveckla en inloggad del av 1177 för vårdpersonal, utöver de öppna kunskapsstöden. I den inloggade delen skulle en konsolidering kunna göras av de nationella tjänster som Inera idag distribuerar i stuprör, i syfte att förenkla för vårdens och omsorgens medarbetare och därmed öka nyttan av tjänsterna. Samtidigt är inriktningen att arbeta för att regioner, kommuner och privata utförare, som tidigare, även ska kunna besluta att integrera kunskapsstöd och tjänster i sina egna verksamhetssystem via API:er.

Nya vårdinformationsmiljöer

Det pågår ett omfattande arbete i majoriteten av regionerna och i ett antal kommuner med att införa nya vårdinformationsmiljöer. En vårdinformationsmiljö kan omfatta exempelvis journaldokumentation, vårdplaner, beslutsstöd, resurshantering och läkemedelslista. Införandet av de nya miljöerna innebär att ett stort antal av Ineras tjänster ska anslutas på nytt. Nya vårdinformationsmiljöer kan även innefatta andra verksamhetsområden, exempelvis tandvård.

Parallellt med införandet av nya vårdinformationsmiljöer kommer befintliga anslutningar fortsatt att driftas mot regionernas gamla vårdinformationsmiljöer. De senare kommer att fhasas ut när de nya miljöerna finns på plats. För att möta de nya behoven vid införandet av nya vårdinformationsmiljöer etablerar Inera projekt med respektive region som stöttar på strategisk, taktisk och operativ nivå, med hela Ineras produktportfölj. Förväntade nyttor är att regioner och kommuner upplever att Ineras leveranser av anslutningar och hantering av behov av förändrade tjänster går fortare och är enklare jämfört med i dag, sker på samma eller liknande sätt för alla tjänster och anslutningar, samt är koordinerade med kundernas införandeplaner.

Några centrala utvecklingsinitiativ inom fokusområdet Nya vårdinformationsmiljöer:

Stöd till regionerna i deras anslutning av nya vårdinformationsmiljöer

Inera kommer i projektform samt med en utökad kapacitet i linjen arbeta för att stödja regionerna i deras anslutningar av nya vårdinformationsmiljöer.

Arbeta strategiskt och kravställa vid eventuell utveckling av tjänster

Inera kan bistå kunden med strategiskt stöd när det gäller förändring i tjänster för att anslutningen ska fungera så smidigt som möjligt.

Utvecklingsinsatser för kommunerna i samarbete med SKR, Inera och Adda 2024

Kommunerna har tagit fram 13 möjliga utvecklingsinitiativ kopplade till handlingsplanen inom det kommunala handslaget inför 2024. Initiativen kommer att prioriteras och beslutas under 2024, vilket gör att initiativ kan komma att prioriteras om under verksamhetsåret utifrån beslut från Sveriges kommuner. Den prioriterade utvecklingen kommer följas upp och även vid behov omprioriteras i dialog med kommunerna under året inom ramen för SKR:s kommundirektörsnätverk. Dessa initiativ återfinns i den kommunala utvecklingsportföljen som hålls ihop via SKR och kan följas via [SKR.se](https://www.skr.se).

Införande Säker digital kommunikation (SDK) för socialtjänsten

Skapa förutsättningar för att alla parter som är berörda inom socialtjänstens verksamhetsområde Barn och Unga samt Ekonomiskt bistånd ska kunna ansluta sig till SDK. Detta görs genom att ta fram ett dynamiskt inköpssystem, guider och införandestöd riktat till landets kommuner samt säkerställa att berörda myndigheter ansluter.

Samlad kommungemensam digital socialtjänst

Ny lagstiftning och samhällets utveckling innebär nya krav på socialtjänstens tillgänglighet, likvärdighet och bemötande av individen. Med den nya lagen ska kommunerna även i högre grad kunna erbjuda icke-biståndsbedömda insatser. Genom en nationell ingång för invånarna kan de hitta relevant information, erbjudas självhjälp via t.ex. kurser och vid behov slussas vidare till kommuner eller till gemensamt bemannade chattar och tjänster. Initialt prioriteras en lösning för digital ansökan och automatiserad handläggning av ansökan om ekonomiskt bistånd.

Gemensam kravställning verksamhetssystem socialtjänsten

Många kommuner har under flera år efterfrågat nationellt stöd i arbetet med att förbättra de verksamhetssystem som socialtjänsten använder. Kommunerna önskar stöd både i upphandlingar och i dialogen med leverantörer av befintliga system. Det är ett projekt som pågår. Att projektet nu blir ett av initiativen i handlingsplanen innebär en uppskalning, ökat tempo.

Delning och skalning av införande välfärdsteknik

För att klara omställningen av välfärden och skala upp nyttjandet behövs ett standardiseringsarbete för informationsöverföring för att undvika inlåsnings effekter, samt möjlighet att ställa ökade krav på interoperabilitet vid upphandlingarna.

Utvecklingsinsatser för kommunerna i samarbete med SKR-koncernen, Inera och Adda 2024 (forts.)

Införandestöd DNP - Digitala Nationella Prov

Under vårterminen 2024 införs nationella digitala prov för årskurs 6, i form av digitala bedömningsstöd, vilket ställer krav på tekniska, pedagogiska och administrativa förberedelser hos kommunerna. Initiativet handlar om att skala upp det som redan gjorts i kommunerna samt utöka stödet från SKR.

Förstudie "Min Skola"

Initiativ att utreda möjligheterna att ta fram en gemensam skolportal för lärare, elever och föräldrar för att skapa bättre stöd för administration av elevernas skolgång. Samt etablera en utvecklad och samlad dialog med marknaden och ansvariga myndigheter.

Förstudie Nationell betygshantering - SDG

Genom EU-regleringen Single Digital Gateway (SDG) har alla EU-länder ett uppdrag att tillhandahålla bl.a. betyg för åtkomst inom hela EU. Universitet- och högskolerådets (UHR) databas Beda har redan idag ett uppdrag att hantera betyg för gymnasieskolor och komvux inför antagning till högskolor och universitet. UHR:s uppdrag har nyligen utökats till att omfatta fler instanser. Initiativet innebär att SKR och kommunerna under 2024 utreder möjligheten att bygga vidare på UHR:s uppdrag.

Genomförande nationell identitets- och behörighetsfederation

Initiativet syftar till att under 2024 påbörja bygget av en gemensam, sektorsövergripande federation. Långsiktigt lägger detta grunden för att etablera ett robustare, mer kostnadseffektivt och enklare system för hantering av e-identiteter och åtkomst hos offentliganställda, privata utförare och för system-till-system-kommunikation.

Införande av Digital post (ENA)

Införande av digital post ger stor effektivisering i det administrativa arbetet samt minskade kostnader för kommunerna. Initiativet innebär att ta fram förenklingar, skala upp integrationslösningar som tagits fram av kommuner samt att i samverkan med DIGG ta fram stöd för att möjliggöra att fler kommuner ska kunna ansluta sig.

Utvecklingsinsatser för kommunerna i samarbete med SKR-koncernen, Inera och Adda 2024 (forts.)

Gemensam kravställning för digital signering/digitala underskrifter

Grundläggande för att uppnå helt automatiserade flöden inom de flesta verksamhets- och administrativa områden är att medarbetare kan identifiera och autentisera sig som den de är och den roll de har. Med stöd av det kan de också skriva under handlingar på ett säkert och juridiskt hållbart sätt, vilket är en grundförutsättning för att kunna fullt ut gå till exempelvis "Digital originalakt" och därmed skära ner på det manuella arbetet i många administrativa och verksamhetsprocesser.

Inrätta Kompetensgemenskaper

Gemenskaper kommer att bildas inom områdena informationshantering, informationssäkerhet, cyber- och it-säkerhet samt digitaliseringsjuridik. För AI finns redan en gemenskap. Leveranserna kommer bestå av mallar, guider, verktyg, tolkningar och lösningsförslag som kan komma alla kommuner till gagn. Syftet är att kommunerna och SKR-koncernen tillsammans samlar kompetens inom ett område för att lösa ut frågeställningar som alla kommuner kan dra nytta av.

Bredda kompetensforum

Kompetensforum för digital mognad som drivs av SKR och Adda gemensamt har visat sig vara ett framgångsrikt koncept för att förstärka organisationens förmåga att dra nytta av digitaliseringens möjligheter. Konceptet kommer att utvecklas vidare för att nå fler med målet att nå samtliga kommuner och samtliga målgrupper (medarbetare, chef, ledning).

Samverkan med akademivärlden

Flera kommuner som är geografiskt närliggande högre lärosäten har hittat en modell för att involvera högskola/universitet i att ta fram specialkomponerade utbildningar. Både för att höja specialistkompetensen och den mer övergripande digitaliseringskunskapen för medarbetare inom kommunen. Under 2024 inventeras dessa samarbeten för att skalas upp till fler.

Internt utvecklingsarbete

Inera driver sedan en tid ett förändringsarbete med sikte på ökad stabilitet, kostnadseffektivitet och innovationskraft. I arbetet ingår bland annat ett upphandlingsprogram som innebär att Inera minskar antalet leverantörer och professionaliserar hela it-produktionen, vilket ger möjlighet att arbeta mer strategiskt och i ett bättre partnerskap med de fåtal leverantörer som knyts till Ineras verksamhet. Att ha färre leverantörer betyder att varje leverantör arbetar med flera av Ineras tjänster vilket möjliggör en högre grad av konsolidering och samplanering.

Under 2024 kommer fokus ligga på att införa en samordnad it-leverans med enhetliga och agila arbetssätt och rutiner i Ineras organisation. Målsättningen är att förändringen på sikt ska skapa möjligheter till högre leveranstakt, utan att kostnaderna ökar.

Med hänsyn till rådande omvärldssituation och Ineras roll som tillhandahållare av samhällsviktiga tjänster har det även blivit allt viktigare att göra ett fokuserat arbete kring kvalitet, säkerhet och robusthet kopplat till den nationella digitala infrastrukturen och de nationella tjänsterna. Det arbetet är även påkallat av högre ambitionsnivåer hos Ineras kunder och investeringar i nya vårdinformationsmiljöer med mera.

Det pågår även ett fokuserat arbete vad gäller ledningssystem, rutiner, arbetssätt och tillämpningar i relation till regelverken om nationella medicinska informationssystem och medicintekniska produkter.

Vidare arbetar Inera för att öka kompetensen kring kundernas behov och förutsättningar, för att kunna ge ett bra stöd till nyttohemtagning och införande av nya arbetssätt som möjliggörs av Ineras tjänster och funktioner.

Inera har även initierat en utvecklingsdialog med kommuner och regioner, samt i samverkan med SKR, i syfte att mejsla ut en långsiktig strategisk riktning för att framtidssäkra den nationella infrastrukturen och de nationella tjänsterna.

Ytterligare ett område handlar om att stärka samverkan och samspel med privata välfärdsutförare, näringslivet inom tech och digitalisering samt de statliga myndigheterna, i syfte att fortsatt utveckla Ineras verksamhet till nytta för kunder och ägare.

Budget 2024

Nedan redovisas av styrelsen beslutat budget för 2024, som i sin tur grundar sig på de överenskommelser som finns med regioner och kommuner. Inera omsätter 1 047 mkr varav merparten av intäkterna kommer från regionerna.

Resultaträkning

Belopp i mkr

	BUDGET
Summa intäkter	1 047
Externa kostnader	-660
Personalkostnader	-387
Avskrivningar	-26
Summa rörelsekostnader	-26
Rörelseresultat	26
Återföring periodiseringsfond	-26
Resultat efter finansiella poster och återföring periodiseringsfond	0

Inera AB
Hornsgatan 20
118 82 Stockholm
www.inera.se

 inera
Ett företag inom SKR

Eva Hallberg
Förvaltningschef

Isak Högelius
HR-chef

2024-01-23
Isak Högelius
0413-625 41
Isak.Hogelius@eslov.se

Arbetsgivarutskottet

Bilaga 1 Års- och timarvoden för förtroendevalda och kommunalråd i Eslövs kommun

Ersättningsbestämmelser gäller från och med 2024-01-01
Antagen av kommunstyrelsens arbetsgivarutskott 2023-09-26

Kommunalrådsarvodet gäller från och med 2023-04-01

Årsarvode

Kommunalråd		834 551 kr
Kommunstyrelse		ordf. 211 592 kr
Barn- och familjenämnden*	(80 % av KS)	ordf. 169 273 kr
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	(70 % av KS)	ordf. 148 114 kr
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	(70 % av KS)	ordf. 148 114 kr
Vård- och omsorgsnämnden**	(80 % av KS)	ordf. 169 273 kr
Kommunfullmäktige	(50 % av KS)	ordf. 105 796 kr
Kommunrevisionen***	(50 % av KS)	ordf. 105 796 kr
Kultur- och fritidsnämnden	(50 % av KS)	ordf. 105 796 kr
Service­nämnden	(50 % av KS)	ordf. 105 796 kr
Valnämnden****	(17,5 % av KS)	ordf. 37 028 kr
Överförmyndarnämnden	(17,5 % av KS)	ordf. 37 028 kr
Gruppleदारarvode*****, att fördela (50% av kommunalråd)		417 275 kr
Gruppleदारarvode, fast arvode per parti		5000 kr
Gruppleदारarvode, fördelas per mandat i kommunfullmäktige		14 895 kr

1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande i nämnder och styrelser samt ledamöter i Överförmyndarnämnden erhåller 50 % av ordförandes årsarvode.

Förvaltning

Postadress: 241 80 Eslöv | Besöksadress: Stadshuset, Gröna torg 2
Telefon: 0413-620 00 | E-post: myndighetsbrevlåda@eslov.se | www.eslov.se

* Arvode om 1 829 kr per vecka utgår, utöver eventuellt årsarvode, till ledamot i Barn- och familjenämnden, som kompensation för att periodvis vara tillgängliga dygnet runt i myndighetsutövningsfall.

** Arvode om 1 829 kr per vecka utgår, utöver eventuellt årsarvode, till ledamot i Vård- och omsorgsnämnden, som kompensation för att periodvis vara tillgängliga dygnet runt i myndighetsutövningsfall.

*** Kommunrevisionens 1: e vice ordförande och 2:e vice ordförande erhåller 100 % av ordförandes årsarvode.

**** Årsarvode utbetalas år då allmänna val eller val till Europaparlamentet äger rum. År då andra val äger rum utbetalas 50 % av årsarvodet.

***** Enligt mandatfördelningen efter 2022-års val till kommunfullmäktige fördelas för 2024 gruppleदारarvodet enligt följande: SD: 228 428 kr, C: 49 686 kr, V: 49 686 kr, L: 34 790 kr, MP: 19 895 kr, KD: 34 790 kr.

§ 8 Arvoden för sammanträde, förrättningar m.m*

Sammanträdesarvode för ledamot och ersättare i kommunfullmäktige	(0,5 % av KS)	1 058 kr
Timarvode**	(0,1 % av KS)	212 kr

§ 3 Förlorad arbetsinkomst egen företagare

Timersättning för förlorad arbetsinkomst egenföretagare.		236 kr
--	--	--------

Borgerlig Begravning

Ersättning vid förrättning av borgerlig begravning		1 829 kr
--	--	----------

Vigsselförrättare

Ersätts med timarvodering enligt § 8 med avdrag för arvode som utbetalas av länsstyrelsen.

*Arvode utbetalas inte till ordförande och vice ordförande i eget organ samt överförmyndarnämnden på vardagar under dagtid från 08.00 fram till 17.00 med undantag för deltagande i utbildningar, konferenser, och studiedagar.

** Timarvode utbetalas även till representanter i kommunens Råd för hälsa och trygghet samt Pensionärsrådet.

2024-05-24

Helena Nilsson

+4641362171

helena.nilsson2@eslov.se

Kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse. Ändring av registeruppgifter för stiftelser förvaltade av Eslövs kommun

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen beslutar att ge Kommunledningskontoret i uppdrag att till Länsstyrelsen i Skåne anmäla ändring av revisor, för nedan angivna stiftelser, till kommunrevisionens ordförande Kenneth Jönsson (S).

201 842000-7307 Elevhemsstiftelsen
204 842000-8594 Dr Gunnar Tuvevssons Stipendiestiftelse
205 842001-0780 Samlingsstiftelse för gymnasieskolan-Åkerberg
206 842000-9071 Samlingsstiftelse Gymnasieskolan
221 842000-9261 Samlingsstiftelse Grundskolan
221 842000-4429 Ö strö skoldonation
222 842000-7331 Carolina Nilssons från Kärrstorps minnesstiftelse
223 842000-6622 Anna Nilssons från Kärrstorp Minnesstiftelse
224 842000-8032 Jac Bennets Stiftelse
225 842000-6614 Greve Reventlows Donationsstiftelse
301 842000-9055 Eslövs Kommuns samlingsstiftelse för trivsel och trevnad
302 802479-0365 G J Coyets donationsstiftelse
306 802479-7030 Stiftelsen Ove och Dagny Steinwalds Minnesfond
401 842000-8552 Eslövs kommuns kulturstiftelse

Ärendebeskrivning

Eslövs kommun förvaltar flertalet stiftelser. Vid ändring i registeruppgifter, som exempelvis styrelseledamöter, revisor, adress med mera ska dessa ändringar anmälas till länsstyrelsen. Den som är registrerad som registertecknare, ordförande, styrelseledamot eller styrelsesuppleant (och ersätter en ordinarie styrelseledamot) anmäler ändringarna. För de stiftelser som inte har en styrelse behöver kommunstyrelsen bifoga ett protokoll som styrker beslut om dessa ändringar.

Beslutsunderlag

Länsstyrelsen i Skånes begäran om komplettering 2024-05-16

Beredning

Eslövs kommun förvaltar stiftelserna i nedan lista och för dessa behöver en registeruppgift avseende revisor ändras.

I underlaget från länsstyrelsen finns även stiftelsen Vennberga skoldonation angiven, denna stiftelse är inte registrerad och tas därmed inte med i uppdateringen av registret.

För närvarande är föregående ordförande för kommunrevisionen registrerad i länsstyrelsens register som revisor på nedan listade stiftelser. En anmälan om ändring avseende revisor, för nedan angivna stiftelser, bör därmed ändras till kommunrevisionens ordförande Kenneth Jönsson (S).

- 201 842000-7307 Elevhemsstiftelsen
- 204 842000-8594 Dr Gunnar Tuvevessons Stipendiestiftelse
- 205 842001-0780 Samlingsstiftelse för gymnasieskolan-Åkerberg
- 206 842000-9071 Samlingsstiftelse Gymnasieskolan
- 221 842000-9261 Samlingsstiftelse Grundskolan
- 221 842000-4429 Ö strö skoldonation
- 222 842000-7331 Carolina Nilssons från Kärrstorps minnesstiftelse
- 223 842000-6622 Anna Nilssons från Kärrstorp Minnesstiftelse
- 224 842000-8032 Jac Bennets Stiftelse
- 225 842000-6614 Greve Reventlows Donationsstiftelse
- 301 842000-9055 Eslövs Kommuns samlingsstiftelse för trivsel och trevnad
- 302 802479-0365 G J Coyets donationsstiftelse
- 306 802479-7030 Stiftelsen Ove och Dagny Steinwalds Minnesfond
- 401 842000-8552 Eslövs kommuns kulturstiftelse

Anstånd för komplettering av uppgifter har beviljats av länsstyrelsen till 1 juli.

Beslutet skickas till

Länsstyrelsen Skåne

Kommunledningskontoret - ekonomiavdelningen

Eva Hallberg
Förvaltningschef

Helena Heintz
Tf. chef juridiska avdelningen

Löfvendahl, Ingrid

1/7-24

Protokoll.

våra förvaltningsstiftelser

beslutade organ

Från: Länsstyrelsen Skåne <skane@lansstyrelsen.se>
Skickat: den 16 maj 2024 11:24
Till: Löfvendahl, Ingrid
Ämne: Anmälan om ändring av registeruppgifter - förvaltningsstiftelser
Bifogade filer: Ändringsanmälan revisor(28762777).pdf; Ändringsanmälan stiftelser (1).pdf

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Länsstyrelsen har mottagit ovan handling.
Ärendet har fått **dnr 15995-2024**

För länsstyrelsen ska kunna genomföra ändringar måste anmälan kompletteras med:

- Ifylld ändringsanmälan (bifogas) där revisorns namn, personnummer och folkbokföringsadress framgår.
- Protokoll som styrker val av revisor för förvaltningsstiftelser

Kompletterande handlingar ska vara länsstyrelsen tillhanda senast den 29 maj 2024. Vid inskickande av handlingar i respektive ärende uppge respektive ärendes dnr. Har inte handlingar inkommit till utsatt datum kommer ärendena avslutas utan åtgärd.

Med vänlig hälsning

David Olsson
Förvaltningshandläggare / Förvaltningsavdelningen
010-224 15 42 (telefontid 09:00-12:00)

Kontaktuppgifter Länsstyrelsen i Skåne län

Växel: 010-224 10 00

[Central e-post](#)

[Webbplats och sociala medier](#)

[Så hanterar vi dina personuppgifter](#)

Ändring i stiftelseregistret
EslövsKommun 212000-1173

	Org. nr
201 Elevhemsstiftelsens fond	842000-7307
204 Dr Gunnar Tuveffons stipendiestiftelse	842000-8594
205 Samlingsstiftelse för gymnasieskolan Åkersberg	842001-0780
206 Samlingsstiftelse för gymnasieskolan	842000-9071
221 Ö Strö skoldonation	842000-4429
221 Samlingsstiftelse för grundskolan	842000-9261
222 Carolina Nilsson från Kärrstorps minnesstiftelse	842000-7331
223 Anna Nilsson från Kärrstorps minnesstiftelse	842000-6622
224 Jac Bennets Stiftelse	842000-8032
225 Greve Reventlows donationsstiftelse	842000-6614
229 Stiftelsen Vennberga skoldonation	842000-3249
Eslövs kommuns samlingsstiftelse för trivsel och	
301 trevnad	842000-9055
302 GJ Coyets donationsstiftelse	802479-0365
306 Ove & Dagny Steinwalds Minnesfond	802479-7030
401 Eslövs kommuns kulturstiftelse	842000-8552

Ändra revisor på dessa stiftelser, tag bort Gunilla Gulam som ersätts med Kenneth Jönsson.

UPPDRAGSBEKRÄFTELSE

Undertecknad bekräftar härmed att jag åtagit mig uppdraget som revisor i
ovan angivna stiftelser med organisationsnummer.

Eslöv den 2/5 2024

Kenneth Jönsson

Mobilnr:0709-558111